

#1 BESTSELLER NEW YORK TIMES

*Acolo
unde
cântă
racii*

DELIA OWENS

„Un roman de o frumusețe tulburătoare.“

The New York Times Book Review

Zvonurile despre Fata Măstini au circulat mulți ani în Barkley Cove, un oraș liniștit de pe coasta Carolinei de Nord. Așa că, în 1969, când chipeșul Chase Andrews este găsit mort, localnicii bănuiesc imediat că a fost ucis de Kya Clark, adevăratul nume al Fetei Măstini.

Încă Kya nu este nici pe departe sălbăticiunea pe care și-o închipuie lumea. Sensibilă și inteligentă, a supraviețuit singură în ținuturile luxuriante de pe malul oceanului, împrieteniindu-se cu pescărușii, descoperind bogăția nestăruite a pădurilor brăzdate de canale și învățând lecții de viață accesibile doar celor care trăiesc în natură.

Într-o bună zi, Kya simte înflăcăându-se în sufletul ei dorința de a fi iubită, iar când doi tineri din oraș sunt atrași de frumusețea ei neobișnuită, viața i se schimbă complet, căpătând un alt sens. Dar, nu după mult timp, ceva cu totul neprevăzut îi sfărâmă noua existență.

Acolo unde cântă raclii îmbină cu un talent extraordinar povestea tulburătoare a maturizării unei fete părăsite de familie, un superb omagiu adus naturii, o emoționantă poveste de iubire și misterul unei crime.

„Delia Owens explorează felul în care izolarea afectează comportamentul uman, precum și efectul profund pe care îl poate avea respingerea asupra noastră.“

VANITY FAIR

ISBN 9786069782262

9 786069 782262

literary FICCIÓN

PANDORA M FACE PARTE
DIN GRUPUL EDITORIAL TREI
PANDORAM.RO

„N-am cuvinte să spun cât de mult mi-a plăcut această carte! Mi-aș fi dorit să nu se termine niciodată!”

REESE WITHERSPOON

„Acolo unde cântă racii spune povestea emoționantă a Kyei, care se străduiește să învețe încrederea în oameni. Un debut extraordinar!”

PEOPLE MAGAZINE

„O explorare a singurătății și a iubirii din perspectivă feminină.”

ENTERTAINMENT WEEKLY

„Un roman intens, plin de lirism, care fascinează prin legătura strânsă a Kyei cu ținuturile sălbatice ale Carolinei de Nord.”

BOOKLIST

Dawn Marie Tucker 2018

DELIA OWENS și-a obținut licența în zoologie la Universitatea din Georgia și doctoratul în etologie la Universitatea din California. Împreună cu fostul ei soț, Mark, a scris trei bestselleruri internaționale despre anii pe care i-au petrecut ca naturaliști în Africa: *Cry of the Kalahari*, *The Eye of the Elephant* și *Secrets of the Savanna*. A primit Premiul John Burroughs pentru carte de știință și a publicat articole în *Nature*, *African Journal of Ecology* și *International Wildlife*.

Acolo unde cântă racii este romanul ei de debut, care va fi ecranizat de Fox 2000, producătoarea filmului fiind Reese Witherspoon.

În prezent, locuiește în Idaho.
O puteți urmări pe www.deliaowens.com.

COLECȚIE COORDONATĂ DE
MAGDALENA MĂRCULESCU

*Acolo
unde
cântă
racii*

La prețul de vânzare al cărții
se adaugă 2%, reprezentând
contravaloarea timbrului literar.

Tipar: ARTPRINT
E-mail: office@artprint.ro
Tel.: 021 336 36 33

DELIA OWENS

*Acolo
unde
cântă
racii*

TRADUCERE DIN ENGLEZĂ DE
BOGDAN PERDIVARĂ

literary FICTION

EDITORI :

Magdalena Mărculescu
Vasile Dem. Zamfirescu
Silviu Dragomir

FONDATOR :

Ion Mărculescu, 1994

REDACTARE :

Laurențiu Dulman

DESIGN :

Faber Studio

DESIGN COPERTĂ :

Na Kim

FOTO COPERTĂ :

(person in canoe) Based on original
photograph by Andrew Geiger;
(background) John & Lisa Merrill /
Getty Images

DTP :

Carusel Multimedia

CORECTURĂ :

Irina Mușătoiu
Irina Botezatu

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României**OWENS, DELIA**

**Acolo unde cântă racii / Delia Owens ; trad. din engleză de Bogdan Perdivară. - București
: Pandora Publishing, 2019
ISBN 978-606-978-226-2**

I. Perdivară, Bogdan (trad.)

821.111

Titlul original: *Where the Crawdads Sing*

Autor: Delia Owens

Copyright © 2018 by Delia Owens

All rights reserved including the right of reproduction in whole or in part in any form.
This edition published by arrangement with G.P. Putnam's Sons, an imprint of Penguin
Publishing Group, a division of Penguin Random House LLC.

Excerpts from "The Correspondence School Instructor Says Goodbye to His Poetry Students"
from *Three Books* by Galway Kinnell. Copyright © 1993 by Galway Kinnell.
Reprinted by permission of Houghton Mifflin Harcourt Publishing Company.
All rights reserved.

"Evening" from *Above the River: The Complete Poems* © 1990 by Anne Wright.
Published by Wesleyan University Press. Used by permission.

Copyright © Pandora M, 2019
pentru prezenta ediție

O.P. 16, Ghișeu 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
W: pandoram.ro

ISBN: 978-606-978-226-2

Pandora M face parte din Grupul Editorial TREI

Pentru Amanda, Margaret și Barbara

De la început

Dacă nu v-aș fi știut

Nu v-aș fi cunoscut.

V-am știut

V-am cunoscut

V-am îndrăgit

Pe vecie.

PARTEA 1

Balta

1969

Balta nu e o mocirlă. Balta e un spațiu al luminii, unde iarba crește din apă, iar apa curge către cer. Pârâiașe leneșe hălăduiesc în voie, purtând cu ele către mare globul soarelui, iar păsările cu picioroange se înalță cu neașteptată grație — de parcă n-ar fi alcătuite pentru zbor — în zarva asurzitoare a găștelor albe.

Apoi, în trupul bălții, ici și colo, petice de mocirlă adevărată cuprind limbile joase de pământ pitite în umezeala lipicioasă a pădurilor. Apa mocirlelor e neclintită și întunecată, fiindcă a înghițit lumina cu gâtlejul său nămolos. Până și târătoarele nopții sunt diurne în vizuina asta ferită. Există sunete, firește, dar, în comparație cu balta, mocirla e tăcută, fiindcă descompunerea e munca celulelor. Viața se fărâmițează, începe să duhnească și redevine materie organică putredă, informă; o băltoacă moartă, cu iz înțepător, stă la originea vieții.

În dimineața zilei de 30 octombrie 1969, cadavrul lui Chase Andrews zăcea în mocirlă. Îl păștea obișnuita absorbție tăcută, care l-ar fi făcut nevăzut pentru totdeauna. O mocirlă se pricepe la moarte, n-o socotește neapărat o tragedie și cu siguranță nu un păcat. Însă în dimineața asta doi băieți din sat, veniți cu bicicletele până la vechiul foișor de foc, îi zăresc, de pe drumul vălurit, geaca de blugi.

MĂMICA

1952

Dimineața dogoritoare de august făcea ca răsuflarea de ceață a mlaștinii să se agațe de stejari și de pini. Pâlcurile de palmieri pitici stăteau neobișnuit de tăcute, dacă nu puneai la socoteală fâlfâitul slab al egretelor ce se ridicau din lagună. Și atunci Kya, de doar șase ani la acea vreme, auzi pocnetul ușii de plasă. Îndreptându-și spinarea pe scăunel, se opri din frecat murdăria de pe oală și o lăsă în ligheanul plin de clăbuci zoioși. Nu se mai auzea niciun sunet acum, în afară de propria-i respirație. Cine ieșise din baracă? Nu mămica. Ea nu lăsa niciodată ușa să se izbească.

Dar când Kya dădu fuga pe verandă, își văzu mama într-o fustă lungă, cafenie, cu pliurile bătându-i gleznele, pășind pe cărarea nisipoasă, încălțată cu pantofii cu toc. Încălțăminte cu vârfuri rotunjite era făcută din imitație de piele de aligator. Singura ei pereche de pantofi buni. Kya vru să strige, dar știa că nu era cazul să-l trezească pe tăticu', așa că deschise ușa și se opri pe treptele de cărămidă. Văzu, de acolo, valiza albastră pe care o ducea mămica. De obicei, încrezătoare ca un cățeluș, Kya știa că mama ei avea să se întoarcă nu peste mult cu ceva carne unuroasă înfășurată în hârtie maro ori cu vreun pui cu capul bălbăninindu-se. Doar că până atunci nu mai purtase pantofii de aligator și nu-și luase niciodată valiza cu ea.

Mămica se uita întotdeauna înapoi când ajungea acolo unde șleaul dădea la șosea, cu un braț ridicat, fluturând din mână albă, apoi se întorcea să-și vadă de drum, care șerpua printre smârcurile

din codru, pe lângă lagune prelungi, și care ajungea în cele din urmă — dacă marea o permitea — în sat. Însă azi nu se opri și pași mai departe, nesigură, pe fâgașul cărării. Silueta ei înaltă se mai iți când și când prin găurile din frunzișul pădurii, până ce nu se mai văzură decât străfulgerări ale eșarfei albe printre frunze. Kya porni în fugă către locul din care știa că are să se ivească șoseaua; mămica, desigur, avea să-i facă de acolo cu mâna. Însă ajunse doar cât să întrevadă o clipită valiza albastră — ce culoare greșită pentru umblat prin pădure! — în vreme ce dispărea. Simți că pieptul îi e apăsător de o greutate, de ceva dens precum mîlul; se întoarse pe trepte și se puse pe așteptat.

Kya era cea mai mică dintre cinci frați, ceilalți cu toții mult mai în vârstă, deși în ultima vreme nu mai știa exact câți ani aveau. Stăteau cu mămica și cu taticu', înghesuiți ca iepurii în cușcă, în baraca grosolană a cărei verandă cu plasă la ușă se holba de sub stejăriș.

Jodie, fratele de care Kya era cea mai apropiată ca vârstă, însă totuși cu șapte ani mai mare, ieși din casă și se opri în spatele ei. Era, ca și ea, brunet și cu ochii negri; o învățase să fluiera ca păsările, numele stelelor și cum să cârmești o barcă prin stufăriș.

— Are să se-ntoarcă mămica, zise.

— Nu știu. Umbla cu pantofii ai buni.

— O mamă nu-și lasă copchiii. Nu-i în stare.

— Mi-ai zis tu că vulpile-și lasă plozii.

— Mda, numa' că vulpița aia avea picioru' tot o rană. Murea de foame dacă-ncerca să-și hrănească puiuții și pe ea. Mai bine așa, că i-a lepădat, acuma o să se facă bine și-o să mai fete alții, când i-o putea crește cum se cade.

Jodie nu era nici pe departe atât de sigur pe cât suna, însă o zicea pentru Kya.

Cu gâtlejul strâns, fata șopti:

— Da' mămica a luat valiza albastră, de parcă s-ar duce hăt departe...

Sălașul se afla dincolo de palmierii-evantai al căror șir se întindea de-a lungul câmpiei nisipoase până la colierul de lagune verzi și, în depărtare, până la mlaștinile de dincolo de acestea. Kilometri întregi de buruieni, așa de rezistente că puteau crește și-n apă sărată, întrerupte doar de copaci gheboșați, în care se întipărise forma vântului. Păduri de stejar se adunau de ambele părți ale barăcii și adăposteau cea mai apropiată dintre lagune, a cărei oglindă forfotea de viață. Printre copacii aceștia se strecurau dinspre mare aer sărat și țipete de pescăruși.

Revendicarea teritoriului nu se schimbasese prea mult de la anul 1500. Proprietățile răsfrate prin mlaștină nu erau înregistrate legal, aveau însă hotare naturale — un pârlăuș era graniță aici, un stejar mort colo — și erau populate de renegați. Că doar nu-și face nimeni colibe din frunze de palmier într-un smârc decât dacă fuge de ceva ori a ajuns la capătul drumului.

Mlaștina era străjuită de o coastă frământată, poreclită de cei dintâi exploratori „Cimitirul Atlanticului“, din pricina marelor uriașe, a vânturilor furioase și a epavelor eșuate ca niște coifuri de hârtie în apa puțin adâncă de lângă țărmlul a ceea ce avea să devină coasta statului Carolina de Nord. Iată ce se putea citi în jurnalul unui matelot: „ne-am dat aproape de țărml... dar n-am deslușit vreo intrare... ne-a cuprins o furtună grozavă... a trebuit să ne legăm bine cu parâme, și ne-a mânat iureșul unui curent puternic... pământul... fiind bălțit și plin de mocirle, îndată ne-am întors la corabie... Neprielnic loc pentru cei ce vor veni poate să se așeze prin aceste părți.“

Coloniștii nu întârziaseră totuși să apară și mlaștina infamă devenise o plasă în care se prinsese un talmeș-balmeș de marinari răzvrățiți, naufragați, datornici și fugari din calea impozitelor, războaielor ori legilor care nu le picau bine. Din cei care nu fuseseră uciși de malarie sau pe care nu-i înghițise mocirlla, se ivise cu timpul un trib de pădureni de mai multe rase și culturi, și fiecare dintre ei era în stare să taie un crâng întreg cu securea

și să nimerească un cerb de la un kilometru distanță. Precum șobolanii de râu, aveau cu toții teritoriul propriu și totuși era necesar să se potrivească între ochiurile rețelei, altfel într-o zi ajungeau să dispară, iac-așa, în smârcuri. Două secole mai târziu, li se alăturaseră sclavi fugari care evadaseră în mlaștină și cărora li se spunea *cafenii*, apoi sclavi eliberați, fără un șfanț și încolțiți din toate părțile, care se răspândiseră pe tărâmul bălților din lipsa altor opțiuni.

Poate că era un meleag aspru, însă mustea de viață. Viață de toate soiurile — crabi de nisip agitându-și frenetic picioarele, raci ce navigau prin mâl, pești, creveți, stridii, căprioare grase și găște durdulii care umpleau uscatul și apa. Dacă nu-ți era peste mână să scormonești primprejur după mâncare, nu flămânzeai în veci.

Era 1952 acum, iar unele dintre loturile din baltă trecuseră de la o persoană la alta, generații întregi, fără acte și înscrisuri, vreme de patru secole. Cei mai mulți își făcuseră sălaş acolo demult, dinainte de Războiul Civil. Alții ocupaseră terenuri mai recent, mai ales după cele două Războaie Mondiale, de unde bărbații se întorseseră frânți, cu vântul șuierându-le prin buzunare. Mlaștina nu îi delimita, însă îi definea și, ca orice pământ sacru, le ținea secretele bine ascunse. Nu-i păsa nimănui că ocupaseră pământul, fiindcă nu-l mai voia nimeni altcineva. Era, până la urmă, un teritoriu inundat și nedestelenit.

La fel ca și cu băutura, locuitorii bălții își distilau legile proprii — nu ca acelea săpate cu foc în table de piatră sau scrise pe hrisoave, ci unele mai profunde, imprimate în materialul lor genetic. Străvechi și naturale precum cele care guvernau șoimii și porumbițele. Când e prins la înghesuială, deznădăjduit ori izolat, omul revine la acele instincte care țințesc direct la supraviețuire. Iute și just. Atuuri mereu existente, fiind trecute mai adesea de la o generație la alta decât genele mai blânde. Fără nimic moral, matematică și-arât. Între ele, porumbițele se luptă la fel de des precum șoimii.

Mămica nu se întoarce în acea zi. Nu vorbi nimeni despre asta. Tăticu', cel mai puțin. Duhnind a pește și-a rachiu, se apucase să zdrăngănească din capacele cratițelor.

— Ce-i de haleală?

Frații și surorile, cu ochii plecați, ridicară din umeri. Tăticu' lătră o înjurătură și ieși șchiopătând înapoi în pădure. Se mai certaseră ei și altădată, ba chiar mămica o luase o dată sau de două ori din loc, dar mereu se întorsese, strângând în brațe, la nimereală, pe oricine avusese chef să se lase alintat.

Cele două surori mai mari gătiră pentru cină fasole și pâine de mălai, dar nimeni nu se așeză la masă, cum ar fi făcut de-ar fi fost de față mămica. Își luară din oală fasolea, trântiră peste ea pâinea de mălai și se duseră să mănânce pe saltelele întinse pe podele ori pe sofaua ponosită.

Kya nu reuși să bage nimic în gură. Se așeză pe treptele verandei, uitându-se în lungul cărării. Înaltă pentru vârsta ei, numai piele și os, avea pielea înnegrită de soare și păr drept, des și negru ca pana corbului.

Întunericul o opri din pândă. Orăcăitul broaștelor avea curând să acopere sunetul pașilor, dar chiar și așa, întinsă pe patul ei de pe verandă, continuă să stea cu urechile ciulite. Chiar în dimineața aceea, se trezise de la sfârâitul cârnii grase de porc în tingirea de fier și de la aroma de scovergi rumenindu-se în cuptorul cu lemne. Își trăsese salopeta pe ea și dăduse fuga la bucătărie ca să așeze farfuriile și tacâmurile și să culeagă cărăbușii de pe turtele de porumb. Adesea, în zori, mămica o îmbrățișa — „Bună dimineața, fetița mea specială” — și se apucau amândouă de corvezi ca și cum ar fi făcut-o în pași de dans. Uneori, mămica îngâna cântece populare sau spunea cimilituri pentru copii: „Purcelușul ăsta a plecat la piață”. Sau o lua pe Kya la un joc îndrăcit, izbind cu tălpile în podeaua de placaj până ce muzica de la radioul cu baterii murea și începea să sune ca și cum s-ar fi auzit dintr-un fund de butoi. În alte dimineți,

mămica vorbea despre chestii de oameni mari pe care Kya nu le pricepea, dar își dădea seama că vorbele mămicăi trebuiau să se ducă undeva și ele, așa că le absorbea prin piele în vreme ce împingea încă un lemn în vatră. Dând din cap de parcă ar fi înțeles totul.

Apoi urma zarva trezitului și hrănitului tuturor. Tăticu' nu era. El avea două reglaje: tăcere și răcnit. Așa că era numai bine când dormea mai mult ori dacă nu venea acasă deloc.

Însă, în acea dimineață, mămica fusese tăcută, cu zâmbetul pierit de pe buze și ochii înroșiți. Își legase pe frunte o eșarfă albă, în stil pirat, însă tot se vedeau marginile purpurii și galbene ale unei vânătaii. Îndată după ce mâncaseră, mămica își pusese în valiză câteva lucruri și o pornise la drum.

În dimineața următoare, Kya își reluă straja pe trepte, cu ochii negri scrutând drumul ca un tunel ce așteaptă sosirea trenului. Balta era învăluită în ceață, o ceață atât de joasă, încât dosul ei molatec se cobora până în noroi. În picioarele goale, Kya își frământă degetele, necăji cu fire de iarbă larvele de leul-furnicilor, dar un copil de șase ani nu poate sta mult locului și nu peste mult o porni spre pământul moale, îmbibat de maree, care scotea plescăituri când pășeai. Se ghemui la marginea apei limpezi și privi zvârlugile cum țâșnesc printre umbre și petice însorite.

Dintre palmierii-avantai se auzi strigătul lui Jodie. Ridică ochii într-acolo: poate avea vești. Dar, când îl văzu strecurându-se printre frunzele ascuțite, își dădu seama, din felul în care se mișca, lipsit de elan, că mămica nu venise.

— Vrei s-o facem pe exploratorii? întrebă el.

— Ziceai că eș' prea mare ca s-o faci pe esploratoru'.

— Noo, am zis și io așa. Nu se există prea bătrân. După mine!

O zbughiră pe întinderea plată, apoi printre copaci, către plajă. Țipă voioasă când el o prinse și răsără până ce ajunseră la stejarul cel mare care își rășchira brațele enorme peste nisip. Jodie și fratele lor mai mare, Murph, bătuseră niște scânduri în cuie, printre crengi, făcând din arbore turn de veghe și fortăreață. Mare parte dintre ele se desprinseseră de-acum, bălăngănindu-se în cuie ruginite.

De obicei, dacă i se dădea voie să se joace acolo, i se permitea doar în calitate de sclavă, ca să le aducă fraților scovergi calde, abia scoase din cuptorul mămicăi.

Însă azi Jodie zise:

— Poți să fii căpitan.

Kya ridică războinică brațul drept:

— Să-i alungăm pe spanioli!

Își făcură săbii din bețe și începură să croiască tufișurile cu ele, chiuind și împungându-și inamicii imaginari.

Apoi — fiindcă puseurile de fantezie veneau și se duceau cu repeziciune — se duse la un buștean acoperit cu mușchi și se așeză. I se alătură și fratele, în tăcere. Voia să-i spună ceva, să-i abată gândul de la mămica, dar nu-i ieși nicio vorbă de pe buze, așa că se mulțumiră să stea așa și să urmărească umbrele mișcătoare ale vietăților apei.

Mai târziu, Kya se întoarse pe verandă și așteptă vreme lungă pe trepte, însă, cât stătu să se uite în lungul potecii, nu plânse. Fața îi era liniștită, iar buzele, o linie subțire sub ochii cercetători. Doar că mămica nu se întoarse nici în ziua aceea.

J O D I E

1952

După ce mămica plecă, pe parcursul următoarelor săptămâni, surorile și fratele mai mare al Kyei își pierdură și ei urma, de parcă s-ar fi luat după ea. Răbdaseră fața congestionată a lui tăticu' și accesele sale de furie care porneau cu strigături și ajungeau la pumni peste ceafă sau la scatoalce date cu dosul palmei până ce, unul câte unul, dispăruseră. Erau, oricum, aproape adulți. Iar mai încolo, la fel cum urma să le uite vârstele, avea să le uite și numele adevărate, amintindu-și doar că li se spusese Missy, Murphy și Mandy. Pe salteaua de pe verandă, Kya găsi o moviliță de șosete lăsate de surorile ei.

Într-o dimineață, când dintre frați nu-i mai rămăsese decât Jodie, Kya se trezi în zăngănit de cratițe și în miros de grăsime prăjită. Se năpusti către bucătărie, gândind că mămica se întorsese acasă și că făcea prăjiturile de mălai sau friganele. Însă era Jodie la plită, amestecând în măămăligă. Kya zâmbi ca să-și ascundă decepția, iar el se bătu cu palma peste creștet și-i semnaliză cu blândețe să nu ridice vocea: dacă nu-l trezeau pe tăticu' puteau să mănânce doar ei. Jodie nu știa să facă pesmeți și nici șuncă nu mai era, așa că termină măămăliga și ouăle jumări în untură și se așezară la masă, schimbând în tăcere priviri și zâmbete.

Își spălară iute străchinile și o luară la goană spre baltă, cu el în frunte. Dar chiar în clipa aceea apărură tăticu', zbierând și înaintând către ei cu mers poticnit. Imposibil de slab, cu silueta

părănd să-i plutească deasupra solului din pricina gravitației scăzute. Și cu dinții galbeni ca ai unui câine bătrân.

Kya aruncă o privire spre Jodie.

— Putem fugi. Să ne-ascundem în locu' ăla cu mușchi.

— E-n regulă. O să fie bine, răspunse el.

Mai încolo, aproape de apus, Jodie dădu peste Kya pe plajă, uitându-se lung spre mare. Când se apropie, fata nu ridică ochii spre el, ci și-i menținu îndreptați spre apă. Dar tot își dădu seama, auzindu-l cum vorbește, că tăticu' îl pocnise în figură.

— Tre' să plec, Kya. Nu se mai poate să stau aici.

Aproape că se întoarse către el, dar n-o făcu totuși. Voia să-l implore să n-o lase singură cu tăticu', dar cuvintele nu ieșeau.

— O să pricepi tu, când te-oi face mai mare, zise Jodie.

Kya voia să țipe că o fi ea mică, dar că proastă nu-i. Știa că tăticu' era motivul pentru care plecaseră cu toții; însă ce o măcina era că nu o luase și pe ea nimeni. Se gândise s-o șteargă și ea, doar că n-avea unde se duce și nici bani de autobuz.

— Kya, drăguță, ai grijă. De-o veni careva, să nu te duci în casă. Acolo te poate prinde oamenii. Tu să fugi în mlaștină, să te-ascunzi în tufe. Și mereu să-ți ascunz' urmele. Ți-am arătat cum. Și poți să te-ascunz' și de tăticu'.

Cum ea tot nu scotea o vorbă, Jodie își luă rămas-bun și porni cu pași mari, peste plajă, către pădurice. Chiar înainte să se piardă printre copaci, se întoarse în cele din urmă către el și-l privi cum se îndepărtează.

— Purcelușul ăsta a rămas acasă, rosti către valuri fetița.

Apoi, rupându-se din încremenire, alergă la baracă. Îi strigă numele în hol, dar lucrurile lui Jodie nu mai erau și culcușul lui de pe dușumea era despuiat de așternuturi.

Se cufundă în salteaua lui, privind ce mai rămăsese din zi cum alunecă în josul peretelui. Lumina stăruie după ce se ascunse soarele, cum făcea de obicei, și o parte din ea nimeri în odaie, făcând ca pentru o clipă paturile soioase și teancurile de boarfe să capete mai multă formă și culoare decât copacii de-afară.

O foame de lup — chestie atât de trivială — o luă prin surprindere. Se duse în bucătărie și se opri în ușă. Toată viața ei încăperea fusese încălzită de coptul pâinii, de fiertul fasolei sau de tocana de pește ce forfotea pe plită. Acum, locul mirosea a rânced, era tăcut și întunecat.

— Cine-o să facă mâncare? Întrebă cu voce tare.

Ar fi putut să-ntrebe: *Cine-o să danseze?*

Aprinse o lumânare și se apucă să scormonească în tăciunii din sobă, adăugând apoi surcele. Dădu la foale până ce se aprinse o flăcăriuie, apoi mai adăugă lemne. Frigiderul folosea pe post de dulap, de vreme ce electricitatea era de negăsit prin preajmă. Ca să nu se întindă mucegaiul, ușa era ținută întredeschisă cu pliciul de muște. Și totuși, vinișoarele negru-verzui se alungeau în fiecă scobitură.

Găsi ceva rămășițe și spuse:

— Am să tăvălesc măămăliga prin untură și-am s-o încălzesc.

Zis și făcut. Mâncă apoi direct din cratiță, uitându-se pe geam, în tot acest timp, după tăticu'. Dar nu-l văzu să apară.

Când lumina revărsată de secera lunii atinse în cele din urmă baraca, se mută greoi pe patul de pe verandă — o saltea noduroasă pe podea, cu așternuturi adevărate, presărate cu trandafirași, pe care mămica le găsisese la o vânzare de vechituri —, singură noaptea pentru prima oară în viața ei.

La început, la fiecare câteva minute, se ridica și se uita prin cadrul de plasă. Încerca să audă pași în pădure. Știa formele tuturor copacilor, și totuși, unii păreau să țopăie ici și

colo, mișcându-se odată cu luna. Un timp, stătu atât de încremenită, că nici nu putu să înghită, însă deodată, fiindcă se făcuse vremea, melopeea familiară a broaștelor și a greierilor-verzi umplu noaptea. Mai liniștitoare decât trei șoricei orbi cu cuțit de măcelar. Întunericul avea un iz dulceag, răsuflarea reavănă a broaștelor și salamandrelor care izbutiseră să treacă de încă o zi fierbinte și împuțită. Mlaștina trimise o ceață joasă, alinătoare, și Kya adormi.

Tăticu' nu se arată vreme de trei zile și Kya fierse frunze de napi din grădină pentru micul dejun, prânz și cină. Se dusesse și la cotețul găinilor, să caute ouă, dar nu găsise niciunul. Nu se vedea pe nicăieri vreo găină ori vreun ou.

— Pui de rahat! Sunteți niște pui de rahat, asta sunteți.

Voise să aibă grijă de păsări de când plecase mămica, însă nu făcuse mare lucru. Scăpaseră din îngrăditură și gloata pestriță se auzea cloncănind departe, printre copaci. Trebuia acum să le arunce crupe, să vadă dacă le poate ține prin apropiere.

În seara celei de-a patra zile, tăticu' se înfățișă cu o sticlă în mână și se lăbărță pe pat. Apoi, intrând în bucătărie în dimineața următoare, răcni:

— Da' unde s-au dus toți?

— Nu știu, răspuse ea fără să-l privească.

— Nu știi tu nimic, ți-e goală tărtăcuța. Ești făr' de folos, ca țâțele boului.

Kya se strecură fără zarvă afară pe ușa verandei, dar când se preumbla pe plajă, căutând scoici, simți miros de ars și, când ridică ochii, văzu fum ridicându-se dinspre baracă. Alergând cât de iute putu, ieși în grabă dintre copaci și văzu o ditai pălălaia arzând în curte. Tăticu' arunca în flăcări picturile, rochiile și cărțile mămicăi.

— Nu! țipă Kya.

Tăticu' nu se uită la ea, însă aruncă pe foc vechiul aparat de radio cu baterii. Kya își pârli fața și brațele când dădu să-l scoată, însă văpaia o împinse înapoi.

Se grăbi să se întoarcă în baracă, încercând să blocheze întoarcerea lui tăticu' pentru încă o serie, și-l înfruntă din priviri. Tăticu' ridică dosul palmei la Kya, însă fetița nu cedă. Apoi, brusc, el se răsuci și o porni șchiopătând spre barcă.

Kya se lăsă pe trepte, fără vlagă, uitându-se cum acuarelele mamei, peisaje din mlaștină, se mistuie și se fac cenușă. Rămase acolo până ce apuse soarele, până ce toți nasturii începură să lucească precum chihlimbarul și amintirea dansatului cu mămica se topi în flăcări.

Pe parcursul următoarelor zile, Kya învăță din greșelile celorlalți, ori poate mai mult de la zvârlugile din apă, cum să trăiască cu tăticu'. Trebuia să te ții departe, să nu-l lași să pună ochii pe tine, să fugi din peticele cu soare în cele cu umbră. Trezită și ieșită din casă înainte să se scoale el, fata locuia în pădure și pe apă, apoi se furișa neștiută în casă și se culca pe patul de pe verandă, cât de aproape de baltă era cu puțință.

Tăticu' luptase cu nemții în al Doilea Război Mondial, unde femurul său drept fusese nimerit de un șrapnel și se despicase — ultimul lor motiv de mândrie. Cecurile săptămânale cu ajutorul de invalid erau singura lor sursă de venit. La o săptămână de la plecarea lui Jodie, frigiderul se golise de tot și nu mai rămăseseră nici prea mulți napi. Când Kya păși în bucătărie, în acea dimineață de luni, tăticu' arătă spre o bancnotă boțită de un dolar și niște mărunțiș aflat pe masă.

— Cu ăia de colo-șa iei mâncare pe-o săptămână. Nu-i nimica pe gratis, așa să știi, zise tăticu'. Totu' costă ceva și pentru banii ăia o să ții casa, o s-aduni lemne de foc și-o să speli rufile.

Și pentru întâia oară o porni Kya singură spre satul Barkley Cove ca să cumpere de mâncare — *purcelușul ăsta s-a dus la piață*. Plescăi prin nisipul adânc și prin mărul negru cale de aproape șapte kilometri, până ce văzu în față licărul golfului, cu cătunul pe mal.

Brațe subțiri, cu apă sărată, înconjurau așezarea, amestecându-și pâcla sărată cu cea a oceanului, care se umfla, în ora de flux maxim, de cealaltă parte a Străzii Mari. Împreună, balta și marea separau orașul de restul lumii, singura legătură fiind șoseaua asfaltată cu o singură bandă care pătrundea șchiopătând în sat, plină de crăpături și gropi.

Erau două străzi: Strada Mare era paralelă cu oceanul și avea un șir de prăvălii: băcănia Piggly Wiggly într-un capăt, Western Auto în celălalt, birtul în mijloc. Printre ele se înșirau Mărunțișuri la Kress, un magazin de mobilă Penney (doar marfă de catalog), brutăria lui Parker și un magazin de încălțăminte Buster Brown. Lângă Piggly se găsea birtul La Naiba, care oferea cârnăciori prăjiți, ardei roșii iuți și creveți serviți în cornete de hârtie. Nicio doamnă ori vreun copil nu punea piciorul acolo fiindcă era considerat indecent, însă o fereastră pentru comenzi fusese tăiată într-un perete, permițându-le să ceară cârnați și cola de pe stradă. Cei de culoare nu puteau folosi nici ușa, nici ferestruica.

Cealaltă stradă, Strada Principală, se întindea de la vechea șosea direct spre ocean și Strada Mare, în care se oprea perpendicular. Așa că singura intersecție din localitate era între Strada Mare, Strada Principală și Oceanul Atlantic. Prăvăliile și celelalte acareturi nu erau lipite unele de altele ca în majoritatea orașelor, ci separate de parcele mici, goale, pe care poposeau alge și frunze de palmier de parcă peste noapte mlaștina și-ar fi croit drum până acolo. Timp de mai bine de două secole, vânturile aspre și sărate erodaseră clădirile înjghebate din lemn de cedru și le făcuseră să capete culoarea ruginii, iar cercevelele

ferestrelor, majoritatea vopsite în albastru ori alb, crăpaseră și se coșcoviseră. Cătunul părea, în linii mari, să fi ostenit de lupta cu elementele și, pur și simplu, se năruia încet.

Pontonul, înveșmântat în parâme ferfenițite și bătrâni pelicani, înainta în golful mic, ale cărui ape, atunci când nu se zbugiumau, reflectau roșul și albastrul bărcilor de pescuit creveți. Drumeaguri de pământ bătătorit, cu căsuțe de cedru pe margini, șerpuiau printre copaci, pe după lagune și de-a lungul oceanului, după ce se terminau prăvăliile. Barkley Cove era aproape literalmente un sătuc uitat din fundul lumii, răsfi-rat printre estuare și stufăriș ca un cuib de egretă luat de vânt.

Cu picioarele goale și îmbrăcată în salopeta de-acum prea scurtă, Kya se opri acolo unde cărarea din mlaștină dădea în șosea. Își mușca buzele, tare ar fi vrut s-o tulească înapoi acasă. Nu știa ce-o să le spună oamenilor, cum o să se descurce cu banii de cumpărături. Dar foamea o îmboldea, așa că păși pe Strada Mare și, cu bărbia în piept, o apucă spre Piggly Wiggly pe o cărăruie mărginașă care se ivea când și când printre peticele înierbate. Auzi, apropiindu-se de Mărunțișuri la Kress, ceva zarvă în spatele ei și sări într-o parte tocmai când trei băieți, mai mari cu vreo câțiva ani decât ea, trecură grăbiți pe biciclete. Cel din frunte se uită în urmă, râzând că fusese la un pas să dea peste ea, apoi fu cât pe ce să se ciocnească de o femeie care ieșise din prăvălie.

— CHASE ANDREWS, treci încoace imediat! Haideți, tustrei.

Băieții mai pedalară un pic, apoi se resemnară și se întoarseră la femeie, domnișoara Pansy Price, vânzătoare de textile și de povețe. Familia ei deținuse cândva cea mai mare fermă din marginea mlaștinii și, cu toate că fuseseră demult siliți să vândă, femeia își juca mai departe rolul de proprietăreasă înstărită. Lucru deloc ușor atunci când trăiai într-un apartament minuscul, deasupra birtului. Domnișoara Pansy purta

îndeobște pălării ce aduceau cu niște turbane de mătase, iar în dimineața asta avea una roz pe creștet, care-i punea în umbră rujul și obrajii dați cu fard roșu.

Se apucă să-i mustre pe băieți.

— Mă cam gândesc să le spun mamelor voastre de treaba asta. Sau, mai bine, taților. Așa de repede să mergeți pe drum, cât pe ce să mă dați jos. Ai ceva de spus, Chase?

Băiatul avea bicicleta cea mai șic — șa roșie, ghidon cromat, înălțat.

— Ne pare rău, domnișoară Pansy, nu v-am văzut de fata aia de colo, s-a pus în drum.

Chase, bronzat și brunet, arătă cu degetul spre Kya, care dăduse înapoi, pe jumătate ascunsă după o tufă de mirt.

— Las-o pe ea. Nu poți să-ți arunci păcatele în cărca altuia, nici dacă-i un gunoi de mlaștină. Acuma... băieți, tre' să faceți o faptă bună, să vă răscumparați. Iote domnișoara Arial, cară cumpărăturile, mergeți și ajutați-o să le ducă pân' la camionetă. Și băgați-vă poalele cămășilor în pantaloni.

— Da, doamnă, rostiră smeriți băieții și porniră pedălând spre domnișoara Arial, care le fusese învățătoare în clasa a doua.

Kya știa că părinții băiatului cu păr negru dețineau prăvălia Western Auto, motiv pentru care avea și bicicleta cea mai bătătoare la ochi. Îl văzuse pe Chase descărcând cutii mari cu marfă din camion și ducând-o în magazin, însă nu schimbase niciodată vreo vorbă cu el sau cu ceilalți.

Așteptă câteva minute, după care, iarăși cu bărbia în piept, păși spre băcănie. Înăuntru, Kya studie ce soiuri de mălai erau la vânzare și alese o pungă de jumătate de kilogram de crupe măcinate mare, din pricina unei etichete roșii ce atârna de sus — *Oferta specială a săptămânii*. Cum o învățase mămica. Se foi printre rafturi până nu mai văzu pe nimeni la casă, apoi înaintă și dădu nas în nas cu vânzătoarea, doamna Singletary, care o și întrebă:

— Un' ți-e maică-ta?

Părul doamnei Singletary era tuns scurt, cu cârlioniți strânși, vopsiți vinețiu, ca un iris în lumina soarelui.

— Are treabă, doamnă.

— Păi... ai bani pentru mălaiu' ăla ori ba?

— Am, doamnă.

Neștiind cum să socotească suma exactă, îi întinse întregul dolar.

Doamna Singletary nu era convinsă că fetița face diferența între monede, așa că puse restul în palma desfăcută a Kyei și numără încetișor, deslușit:

— Douăzeci și cinci, cincizeci, șazeci, optzeci... optzeci și cinci și trei bănuți. Fiin'că mălaiu' face douăzeci și cinci.

Kya simți că i se face rău de la stomac. Trebuia să numere și ea? Se uită la grămăjoara de monede necunoscute din palmă.

Doamna Singletary păru să se mai înmoaie.

— Bine atunci. Hai, du-te.

Kya o zbughi din prăvălie și porni, mergând cât de repede putea, înapoi spre cărarea din mlaștină. Mămica îi spusese de multe ori: „Să nu alergi prin oraș, că lumea are să creadă c-ai furat ceva.“ Dar de îndată ce ajunse la cărarea nisipoasă, o rupse la fugă și goni așa aproape un kilometru. Restul drumului îl parcurse în pas vioi.

Întoarsă acasă, crezându-se în stare să facă terciul, aruncă crupele în apă clocotită, cum făcea mămica, dar se strânseseră într-un cocoloș mare, pârlit la fund și crud în mijloc. Atât de cleios era cocoloșul, că abia dacă izbuti să ia câteva îmbucături, așa că ieși din nou în grădină și mai descoperi niște frunze de nap printre florile de sânziene. Le fierse și le mâncă, sorbind zeama cu zgomot.

Reuși, după câteva zile, s-o scoată la capăt și cu mămăliga, deși niște cocoloașe tot făcea, oricât de tare ar fi învățat în ceaun. În următoarea săptămână, cumpără niște spinare de

porc — însemnată cu etichetă roșie — și o fierse cu niște crupe și varză creață, făcând un terci deloc rău la gust.

Kya spălase de multe ori rufăria, ajutând-o pe mămica, așa că știa cum să frece hainele de placa de sub robinetul din curte, cu bucăți de săpun. Salopeta lui tăticu' era așa de grea, că nu izbutea s-o stoarcă bine cu mânuțele ei și nici s-o întindă pe frânghie, așa că se mulțumea s-o aburce, șiroind de apă, pe o creangă de palmier-avantai de la marginea pădurii.

Ducea cu tăticu' o viață în doi timpi, locuind separați în aceeași baracă, uneori fără să se vadă zile întregi. Nu vorbeau aproape niciodată. Kya strângea după ea și după el, ca o femeie în toată firea. La gătit nu se pricepea îndeajuns cât să-i pregătească și masa — iar el oricum nu era prin preajmă de obicei —, însă îi făcea patul, strângea mizeria, dădea cu mătura și spăla de cele mai multe ori vasele. Nu fiindcă așa i s-ar fi spus, ci fiindcă era singura cale de a menține decentă baraca pentru când avea să se-ntoarcă mămica.

Mămica spusese mereu că luna de toamnă se arată la ziua de naștere a Kyei. Așa că, deși nu-și amintea data nașterii, într-o seară, când luna se ridică aurie și dolofană din lagună, Kya își zise: „Cred că am făcut șapte ani.“ Tăticu' nu suflă un cuvânt; și bineînțeles că nu se ivi nici pic de tort aniversar. Nu spunea nimic nici despre mersul ei la școală, iar fata, neștiind mare lucru despre asta, se temea să aducă vorba.

Mămica trebuia musai să se-ntoarcă de ziua ei, așa că în dimineața de după luna plină Kya își trase pe ea rochița de bumbac cu imprimeu și rămase să se uite în lungul drumului. Își dorea ca mămica să apară pe drum, înspre baracă, purtând aceiași pantofi de aligator și aceeași fustă lungă. Când nu apăru nimeni, apucă oala cu crupe și, străbătând pădurea, ajunse pe plajă. Duse mâna la gură și, cu capul lăsat pe spate, slobozi o

chemare : *kiii-oo, kii-oo, kii-oo*. Pâlpâiri de argint apărură în aer din susul și din josul plajei și de peste valuri.

— Ia uite-i cum vin. Nici nu pot număra cât de mulți pescăruși îs.

Țipând și cârâind strident, păsările se roteau și se lansau în picaj, se opreau aproape de fața ei și poposeau la pământ, unde Kya le aruncase crupe. Se liniștiră până la urmă și se apucară să-și curețe penele, iar ea se așeză pe nisip, cu picioarele strânse. Un pescăruș mare se opri lângă Kya.

— E ziua mea, îi spuse păsării.

C H A S E

1969

Picioarele putrede ale foișorului de foc abandonat se rășchirau în smârcul care își crea propriii lujeri de ceață. Dacă nu puneai la socoteală ciorile croncănitoare, pădurea tăcută părea în așteptare. Doi băieți, Benji Mason și Steve Long, amândoi de zece ani, amândoi blonzi, porniră să urce pe treptele umede în dimineața de 30 octombrie 1969.

— N-ar trebui să fie așa arșiță toamna, strigă Steve către Benji, aflat mai în spate.

— Da, și totu-i liniștit, în afar' de ciori.

Aruncând o privire dincolo de trepte, Steve zise:

— Uau, ce-i asta?

— Unde?

— Uite, vezi? Haine albastre, parcă ar zăcea careva în glod. Benji strigă.

— Hei, alo! *Ce faci acolo?*

— Văd o față, da' nu se mișcă.

Agitându-și brațele, dădură fuga jos și se strecurară prin vegetație până în partea cealaltă a bazei foișorului, cu noroi ver-zui prinzându-li-se de ghetete. Văzură acolo un bărbat lungit pe jos, cu piciorul stâng sucit grotesc de la genunchi. Avea ochii și gura căscate.

— Isuse Cristoase! zise Benji.

— Doamne sfinte, ăsta-i Chase Andrews.

— Am face bine să-l aducem pe șerifu'.

— Da' nici n-ar trebui să fim pe-aici.

— Nu mai are a face acuma. Și ciorile astea îndată o să dea atacu'.

Întoarseră capetele spre croncăneli, iar Steve zise:

— Poate că unu' din noi ar trebui să steie aicea, să țină pășăretu' departe.

— Eș' dus dacă-ți pare c-o să zăbovesc io aici de unu' singur. Pariu p-o patacă de douășcinci că nici tu n-ai răbda.

Acestea fiind zise, își înhățară bicicletele și porniră să pedaleze din greu pe cărarea de nisip dens ca siropul ce dădea înapoi în Strada Mare, în orașel, apoi intrară în clădirea joasă unde șeriful Jackson stătea la masă în biroul său, luminat cu becuri spânzurate de cabluri. Bine clădit, de înălțime mijlocie, avea părul roșcat, fața și brațele presărate cu pistrui alburii. Stătea pe scaun și răsfoia un magazin *Sports Afield*.

Fără să bată, băieții dădură buzna pe ușa deschisă.

— Dom' șerif...

— Ehei, Steve, Benji. Arde undeva?

— L-am văzut pe Chase Andrews căzut lat în mocirlă, sub foișorul de foc. Pare mort. Nu mișcă neam.

De când se întemeiase Barkley Cove, în 1751, niciun om al legii nu-și extinsese jurisdicția dincolo de păpuriș. În anii '40 și '50 câțiva șerifi asmuțiseră copoi asupra unor pușcăriași care evadaseră în baltă, iar biroul șerifului încă ținea câini pentru asemenea ocazii. Însă Jackson prefera să ignore crimele comise în smârcuri. De ce să-i oprească pe șobolani din omorât alți șobolani?

Însă acum era vorba de Chase. Șeriful se ridică și își luă pălăria din cuier.

— Arătați-mi.

Mădulare de stejar și de laur sălbatic scrâșniră sub roțile mașinii de poliție când șeriful o apucă pe șleaul nisipos. Îl însoțea doctorul Vern Murphy, zvelt și cu părul înspicat, singurul medic

din localitate. Se bălângăneau pe fâgașurile adânci ale drumului, iar capul lui Vern era mereu pe cale să se izbească de geam. Prieteni vechi, cam de aceeași vârstă, mai mergeau la pescuit împreună și adesea aveau de-a face cu aceleași cazuri. Tăceau amândoi la gândul că vor trebui să confirme identitatea cadavrului din mlaștină.

Steve și Benji erau în remorcă, având bicicletele alături. Camioneta, în cele din urmă, se opri.

— Acolo e, domnu' Jackson. Colo-șa, după tufe.

Ed coborî.

— Băieți, voi așteptați aici.

Apoi, împreună cu doctorul Murphy, străbătură mâlul gros până la locul unde zăcea Chase. Ciorile zburaseră la apropierea camionetei, însă prin preajmă forfoteau alte păsări și insecte. Viață insolentă, gălăgioasă.

— Așa-i, e Chase. Treaba asta o să-i omoare pe Sam și Patti Love.

Familia Andrews comandase fiece piesă, ținuse fiece socoteală și atârnase fiece etichetă la Western Auto de dragul singurului lor copil, Chase.

Lăsându-se pe vine lângă corp, Vern îl declară mort după ce-i ascultă inima cu stetoscopul.

— Cam de câtă vreme ai zice? Întrebă Ed.

— Cel puțin zece ore. O să știe mai bine legistu'.

— Cred că s-o fi suit aici astă-noapte. Și-a căzut de sus.

Verne îl examinează sumar pe Chase, fără să-l miște, apoi se așează lângă Ed. Se uitară amândoi la ochii lui Chase, care, de pe fața umflată, cătau încă spre cer. Se uitară și la gura larg deschisă.

— De câte ori nu le-am zis io la oameni că așa ceva are să se-ntâmple într-o bună zi, spuse șeriful.

Îl știau pe Chase de când se născuse. Îi văzuseră viața preferându-se, îl văzuseră devenind dintr-un copil drăgălaș un adolescent simpatic; pivot în echipa locală și bine văzut prin

partea locului pentru că lucra pentru părinții săi. În sfârșit, un bărbat arătos care se însurase cu cea mai drăguță fată. Acum zăcea singur acolo, mai lipsit de demnitate ca noroiul. Brânciul crud al morții, ca întotdeauna, punând capăt spectacolului.

Ed rupse tăcerea:

— Ce nu-mi dau io seama e de ce n-au fugit ăilalți după ajutor. Mereu vin în gașcă aici, ori măcar câțiva, să-și facă de cap cu fătucile.

Șeriful și doctorul schimbă înclinări scurte, dar pline de înțeles din cap: o fi fost el însurat, dar asta nu l-ar fi oprit pe Chase să aducă la foișor o altă femeie.

— Să ne dăm înapoi un picuț. Să ne uităm bine la chestii, zise Ed și ridică piciorul, mai la înălțime decât ar fi fost necesar. Băieți, voi rămâneți acolo, să nu mai faceți ș-alte urme.

Arătând spre niște urme de pași care duceau de la scara foișorului către noroiul smârcului, până la vreo doi metri de Chase, Ed îi întrebă:

— Astea-s ale voastre de dimineată?

— Da, numai pân-acolo ne-am dus, spuse Benji. Cum am văzut că-i Chase, ne-am dat înapoi. Se vede unde ne-am dat înapoi.

— Ok, făcu Ed și se răsuci. Vern, ceva nu-i în regulă. Lângă corp nu-s urme de pași. Dac-a venit cu amicii lui sau cu cine-o fi fost, ei ar fi dat fuga odată ce cădea, l-ar fi înconjurat, s-ar fi lăsat în genunchi lângă el. Ca să vadă dacă-i viu. Uite ce adânci sunt urmele noastre în mâlu' ăsta, dar altele proaspete nu mai sunt. Nici spre scări și nici dinspre scări, nimic în jurul mortului.

— Poate că era singur, în cazu' ăsta. Ar explica tot.

— Îți zic io ceva care nu se explică. Unde-s urmele *lui*? Cum a mers Chase Andrews pe potecă, cum de-a traversat glodul până la trepte, ca să suie până în vârf, fără să lase el nicio urmă?

ȘCOALA

1952

La câteva zile după aniversarea ei, singură cu picioarele goale în mâl, Kya stătea aplecată și se uita la un mormoloc căruia tocmai îi ieșeau picioarele de broască. Și deodată se îndreptă de șale. O mașină huruia prin nisipul adânc din capătul cărării lor. Nimeni nu venea pe-acolo vreodată cu mașina. Apoi murmurul unor voci omenești — un bărbat și o femeie — se răspândi printre copaci. Kya se pitulă iute în tufe, de unde putea zări cine vine, dar putea, la nevoie, să și scape. Exact cum o învățase Jodie.

O femeie înaltă ieși din automobil, bâțându-se nesigură pe tocurile ascuțite, întocmai cum făcuse mămica pe cărarea nisipoasă. Erau probabil oamenii de la orfelinat, veniți s-o înhațe.

Pot să fug mai repede ca ea. O să cadă-n nas în papucii ăia.

Kya rămase pe loc și privi cum femeia se apropie de ușa de plasă a verandei.

— Aloo, e careva acasă? Sunt de la inspectorat. Am venit s-o iau la școală pe Catherine Clark.

Ca să vezi! Kya rămase mută. Era destul de sigură că ar fi trebuit să se ducă la școală de la șase ani. Și uite-i acum, cu întârziere de un an.

Habar n-avea cum să vorbească cu alți puști, darmite cu o profesoară, dar voia să-nvețe să citească și să afle ce urma după douăzeci și nouă.

— Catherine dragă, dacă mă auzi, ieși, rogu-te, la iveală. Așa-i legea, scumpo, tre' să mergi la școală. Dar, în afară de-asta,

o să-ți și placă, dragă. Ai și-un prânz gratis în fiecare zi. Cred că azi e plăcintă de pui.

Asta era altceva. Kyei îi era teribil de foame. La micul dejun fiersese niște mălai cu niște biscuiți sărați, fiindcă n-avea pic de sare în casă. Știa deja un lucru despre viață: nu poți mânca mămăliga fără sare. Doar de câteva ori în viață avusese parte de plăcintă de pui, însă parcă vedea și-acum în fața ochilor crusta aurie, crocantă pe dinafară și moale pe dinăuntru. Simțea gustul consistent, desăvârșit al zemmii de carne. Stomacul, acționând de capul lui, o făcu pe Kya să se ivească printre ramurile de palmier-evantai.

— Bună, draguță, sunt doamna Culpepper. Ai crescut și eș' gata să te duci la școală, așa-i?

— Da, doamnă, îngână Kya, lăsând capul în jos.

— E-n regulă, poți să te duci fără pantofi, și alți copchii fac la fel, dar fiin'că ești fetiță o să-ți trebuiască o fustă. Ai vreo fustă ori rochie, scumpo?

— Da, doamnă.

— Bun așa, păi atunci hai s-o punem pe tine.

Doamna Culpepper o urmă pe Kya pe ușa verandei și trebui să pășească peste un șir de cuiburi de păsări pe care Kya le orânduise pe scânduri. Ajunse în dormitor, Kya se îmbracă cu singura rochie care-i venea, un sarafan de pânză cadrilată cu o bretea prinsă într-o agrafă.

— E-n regulă, dragă, arăți bine.

Doamna Culpepper întinse brațul spre ea. Kya se holbă la mâna femeii. Nu mai atinsese de săptămâni bune o altă persoană și nu atinsese în viața ei un străin. Dar își lăsă mânuța în palma doamnei Culpepper și fu călăuzită pe cărare până la Fordul Crestliner condus de un bărbat tăcut, pe cap cu o pălărie gri, cu boruri largi. Pe bancheta din spate, Kya nu zâmbi și nu se simți ca un puișor vârât sub aripa mamei.

În Barkley Cove exista o școală pentru albi. De la clasa întâi până la a douăsprezecea, orele se țineau într-o clădire cu două

caturi aflată la celălalt capăt al Străzii Mari, cum veneai dinspre biroul șerifului. Copiii negrilor aveau propria școală, o clădire pătrătoasă de ciment cu un singur nivel din Orașul Colorațiilor.

Fu condusă în școală, unde îi găsiră numele, dar nu și data nașterii în registrul local, așa că o băgară la clasa a doua, cu toate că nu făcuse o zi de școală în viața ei. În orice caz, spuseră, clasa întâi prea era aglomerată și, până la urmă, ce mare diferență ar fi fost pentru oamenii mlaștinii, care de obicei se țineau câteva luni de carte și-apoi se făceau nevăzuți pentru totdeauna. În vreme ce directorul o ducea pe holul larg, care răsuna de la pași, simți că fruntea i se acoperă cu broboane de sudoare. Bărbatul deschise ușa unei clase și o împinse ușurel înăuntru.

Cămăși cadrilate, fuste, pantofi, o mulțime de pantofi, niște picioare goale și ochi — holbându-se. Nu mai văzuse niciodată atâta lume la un loc, peste zece oameni. Învățătoarea, aceeași doamnă Arial pe care o ajutaseră băieții, o conduse pe Kya la o bancă mai în spate. Putea să-și pună lucrurile în pupitru, i se spuse, însă Kya n-avea lucruri.

Învățătoarea se întoarse în fața clasei și zise:

— Catherine, te rog să te ridici și să spui clasei numele tău complet.

Simți că i se strânge stomacul.

— Haide, dragă, nu fi timidă.

Kya se ridică.

— Domnișoara Catherine Danielle Clark, zise ea, fiindcă așa îi spusese mămica odată că-i era numele întreg.

— Poți să ne spui și nouă, pe litere, cuvântul *cap*?

Cu privirea pironită în pământ, Kya rămase tăcută. Jodie și mămica îi arătaseră niște litere. Dar nu mai spusese vreun cuvânt pe litere, cu voce tare, pentru nimeni.

Simțea încordarea din stomac, însă se strădui.

— *P-a-c.*

Printre șirurile de bănci se dezlănțuiră hohote de râs.

— Șșș! Liniște, toată lumea! interveni doamna Arial. Nu râdem niciodată, m-auziți, niciodată unii de alții. Doar știți și voi.

Kya luă loc iute la pupitrul ei din fundul încăperii, încercând să dispară ca un cărăbuș de scoarță ce se pierde în încrețiturile trunchiului de stejar. Era ea neliniștită, dar, pe măsură ce învățătoarea își relua lecția, porni să se tot aplece în față, dornică să afle ce urma după douăzeci și nouă. Însă doamna Arial nu vorbea deocamdată decât despre ceva numit fonetică, iar elevii, cu gurile rotunjite, scoteau la *a*, *o* și *u*, imitând-o și uguind cu toții ca porumbeii.

Pe la unsprezece, mirosul cald și untos de chifle coapte și foaie de plăcintă umplu holurile și se strecură în încăpere. Stomacul Kyei se frământă dureros. Când elevii, până la urmă, se așezară într-un rând și porniră în marș către cantină, gura deja îi lăsa apă. Luă, copiindu-i pe ceilalți, o tavă, o farfurie verde de plastic și tacâmuri. O deschizătură largă, cu tejghea, dădea către bucătărie, iar pe blatul tejghelei, expus înaintea ei, văzu un vas enorm, emailat, plin cu plăcintă de pui, cu foaie groasă și sos fierbinte, bolborositor. O negresă înaltă, zâmbind și spunându-le unora dintre copii pe nume, lepădă pe farfuria ei o bucată mare de plăcintă, apoi niște mazăre făcută cu unt și o chiflă. Kya mai căpătă budincă de banane și o cutie de lapte cu alb și roșu doar pentru ea.

Reveni în zona meselor, care erau pline, aproape toate, cu puști care râdeau și pălăvrăgeau. Îl recunosc pe Chase Andrews și pe tovarășii lui, cei care aproape c-o dăduseră jos de pe trotuar cu bicicletele lor, așa că întoarse capul și se așeză la o masă goală. De mai multe ori la rând ochii o trădară și își aruncă privirea asupra băieților, singurele chipuri cunoscute. Dar și ei, ca restul, o ignorau.

Kya își coborî privirea asupra plăcintei umplute cu carne de pui, morcovi, cartofi și mazăre mărunță. Cu foaie aurie deasupra.

Câteva fete, cu fuste lungi și umflate de mai multe straturi de jupe, se apropiară. Una era înaltă, sfrijită și blondă, cealaltă dolofană, cu obraji rotunjori. Kya se întrebă cum puteau să se cațäre în copaci sau măcar să se suie într-o barcă cu fustoaiele alea. După broaște cu siguranță nu puteau umbla prin apă; n-ar fi izbutit să-și vadă nici măcar picioarele.

În vreme ce se apropiau, Kya își pironi privirea în farfurie. Ce să le spună dacă se așezau lângă ea? Însă fetele trecură mai departe, ciripind ca păsărelele, și se alăturară unor prietene de la altă masă. Cu toată foamea care-o împungea în stomac, Kya simți că gura i se uscaser și că-i era greu să înghită. Așa că, după ce luă doar câteva îmbucături, bău tot laptele, îndesă cât de multă plăcintă putu în cutia de carton goală, atentă să n-o vadă nimeni, apoi o înfășură, împreună cu chifla, în batistă.

Nu mai deschise gura deloc pentru tot restul zilei. Rămase mută chiar și când învățătoarea o întrebă ceva. I se părea că ea ar fi trebuit să învețe de la ei, nu ei de la ea. *De ce să fiu de râsul lor?* își zicea.

După ce clopoțelul sună pentru ultima oară, i se spuse că autobuzul are s-o lase la vreo cinci kilometri de casă, fiindcă de-acolo drumul se făcea prea nisipos, și că în fiecare dimineață trebuia să meargă pe jos până la autobuz. Pe drumul spre casă, în vreme ce autobuzul se legăna în fâgașele adânci și trecea printre movile cu iarbă țepoasă, din față se înălță o voce: „DOMNIȘOARA Catherine Danielle Clark!“ Sfrijita-blondă și Obraji-rotunjori, fetele de la prânz, se porniseră pe strigături: „Găinușă, găinușă stă cu mlaștina în ușă! La popa la poartă, șobolan de baltă!“

Autobuzul se opri în cele din urmă la o răspântie lipsită de marcaje de unde se desprindeau poteci încurcate ce duceau către codru. Șoferul deschise ușa, iar Kya se grăbi să se strecoare afară și să alerge aproape un kilometru, până ce-și pierdu suflul, apoi străbătu restul drumului în pas grăbit. Nu se opri la baracă, ci

dădu fuga direct la palmierii din lagună și apoi pe cărare în jos, printre stejarii deși și umbroși, către ocean. Ieși pe plaja pustie, unde marea își deschidea larg brațele, și vântul îi desfăcu părul când se opri la linia umedă a fluxului. Îi venea să plângă, cum îi venise întreaga zi.

Kya ridică vocea, acoperind tumultul valurilor care se izbeau de țărm, și chemă păsările. Oceanul era basul, iar pescărușii, sopranele. Țipând și văicărindu-se, dădură ocol bălții și nisipului, unde ea începuse să le arunce bucăți de foaie de plăcintă și firimituri de chiflă. Cu picioarele înainte și răsucindu-și capetele, pescărușii coborâră.

Câteva dintre păsări se apucară să-i ciugulească blând printre degetele de la picioare, iar ea râse de la gădilat până ce pe obraji începură să-i curgă lacrimi și, în sfârșit, suspine prelungi și întretăiate îi izbucniră din coșul pieptului. Când se termină ce era în ambalajul de carton, crezu că n-o să poată îndura durerea, temătoare că și pescărușii au s-o părăsească așa cum o părăsiseră toți ceilalți. Însă păsările, ghemuindu-se pe nisip în jurul ei, porniră să-și curețe aripile întinse, cenușii. Așa că se așeză și ea pe nisip, dorindu-și să-i poată aduna pe toți și să-i ia cu ea pe verandă, să doarmă. Și-i închipui înghesuiți în pat, o îmbulzeală pufoasă de corpuri calde și pline de pene în așternuturi.

Auzi, după alte două zile, huretul mașinii Ford în nisip și fugi în mlaștină, pășind apăsător peste limbile de nisip, lăsând urme de tălpi mari și late, apoi se furișă neștiută în apă și ieși prin alt loc, apucând-o în altă direcție. Când ajunse în zona înnoită, porni să alerge în cerc, ca să-și încurce urmăritorii. Apoi, când dădu de pământ solid, îl străbătu ușoară ca fulgul, sărind de pe iarbă pe ramuri uscate, fără să lase vreun semn al trecerii sale.

Mai veniră de la școală cam o dată la două-trei zile în următoarele săptămâni, iar omul cu pălărie o căuta peste tot, însă fără sorți de izbândă. În cele din urmă, nu mai veni nimeni. Rămase

doar croncănitul ciorilor. Kya stătu cu mâinile pe lângă corp, privind lung la drumeagul pustiu.

Niciodată nu se mai întoarse Kya la școală. Își văzu iarăși de uitatul după egrete și de adunatul de scoici, activități pe care le credea educative. „Știi deja să fac din gătlej ca porumbeii“, își zise. „Ba chiar, oho, mai dihai ca ei. Cu tot cu pantofii lor fițoși.“

Într-o dimineață, la câteva săptămâni după acea unică zi petrecută la școală, pe o arșiță strașnică, se cățără în copacul-fortăreață al fraților ei și de-acolo căută cu privirea corăbii arborând steaguri cu hârci și oase puse cruciș. Dovedind că imaginația crește și-n pământul cel mai singuratic, chiui:

— Ho! Ho! Piraților!

Fluturându-și sabia, sări din copac și trecu la asalt. Și deodată simți o durere ascuțită în talpa dreaptă, urcându-i arzătoare pe picior. I se tăiară genunchii și, țipând ascuțit, căzu pe-o parte. Văzu un piron ruginit înfipt adânc în talpă.

— Tăticu'! se apucă să urle, încercând să-și amintească dacă venise acasă noaptea trecută. Ajută-mă, tăticu'! strigă cât putu de tare, însă fără să capete vreun răspuns. Cu o mișcare iute, întinse mâna și trase afară cuiul cel lung, țipând ca să acopere durerea.

Apoi începu să-și frământa fără noimă brațele prin nisip, scâncind. Se ridică până la urmă în capul oaselor și își privi talpa. Aproape că nu se vedea sânge, doar despicătura mărunță a unei răni mici și adânci. Și în clipa aceea își aminti de fâlcile încleștate. I se strânse stomacul și o apucă tremuriciul. Jodie îi povestise despre un băiat care călcase pe un cui ruginit și nu se vaccinase contra tetanosului. I se încheștaseră dinții, strânși atât de tare că nu mai putuse deschide gura. Apoi spinarea i se încordase ca un arc și nimeni nu putuse face nimic altceva decât să stea și să se uite la el cum moare în spasme.

Jodie fusese limpede într-o privință: trebuia să-ți faci injecția în două zile după ce călcai pe cui, altfel erai condamnat la pieire. Kya habar n-avea cum să facă rost de o asemenea injecție.

— Da' ceva tre' să fac. Altfel dau sigur ortu' popii pân' se arată tăticu'.

Cu boboțe de sudoare prelingându-i-se pe față, o porni șchiopătând peste plajă, pătrunzând într-un târziu în umbra mai răcoroasă a stejarilor ce înconjurau baraca.

Mămica avea obiceiul să spele bine rănila cu apă sărată și să le astupe cu nămol amestecat cu tot soiul de ierburi de leac. În bucătărie nu era pic de sare, așa că fetița intră pășind cu greutate în pădure și se apropie de o băltoacă sălcie care la scăderea fluxului se făcea atât de sărată, că malurile îi licăreau de la cristalele albe, strălucitoare. Se lăsă la pământ și își muie piciorul în saramura mlaștinii, mișcând neconținut gura: deschis, închis, căscat fals, mișcări de mestecat, orice numai să nu i se încheșteze fălcile. După aproape o oră, marea scăzu suficient cât să-i îngăduie să sape o gaură cu degetele în mărul negru, și își lăsă binișor piciorul acolo, pe suprafața netedă ca mătasea. Aerul era răcoros și țipetele vulturilor o îmbărbătau.

I se făcu nespus de foame pe la capătul după-amiezii, așa că se întoarse în baracă. Odaia lui tăticu' era încă pustie și probabil că n-avea să se întoarcă prea curând. Jucatul de poker și băutul de whisky putea ține un bărbat ocupat o bună parte din noapte. Nu mai era mălai, însă găsi, tot scormonind, o tingire veche cu untură, extrase un pic de grăsime albă și o întinse pe un pesmet. La început, abia dacă-l atinse cu buzele, apoi mai mâncă vreo cinci.

Se întinse apoi într-o rână pe patul de pe verandă, așteptând să audă barca lui tăticu'. Noaptea se apropie cu repeziciune și somnul își încercă de mai multe ori norocul, dar trebuie să fi adormit abia către dimineață, fiindcă se trezi cu față scaldată

în soare. Se grăbi să deschidă gura: încă funcționa. Poate c-o scosese la capăt.

În noaptea care urmă, ghemuită în așternuturi pe saltea și cu piciorul ca un bulz de nămol înfășurat într-o cârpă, se întrebă dacă o să se trezească moartă. Nu, își aminti apoi, n-avea să-i fie așa de ușor: spatele avea să i se arcuiască, mâinile și picioarele să-i zvâcnească.

Simți, după câteva minute, că o împunge ceva prin zona șalelor și se ridică în șezut.

— Au, nu, nu! Mămică, mămică!

Senzația se repetă, reducând-o la tăcere.

— Mă mănâncă pielea un pic, atâta, îngână.

În cele din urmă, cu adevărat extenuată, adormi și nu mai deschise ochii până ce nu auzi porumbeii murmurând în stejar.

Se duse la băltoaca cu pricina de două ori pe zi, timp de o săptămână, trăind cu pesmeți și untură, și în toată vremea asta taticu' nu dădu pe-acasă. Izbuti, într-a opta zi, să miște nestânjenită din laba piciorului, iar durerea se retrăsese către suprafață. Dansă cu avânt, lăsându-și greutatea pe piciorul vindecă, chițâind: „Am reușit, am reușit!”

Dimineața următoare, o porni spre plajă în căutarea altor pirați.

— Primul lucru pe care-l fac e să-mi pun echipaju' să culeagă toate cuiele.

Se trezea mereu dis-de-dimineăță și încă trăgea cu urechea nădăduind să audă zăngănitul de vase care arăta că mămica e ocupată cu gătitul. Micul dejun preferat al mămicăi fusese jumări din ouă de la găinile ei, roșii bine coapte tăiate felii și friganele făcute prin turnarea unui amestec de mălai, apă și sare în untură atât de fierbinte, încât combinația bolborosea și marginile căpătau o dantelărie crocantă. Mămica zicea că nu se poate spune că

prăjești ceva dacă n-auzi sfârâitul din odaia învecinată, și toată viața ei Kya auzise, la trezire, pocnetul friganelor în untură și adușmeceala fumului albastru, de porumb încins. Acum însă bucătăria era tăcută și rece, iar Kya se desprinsese de patul de pe verandă și se furișă în lagună.

Lunile trecură, iarna se așeză ușurel peste plaiuri, cum fac iernile din sud. Soarele cald ca o pătură înfășura umerii Kyei, atrăgând-o tot mai departe în întinderea bălții. Auzea câteodată sunete de noapte pe care nu le știa ori tresărea la câte un trăsnet căzut prea aproape, dar, peste tot pe unde umbla, întinderea mlaștinii îi purta de grijă. Și apoi, în cele din urmă, într-un moment nedeslușit, durerea din inimă fu absorbită precum apa în nisip. Tot acolo era, dar în adânc. Kya își lăsă palma pe pământul ud, care scotea aburi ca de răsufare, iar mlaștina îi deveni mamă.

A N C H E T Ă

1969

Deasupra, cicadele protestau împotriva căldurii nemiloase a soarelui. Toate celelalte forme de viață se ascunseseră și, din vizuinile lor din tufe, slobozeau doar zumzete surde.

Ștergându-și fruntea, șeriful Jackson spuse:

— Vern, mai avem de lucru pe-aici, dar nu-mi pică tocmai bine. Nevasta lu' Chase și lumea din sat nu știu că nu mai e pe lume.

— Mă duc să le spun, Ed, replică doctorul Vern Murphy.

— Mulțam frumos. Ia camioneta mea. Trimite ambulanța înapoi după Chase și pe Joe înapoi cu mașina. Dar să nu suflă o vorbă nimănui în afară de ei. Nu vreau să-mi vină pe cap toată lumea, și asta ar' să se-ntâmple dacă aduci vorba.

Înainte s-o ia din loc, Vern se uită îndelung, un minut și mai bine, la Chase, de parcă i-ar fi scăpat ceva. Ca doctor, ar fi trebuit să rezolve asta. Aerul greu de smârc stăruia în spatele lor, așteptându-și răbdător rândul.

Ed se răsuci către băieți.

— Voi rămâneți aici. N-am nevoie să dați din fleancă prin oraș; să nu puneți mâna pe nimic și să nu mai lăsați urme în noroi.

— Da, domnu', zise Benji. Crezi că l-a omorât careva pe Chase, așa-i? Că nu e urme. Poate l-o fi împins de sus?

— N-am zis așa ceva. E o treabă standard a poliției. Și voi, băieți, ați face bine să nu vă băgați nasu' și să nu spuneți mai departe ce-auziți aici.

Adjunctul Joe Purdue, un bărbat mărunțel, cu favoriți deși, apăru cu camioneta poliției în mai puțin de cincisprezece minute.

— Nu-mi vine a crede. Chase să moară. Era cel mai bun pivot pe care l-a avut orașelu' nostru vreodată. Nu-i în regulă deloc.

— Așa-i. Ei bine, să trecem la treabă.

— Ce știi până acum?

Ed se depărtă de băieții încă un pas.

— Păi, e clar că așa, la o primă vedere, aduce a accident: a căzut de sus și-a murit. Doar că până acum n-am găsit urme de ale lui mergând spre trepte și nici urme lăsate de alții. Să vedem dacă apar indicii că le-a ascuns careva.

Cei doi oameni ai legii cercetară zona timp de vreo zece minute bune.

— Ai dreptate, nicio urmă, dacă nu le pui pe-ale băieților la socoteală.

— Mda, nici vreun semn că le-ar fi șters careva. Nu pricep și pace. Să continuăm. Mă ocup mai târziu de asta, rosti Ed.

Fotografiară cadavrul, poziția sa relativă la trepte, făcură prim-planuri cu rănile de la cap și cu piciorul sucit. Joe își luă notițe și Ed dictă. Auziră, în vreme ce măsurau distanța de la corpul lui Chase până la drumeag, cum caroseria ambulanței se freacă de tufele dese de pe marginile șleaului. Șoferul, un bătrân de culoare care se ocupase vreme de decenii de răniți, bolnavi, muribunzi și morți, plecă respectuos capul, șoptind povețe:

— Bun așa, păi brațile nu să pot strânge prea dihai, așa că nu-l pot da-n targă de-a rostogolu'. Trebe rădicat și-ar' să fie greu. Dom' șerif, matale să-l apuci de cap pe dom' Chase. Iac-așa. Of, of.

Se iveau zorii când izbutiră să-l aburce în spatele vehicului, cu o pojghiță de noroi pe el.

De vreme ce doctorul Murphy îi informase între timp de moartea lui Chase pe părinții acestuia, Ed le zise băieților că se

puteau duce acasă. El și cu Joe o porniră pe trepte, care mergeau până sus, făcându-se tot mai înguste cu fiecare nivel. În vreme ce se cățarau, marginile rotunde ale lumii se mutară mai departe, din ce în ce mai departe: pădurile luxuriante și bălțile se întindeau până la capătul pământului.

Când ajunseră pe ultima treaptă, Jackson ridică brațele și împinse trapa de fier. Se urcară pe platformă și-o închiseră la loc. Scânduri de lemn, pline de așchii și ponosite de vreme, formau centrul platformei, însă, de jur-împrejur, podeaua era făcută dintr-un rând de grilaje pătrate care se puteau deschide și închide. Cât erau prinse la locul lor, puteai păși fără grijă pe ele, însă dacă rămânea deschis vreunul puteai să cazi cei douăzeci de metri până jos.

— Hei, ia te uită, făcu Ed și arătă cu degetul spre cealaltă parte a platformei, unde unul dintre grilaje era deschis.

— Ce mama dracului? zise Joe în vreme ce se apropiau.

Văzură, uitându-se în jos de-acolo, silueta perfectă a lui Chase, în poziția sa nefirească, încrustată în mâl. Nămolul gâlbui și mătasea-broaștei fuseseră azvârlite în lături ca niște stropi lăbărțați de vopsea.

— Nu prea iese la socoteală, zise Ed. Se mai întâmplă să uite câte unii să-nchiză grilajul de deasupra scării. Când se coboară, adică. L-am găsit de câteva ori deschis, dar celelalte nu-s deschise aproape niciodată.

— De ce l-ar fi deschis Chase pe asta? Sau oricine?

— Doar dacă plănuia să-mpingă pe cineva, ca să-l omoare, zise Ed.

— Atunci de ce nu l-a închis după?

— Fiindcă dacă Chase ar fi căzut din greșeală, n-ar fi avut cum să-l închidă. A trebuit lăsat deschis ca să aducă a accident.

— Iote la grinda aia de sub gaură. E izbită și plină de așchii.

— Mda, o văd. Cred c-a dat cu capu' de ea Chase, când a căzut.

— O să mă sui acolo să caut sânge sau fire de păr. Și s-adun niște așchii.

— Mulțam, Joe. Și să iei câteva cadre de-aproape. O să mă duc dup-o frânghie, să ai de ce te ține. Nu ne trebuie doi morți în băltoaca asta într-o singură zi. Și trebuie să adunăm amprente de pe grilaj, de pe grilajul din dreptul scării, de pe bare și de pe balustradă. De peste tot locu' unde-ar fi putut careva să pună mâna. Și să adunăm orice fir de păr sau ață.

La mai bine de două ore după aceea, se îndreptară de șale, osteniți de atâta aplecat și cocoșat. Ed zise:

— Nu zic c-a fost o mână criminală. Prea-i devreme. Și pe lângă asta, nu-mi vine în minte nimeni care să vrea să-l omoare pe Chase.

— Eu aș zice că-i ditai lista, răspuse adjunctul.

— Cine? Despre cine vorbești?

— Hai acuma, Ed. Doar știi cum era Chase. Mereu se ținea după fuste, mereu dădea târcoale ca un taur scăpat din țarc. Înainte să se-nsoare, dar și după ce s-a-nsurat, cu fete, cu femei măritate... Am văzut câini în călduri cu purtări mai bune.

— Ei, nu era chiar așa de rău, ce tot spui? Bine, se știa că-i afemeiat. Dar nu văd pe cineva din orașul nostru să-l omoare pentru atâta lucru.

— Io zic că e lume care nu-l prea avea la suflet. Vreun soț gelos. Cineva pe care-l cunoștea, asta neapărat. Pe care-l cunoaștem toți. Nu prea-mi vine-a crede să se fi suit Chase aici cu-n străin.

— Dacă nu cumva era plin de datorii până-n gât pe la vreunul din alte părți. O chestie pe care să n-o știm noi. Și ar trebui un bărbat destul de puternic cât să-l îmbrâncească pe Chase Andrews. Nu-i lucru ușor.

— Deja îmi vin în minte niște flăcăi care-ar fi fost în stare, zise Joe.

O BARCĂ ȘI UN BĂIAT

1952

Într-o dimineață, tăticu', bărbierit proaspăt și îmbrăcat într-o cămașă boțită, cu toți nasturii încheiați, intră în bucătărie și zise că o să ia autobuzul Trailways până la Asheville, ca să discute niște chestiuni cu armata. Se gândea că o să-i mărească pensia de veteran, se ducea să vadă dacă-i așa și avea să se-ntoarcă în trei sau patru zile abia. Niciodată nu-i spusese Kyei ce treburi avea, unde se ducea ori când avea de gând să se întoarcă, așa că, în picioare, cu salopeta prea mică pe ea, îl privi lung, în tăcere.

— Tot surdă și mut-ai rămas, fătucă, zise tăticu' și ușa verandei se închise după el cu un pocnet.

Kya îl urmări cum șontăcăie pe cărare, cu piciorul stâng abătându-se într-o parte, apoi înainte. Strânse pumnii. Poate că așa aveau de gând s-o lase cu toții, apucând-o unul după altul pe drum. Când tăticu' ajunse la șosea și se uită pe neașteptate în urmă, Kya ridică brațul și-l flutură sălbatic. O încercare să-l țină priponit locului. Tăticu' ridică și el brațul, iute, fără chef. Dar tot era ceva. Făcuse mai mult ca mămica.

De acolo porni să hoinărească pe lângă lagună, unde lumina zorilor se reflecta în sute de aripioare de libelulă. Stejari și desișuri înconjurau apa, întunecând-o ca pe o gură de peșteră, și se opri văzând barca lui tăticu' plutind acolo, legată cu o parâmbă. Dacă scotea barca pe baltă și el afla, avea s-o croiască cu cureaua. Sau cu vâsla pe care-o ținea după ușa verandei; „ciomagu' de bun venit“, așa-i spusese Jodie.

Poate că o dorință de a atinge depărtarea o îmboldi către barca cu motor — aceea cu cocă boțită și cu fundul plat, făcută din metal, pe care tăticu' o folosea la pescuit. Umblase o viață cu șalupa aia, de obicei însoțită de Jodie. Uneori o lăsa la cârmă. Kya știa drumul pe unele dintre cele mai întortocheate canale și estuare, alternanța dintre porțiunile cu apă și cele de uscat, calea ce ducea, până la urmă, către apele mării. Fiindcă, deși oceanul era la o aruncătură de băț de copacii ce înconjurau baraca, singura cale să ajungi acolo era cu barca și în direcție opusă, către țarm, ocolind prin kilometrii labirintului acvatic care, în cele din urmă, făcea o buclă, întorcându-se către mare.

Însă, fiindcă n-avea decât șapte ani și era fată, nu luase niciodată barca de una singură. Și uite-o plutind acolo, legată cu o sfoară de bumbac de un buștean. Interiorul era plin de mâzgă cenușie, resturi de momeală pentru pești și cutii de bere pe jumătate strivite. Urcă în barcă, zicând cu voce tare:

— Ia să verific io benzina, cum zicea Jodie, ca să nu-și dea tăticu' seama că i-am luat-o.

Vârî un fir de iarbă în rezervorul ruginit.

— Cre' că-i destul pentr-o plimbare scurtă.

Ca orice tâlhar priceput, se uită împrejur, apoi dezlegă parâma și lansă barca cu ajutorul vâslei singuratice. Norul tăcut de libelule se desfăcu înaintea ei.

Neputând să reziste, trase de cablul de pornire și fu cât pe ce să cadă pe spate când motorul se dezmoști, bolborosind și râgâind fum alb. Puse mâna pe cârmă și, apăsând maneta de accelerație, ambală prea tare, iar barca se răsuci brusc în jurul axei și motorul țipă. Slobози maneta, își ridică în aer brațele și barca, torcând, se liniști.

Când e de belea, dă-i drumul și pace bună. Și-o iei de la capăt.

Accelerând cu mai multă precauție, reuși să se învârtă cu barca în jurul bătrânului chiparos prăbușit — *puf, puf, puf* — și

să treacă de adunătura de ramuri a vizuinii castorilor. Apoi, ținându-și suflarea, se îndreptă spre intrarea lagunei, aproape ascunsă de bălării. Strecurându-se pe sub ramurile atârănânde ale copacilor gigant, avansă câținel prin desiș vreo sută de metri, stârnind țestoasele de pe buștenii lor. O cuvertură plutitoare de mătasea-broaștei făcea apa la fel de verde ca rămurișul, alcătuiind un tunel de smarald. Copacii, în cele din urmă, se răriră și Kya alunecă într-un loc cu văzduh imens și ierburi prelungi, unde se auzeau țipete de păsări. Ce vede un pui, își zise, când izbutește să iasă din ou.

Își urmă drumul, o siluetă mărunțică pe fundul bărcii, cârmind ici și colo, fiindcă estuarele nesfârșite se răsfireau și se împleteau înaintea ei. *Ține stânga la toate răscrucile*, zisese Jodie. Abia dacă atingea accelerația, purtând ușurel barca printre trestii, menținând zgomotul abia sesizabil. Trecând printr-un păpuriș, zări cum beau apă o căprioară cu coadă albă și puiul ei din primăvară. Capetele li se înălțară iute, azvârlind prin aer proiectile micuțe de stropi. Kya nu se opri, fiindcă ar fi fugit, o lecție pe care-o învățase observând curcanii sălbatici: dacă te porți ca un prădător, o să se poarte și ei ca o pradă. Ignoră-i, înaintea domol. Pluti pe lângă cele două animale, iar căprioara rămase neclintită ca un pin până ce Kya dispăru dincolo de ierburile de apă sărată.

Pătrunse într-un tărâm cu lagune întunecoase, într-o fundătură de stejari, și își aminti de un canal, pe cealaltă parte, care curgea către un estuar enorm. Drumul se blocă de mai multe ori, trebui să se întoarcă și să apuce pe alte căi. Ținând minte punctele de reper ca să poată reveni. În cele din urmă estuarul i se deschise în față, cu apa întinzându-se atât de departe, încât prindea în unde întregul cer, cu tot cu norii lui.

Mareea cobora, își dădea seama după urmele lăsate de apă în lungul malurilor pârâiașelor. Când avea să scadă suficient, din clipă în clipă, unele dintre brațe aveau să-și piardă adâncimea,

făcând barca să eşueze, să rămână blocată acolo. Trebuia s-o ia înapoi până să se întâmple asta.

Când dădu ocol unui petec cu ierburi înalte, chipul oceanului — cenuşiu, grav şi pulsând — se încruntă la ea. Valurile se izbeau unele de altele, scăldate în propria salivă albă, spărgându-se de ţarm cu bubuituri puternice — energie căutând un ungher pe care să-l ia în stăpânire. Apoi se pleoşteau iar, devenind limbi tăcute de spumă, aşteptând următoarea izbucnire.

Talazurile o provocau, o îboldeau să străbată valurile şi să intre în mare, însă fără Jodie n-avea un asemenea curaj. Se făcuse, oricum, vremea întoarcerii. Pe cer, înspre vest, apă-ruseră nori, alcătuind ciuperci imense, gri, umflate parcă pe la cusături.

Nu mai văzuse alţi oameni, nici măcar vreo barcă la distanţă, aşa că fu uimită când intră iarăşi în estuarul cel vast şi acolo, aproape lipit de ierburile bălţii, văzu un băiat care pescuia, într-o ambarcaţiune la fel de uzată. Dacă o ţinea aşa, avea să treacă la nici douăzeci de paşi de el. Şi Kya arăta acum, din creştet până-n tălpi, a copil al mlaştinii — păr încurcat, obraji prăfuiţi, brăzdaţi de lacrimi de la vânt.

Nici de-ar fi fost benzina pe terminate ori de-ar fi ameninţat-o vreo furtună n-ar fi fost mai neliniştită ca la vederea altei persoane, mai ales dacă era vorba de un băiat. Mămica le povăţuise pe surorile mai mari să se țină departe de ei; dacă arătai ispititor, bărbaţii se preschimbau în animale de pradă. Strânse tare din buze, chibzuind: *Ce-o să mă fac io acu? Tre' să trec chiar pe lângă el.*

Kya văzu, cu coada ochiului, că băiatul era zvelt şi că-şi îndesase peste buclele aurii o şapcă roşie. Mult mai mare ca ea, de unsprezece, poate doisprezece ani. Se apropie de el cu faţă împietrită, însă băiatul îi zâmbi, cald şi prietenos, şi îşi duse mâna la borul pălăriei ca un gentilom ce salută o doamnă de condiţie bună, cu rochie şi bonetă. Kya răspunse plecând ușurel

bărbia, apoi își îndreptă privirea înainte, mări viteza bărcii și trecu pe lângă el.

Nu se mai gândea acum decât să revină la locuri știute, însă virase greșit pe undeva, fiindcă, atunci când ajunse la al doilea șirag de lagune, nu mai izbuti să descopere canalul care o ducea către casă. Porni să dea ocoluri printre stejari și tufe de mirt. Începu să simtă o ușoară panică. Movilițele cu iarbă, limbile de nisip și șerpuirile apei arătau toate la fel. Opri motorul și rămase așa, proțâpită în mijloc de șalupă, ținându-și echilibrul cu picioarele rășchirate și încercând să zărească prin păpuriș, dar fără folos. Se așeză. Rătăcită. Rămasă fără benzină. Cu furtuna apropiindu-se.

Furând vorbele lui tăticu', își blestemă fratele fiindcă o părăsise.

— Al dracu' să fii, Jodie! Tolomac ca un dovleac', băiete. Ca un dovleac.

Dădu să scâncească o dată, în vreme ce barca era luată de curentul molcom al apei. Norii, câștigând teren contra soarelui, se mișcau îngreunați, dar tăcuți pe deasupra, măturând văzduhul și acoperind cu umbre limpezimea apei. În orice clipă putea să-nceapă o răpăială. Mai rău: dacă hoinărea prea mult, tăticu' avea să știe că-i luase barca. O porni înainte; poate izbutea să dea de băiatul ăla.

Încă vreo câteva minute de alunecat pe pârâiaș o duseră, după un cot, la estuarul cel mare, unde, de cealaltă parte, era băiatul în barca lui. Egretele își luară zborul ca un șir de drapele albe pe fundalul norilor cenușii. Îl fixă cu o privire intensă. Se temea să se apropie, se temea să nu se apropie. O apucă, în cele din urmă, peste estuar.

Băiatul ridică privirea când Kya ajunse lângă el.

— Hei, zise.

— Hei, zise ea, uitându-se în stufăriș peste umărul lui.

— Încotro ai pornit-o, mă rog? Sper că nu-n larg. Vine furtuna.

— Nu, zise ea, pironindu-și privirile asupra apei.

— Eș' bine?

Gâtul i se strânse spasmodic într-un suspin. Dădu din cap, fără a izbuti să vorbească însă.

— Te-ai pierdut?

Încuviință iarăși din cap. Doar n-avea să se apuce de plâns, ca o fată.

— Ei, ce chestie. Io unu' mă pierz mai mereu, zise cu un zâmbet băiatul. Hei, da' te știu. Eș' sora lu' Jodie Clark.

— Eram odată. Acuma s-a dus.

— Ei, da' încă ești...

Kya o lăsă baltă.

— De un' mă știi? zise ea, înfigându-i în ochi o privire fulgerătoare.

— Aa, am mai fost la prins pește cu Jodie și te-am văzu' de vreo două ori. Erai micuță. Kya îți zice, așa-i?

Cineva îi știa numele. Fu luată pe nepregătite. Simți că se poate agăța de ceva și că se poate elibera de altceva.

— Mda. Știi unde stau io? D-aici?

— Cre' că da. S-a făcut oricum vremea, zise băiatul arătând cu bărbia către nori. Ia-te după mine.

Trase în barcă firul undiței, își băgă într-o cutie acele și plutele și o luă din loc, făcându-i semn din mână să-l urmeze, iar Kya îl urmă. Înaintând fără grabă, se duse direct la canalul cel corect și se uită înapoi ca să se asigure că apucase și ea pe brațul cel bun, apoi își urmă calea. La fiecare întretăiere a canalelor făcu la fel. Kya, înaintând spre casă pe apele întunecate, își dădu seama unde greșise. N-avea să mai facă vreodată greșeala asta.

O conduse — chiar și după ce ea îi făcu semn că știe de-acum drumul — peste laguna ei, până la țărmul unde se vedea, pitită în pădure, baraca. Fata se apropie de bătrânul buștean de pin și legă barca. El se depărtă de mal, legănat de vâlurile apei.

— Eș' bine acu'?

— Mda.

— Ei, păi vine furtuna. Mă cheamă Tate, dacă ne-om mai vedea.

Ea nu răspunse, așa că băiatul își luă la revedere.

Cum se depărta, plaja lagunei fu pătată de stropi leneși de ploaie, iar Kya zise:

— O să plouă cu spume. O să-l ude learcă pe băiatu' ăsta.

Se ghemui la rezervor și băgă înăuntru tija de buruiană, făcându-și palmele căuș în jurul gurii rezervorului ca să împiedice ploaia să pătrundă. Poate că nu putea ea socoti banii, dar era sigură că n-ai voie să lași apă în benzină.

Prea-i jos. Tăticu' o să-și dea seama. Tre' să cumpăr o canistră de la Sing Oil înainte să se-ntoarcă.

Știa că patronul, domnul Johnny Lane, se referea mereu la familia ei numind-o gunoi de mlaștină, însă merita să aibă de-a face cu el, cu furtunile și cu marea, fiindcă acum nu se mai putea gândi decât la cum să se întoarcă în spațiul de iarbă, de cer și de apă. Îi fusese frică singură, dar deja începea s-o simtă ca pe ceva ațâțător. Și mai era un lucru. Calmul acelui băiat. Nu mai știa pe altcineva care să vorbească ori să se miște atât de sigur pe el. Atât de decis și de ușor. Simplul fapt că se aflase lângă el, și nici măcar atât de aproape, îi ușurase încordarea. Era pentru întâia oară, de când plecaseră mămica și Jodie, când putea să răsufle fără durere, când simțea altceva decât că e sfâșiată pe dinăuntru. Avea nevoie de barca și de băiatul ăla.

În aceeași după-amiază, ținându-și bicicleta de coarne, Tate Walker păși vioi prin orașel. O salută din cap pe domnișoara Pansy de la Mărunțișuri și, trecând de Western Auto, ajunse în capătul pontonului. Cercetă marea, căutând vasul de pescuit creveți al tatălui său, *Cireșica*, și-i ochi vopseaua roșie, lucioasă

departe în larg. Văzu și plasele umflate, bălăngănindu-se. Când ambarcațiunea se mai apropie, escortată de propriul nor de pescăruși, făcu din mână, iar tatăl lui, un bărbat cu spete late ca munții, păr roșu des și barbă, înălță la rândul său brațul. Scupper, cum îl știa în sat toată lumea, îi aruncă parâma lui Tate, care legă barca la ponton și sări apoi la bord, ca să ajute echipajul să descarce captura.

Scupper îi ciufuli părul.

— Cum merge, fiule? Mulțam c-ai venit.

Tate zâmbi și dădu din cap.

— N-ai pentru ce.

Apoi se apucară cu toții de treabă, băgând creveții în lăzi, săltându-i pe ponton, discutând despre cine o să dea berea la cârciumă după aceea și întrebându-l pe Tate cum îi merge la școală. Mai înalt cu un cap decât ceilalți, Scupper apuca câte trei lăzi odată, și le ducea peste puntea de scândură, apoi se întorcea pentru încă o serie. A avea pumnii cât ai unui urs, cu încheieturile crăpate și jupuite. În nici patruzeci de minute puntea fu spălată, plasele întinse, parâmele întărite.

Spuse echipajului c-o să iasă la bere cu altă ocazie; avea de făcut niște reglaje înainte să se ducă acasă. Intră în cabina pilotului și puse un disc cu Miliza Korjus la patefonul prins de blatul mesei, dându-l tare. Coborî apoi sub punte, însoțit de Tate, și se vârî în lăcașul motorului, unde Tate își ajută tatăl, dându-i sculele la mână, să ungă niște piese și să strângă ceva șuruburi în lumina chioară a unui bec. Și în tot acest timp muzica dulce și înălțătoare de operă se înălță în văzduh.

Străbunicul lui Scupper, emigrat din Scoția, eșuase pe coasta Carolinei de Nord în anii 1760 și fusese singurul supraviețuitor. Înotase până la țarm, nimerise pe Bancurile Exterioare, își găsisse nevastă și zămislise treisprezece copii. Mulți își puteau urmări originile până la acel domn Walker, însă îndeobște Scupper și Tate se țineau mai departe. Nu se alăturau prea adesea picnicurilor de

duminică cu salată de pui și ouă picante pe care le țineau rubedeniile, nu ca în vremea când mama și sora lui erau încă printre ei.

În cele din urmă, în lumina tot mai cenușie a crepusculului, Scupper îl bătu peste umeri pe Tate.

— Gata. Hai acasă, să mâncăm ceva.

Străbătură pontonul și ieșiră în Strada Mare, apoi, pe un drum șerpuit, ajunseră la casa lor, o clădire cu etaj, cu șindrilă uzată din lemn de cedru, construită pe la 1800. Cadrul alb al ferestrei era vopsit proaspăt și o bucată de peluză care se întindea până aproape de țarm era bine tunsă. Însă azaleele și trandafirii de lângă casă erau potopite de bălării.

Trăgându-și din picioare ghetetele galbene, în vestibul, Scupper întrebă:

— Te-ai săturat de chiftele?

— Nu mă satur niciodată de chiftele.

Tate se duse la blatul din bucătărie, unde se apucă să modeleze chiftelele din boțuri de carne și să le pună pe o farfurie. Mama și sora lui, Carianne, amândouă cu șepci de baseball pe cap, îi zâmbiră larg dintr-o poză ce atârna lângă fereastră. Carianne iubise șapca aia cu însemnele echipei Atlanta Crackers și o purtase peste tot.

Își mută privirea de pe fotografie și se apucă să taie roșii și să amestece în iahnia de fasole. Dacă nu era el, ar mai fi fost amândouă aici. Maică-sa ar fi uns cu ulei puiul, Carianne ar fi tăiat pesmeții de casă.

Ca de obicei, Scupper pârli puținel chiftelele, însă pe dinăuntru erau zemoase și dense ca o carte de telefoane a unui oraș mic. Flămânzi amândoi, mâncară în tăcere o vreme, după care Scupper îl întrebă pe Tate cum îi merge la școală.

— La biologie-i bine, îmi place, dar la engleză învățăm poezie. Nu prea mă dau io în vânt. Tre' să citim fiecare câte una, cu voce tare. Și tu mai recitai, da' nu mi le mai amintesc.

— Știu ce poezie-ți trebuie, băiete, zise Scupper. Preferata mea — *Incinerarea lui Sam McGee* de Robert Service. V-o citeam

tuturor. Era favorita mamei tale. Râdea ori de câte ori i-o citeam, nu se mai sătura.

Tate plecă privirea la menționarea mamei sale, învârtind prin fasole cu furculița.

Scupper continuă:

— Să nu crezi că poezia-i numai pentru pămpălăi. Există poezie dulceagă de dragoste, da' există și poezie amuzantă, multe chestii despre natură ori chiar despre război. Toată chestia-i să te facă să simți ceva.

Taică-su îi zisese de multe ori că un bărbat adevărat e unul care plânge fără să se rușineze, care citește poezie cu inima, simte opera în suflet și face ce-i necesar ca să ia apărarea unei femei. Scupper se duse în salon, de unde zise:

— Mare parte o știam cândva pe de rost, da' n-o mai știu. Dar uite, o să și-o citesc.

Se așeză la masă și începu. Ajunse la partea asta:

*Iar Sam stătea acolo, calm și rece, în inimă fierbinte
de cuptor
Cu-n zâmbet larg pe chip, și zise: Închideți bine
ușa aia, vă implor
Aici mi-e bine, dar mi-e teamă c-o să lăsați frigul
ca să intre
De când plecat-am din Tennessee n-am mai simțit
căldură-n vîntre.*

Pe Scupper și Taste îi umflă răsul.

— Maică-ta se amuza mereu la bucata asta.

Zâmbiră, amintindu-și. Și se reculeseră un minut. Apoi Scupper zise că el o să spele vasele, iar Tate să se apuce să-și facă temele. La el în cameră, căutând printre cărțile de poezie ceva de citit la clasă, Tate dădu peste un poem de Thomas Moore:

*... plecat-a ea tiptil spre Lacul Fricii,
unde vâslește noaptea-ntreagă, în canoea albă,
și în opaiț luminează licuricii.*

*Lămpășul-licurici îl voi zări îndată
Și vâsla-n unde o să i-o aud
O viață lungă de iubire ne-o fi dată
Și-apoi fecioara-n lemn de chiparos o s-o ascund
Când se ivește fața morții, încruntată.*

Cuvintele îl duseră cu gândul la Kya, sora cea mică a lui Jodie. I se păruse nespus de micuță și singură pe întinderea vastă a bălții. Și-o imagină pe propria-i soră pierdută acolo. Taică-su avusese dreptate — poemele te făceau să simți ceva.

S E Z O N U L D E P E S C U I T

1952

În acea seară, după ce băiatul-pescar o călăuzise acasă prin mlaștină, Kya se așeză cu picioarele încrucișate pe salteaua din verandă. Aburi de la răpăiala de-afară pătrundeau prin plasa câr-pită a ușii, atingându-i fața. Se gândi la băiat. Bun și totuși puternic, cum era Jodie. Singurii oameni cu care vorbise vreodată erau tăticu', din când în când, și, chiar mai arareori de-atât, vânzătoarea de la Piggly Wiggly, doamna Singletary, care se apucase recent s-o învețe pe Kya diferențele dintre sferturi de dolar, monede de zece și de cinci cenți — pe cele de un cent le știa deja. Doar că doamna Singletary își cam vâră nasul unde nu-i fierbea oala.

— Drăguță, care ți-i totuș' numele? Și de ce nu mai vine p-aici mămică-ta? N-am mai văzut-o de când au încolțit napii.

— Mămica are treabă multă, așa că m-a trimis pe mine la prăvălie.

— Da, scumpo, da' nu cumperi niciodată cât pentru toată familia.

— Doamnă, io tre' să plec. Mămica are nevoie de crupele astea chiar acu'.

Când era cu puțință, Kya o evita pe doamna Singletary și se folosea de serviciile celeilalte casiere, care nu arăta pic de interes, dacă nu puneai la socoteală remarcile cum că puștii n-ar trebui să vină în picioarele goale la magazin. Se gândi să-i spună că n-avea de gând să aleagă struguri cu degetele de la picioare. Cine-și permitea struguri, în orice caz?

Kya vorbea tot mai arareori cu altcineva decât pescărușii. Cumpănea dacă n-ar fi putut să facă vreun târg cu tăticu', s-o lase să folosească barca. Acolo, pe baltă, putea să adune pene și cochilii, ba chiar să-l și vadă uneori pe băiat. N-avusese niciodată un prieten, dar simțea folosul prieteniei și se simțea îmboldită spre asta. Ar fi putut să umble amândoi cu barca prin estuare, să exploreze smârcurile. Poate că în ochii lui Kya părea un copilăș, însă știa să se descurce prin mlaștină și-ar fi putut s-o învețe și pe ea.

Tăticu' n-avea mașină. Folosea barca la pescuit, ca să se ducă în oraș și să navigheze prin bălți până la Swamp Guinea, un local prăpădit unde se juca poker, legat de uscat printr-o pasarelă șubredă care străbătea bălăriile. Făcută din scânduri negeluite și cu acoperiș de tinichea, avea podeaua denivelată, după cât de sus o ridicau deasupra mlaștinii picioarele de cărămidă. Când tăticu' se ducea acolo sau oriunde altundeva lua barca, arareori mergea pe jos, așa că de ce i-ar fi împrumutat-o ei?

Însă le dăduse voie fraților ei s-o folosească în absența lui, probabil din pricină că prindeau pești pentru cină. Ei nu-i păsa de pescuit, dar cine știe, poate izbutea să-i dea ceva la schimb. Credea că așa o să ajungă la el. Să gătească poate, să mai facă treburi prin gospodărie până se întorcea mămica.

Aversa de ploaie se domolea. Câte un picur, ici și colo, mai zguduia o frunză, făcând-o să tresară precum urechea unei pisici. Kya sări în picioare, curăță frigiderul-dulap, spală podeaua de placaj pătat a bucătăriei și îndepărtă crustele de luni bune lăsate de mălaiul întărit pe plită. În dimineața următoare, în zori, spală temeinic așternuturile lui tăticu', duhnind a sudoare și-a whisky, apoi le întinse peste ramurile scunde ale palmierilor. Intră în odaia fraților ei, nu mai mare decât o debara, mătură și șterse praful. Movilițe de șosete murdare se adunaseră după șifonier și reviste de benzi desenate cu pagini îngălbenite erau înșirate alături de cele două saltele năclăite de pe podea. Încercă să vadă

chipurile băieților, picioarele care intraseră în acele șosete, însă detaliile erau neclare. Până și fața lui Jodie începea să se șteargă din amintire; îi văzuse preț de o clipă ochii, apoi se estompaseră.

În dimineața următoare, cărând cu ea un bidon de patru litri, merse pe drumul nisipos până la Piggly și cumpără chibrituri, spinare de porc și sare. Îi rămaseră două monede de zece cenți. „Lapte nu po' să iau, tre' să iau benzină.“

Se abātu pe la benzinăria Sing Oil de la marginea satului, care se afla într-o duminică de pini înconjurată de camioane mândate de rugină și rable înțepenite pe rampe de beton.

Domnul Lane o văzu pe Kya de departe.

— Pleacă de-aici, cerșetoreo. Gunoi de mlaștină.

— Am bănuți, domnu' Lane. Îmi trebe ulei și benzină pentru barca lu' tăticu', zise ea, întinzându-i palma în care se aflau două monede de zece, două de cinci și cinci bănuți de un cent.

— Ehei, nu merită să-mi bat io capu' pentru mărunțișu' ăsta... dar fie, dă încoace, zise patronul și întinse mâna după bidonul pătrășos și turtit.

Îi mulțumi domnului Lane, care mormăi iarăși ceva nedeslușit. Cumpărăturile se făceau parcă mai grele cu fiecare kilometru și Kyei îi luă ceva până să ajungă înapoi acasă. După ce ajunsese în cele din urmă în umbra lagunei, goli bidonul în rezervorul bărcii și frecă ambarcațiunea cu cârpe și nisip ud până ce, pe sub stratul de jeg, începu să se întrezărească metalul.

În a patra zi de când plecase tăticu', începu să stea la pândă. La capătul după-amiezii, simți că o cuprinde o groază rece și că i se taie suflarea. Iarăși se uita lung pe drum. Era el o pacoste, dar avea nevoie să-l știe întors acasă. Într-un târziu, când începea să se lase seara, tăticu' apăru, pășind pe fâgașele de nisip. Kya fugi la bucătărie și întinse pe masă o tocană de frunze fierte de muștar, spinare de porc și crupe de porumb.

Rântaş nu ştia să facă, așa că turnă zeama de la carne — prin care pluteau bucățele de grăsime albă — într-un borcan de dulceață gol. Farfuriile erau crăpate și nu se potriveau, dar pusesese furculița în stânga și cuțitul în dreapta, întocmai cum o învățase mămica. Apoi se puse pe așteptat, lipită de dulapul-frigider ca un cocostârc strivit pe șosea.

Tăticu' intră izbînd de perete ușa din față și parcurse din trei pași mari salonul, îndreptându-se spre odaia lui, fără s-o strige sau să se uite în bucătărie. Era ceva normal. Îl auzi lăsându-și pe podea valiza, trăgând sertarele. Sigur avea să observe așternuturile curate, podeaua spălată. Dacă nu ochii, atunci nasul avea să adulmece diferența.

În câteva minute ieși, intră direct în bucătărie și dădu cu ochii de masa pusă și de tingirile cu mâncare caldă. O văzu și pe ea strînsă lângă frigider și se uită unul la altul lung, de parcă nu se mai văzuseră pînă atunci.

— Ce-i aicea, fetiço? Parc-ai crescut peste noapte. Faci de mâncare și toate alea.

Nu zâmbea, însă chipul îi era calm. Era nebărbierit, cu părul negru și slinos atârîndu-i peste tâmpla stîngă. Dar nu se vedea că băuse.

— Da, domnule. Am făcut io și pâine de mălai, da' n-a ieșit.

— Ehei, mulțam. Ce fată bună avem noi aici! Și io-s mort de osteneală și flămînd ca un mistreț hămesit.

Își trase un scaun și se așeză, așa că făcu la fel și ea. Își umplură în tăcere străchinile și începură să culeagă șuvițe de carne ațoasă de pe bucățile de spinare. Tăticu' ridică o vertebră și-i supse măduva, lăsând să-i curgă zeama grasă, lucioasă, pe obrazul bărbos. Roase bucățelele de os pînă ce rămaseră netede ca panglicile de mătase.

— Ar merge mai bine într-un sandvici cu lăptuci, zise bărbatul.

— Tare-aș vrea să-mi fi ieșit pâinea de mălai. Poate că tre-bea mai mult bicarbonat și ouă mai puține.

Kyei nu-i venea a crede că se aude vorbind, dar nu reușise să se oprească.

— Mămica o făcea bună tare, da' cred că n-am băgat eu la cap cum se face...

Își zise apoi că n-ar fi trebuit să vorbească despre mămica și închise gura.

Tăticu' împinse farfuria spre ea.

— Mai ai o țără?

— Da, avem destulă.

— A, și vără colea, în mâncare, ceva pâine de mălai. Mie-mi place să se-nmoaie și cre' că-i numa' bună așa, fragedă și moale ca budinca.

Fata zâmbi în taină, umplându-i iarăși farfuria. Cine-ar fi crezut că or s-ajungă să vorbească despre pâinea de mălai?

Însă apoi, gândindu-se la asta, începu să se teamă că, dacă cerea voie să folosească barca, tăticu' avea să creadă că gătise și făcuse curat doar ca să ceară un favor, cum și pornise totul de fapt, însă acum părea cumva mai altfel. Îi plăcea să stea la masă și să mănânce ca în familie. Nevoia de a sta de vorbă cu cineva o îmboldea.

Așa că nu zise nimic despre împrumutul bărcii, în schimb întrebă:

— Mă iei și pe mine la pescuit cândva?

El râse în hohote, însă binedispus. Prima oară când îl auzise râzând de când plecaseră mămica și ceilalți.

— Zici că vrei să mergi la pește?

— Da, domnule, aș vrea.

— Eș' fată, zise el, uitându-se în farfurie și rozând o bucată de os.

— Îs fata ta.

— Hm, poate cândva o să te iau.

Dimineața următoare, Kya ieși pe șleaul nisipos și începu să alerge cu brațele înainte, plescăind din buze, stropind cu salivă. Sus pânzele și la drum peste apa bălții, în căutare de cuiburi, apoi și mai sus, în văzduh, fâlfâind din aripi alături de vulturi. Degetele i se făcuseră pene lungi, desfăcute pe fundalul cerului, adunând dedesubtul său vântul. Apoi, brusc, o readuseră cu picioarele pe pământ strigătele lui tăticu', din barcă. Aripile i se frânseră, stomacul i se chirci; probabil că tăticu' își dăduse seama că umblase cu barca. Parcă și simțea vâsla croind-o peste fund și picioare. Știa cum să se ascundă, să aștepte până se îmbăta și n-ar fi găsit-o în veci. Dar înaintase prea mult pe drumeag, expusă vederii, iar el, din șalupă, cu bețele și prăjinile alături, îi făcea acum semn să se apropie. Așa că se apropie de barcă, tăcută și temătoare. Sculele de pescuit erau în barcă și-un clondir cu rachiu de porumb se iveră de sub băncuța lui.

— Urcă-ncoace, atâta zise ca invitație.

Kya dădu să se arate încântată ori recunoscătoare, însă privirea lui opacă îi închise gura.

Păși la prova ambarcațiunii și se așeză pe scăunelul de metal îndreptat spre înainte. Tăticu' porni barca și o apucă pe canal în sus, ferindu-se de stufărișuri. Kya memoră, ca marcaje, copaci prăbușiți și cioturi vechi. Tăticu' opri barca într-o baltă și-i făcu semn să se așeze în scaunul din centru.

— Haide, scobește niște râme din cutie, zise cu o țigară rulată de mână înfiptă în colțul gurii.

O învăță să pună momeala, să lanseze și să tragă firul. Părea să-și sucească trupul în poziții bizare numai ca să evite s-o atingă. Nu vorbiră decât despre pescuit, fără să se aventureze deloc către alte subiecte, și nici nu zâmbiră decât rareori, dar pe teren comun se înțelegeau. Tăticu' luă câteva înghițituri de rachiu, apoi însă avu de lucru și nu mai bău. Târziu, soarele oftă și căpătă culoarea gălbuie a untului, iar ei poate că n-ar fi băgat de seamă, însă își simțeau umerii gheboșați și gâturile înțepenite.

Kya nădăjduise în secret să nu prindă niciun pește, însă simți o smuncitură, ceva care trăgea de fir, și ridică din ape o plătică îndesată, cu scânteieri argintii și albastre. Tăticu' se aplecă și o înhăță cu minciogul, apoi se lăsă pe spate în scaunel, dându-și o palmă peste genunchi și chiuind vesel, cum nu-l mai văzuse vreodată. Kya zâmbi larg și se uitară unul în ochii celui-lalt, închizând un circuit.

Înainte să o pună tăticu' pe sfoară, plătica se zbătu pe fundul bărcii, iar Kya trebui să-și mute privirea spre un stol depărtat de pelicani, să studieze formele norilor, orice numai să nu vadă ochii peștelui muribund holbându-se către o lume lipsită de apă, cu gura căscată larg ca să absoarbă aer care nu-i folosea la nimic. Dar ce-o costase pe ea și ce-l costase pe pește nu mai conta, fiindcă avuseseră parte de momentele acelea de afecțiune familială. Nu și peștele, ce-i drept.

Ieșiră din nou cu barca în următoarea zi și, într-o lagună întunecată, Kya detectă, plutind în apă, penele moi de pe piept ale unei bufnițe mari cu coarne. Erau curbate la capete, izbutind astfel să umble încoace și-ncolo ca niște corăbioare portocalii. Le adună și le băgă în buzunar. Găsi, mai târziu, un cuib de ciocârlie abandonat, prins de o creangă ce se întindea peste apă, și-l puse bine în barcă.

În seara aceea, tăticu' găti pește fript — dat prin mălai și piper negru — cu mămăligă și verdețuri. În vreme ce Kya spăla vasele după masă, tăticu' intră în bucătărie cu ranița lui cea veche, cu care fusese la război. Se opri lângă ușă și azvârli ranița pe unul dintre scaune. Sacul militar alunecă la pământ cu un bufnet care-o făcu pe Kya să tresară și să se răsucească iute.

— Mă gândeam s-o folosești pentru penele tale, cuiburi de păsări și ce alte alea mai aduni tu.

— O, rosti Kya, mulțumesc.

Însă bărbatul ieșise deja pe ușa verandei. Kya luă ranița ferfenițită, făcută din pânză tare, să țină o viață, și plină de

buzunare mici și compartimente secrete. Fermoare solide. Își aruncă privirea pe fereastră. Nu-i mai dăduse niciodată nimic.

Cât ținură zilele călduțe de iarnă și cele de primăvară, tăticu' și Kya ieșiră cu barca, în susul și-n josul coastei, cu plasele și cu undița. Fie că era în vreun estuar sau pe vreun canal, îl căuta neconținut din ochi pe băiatul ăla, Tate, sperând să-l vadă iarăși. Uneori se gândea la băiat, ar fi vrut să-i fie prietenă, dar nu știa cum să procedeze și nici măcar cum să dea de el. Apoi, iac-așa, într-o după-amiază, după un cot al canalului, îl găsiră pescuind, aproape în același loc unde-l văzuse pentru întâia oară. Și îndată băiatul zâmbi și făcu din mână. Fără să stea pe gânduri, ridică și ea mâna și o flutură, aproape zâmbind. Își coborî apoi mâna la repezeală când tăticu' îi aruncă o uitătură uimită.

— Unu' din tovarășii lu' Jodie, dinainte să plece, zise ea.

— Tre' să fii atentă la lume p-aici, zise el. Pădurile-s pline de scârnavii albe. Mai toți de p-aici trebe ocoliți.

Kya încuviință. Îi venea să se mai uite după băiat, însă n-o făcu. Apoi se îngrijoră că o s-o creadă neprietenoasă.

Tăticu' știa balta așa cum își știe șoimul locurile: cum să vâneze, cum să se-ascundă, cum să-i terorizeze pe intruși. Și întrebările puse de Kya, cu ochi mari, îl stârniră să explice migrațiile găștelor, năravurile peștilor și cum se ghicește vremea în nori sau în văluririle apei.

În unele zile, lua mâncarea de cină în raniță și se ospătau cu pâine de mălai sfărâmicioasă, pe care aproape că învățase s-o facă, și cu ceapă tăiată felii, în vreme ce soarele de asfințit poza atârnat peste mlaștină. Se mai întâmpla ca el să uite de clondir și-atunci beau ceai din borcane de dulceață.

— Ai mei n-a fost mereu săraci lipiți, să știi, se apucă să îngâne tăticu' într-o zi, când stăteau la umbra stejarilor și

aruncau undițele într-o lagună cafenie, zumzăind de insecte ce zburau aproape de nivelul apei. Avea pământ ai mei, pământ bogat, creștea tutun, bumbac și alte alea. Pe lângă Asheville. Bunică-ta din partea mea umbla cu bonete cât roata carului și cu fuste d-alea lungi. Trăiam într-o casă cu verandă care-ncon-jura tot locu', de două etaje. Bine, tare bine mai era.

O bunică. Kya deschise gura, uluită. Pe undeva exista sau existase o bunică. Unde era acum? Kya tânjea să-ntrebe ce se alesese de toată lumea. Dar se temea să aducă vorba.

Însă tăticu', fără să-l îmboldească nimeni, urmă:

— Dup-aia totu' s-a dus de râpă. Io eram mititel p-atunci, nu mai țiu prea bine minte, da' a fost Criza și gărgărițele au mâncat bumbacu' și alte alea, așa că totu' a intrat în pământ. N-a mai rămas decât datorii, o groază de datorii.

Cu aceste detalii schematici, Kya se strădui să-și imagineze trecutul lui. Despre mămica nu aflase nimic. Tăticu' făcea de obicei ca toți dracii dacă auzea pe cineva vorbind de lucruri petrecute înainte să se nască Kya. Știa că familia ei locuise undeva departe înainte să se mute în mlaștină, lângă ceilalți bunici ai ei, un loc unde mămica purtase rochii cumpărate de la prăvălie, cu năsturași mici, perlați, funde de satin și dantele. După ce se mutaseră în baracă, mămica păstrase rochiile într-un cufăr; scotea câte una o dată la câțiva ani și, dezbărându-le de ornamente, făcea din ele haine de toată ziua, fiindcă nu mai erau bani de cumpărat lucruri noi. Hainele acelea elegante, împreună cu povestea lor, dispăruseră de-acum arse în pălălaia aprinsă de tăticu' după ce plecaseră Jodie.

Kya și tăticu' mai pescuiră, cu firele fâșâind peste polenul moale și galben care plutea pe oglinda neclintită a apei, și fata își zise că asta fusese tot, însă el adăugă:

— Într-o zi am să te duc io la Asheville, să-ți arăt ce pământ am avut noi odată, care trebuia să fie al tău.

Smunci, după puțin timp, firul.

— Ia te uită, scumpo, am prins unu' mare, cât Alabama de mare.

Se întoarseră la baracă și prăjiră peștele, însoțindu-l cu găluște de porumb „umflate ca ou' de găscă“. Apoi ea își scoase la iveală colecțiile, prinzând insectele cu grijă de bucăți de carton și penele de peretele dormitorului din fund, alcătuind un colaj moale, ce se cutremura la orice adiere. Mai târziu, întinsă pe patul din verandă, ascultă pini. Închise ochii, apoi îi deschise larg. Îi spusese „scumpo.“

DATE NEGATIVE

1969

După ce terminară munca de investigație matinală la foișorul de foc, șeriful Ed Jackson și adjunctul Joe Purdue o escortară pe văduva lui Chase, Pearl, și pe părinți, Patti Love și Sam, ca să-l vadă întins pe o masă de oțel, sub un cearșaf, în laboratorul menținut la temperatură scăzută al clinicii care servea de morgă. Ca să-și ia rămas-bun. Însă era prea rece pentru orice mamă; insuportabil pentru orice soție. Amândouă trebuiră conduse afară.

După ce se înapoiară la biroul șerifului, Joe zise:

— Păi... a fost cât se poate de rău...

— Așa-i. Nici nu știu cum o poate scoate cineva la capăt cu așa ceva.

— Sam n-a scos o vorbă. Niciodată nu s-a arătat el prea vorbăreț, da' chestia asta o să-l bage-n pământ.

Apa sărată de mlaștină, se zice, poate hăpăi fără probleme un bloc de ciment și nici măcar biroul stil buncăr al șerifului nu izbutea s-o țină departe. Dâre de umezeală mărginite de cristale de sare șerpuiau în josul pereților și mucegaiul negru se răspândea, ca niște vase de sânge, către tavan. Prin unghere se ițeau ciuperçuțe negricioase.

Șeriful trase din sertarul de jos al mesei o sticlă și turnă câte o porție dublă în cești de cafea. Stătură așa, sorbind din băutura, până ce soarele — auriu și siropos precum bourbonul — alunecă în mare.

Patru zile mai târziu, Joe, fluturând niște hârtii, pătrunse în biroul șerifului.

— Am primit primu' rezultat de la laborator.

— S-aruncăm o privire.

Se așezară față în față la pupitrul șerifului, parcurgând documentul. Joe, când și când, încerca să plesnească o muscă îndărătnică.

Ed citi cu voce tare:

— Ora decesului: între miezul nopții și două dimineța, 29 spre 30 octombrie 1969. Exact cum credeam.

După ce mai citi un minut, continuă:

— Avem aici date negative, asta avem.

— Chiar așa. Nu-i nimica aici, dom' șerif.

— În afară de cei doi băieți care-au urcat o bucată pe trepte, nu-s amprente proaspete pe balustradă, pe grilaj, nimic. Nimic de la Chase ori de la altcineva.

O urmă de barbă umbrea tenul mai degrabă înroșit al șerifului.

— Deci le-a curățat bine careva. De tot. Altfel de ce nu-s amprentele lui pe balustradă, pe grilaj?

— Chiar așa. Mai întâi n-avem urme de pași, acu' nici amprente. Nu-i nicio dovadă că ar fi traversat noroiul pân' la trepte, c-ar fi urcat pe trepte sau c-ar fi deschis cele două grilaje de sus — cel de deasupra scării și ăl prin care-a căzut. Ori că altcineva ar fi făcut asta. Datele negative, totuși, tot date se cheamă. Cineva a făcut o curățenie pe cinste ori l-a omorât în altă parte și i-a cărat corpu' la foișor.

— Da' dacă l-ar fi cărat am fi văzut urme de cauciucuri.

— Exact, tre' să ne-ntoarcem acolo și să căutăm urme de roți, altele decât de la mașina noastră și de la ambulanță. Poate ne-o fi scăpat ceva.

După ce mai citi vreun minut, Ed zise:

— În orice caz, acuma-s sigur că n-a fost accident.

— De acord, replică Joe, și nu oricine poate să șteargă urmele așa de bine.

— Mi-e foame. Să trecem pe la birt când ne-om duce.

— Păi să fii gata să te lași prins la-nghesuială. Cam toată lumea-i stârnită peste măsură. Uciderea lu' Chase Andrews e cea mai mare chestie care s-a întâmplat p-aici, poate de când e locu' ăsta. Bârfele umblă ca vântu' și ca gându'.

— Păi ține și tu urechea ciulită, poate ne alegem și noi cu ceva. Majoritatea ticăloșilor nu-și pot ține gura.

Un șir de ferestre, încadrate de obloane contra uraganelor, acoperea partea din față a birtului din Barkley Cove, care dădea către port. Doar o străduță îngustă se găsea între clădire, construită în 1889, și treptele mânjite ce duceau la pontonul satului. Coșuri pentru creveți ponosite și plase rupte se îngărmădeau în josul peretelui, sub ferestre, iar trotuarul era presărat cu cochilii de scoici. Peste tot: țipete de păsări, găinaț de păsări. Aroma de cârnați și pesmeți, de frunze de nap fierte și de pui prăjit acoperea, slavă cerului, duhoarea puternică ce venea de la butoaiele cu pește aliniat pe chei.

Șeriful deschise ușa, lăsându-se cuprins de zarva dinăuntru. Toate separeurile — cu banchete capitonate, roșii — erau ocupate, la fel ca majoritatea meselor. Joe arătă spre două scaune goale lângă distribuitorul de apă gazoasă și o apucară într-acolo.

Îl auziră pe domnul Lane, în vreme ce treceau pe lângă el, zicându-i mecanicului său:

— Io zic că a fost Lamar Sands. Mai ții minte, l-a prins pe Chase când îi smotocea nevasta, chiar pe puntea bărcii lui de curse, aia șmecheră. Uite motivu', plus că Lamar a mai avut ceva probleme cu legea.

— Ce probleme?

— A fost și el cu ăia care i-a spintecat cauciucurile șerifului.

— Erau puști pe-atunci.

— Mai era și al'ceva, doar că nu-mi aduc io aminte.

După teighea, proprietarul-bucătar al localului, Jim Bo Sweeny, dădea fuga de la chiftelele de crab care se rumeneau în tigaie la amestecatul într-un ceain cu mămligă cremoasă și-apoi la împinsul pulpelor de pui în friteuză, după care o lua de la capăt. Între timp, apuca să pună farfuriile pline ochi dinaintea mușteriiilor. Lumea zicea că putea amesteca aluatul pentru pesmeți cu o mână și, în același timp, cu cealaltă, să fileteze un somn. Faimoasa lui specialitate — cambulă pe grătar umplută cu creveți și garnitură de crupe fierte cu brânză și ardei iute — se găsea doar de câteva ori pe an. Și nu era nevoie de reclamă, oamenii se anunțau iute unii pe alții.

Cum se strecurau printre mese către teighea, șeriful și adjunctul o auziră pe domnișoara Pansy Price de la Mărunțișuri la Kress zicându-i unei prietene:

— Putea să fie femeia aia, de trăiește-n mlaștină. Nebună de legat, dacă mă-ntrebi. Pun rămășag c-ar fi în stare de una ca asta...

— Ce vrei să spui? Ce-are ea a face cu toate cele?

— Ehei, a avut ea de-a face, un timp, cu...

După ce se opriră la teighea, Ed zise:

— Hai să cerem la pachet pentru băieți și roiu' d-aici. Nu ne putem lăsa târâți în așa ceva.

SĂLTĂREȚU'

1953

Așezată la prova, Kya privea cum se întind după barcă degetele joase ale ceții. La început, le picuraseră în cap nori zdrențuiți, apoi pâcla îi cuprinsese în cenușiul ei, lăsând neacoperit doar păcănitul domol al motorului. Peste câteva minute, se formară Pete mici de culoare neașteptată și silueta ponosită a benzinăriei de pe țărm se arătă vederii, părând că ea se mișcă, nu ei. Tăticu' acostă, lovindu-se ușor de ponton. Kya nu mai fusese decât o dată acolo. Proprietarul, un negru în vârstă, sări ca ars din scaun, plin de solitudine — motivul pentru care toată lumea îi spunea Săltărețu'. Favoriții albi și părul încărunțit încadrau un chip lat, generos și niște ochi ca de bufniță. Înalt și subțire, părea că nu se oprește niciodată din vorbit, din zâmbit ori din lăsat capul pe spate, râzând cu buzele lipite într-un fel aparte. Nu purta salopetă ca majoritatea lucrătorilor de prin preajmă, ci o cămașă albastră încheiată la toți nasturii, niște pantaloni închiși la culoare, cam prea scurți, și bocanci. Nu foarte des, ci mai degrabă din când în când, în văpaia celor mai dogoritoare zile de vară, își punea pe cap o pălărie ponosită de pai.

Prăvălia lui, Benzină și Momeală, era cocoțată pe propriul chei. Un cablu legat de cel mai apropiat stejar de pe țărm, cam la vreo cincisprezece metri, ținea locului coșmelia. Străbunicul lui Săltărețu' construisese cheiul și pontonul din scânduri de chiparos c-o groază de timp în urmă, nu-și amintea nimeni când, înainte de Războiul de Secesiune.

Trei generații bătuseră în cuie plăcuțe lucitoare de metal — Apă Gazoasă Nehi Grape, Cola Royal Crown, Țigări Camel cu Filtru și vreo 20 de ani de numere de înmatriculare din Carolina de Nord — pe toți pereții prăvăliei, și explozia aceea de culoare putea fi zărită de pe mare și prin cețurile cele mai dese.

— Salutare, domnu' Jake. Ce mai faci?

— Îs bine, m-am trezit cu obrazu' pe partea corectă de șanț, răspunse tăticu'.

Săltărețu' râse de parcă n-ar mai fi auzit gluma aceea răsuflată.

— Ai cu matale și pe fata cea mică, văz. E bine, foarte bine.

Tăticu' încuviință din cap. Apoi, ca și cum s-ar fi dezmeticit, întări:

— Mda, asta-i fata mea, doșoara Kya Clark.

— Atunci... tare mă bucur să te cunosc, doșoară Kya.

Kya își îndreptă privirea spre degetele picioarelor goale, neputând să-și găsească cuvintele.

Săltărețu' nu se lăsă descurajat și continuă să pălăvrăgească despre cât de bine mergea în ultima vreme pescuitul. Apoi îl întrebă pe tăticu':

— Facem plinu', domnu' Jake?

— Da, bagă-n ea pân' la buză.

Vorbiră despre vreme, despre pescuit și iarăși despre vreme până ce rezervorul se umplu.

— O zi bună tuturor, zise apoi, aruncându-le parâma în barcă.

Tăticu' navigă domol înapoi către marea cea lucitoare — soarelui îi luase mai puțină vreme să devoreze ceața decât lui Săltărețu' să umple un rezervor. Porniră cătinel, ocolind o peninsulă îmbrăcată în pini, și ajunseră după câțiva kilometri la Barkley Cove, unde tăticu' legă barca la docurile pline de

scobituri adânci. Împrejur pescarii erau în toiul trebii, punând pește în lăzi și dregându-și uneltele.

— Cre' că ne-om duce la restaurant, zise tăticu' și o călăuzi în lungul pontonului către birt.

Kya nu mai mâncase până atunci la restaurant și nu pusese niciodată piciorul acolo. Simți că-i bubuie inima cât își șterse cu palma noroiul uscat de pe salopeta mult prea scurtă și încercă să-și îmblânzească cumva părul încâlcit. Când tăticu' deschise ușa, toți clienții se opriră în mijlocul dumaticatului. Câțiva bărbați îl salutară vag pe tăticu'; femeile făcură mutre încruntate și întoarseră țâfnoase capetele. Una pufni:

— Păi bine, cred că nu-s în stare să citească *pantofii și cămașa sunt obligatorii*.

Tăticu' îi făcu semn să se așeze la o masă mică, ce dădea către docuri. Kya nu putea citi meniul, însă i-l spuse el în mare parte și fata comandă pui fript, piure de cartofi, sos, mazăre albă și pesmeți pufoși precum bumbacul proaspăt cules. El alese creveți prăjiți, crupe cu brânză, păstăi de bame și roșii verzi coapte. Ospătărița puse pe masă o farfurie întreagă cu mici cuburi de unt, un coșuleț cu pâine de mălai și biscuiți sărați, plus ceai cu gheață îndulcit, cât de mult le poftea inima. Apoi, la desert, mâncară tartă cu mure și înghețată. Kya se îndopă într-atât, încât se temu să nu i se facă rău, dar își zise că, până la urmă, merita.

Cât se duse tăticu' să plătească, Kya ieși pe trotuar, unde izul tare al ambarcațiunilor de pescuit stăruia peste golf. Într-un șervețel unsuros înfășurase ce mai rămăsese din pui și din pesmeți. Buzunarele salopetei erau pline cu pachete micuțe de sărățele, pe care chelnerița le lăsase chiar pe masă, la îndemână.

— Bună, auzi Kya un glăscior în spatele ei și, când se întoarce, dădu cu ochii de o fetiță de cam patru ani, cu cărlionți blonzi, care se uita în sus către ea.

Purta o cămășuță lungă, albăstruie și întindea mâna spre ea. Kya se holbă la mânăuță; era molcuță, netedă și probabil cel mai curat lucru pe care-l văzuse în viața ei. Mânăuțele acelea nu fuseseră frecate niciodată cu leșie și n-aveau, cu siguranță, pic de negru sub unghii. Se uită apoi în ochii fetiței și se văzu reflectată ea însăși, arătând ca un copil oarecare.

Kya își mută șervețelul în mâna stângă și întinse încetișor dreapta către palma fetiței.

— Hei, pleacă de-acolo!

Pe neașteptate, doamna Teresa White, soția pastorului metodist, ieși în fuga mare pe ușa magazinului de încălțăminte Buster Brown.

Barkley Cove se bălăcea în religie. Micuț cum era, satul susținea patru biserici, și acelea erau doar pentru albi; negrii mai aveau trei. Pastorii și predicatorii, firește, și cu siguranță soțiile lor, se bucurau de poziții sus-puse în sat, așadar se îmbrăcau și se purtau întotdeauna potrivit rangului. Teresa White îmbrăca adesea fuste pastelate și bluze albe, cu pantofi și poșetă asortate.

Acum se năpusti către fiica ei și o luă în brațe. Se îndepărtă de Kya, lăsă iarăși fetița pe trotuar și se ghemui lângă ea.

— Meryl Lynn, dragă, nu te apropia de fata cea, m-auzi? Îi murdară.

Kya o urmări pe mamă cum își trece degetele printre cărlionți; nu-i scăpă nici cât de lung se priviră.

O femeie ieși din Piggly Wiggly și se apropie cu pași iuți.

— Eș' bine, Teresa? Ce s-a întâmplat? Fata asta o supăra pe Meryl Lynn?

— Am văzut-o la vreme. Mersi, Jenny. Aș vrea ca oamenii ăștia să nu vină-n oraș. Tare-s neplăcuți. Și circulă gripa aia la stomac... știu sigur că ei au adus-o încoace. Anu' trecut au venit cu pojar, n-a fost de glumă.

Teresa își văzu de drum, cu copilul lipit de ea.

Chiar atunci taticu', ducând o pungă de hârtie cu niște sticle de bere, strigă în spatele ei:

— Ce faci aicea? Haide, tre' s-o luăm din loc. Scade apa.

Kya se răsuci și-l urmă; cât dură drumul spre casă, văzu înaintea ochilor o mulțime de cârlionți și de ochi de mamă și de copil.

Taticu' încă se mai făcea nevăzut, lipsea și câteva zile odată, dar nu la fel de adesea ca înainte. Și, când apărea, nu cădea lat pe saltea, ci mânca și mai stătea de vorbă un pic. Într-o seară, jucară *gin rummy*, iar el icni când câștigă ea, în vreme ce Kya chicoti, acoperindu-și gura cu palmele, ca o fată normală.

Ori de câte ori pășea Kya afară de pe verandă, se uita pe cărare, gândind că, deși glicina sălbatică se oflise, fiindcă primăvara se apropia de final, iar maică-sa plecase la sfârșitul verii trecute, ar fi cu puțință s-o vadă pe mămica apropiindu-se de casă prin nisip. Tot cu pantofii din imitație de piele de aligator. Acum, că ea și taticu' pescuiau și vorbeau, ar fi putut încerca să fie iarăși o familie. Taticu' îi bătuse pe toți, mai ales la beție. Era în regulă câteva zile în șir, uneori — mâncau tocană de pui cu toții, ba chiar, odată, ridicaseră un zmeu pe plajă. Iar apoi: băutură, răcnete, lovituri. Detalii ale unor asemenea izbucniri îi erau vii în memorie. Odată, taticu' o izbise pe mămica de peretele bucătăriei și o lovise cu pumnul până ce mămica se lăsase, moale, pe podea. Kya, strigând la el printre suspine să se oprească, îi atinsese brațul. O apucase atunci de umeri, răcnise la ea să-și dea jos blugii și chiloțeei și să se aplece peste masa din bucătărie. După aceea, cu o mișcare fluidă, adesea repetată, își trăsese cureaua de la pantaloni și o croise. Își amintea, firește, durerea arzătoare biciuindu-i poponețul gol, dar, curios lucru, își amintea cu detalii mai vii blugii căzuți pe gleznele ei

slăbănoage. Și pe mămica, ghemuită într-un ungher, bocind. Kya nu știa motivul pentru scandalurile astea.

Dar dacă acum mămica s-ar fi întors, când tăticu' se purta omenește, ar fi putut, cine știe, s-o ia de la început. Nu s-ar fi gândit în veci că mămica avea să fie cea care pleca, iar tăticu' cel care rămânea. Știa însă că mama ei n-avea s-o părăsească pe vecie; dacă mai era pe undeva, prin lume, avea să se-ntoarcă ea. Kya încă-i vedea buzele roșii, pline, când mămica fredona odată cu radioul, și încă îi auzea cuvintele: „Acum ascultă-l pe domnul Orson Welles; vorbește cum trebuie, ca un domn. Niciodată să nu zici *îs*, nici nu există cuvântul *ăsta*.”

Mămica pictase în acuarele și uleiuri estuarele și apusurile de soare, în culori atât de bogate, că păreau desprinse din natură. Adusese cu ea materiale pentru pictat și putea cumpăra bucăți de pânză de la prăvălia din sat. Uneori, mămica o lăsa pe Kya să-și facă propriile tablouri pe hârtie cafenie de împachetat de la Piggly Wiggly.

La începutul lunii septembrie, în acea vară în care se ținuseră de pescuit, Kya se apropie de cutia poștală din capătul șleaului. Răsfoi grăbită pliantele publicitare cu produse de băcănie și îngheță când văzu un plic albastru, cu scrisul ordonat al mămicăi. Frunzele de sicomor începeau să capete aceeași nuanță de galben ca atunci când plecase. Atâta vreme fără niciun semn, și acum scrisoarea asta. Kya se holbă la ea, o ridică în lumină, își trecu buricele degetelor peste scrisul înclinat, perfect. Inima îi bătea tare în piept.

„Mămica e vie. Și locuiește în altă parte. De ce n-a venit acasă?” Se gândi să desfacă plicul, însă nu-și putea citi limpede decât propriul nume, iar numele ei nu era pe plic.

Dădu fuga la baracă, însă tăticu' plecase undeva cu barca. Așa că sprijini scrisoarea de solnița de pe masă, ca să-i sară în

ochi. În vreme ce fierbea fasole cu ceapă, nu slăbi din ochi scrisoarea, parcă temându-se să nu se facă nevăzută.

Tot la câteva secunde se apleca pe geamul bucătăriei, încercând să audă huruitul bărcii. Apoi, brusc, auzi șchiopătatul lui tăticu' pe trepte. Curajul o părăsi și țâșni pe lângă el, strigându-i că se duce la umblătoare și că mâncarea are să fie gata curând. Zăbovi apoi în coșmelia puturoasă a latrinei, simțind că inima îi coboară în stomac. Se sui pe băncuța de lemn și se uită prin semiluna decupată în ușă, neștiind exact la ce să se aștepte.

Apoi ușa de la verandă se dădu în lături cu zgomot și-l văzu pe tăticu' apucând-o în pas iute spre lagună. Se duse glonț la barcă, cu un clondir în mână, și o porni pe apă. Kya dădu fuga înapoi în casă, în bucătărie, se apucă să-i răscolească prin șifonier, căutând.

— E și a mea. E a mea la fel de mult ca a ta!

Reveni în bucătărie, se uită în găleata de gunoi și descoperi rămășițele arse ale scrisorii, care-și păstrasera chenarul albastru. Le culese cu o lingură și le-ntinse pe masă, o moviliță de resturi negricioase și albăstrui. Le adună bucățică cu bucățică din gunoi; poate că niște cuvinte alunecaseră la fundul găleții. Însă nu mai găsi nimic în afară de urme de funingine lipite de coji de ceapă.

Se așeză la masă, în vreme ce fasolea încă șuiera ușor în oală, și se uită lung la moviliță.

— Mămica a pus mâna pe astea. Poate o să-mi spună tăticu' ce-a scris. Nu fi proastă — mai degrabă o să ningă în baltă.

Nu se mai vedea nici măcar timbrul. Acum n-avea să mai știe în veci unde era mămica. Puse rămășițele într-o sticlură și o dosi într-o cutie de trabucuri, lângă salteaua ei.

Tăticu' nu se arătă pe-acasă în acea noapte și nici în următoarea zi, iar când apăru în cele din urmă era bețivanul de altădată,

pășind clătinat înăuntru. Când fata își adună curajul ca să-l întrebe de scrisoare, lătră către ea:

— Nu-i treaba ta nicidecum.

Apoi:

— În veci nu se mai întoarce, îs sigur, poți să uiți toată povestea.

Cu clondirul în mână, o porni înapoi spre barcă cu pași nesiguri.

— Nu-i adevărat, Kya țipă în spatele lui, strângând pumnii.

Îl privi cum pleacă și-apoi strigă spre laguna pustie:

— Îs nici măcar nu-i un cuvânt!

Avea să se întrebe, după aceea, dacă n-ar fi făcut mai bine să deschidă ea însăși scrisoarea, nici măcar să nu i-o arate lui tăticu'. Ar fi putut să păstreze cele scrise, să le citească într-o zi, iar lui i-ar fi fost mai bine să nu știe ce scrisese mămica.

Tăticu' n-o mai luă vreodată la pescuit. Zilele acelea călduțe fuseseră doar un anotimp trecător. Norii grei se despicaseră, soarele pătrunseseră în lumea ei pentru scurtă vreme, apoi vremea se mohorâse din nou.

Kya nu mai ținea minte cum să se roage. Conta felul în care țineai mâinile sau cât de mult îți mijeai ochii? „Poate că dacă mă rog“, cugetă ea, „mămica și Jodie o să se-ntoarcă. Chiar și așa, cu răcnete și hărmălaie, viața era mai bună decât mîzga asta cleioasă.“

Fredonă crâmpeie de imnuri religioase, „El mi-e alături când roua e încă pe roze“ — ce-și mai amintea de la biserica mică și albă unde mămica o luase de câteva ori. Ultima oară fuseseră în duminica Paștelui, înainte să plece mămica, însă tot ce-și amintea despre sărbătoarea aceea erau strigăte și sânge, cineva căzând, ea și mămica alergând, așa că și-o scoase din minte cu totul.

Kya se uită printre copaci la grădina cu porumb și napi a mămicăi, năpădită de buruieni acum. Nu era, cu siguranță, nicio roză pe acolo.

„Nu-ți mai frământa capu'. Grădina asta n-are niciun Dumnezeu.“

DOAR IARBĂ
ÎN BĂTAIA VÂNTULUI

1969

Nisipul păstrează mai bine secretele decât nămolul. Șeriful își lăsă mașina la începutul căii de acces spre foișorul de foc, ca să nu calce peste vreo probă indicând că cineva ar fi șofat pe-acolo în noaptea presupusei crime. Însă când pășiră pe cărare, căutând alte urme de vehicul decât ale lor, nisipul, la fiecare pas, dădea la iveală doar adâncituri fără noimă.

Apoi, în zona gropilor nămoioase și a petecelor de smârc de lângă foișor, se ivi o abundență de amănunte: o mamă raton, cu cei patru pui, intrase și ieșise din noroi; un șarpe lăsase urme dantelate, întrerupte de sosirea unui urs, iar o țestoasă mică se odihniise în mълul răcoros, formând o adâncitură netedă.

— E limpede ca o poză, da' în afară de urmele noastre nu-i nimic lăsat de oameni pe-aici.

— Nu știi, făcu Joe. Vezi muchia asta dreaptă, lângă triunghiul ăla mic? Poate-i o urmă.

— Nu, cred că-i rămasă de la un curcan, iar o căprioară a trecut peste ea și-a făcut-o să arate așa, geometric.

După încă un sfert de oră, șeriful zise:

— Hai să mergem nițel spre golfulețu' ăla. Să vedem dacă nu cumva a tras careva barca acolo în loc să vină cu mașina.

Ferindu-și fețele de ramurile puturoase de mirt, se duseră la mica scobitură în țărм. Nisipul umed dezvălui urme de crabi, de egrete și de becaține, dar nimic omenesc.

— Ia uită-te colea, făcu Joe și arătă cu degetul la o structură mare de cristale saline, răsfirate într-un semicerc aproape perfect, dar a căror simetrie fusese tulburată. Poate-i urma unei bărci cu capătu' rotunjit care-a fost trasă pe uscat.

— Nu. Vântul bate și poartă tulpinița asta ruptă înainte și-napoi prin nisip. Și iese un semicerc. Nu-i decât iarbă în bătaia vântului.

Se uită bine peste tot. Restul plajei în formă de semilună era acoperit cu un strat gros de scoici sparte, un talmeș-balmeș de bucăți de crustacee și de clești de crab. Scoicile, cei mai buni păstrători ai tainelor dintre toți și toate.

C U T R A I S T A P L I N Ă

1956

În iarna lui 1956, când Kya avea zece ani, tăticu' începu să apară din ce în ce mai rar, cu mersul lui legănat, la baracă. Treceau săptămâni fără să se ivească vreo sticlă de whisky pe dușumea, fără corpul lui răstignit în așternuturi, fără bani în zilele de luni. Se tot aștepta să-l vadă șchiopătând printre copaci, în mână cu clondirul. Trecu o lună plină, apoi încă una de când nu-l mai văzuse.

Sicomorii și nucii pecan rășchirau brațe goale înspre cerul plumburiu, iar vântul necruțător spulbera orice strop de bucurie ar fi putut aduce soarele iernatic în peisajul acela posomorât. Un vânt uscat, fără folos într-un ținut care nu se putea usca.

Kya, pe treptele verandei, stătu să chibzuiască. O încăierare la poker ar fi putut sfârși cu el bătut măr și azvârlit în mocirlă pe o noapte rece și ploioasă. Ori poate că se îmbătase tun, se rătăcise prin pădure și căzuse cu fața înainte în vreun smârc ferit.

— Cred că-i dus de-a binelea.

Își mușcă buzele până ce i se albi gura. N-o dorea ca atunci când îi părăsise mămica — se strădui totuși să-l jelească un pic. Dar să fie singură cuc era un sentiment atât de vast, încât avea ecou, iar autoritățile, de-acum, aveau cu siguranță s-o găsească și s-o ia de acolo. Trebuia să se prefacă, chiar și cu Săltărețu', că tăticu' mai era încă în peisaj.

Și n-avea să mai primească niciun bănuș luna. Trăsese cu săptămânile de ultimii câțiva dolari, supraviețuise cu mălai, midii fierte și câte un ou de găinușă de baltă găsit când și când. Îi mai rămâneau câteva chibrituri, o coajă de săpun și-o mână de crupe. Câteva bețe de chibrit n-aveau să-i ajungă o iarnă întreagă. Iar fără ele nu putea fierbe porumbul pe care-l pregătea pentru ea, pentru pescăruși și pentru pui.

— Nu știi să trăiesc fără mălai.

Măcar, își zise, de data asta tăticu' plecase pe jos. Kyei îi rămăsese barca.

Firește, trebuia să găsească o altă cale de-a face rost de mâncare, dar deocamdată își împinse gândul în cel mai îndepărtat ungher al minții.

După ce luă o cină cu midii fierte, pe care învățase să le facă pastă și să le ungă pe pesmeți, răsfoi cărțile preaiubite ale mămicăi și se jucă de-a cititul de basme. Avea zece ani și încă nu știa să citească. Apoi lampa cu kerosen începu să pâlpaie, lumina slăbi și se stinse. Într-o clipită, peste bucațica ei de lume se prăvăli întunericul. Scoase un *oh* uluit. Tăticu' fusese întotdeauna cel care cumpăra kerosen și umplea lampa, așa că nu se gândise prea mult la asta. Dar acum se făcuse beznă.

Se ridică și încercă să stoarcă ceva lumină din rămășițe, dar nu mai rămăsese aproape nimic. Apoi ghebul rotunjit al frigiderului și cadrul ferestrei începură să se preschimbe în penumbră, așa că-și trecu degetele peste policioară până ce dădu peste un muc de lumânare. Să-l aprindă ar fi costat-o un chibrit, și nu-i mai rămâneau decât cinci. Însă întunericul era aici și acum.

Făș. Aprinse bățul de chibrit, aprinse și lumânarea, iar întunericul fugi. Însă văzuse destul din el cât să știe că îi trebuia neapărat lumină, și kerosenul costa bani. Deschise gura și începu să scâncească încetișor.

— Poate să mă duc la oraș și să mă predau la a'torități. Măcar o să-mi dea de mâncare și-o să mă trimeată la școală.

Dar, după ce mai chibzui vreun minut, zise:

— Nu, nu pot să las pescărușii, egreta, baraca. Balta asta-i familia mea.

Stând așa, în ultimele pâlpâiri ale căpețelului de lumânare, îi veni o idee.

Se trezi în următoarea dimineață mai devreme decât de obicei, cât fluxul era încă scăzut, își trase salopeta pe ea și ieși afară cu o găleată, un cuțit curbat și niște traiste goale. Scobind în nămol, adună midiile așa cum o învățase mămica și, în patru ore de gheboșat și stat în genunchi, izbuti să umple traistele.

Soarele se trăgea leneș din mlaștină când porni cu barca, prin ceața deasă, către prăvălia lui Săltărețu'. Acesta, văzând-o, se ridică în picioare.

— Bună, donșoară Kya, vrei ceva benzină?

Fata își lăsă capul în piept. Nu mai vorbise cu nimeni de când fusese ultima oară la Piggly Wiggly și își simțea vorbele cam nesigure.

— Poate ceva benzină. Dar depinde. Cumperi midii, cică, și am niște midii aici. Poți să-mi dai ceva bănuți pe ele și-un pic de benzină pe deasupra? zise arătând spre traiste.

— Cum nu, donșoară? Îs proaspete?

— Le-am cules înainte să se crape de ziuă. Chiar azi.

— Bun, atunci. Pot să-ți dau cincizeci de bănuți pe o traistă și-un rezervor plin pentru cealaltă.

Kya surâse. Bani adevărați, pe care-i făcea singură. „Mulțam“ fu tot ce izbuti să îngaime.

Cât făcu Săltărețu' plinul, Kya intră în prăvălia minusculă de pe chei. Nu-i dăduse prea multă atenție vreodată, fiindcă-și făcea cumpărăturile la Piggly, dar acum băgă de seamă că, pe lângă momeală și tutun, vindea chibrituri, untură, săpun, sardele, cârnați, mălai, pesmeți, hârtie igienică și kerosen. Cam tot ce-i trebuia pe lume era chiar acolo. Înșiruite pe tejghea,

văzu cinci borcane de un galon pline cu dropsuri — acadele, bombonele și caramele. Părea că toate dulciurile de pe pământ se adunaseră acolo.

Cumpără, cu banii pe midii, chibrături, lumânare și crupe de porumb. Kerosenul și săpunul mai aveau de așteptat până la următorul transport. Își folosi toată înfrânarea de care era capabilă ca să nu-și cumpere o acadea în loc de lumânare.

— Câte traiste cumperi pe săptămână? întrebă.

— Ia te uită, facem o-nțelegere de afaceri aicea? întrebă el și răsă în felul său anume — cu gura închisă și capul dat pe spate. Ca la douăzeci de ocale cumpăr, la fiecare două-trei zile. Da' să nu uiți că vin și alții s-aducă. Dacă vii cu ele și deja mi-am făcut plinu', atunci rămâi pe dinafară. Primu' venit, primu' servit. Altfel nu se poate.

— Bine, mulțam, e-n regulă așa. Rămâi cu bine, Săltărețu', zise Kya, apoi adăugă: A, să știi că tăticu' îți trimite salutări.

— Prea bine. Să-l saluți și tu din partea mea, rogu-te. Rămas-bun, donșoară Kya.

Zâmbi cu toată gura, în vreme ce ea se desprindea cu barca de la chei. Mai că zâmbea și ea. Se făcuse mare de-acum, dacă-și putea cumpăra singură, din banii ei, de-ale gurii și alte cele. Mai încolo, când ajunse la baracă și desfăcu grămăjoara de provizii, văzu o surpriză cu galben și roșu pe fundul traistei. Nu era prea mare pentru acadeaua pe care i-o strecurase Săltărețu' înăuntru.

Ca să le-o ia înainte altor culegători, Kya ieșea pe baltă la lumina lunii, cu umbra tremurându-i pe nisipul ce licărea, și aduna midiile cât încă noaptea era deplină. Își completa capturile cu stridii. Se mai culca și afară, sub stele, ca să ajungă la Săltărețu' când se crăpa de ziuă. Banii de pe scoici se dovediră mai de nădejde decât cei căpătați luna de la tăticu' și izbutea, de obicei, să le-o ia înainte celorlalți culegători.

Nu mai puse piciorul în Piggly, unde doamna Singletary o întreba mereu de ce nu se duce la școală. Mai devreme sau mai târziu aveau s-o înhațe, s-o târască înăuntru. Se descurca bineșor acum mulțumită cumpărăturilor de la Săltărețu' și-avea mai multe midii decât putea să mănânce. Nu erau tocmai rele dacă le amestecai în terciul de porumb, zdrobite de nu le mai recunoștea. N-aveau ochi, ca peștii, să se uite la ea.

BĂNUȚI ȘI MĂLAI

1956

Câteva săptămâni după ce tăticu' dispăru, Kya rămase atentă la croncănitul corbilor; poate că-l văzuseră pășind legănat prin codru. Ciulea urechea, încordată, la orice sunet straniu auzit în pădure, sperând să audă pașii cuiva. Ai oricui. Până și o năvală pe nepusă masă a cucoanei de la inspectoratul școlar ar fi fost binevenită.

Dar mai mult se uita după băiatul-pescar. De câteva ori pe parcursul anilor îl mai zărise la distanță, însă nu mai vorbise cu el de când avea șapte ani, cu trei ani în urmă, când îi arătase drumul prin mlaștină. Era singurul suflet pe care-l știa pe lume în afară de Sălătărețu' și o mână de vânzătoare de la prăvălii. Ori de câte ori aluneca prin apele bălții, îl căuta cu privirea.

Într-o dimineață, când pătrunse cu barca într-un estuar mărginit de ierburi, îi văzu în stufăriș ambarcațiunea. Tate purta altă șapcă de baseball și era mai înalt acum, dar îi recunoscuse, de la mai bine de cincizeci de pași, cărlionții blonzi. Kya încetini, pătrunse tăcută între ierburile înalte, fără să-l scape din ochi. Mișcă din buze gânditoare, întrebându-se dacă să se apropie de el, să-l întrebe, poate, dacă prinsese vreun pește. Asta păreau să zică tăticu' și cam toți de prin mlaștină când dădeau peste cineva: „Ai prins ceva? Mușcă?”

Însă se mulțumi să se holbeze, fără să se apropie. Se simțea îmboldită spre el și se simțea îmboldită să se depărteze, rezultatul fiind că rămase țintuită locului. Porni în cele din urmă spre casă, cu inima zvâcnindu-i puternic între coaste.

Ori de câte ori îl vedea, era la fel: îl pândea așa cum făcea cu egretele.

Încă aduna cochilii și pene, dar le lăsa, înnisipate și pline de sare, împrăștiate pe lângă treptele verandei. Se învăță să lenevească în fiecare zi niște ceasuri, în vreme ce vasele se adunau morman în chiuvetă, și până la urmă ce rost avea să spele o salopetă care îndată se și murdărea la loc de noroi? Se apucase de multă vreme să poarte vechile haine zdrențăroase lăsate de frații fugari. Cămășile îi erau pline de găuri. Nu mai avea încălțăminte deloc.

Într-o seară, Kya luă de pe umerăș rochița de vară înflorată, cu verde și roz, cea pe care o purtase mămica la biserică. Se făceau ani de-acum de când tot atingea reverențioasă, cu vârful degetelor, frumusețea aceea — singura pe care tăticu' n-o pusese pe foc. Avea o pată în față, o urmă ștersă, cafenie sub bretele, poate de sânge. Se estompase însă, se ștersese ca alte amintiri urâte.

Kya își trase rochia pe trupul subțire. Poalele îi ajungeau mai jos de glezne; nu era potrivită. O dezbracă și o puse la loc la păstrare pentru alți câțiva ani. Ar fi fost păcat s-o scurteze și s-o poarte când scurma după midii.

Peste câteva zile, Kya luă barca până la Ascuțiș, un crâmpci de nisip alb aflat la câțiva kilometri sud de prăvălia lui Săltărețu'. Timpul, valurile și vânturile modelaseră locul, transformându-l într-un vârf alungit pe care se strâneau mai multe scoici decât pe alte plaje, iar aici găsise și din cele rare. După ce-și legă barca la capătul sudic, o porni către nord pe jos, căutând. Și auzi brusc, în depărtare, glasuri aduse de briză — gălăgioase, pline de voie bună.

Cât ai clipi, traversă în fugă plaja către pădure, unde un stejar, cu ramurile întinzându-se pe un perimetru de mai bine de optzeci de pași, stătea înfipt adânc între smocuri de ferigi tropicale. Ascunsă după trunchiul copacului, urmări o ceată de copii fugărindu-se pe nisip, intrând când și când în valuri, dând cu piciorul în spuma apei. Un băiat o luă la fugă înainte,

altul aruncă o minge de fotbal spre el. Pe fundalul nisipului alb, pantalonii lor scurți de bumbac arătau ca niște păsări colorate ce anunțau schimbarea anotimpului. Vara pășea către ea din spre plajă.

Când puștii se apropiară, Kya se lipi de scoarța stejarului și, scoțând capul, îi privi cu luare-aminte. Cinci fete și patru băieți, ceva mai mari ca ea, poate de doisprezece ani. Îl recunosc pe Chase Andrews, care le arunca mingea tovarășilor săi nedespărțiți.

Fetele — Sfrijita-blondă, Codiță-pistruiată, Bruneta-cu-păr-scurt, Perle-la-gât și Obraji-rotunjori — rămăseseră mai în spate, într-o scobitură a țărmlui, pășind cu mai multă încetineală, pălăvrăgind și chicotind. Vocile lor se auzeau ca niște zurgălăi. Era prea mică să-i pese de băieți; ochii i se fixară pe grupul de fete. Se adunară împreună, ghemuindu-se, ca să se uite la un crab ce-și croia drum, mergând de-a-ndoaselea, pe întinderea de nisip. Se lăsară unele pe umerii celorlalte, râzând, până ce, grămadă, se prăbușiră în nisip.

Privindu-le, Kya își mușcă buza de jos. Întrebându-se cum ar fi fost să se afle printre ele. Bucuria lor crea un halo aproape vizibil pe cerul de o nuanță tot mai intensă. Mămica zisese că femeile au nevoie una de alta mai mult decât au nevoie de bărbați, dar nu-i spusese și cum să pătrundă în ceată. Se strecură, pășind ușor, și mai în adâncul pădurii, de unde, pitită după ferigile gigantice, le privi cu nesaț până ce copiii se depărțară, întorcându-se de unde veniseră, până ce din ei nu mai rămăseră decât punctulețe pe nisip.

Zorii mocneau printre norii gri când Kya trase la pontonul lui Săltărețu'. Acesta ieși din prăvălia micuță clătinând din cap.

— Tare-mi pare rău, donșoară Kya, zise. Da' ți-au luat-o înainte. M-am ales cu porția de midii pe-o săptămână, mai mult nu po' să cumpăr.

Fata opri motorul și barca se lovi de un stâlp. Era a doua săptămână când ajungea prea târziu. I se isprăviseră banii și nu mai putea să cumpere nimic. Rămăsese iarăși cu câțiva bănuți și c-o mână de crupe.

— Donșoară Kya, tre' să găsești și-alte căi ca să faci un ban. Nu poț' juca totu' pe-o singură carte.

Când ajunse acasă, se așeză să chibzuiască pe trepte și-i veni o altă idee. Pescui opt ore fără oprire, apoi înmuie prada, vreo douăzeci de bucăți, în saramură și o lăsă așa peste noapte. În zori, înșirui peștii pe suportul vechii afumătoare a lui tăticu' — având forma și dimensiunea unei latrine — făcu focul și puse vreascuri verzi, cum îl văzuse pe el făcând. Fumul albăstrui se ridică în fuioare, izbucnind pe coș și prin toate crăpăturile din pereți. Afumătorea începu să pufnească din toate încheieturile, posomorâtă.

A doua zi, se duse la Săltărețu' și, fără să se dea jos din barcă, îi întinse găleata cu rezultatul muncii. Era o priveliște jalnică: plătici mărunte și crape sfrijiți, sfărâmicioși.

— Cumperi pești afumați, Săltărețu'? Am vreo câțiva aici.

— Mda, văz bine că ai, donșoară Kya. Știi ce? Îi iau așa, în consignație. De i-oi vinde, te alegi cu banii, de nu, ți-i dau înapoi cum se gălesc. Îi bine?

— Da, mulțam.

În acea seară, Săltărețu' străbătu cărarea nisipoasă până în Orașul Coloraților — o strânsură de colibe și șoproane, ba chiar și vreo câteva case în toată regula gheboșate peste sărătură și nămol. Așezarea se afla în inima codrului, departe de mare, fără vreo briză și cu „mai multă țăntărime decât în tot statu' Georgia“.

Merse ca la vreo cinci kilometri și începu să simtă izul de mâncare gătită strecurându-se printre pini și auzi vocile câtorva dintre nepoțeei lui. În Orașul Coloraților nu erau drumuri, ci

doar poteci care tăiau pădurea, spre sălașurile diverselor familii. El avea o casă adevărată, construită de el și de taică-su cu bușteni de pin, și mai avea și-un gard de uluci care înconjura curtea de lut bătătorit pe care nevastă-sa, Mabel, o ținea curată oglină, ca pe-o dușumea. Niciun șarpe nu se putea furișa mai aproape de treizeci de pași de treptele casei fără să cadă victimă sapei ei necruțătoare.

Mabel ieși din casă și-l întâmpină cu un zâmbet, cum făcea adesea, iar el îi întinse găletușa cu peștele afumat al Kyei.

— Ce-i aicea? întrebă femeia. Nici câinii nu s-ar atinge de așa ceva.

— Iarăși fata aia. Donșoara Kya i-a adus. Câteodată nu-i prima cu midiile, așa că s-a pus pe afumat pește. Și vrea să i-l vând io.

— Doamne sfinte, tre' să facem ceva cu copchilu' ăsta. N-are să-i cumpere nimenea peștii; pot să-i fac tocană. Și biserica noastră poa' să strângă ceva haine și-alte lucrșoare pentru ea. Și îi zicem că-i o familie care vrea să schimbe țoale pe crăpșori. Ce măsuri are?

— Pe mine mă-ntrebi? Îi slabă. Ca bățu' de slabă. Cre' că apare mâine dis-de-dimineată. Îi săracă lipită.

După ce mănă niște midii cu terci de mălai, Kya porni cu barca spre Săltărețu' să vadă dacă peștele afumat îi adusesese ceva. În toți anii ăștia nu se întâlneau acolo decât cu el sau cu alți mușterii, însă acum, apropiindu-se încetișor, văzu o negresă corpulentă măturând pontonul de parcă ar fi fost o dușumea. Săltărețu' stătea pe scaunul lui, sprijinit de peretele prăvăliei, și își făcea socoteli în registru. O văzu și sări în picioare, fluturându-și brațul.

— 'Neața, rosti ea domol, apropiind expertă barca de doc.

— Sal'tare, donșoară Kya. E cineva aici care vrea să te cunoască. Nevastă-mea, Mabel.

Mabel se apropie și rămase lângă Săltărețu', așteptând-o pe Kya să se dea jos din barcă.

Apoi femeia întinse brațul și luă mâna Kyei, apucând-o blând într-a ei, și zise:

— Tare bine-mi pare să te cunosc, donșoară Kya. Săltărețu' mi-a povestit ce fată de ispravă ești. Unu' din cei mai buni culegători de stridii.

Cu tot săpatul prin grădină, gătitul, făcutul de curățenie și cârpitul de rufe pentru albi, palma lui Mabel era netedă și moale. Kya își lăsă degetele în mâna aceea ca o mânășă de catifea, dar nu știu ce să spună, așa că tăcu.

— Să vezi, donșoară Kya, știm noi o familie care vrea să schimbe haine și-alte lucruri care-ți trebe pentru peștii afumați.

Kya își lăsă capul în piept și zâmbi către propriile-i picioare, apoi întrebă:

— Și benzină pentru barca mea?

Mabel se întoarse către Săltărețu', cu ochi întrebători.

— Păi, zise bărbatul, îți dau azi puțintică fiin'că știu c-ai rămas fără. Da' să-mi aduci midii și alte cele, ca pân-acum, când oi putea.

Cu vocea ei răsunătoare, Mabel spuse:

— Doamne, copchile, nu-ți face tu griji pentru alde astea. Să mă uit la tine puțintel. Tre' să-ți calculez mărimea, ca să le spun, zise și o îndemnă să intre în prăvălioara minusculă. Să stăm aici frumușel și să-mi spui ce haine și al'ceva îți mai trebe.

După ce întocmiră lista, Mabel trasă conturul tălpilor Kyei pe o bucată de hârtie de împachetat, apoi zise:

— Ei, să vii mâine și-o să găsești niște lucrușoare pentru tine.

— Mulțam frumos, Mabel.

Apoi, cu vocea ei joasă, Kya continuă:

— Mai e ceva. Am găsit niște semințe vechi, da' nu mă pricep la grădinărit.

— Ehei, făcu Mabel, lăsându-și capul pe spate și răsând de i se scutura pieptul generos, la d-ale grădinii chiar mă pricep.

Îi explică totul în amănunt, apoi scoase din niște cutii de pe rafturi semințe de dovlecei, de roșii și de bostan. Le puse în cornete de hârtie și desenă pe-afară câte o imagine a respectivei plante. Kya nu-și dădu seama dacă Mabel face asta fiindcă nu știe să scrie ori fiindcă știa că nu știe Kya, dar le convenea amândurora.

Le mulțumi apoi și coborî în barcă.

— Mă bucur să-ți fiu de ajutor, donșoară Kya. Să te-ntorci mâine după lucruri, zise Mabel.

Chiar în după-amiaza aceea, Kya se apucă să dea cu sapa în locul unde-și avusese mămica răsăturile. Sapa scotea bufnete ușoare, slobozea mirosuri de pământ și scotea la iveală râme rozalii. Se auzi apoi un altfel de *clang* și Kya, aplecându-se, descoperi una dintre vechile clame de păr ale mămicăi, de plastic și metal. O șterse cu grijă de salopetă, îndepărtându-i pojghița de mizerie. Parcă reflectate în obiectul ieftin, gura roșie și ochii negri ai mămicăi erau mai limpezi în amintire Kyei decât fuseseră de ceva vreme. Se uită împrejur; cu siguranță mămica se apropia tocmai acum pe cărare, venind s-o ajute la săpatul grădinii. Acasă în sfârșit. Totul era cuprins de o neobișnuită nemișcare; chiar și ciorile tăceau. Își auzea și propria-i răsufare.

Își prinse clama în păr, deasupra urechii stângi. Poate că mămica n-avea să se mai întoarcă niciodată. Poate că unele vise trebuiau lăsate să se destrame. Ridică sapa și fărâmiță un bulgăre tare de lut.

Când ajunse la Săltărețu', în următoarea dimineață, îl găsi singur. Poate că silueta corpulentă a nevastei lui și ideile ei minunate fuseseră o iluzie. Dar acolo, pe scândurile docului, Săltărețu' îi arătă, zâmbind cu gura până la urechi, două cutii cu lucruri.

— 'Neața, donșoară Kya. Astea de colea-s pentru tine.

Kya sări pe ponton și se uită lung spre lăzile care dădeau pe dinafară de pline.

— Haide, o îndemnă Săltărețu'. Îs ale tale toate.

Scoase cu grijă la iveală salopete, blugi și niște bluze adevărate, nu tricouri. O pereche de pantofi de pânză bleumarin și altă pereche de piele, în alb și maro, așa de lustruiți, că luceau. Kya ridică în soare o bluză albă cu guleraș de dantelă și o panglică albastră de satin la gât. O lăsau cu gura căscată.

În cealaltă cutie erau chibrituri, mălai, un tub de margarină, fasole uscată și-o oca întregă de slănină de casă. Deasupra, în foaie de ziar, erau napi și verdețuri proaspete, bame și ridichi.

— Săltărețu', zise ea cu voce moale, îi mai mult decât ar costa peștii ăia. O fi cât peștii pe-o lună.

— Ei, hai, da' ce-o să facă lumea cu movile de haine vechi zăcând prin casă? Dacă au lucrurile astea-n plus și ție-ți trebe și ai pește de dat la schimb și lor le trebe pește, atunci asta-i învoiala. Și musai să le iei acu', fin' că n-am loc de toate zdrențele pe-aici.

Kya știa că-i adevărat. N-avea spațiu în plus, așa că i-ar fi făcut un serviciu să i le ia din fața prăvăliei.

— Atunci le iau. Da' să le mulțumești, bine? Și io o să afum niște pești și ți-i aduc cât pot de iute.

— Bun așa, donșoară Kya. S-aduci peștii când i-oi prinde.

Kya o porni cătinel înapoi în larg. Odată ce dădu ocol peninsulei și Săltărețu' n-o mai văzu, opri barca, scormoni în cutie și scoase bluza cu guleraș de dantelă. Și-o puse peste salopeta zdrențuită, cu genunchi cârpiți, iar din panglica de satin își făcu o fundiță. Apoi, cu mâna pe cârmă, porni peste ocean și estuare către casă.

P E N E

1960

Slăbănoagă și totuși puternică pentru vârsta de paisprezece ani, Kya se opri pe o plajă, într-o după-amiază, să arunce firimituri pescărușilor. Tot nu-i putea număra; încă nu era în stare să citească. Nu mai visa demult să zboare în înaltul cerului cu vulturii; poate că, atunci când trebuie să scobești prin mâl ca să-ți găsești hrana, imaginația tinde să ajungă cu picioarele pe pământ. Rochia de vară a mămicăi îi venea tocmai bine peste sâni și-i cădea un pic mai jos de genunchi; crescuse ceva, își dădea seama. Se întoarse la baracă, luă un băț și un fir și se duse la pescuit într-un desiș, de cealaltă parte a lagunei sale.

Tocmai când lansa undița auzi un vreasc rupându-se în spate. Tresări și înălță capul, cercetând împrejurimile. Cineva pășise prin tufe. Nu un urs, ale cărui tălpi late ar fi plescăit peste frunzișul căzut; auzise un *trosc* puternic în rugii de mure. Apoi ciorile croncăniră. Ciorile nu pot ține, la fel ca mâlul, niciun secret: odată ce văd în pădure ceva neobișnuit, trebuie să anunțe pe toată lumea. Cei care le ascultă sunt răsplățiți: ori sunt avertizați de sosirea prădătorilor, ori li se dă de știre că s-a ivit ceva de mâncare. Kya știe că se petrece ceva.

Trase firul și-l înfășură pe băț; apoi se strecură fără zarvă în tufișuri. Se opri iar să asculte.

O răritură umbroasă — unul dintre locurile ei preferate — se întindea ca o peșteră sub cinci stejari cu crengi atât de dese, încât doar arareori câte o geană de lumină străbătea

frunzișul, atingând covorul de crini de baltă și de viorele albe. Se uită bine prin răritură, însă nu văzu pe nimeni.

Apoi o siluetă alunecă printr-un desiș, făcând-o să-și arunce privirea într-acolo. Silueta se opri. Inima porni să-i bată mai tare. Se aplecă iute de șale, pitindu-se fără zgomot în lăstărișul de la marginea răriturii. Se uită printre crengi și văzu un băiat mai în vârstă ca ea pășind grăbit prin pădure, cu capul legănându-i-se înainte și înapoi. Băiatul o văzu și se opri.

Kya se trase după un tufiș țepos, apoi se ghemui într-un făgaș făcut de iepuri care șerpuia printre rugii de mure groși ca zidul unei fortărețe. Încă aplecată de spate, încercă să-și piardă urma în desiș, zgâriindu-și brațele în tufele aspre. Apoi se opri iar, ascultând. Se ascunse acolo, în căldura dogoritoare, cu gâtulejul ars de sete. Trecură zece minute și nu se arătă nimeni, așa că se furișă spre un izvor care se aduna într-o adâncitură plină de mușchi și se adăpă ca o căprioară. Se întrebă cine era băiatul și ce căuta pe acolo. Țasta era necazul cu mersul la Săltărețu' — o vedea lumea pe-acolo. Era expusă ca burta unui porc spinos.

În cele din urmă, la vremea crepusculului, când umbrele erau nesigure, porni înapoi spre cabană prin răritura de stejar.

„N-am prins niciun pește de afumat din pricina lui.“

În centrul răriturii era un ciot putred, așa de acoperit cu mușchi, că aducea cu un bătrân ascuns sub o manta. Se apropie de el, apoi se opri. Prinsă de ciot și ițindu-se drept în sus, văzu o pană subțire, neagră, lungă de-o palmă. Multora nu li s-ar fi părut defel ieșită din comun, ar fi socotit-o poate o pană de cioară. Ea însă știa că-i extraordinară, fiindcă era „panașul“ unui cocor albastru, care se arcuiește cu grație în spate, peste creștetul său elegant. Unul dintre fragmentele cele mai încântătoare ale mlaștinii sărate, acolo la îndemână. Nu găsisese niciodată unul, dar știu de îndată ce era, fiindcă toată viața stătuse cu ochii după cocori.

Un cocor albastru are culoarea ceții gri reflectate în albastrul apei. Și, precum ceața, cocorul se poate pierde în peisaj, dispărând aproape cu totul în afara cercurilor concentrice ale ochilor alerti. E un vânător răbdător, solitar, care pândește oricât e nevoie ca să-și înhațe vânatul. Sau, văzând-o, se va apropia de pradă făcând câte un pas, încetișor, ca o mireasă ucigașă. Și se mai întâmplă câteodată, deși arareori, să atace în picaj, aruncându-se iute din văzduh, cu ciocul înainte, ca lama unei săbii.

— Cum de s-a agățat tocmai în ciotu' ăsta? șopti Kya și se uită împrejur. Băiatu' ăla a pus-o aici. Poa' să mă pândească chiar acum.

Rămase neclintită, cu inima bubuindu-i iarăși în piept. Dădu înapoi, lăsând pana acolo, și fugi la ea în baracă, unde închise ușa de plasă, ceea ce făcea rar, de vreme ce ușa îi oferea prea puțină protecție.

Și totuși, de îndată ce zorii se furișară printre copaci, simți că ceva o îmboldește spre pana aceea, fie și ca s-o mai privească odată.

Când se înălță soarele, fugi în răritură, se uită grijulie în toate părțile și luă pana. Era netedă, aproape mătăsoasă. Găsi la baracă un loc special pentru ea în centrul colecției sale — care conținea de la pene minuscule de colibri până la unele uriașe, de vultur —, ce se unduia molatec pe un perete. Se întrebă de ce i-ar aduce un băiat o asemenea pană.

În dimineața următoare, Kya simți impulsul de a da fuga la ciot ca să vadă dacă i se mai lăsase vreun cadou, dar se sili să aștepte. Nu trebuia să dea peste băiat. Într-un târziu, după ce soarele se înălță bine, merse în luminiș, apropiindu-se fără grabă, cu urechile ciulite. Nu văzu și nu auzi pe nimeni, iar un surâs scurt, neobișnuit pentru ea, îi lumină chipul când

văzu o pană albă și subțire înfiptă în buștean. Se lungea de la buricele degetelor până la cotul ei și se curba grațios către vârful îngustat. O ridică și râse cu poftă. O pană magnifică, din coada unui faeton¹. Nu mai văzuse păsări de mare fiindcă nu apăreau pe-aici, însă se mai întâmpla, arareori, să fie împinse spre țarm de vânturile puternice.

Kyei i se păru uluitor că cineva avea o astfel colecție de pene rare, încât își permitea să se despartă de un asemenea exponat prețios.

De vreme ce nu putea citi vechiul ghid al mămicăi, nu cunoștea numele majorității păsărilor ori insectelor, așa că inventase unele. Și, cu toate că nu știa să scrie, Kya găsise o cale de a-și eticheta speciemenle. Talentul i se maturizase și putea acum să deseneze, să picteze și să schițeze orice. Cu cărbune ori cu acuarele de la prăvălie făcea pe hârtie de împachetat crochiuri de insecte, păsări sau scoici și le atașa eșantioanelor sale.

În noaptea aceea, se răsfășă și aprinse două lumânări, pe care le potrivi pe masa din bucătărie ca să poată vedea toate nuanțele acelui alb, ca să poată picta pana de faeton.

Apoi, mai bine de-o săptămână, nu mai găsi pene pe ciot. Kya se tot duse acolo, de câteva ori pe zi, aruncând priviri precaute printre ferigi, însă nu văzu nimic. Rămase în baracă în miez de zi, ceea ce arareori făcea.

— Trebea să pun fasole la-nmuiat pentru cină. Acuma-i prea târziu.

Forfoti prin bucătărie, scormoni prin dulap, bătu dara-bana pe masă cu degetele. Se gândi să deseneze, dar n-o făcu. Se mai duse o dată la ciot.

---

¹ Pasăre tropicală de talie mare, cu cioc ascuțit și coadă lungă. (N.r.)

Văzu, de departe, o pană lungă și dungată de curcan sălbatic. Îi plăcu. Dintotdeauna curcanii se număraseră printre preferații ei. Văzuse uneori și câte doisprezece pui oploșindu-se sub aripa mamei, chiar și când curca umbla de colo-colo; unii mai cădeau și se străduiau, grăbiți, s-o ajungă din urmă.

Dar cu aproximativ un an în urmă, când Kya pășea printre pini, auzise un țipăt strident. Un stol de cincisprezece curcani sălbatici — mai mult curci, dar și câțiva masculi — ciupea de zor cu clonțurile ceva ce părea o cârpă uleioasă, boțită. Picioarele lor stârneau praful, care se înălța ca un vâl printre ramuri, stăruind în aer. Când se mai apropiase, Kya văzuse că la pământ era o curcă și că propriul ei stol o tot ciugulea și-o gheruia, lovind-o peste gât și peste cap. Curca izbutise cumva să se încurce în mărăcini, cu penele răsfirate ciudat, neputând să-și mai ia zborul. Jodie îi zisese cândva că dacă o pasăre devine diferită de celelalte — desfigurată ori rănită —, are mai multe șanse să atragă vreun prădător, așa că restul stolului are s-o omoare, ceea ce e mai bine decât să atragă vreun vultur, care ar fi putut să atace una dintre celelalte păsări.

O curcă mare izbise cu ghearele ei mari, cornoase în pasărea amețită, apoi o pironise la pământ, în vreme ce altă femelă o împungea cu ciocul în gâtul golaș și în cap. Pasărea lovită țipase și își rotise în cap ochii holbați, uluită că e atacată de propriul stol.

Kya se grăbise să dea fuga în luminiș, fluturându-și brațele.

— Hei, ce faceți? Plecați de-aici. Opriți-vă!

Aripile păsărilor stârniseră și mai mult praf când curcanii o zbughiră în tufe, iar doi dintre ei se ridicară greoi în zbor pe ramurile unui stejar. Însă Kya ajunsese prea târziu. Curca, cu ochii larg deschiși, zăcea moale. Pe gâtul încrețit, sucit într-o parte, îi curgea sânge.

— Huș de-aici, plecați!

Kya alergase ultimele păsări până ce o luaseră din loc; își terminaseră, oricum, treaba. Se lăsase în genunchi lângă curca moartă și acoperise ochii păsării cu o frunză de sicomor.

În noaptea de după ce văzuse curcanii, mâncase niște resturi de pâine de mălai cu fasole și se lungise pe patul din verandă, privind cum luna atinge apa lagunei. Auzise, brusc, glasuri în desigur, apropiindu-se de baracă. Vocile erau agitate, subțiri. Băieți, nu bărbați. Se ridicase din culcuș. Nu exista ușă din dos. Putea să iasă din casă acum ori să rămână acolo până când veneau. Se furișă spre ușă cu mișcări iuți, însă chiar atunci apărură lumânări, mișcându-se în sus și-n jos, răspândind halouri săltărețe. Era prea târziu ca să mai fugă.

Vocile se auziseră mai tare.

— Acu' venim, Fata Mlaștinii!

— Hei, eș' acolo? Donșoara Veriga Lipsă!

— Arată-ne colții! Să-ți vedem mușchii' de mlaștină!

Hohote de răs.

Kya se ghemuise lângă peretele verandei, în vreme ce pașii se apropiau. Flăcăruiile se zbugiumau nebunește, apoi se stinseră toate și cinci băieți, de treisprezece ori paisprezece ani, străbătură curtea în fugă. Fără să mai scoată vreo vorbă, grupul se apropie în fugă de verandă și fiecare izbi ușa cu palma, scoțând sunete ca niște plescăituri.

Fiecare lovitură era ca o împunsătură în inima curcii.

Lipită de perete, Kya simțise nevoia să se smiorcăie, însă își ținuse răsufierea. Puteau să spargă ușa cât ai zice pește. O dată dacă împingeau mai tare și-ar fi intrat.

Însă băieții dădură înapoi și fugiră în pădure, chiuind și țipând, ușurați că supraviețuiseră întâlnirii cu Fata Mlaștinii, Copilul Sălbatic, fata care nu știa să spună pe litere *cap*. Vorbele și hohotele lor de răs răsunară o vreme în pădure, în timp ce gașca dispărea în noapte, înapoi în siguranță. Le văzuse lumânările, iarși aprinse, alunecând legănat printre

copaci. Apoi rămăsese, cu ochii mari, în întunecimea tăcută. Simțindu-se cuprinsă de rușine.

Kya se gândea la ziua și la noaptea aceea ori de câte ori vedea curcanii sălbatici, însă o încântă pana de pe ciot. Acum știa că jocul continua.

FIBRE ROȘII

1969

Căldura umedă făcea din dimineață o pâclă în care nu se deslușea cerul de pământ. Joe ieși din biroul șerifului și dădu peste Ed, care tocmai cobora din mașina de poliție.

— Vino-ncoace, don' șerif. Am mai primit chestii de la laborator despre cazul Chase Andrews. Proaspete și fierbinți.

O luă înainte spre un stejar mare, ale cărui rădăcini străvechi străpungeau, ca niște pumni noduroși, pământul golaș. Șeriful îl urmă, făcând ghindele să pârâie sub pași, și se opriră la umbră, cu fețele spre adierea mării.

Joe citi cu voce tare:

— „Vânătați pe corp, leziuni interne, corespondente unei căderi de la înălțime.“ Chiar s-a lovit la cap de grinda aia — mostrele de păr și de sânge se potrivesc — și asta a provocat contuzii și leziuni grave la lobul posterior, dar nu l-a omorât.

— Păi asta-i: a murit unde l-am găsit noi, nu l-a mutat nimenea. Păru' și sângele de pe bârnă probează. „Cauza morții: impact puternic în zona occipitală și a lobului parietal al cortexului cerebral posterior, coloană vertebrală ruptă “ — de la căderea din foisor.

— Deci careva a distrus toate urmele de tălpi și amprențele. Altceva?

— Ascultă aicea: i-au găsit pe haină o mulțime de fibre. Fibre roșii de lână care nu-s de la îmbrăcămintea lui. E și o mostră inclusă.

Șeriful agită o punguță de plastic.

Se uitară amândoi la firele roșii, pufoase, lipite de plastic ca o pânză de păianjen.

— Zice că-i lână. Poa' să fie de la un pulover, o eșarfă, o pălărie... zise Joe.

— Sau fustă, rochie, șosete, manta... La naiba, de la or'ce poa' să fie. Și noi tre' să aflăm.

J O C U L

1960

La următoarea amiază, cu palmele pe obraji, Kya se apropie alene de ciot, aproape rugându-se, dar nu găsi nicio pană. Buzele i se strânseseră.

— Ei, păi cum? Tre' să-i las ceva și io.

Scoase din buzunar o pană din coada unui vultur pleșuv tânăr, pe care o găsisse de dimineață. Doar un cunoscător într-ale păsărilor ar fi știut că pana asta ponosită, cu pete, era de vultur. Un vultur de trei ani, căruia nu-i crescuse încă gulerul. Nu la fel de prețioasă ca pana din coada unui faeton, și totuși de preț. O lăsa binișor pe ciot, cu o pietricică deasupra ca să n-o ia vântul.

În acea noapte, cu brațele sub cap, se întinse surâzând pe patul din verandă. Familia o abandonase, lăsând-o să supraviețuiască în mlaștină, dar uite că exista cineva care venea din proprie inițiativă și-i lăsa daruri în pădure. Încă nu era cu totul încredințată, dar, cu cât chibzuia la asta mai mult, cu atât părea mai puțin probabil ca băiatul să-i vrea răul. Cineva căruia îi plăceau păsările nu putea să fie hain.

În dimineața următoare, sări din pat și se apucă să facă ceea ce mămica ar fi numit o „curățenie temeinică“. Când ajunse la șifonierul cu haine al mămicăi, Kya, deși la început n-avusese de gând decât să mai facă o selecție prin ce mai rămăsese pe-acolo, de cum puse mâna pe foarfeca de oțel și alamă — cu găurile pentru degete curbate și încrustate cu modele complicate, florale —, își apucă părul, care nu mai fusese tuns de când plecase

mămica, acum mai bine de șapte ani, și deodată, strângându-l în coadă, tăie din el o lungime de mai bine de-un cot. Acum îi cădea un pic mai jos de umeri. Se uită în oglindă, mișcă din cap nițel, ca să-și unduiască pletele, și zâmbi. Își curăță unghiile și își perie părul până ce prinse luciu.

După ce puse la loc peria și foarfeca, trecu în revistă și vechile produse cosmetice ale mămicăi. Fondul de ten lichid și fardul de obraji se uscaseră și crăpaseră, însă viața rujului părea să se întindă pe câteva decenii, fiindcă atunci când desfăcu un tub i se pără proaspăt. Își puse un pic pe buze, pentru prima oară, fiindcă în copilărie nu se jucase niciodată de-a machiajul. Îl întinse bine, apoi se privi iarăși în oglindă. I se pără că-i drăguță. Nu ca mămica, dar îndeajuns de plăcută ochiului. Chicoti și îl șterse. Chiar înainte să închidă sertarul, zări o sticluță cu oja uscată — Barely Pink.

Kya luă în mână flaconașul, amintindu-și cum mămica venise într-o zi din sat cu sticluța asta. Zisese că o să le șadă bine, potrivit cu tenul lor măsliniu. O pusese pe Kya și pe cele două surori mai mari în rând pe sofaua decolorată, le zisese să întindă piciorușele goale și le făcuse unghiile; trecuse apoi și la cele de la mâini. Și le făcuse apoi pe ale ei și se hliziseră și se tot fâțâiseră prin curte, distrându-se de minune cu unghiile lor roz. Tăticu' nu era de față, însă barca era priponită în lagună. Mămica venise cu ideea să se suie toate în barcă, un lucru pe care nu-l mai făcuseră.

Așa că se suiră, chicotind încă, de parcă ar fi băut un păhărel în plus. Barca porni greu, dar porni până la urmă, și o luară din loc, cu mămica ghidând ambarcațiunea pe canalul îngust care ducea la mlaștină. Străbătură apele așa, însă mămica nu se pricepea din cale-afară la pilotat și, când nimeriră într-o lagună cu apă mică, se blocară în nămolul negru și cleios, gros ca smoala. Nu mai fusese nimic de făcut decât să coboare, cu fuste și toate cele, și să se cufunde în mâl până la genunchi.

Cu mămica strigând: „Fetele, să n-o răsturnați cumva!“, împinseseră barca până ce scăpase din prinsoarea mълului, hli-zindu-se la vederea fețelor mânjite cu noroi ale celorlalte. Le fu destul de greu să se suie iarăși în barcă, azvărindu-se peste marginea ei ca niște pești eșuați pe țarm. Și, în loc să stea pe băncuțe, cele patru se proțăpiră toate în spatele bărcii și se apu-cară să ridice picioarele către cer și să miște de zor din degete, făcându-și unghiile roz să licărească prin mъл.

Și mămica spusese: „Ascultați-mă bine, asta-i o lecție de viață. Da, ne-am blocat, dar ce-am făcut noi, fetele? Ne-am dis-trat de minune și-am tot răs. Așa-i cu surorile și cu prietenele. Rămânem împreună chiar și-n noroi, mai ales în noroi.“

Mămica nu cumpărase și dizolvant pentru ojă, așa că atunci când începuse să se șteargă și să se cojească, pe degetele lor rămă-seseră pete șterse, amintindu-le de momentele frumoase și de acea lecție de viață.

Uitându-se la sticluta veche, Kya încercă să vadă fețele suro-rilor sale. Și zise cu voce tare:

— Pe unde ești tu acuma, mămico? De ce n-ai rămas?

De îndată ce ajunse în luminișul stejarilor, în după-amiaza urmă-toare, Kya zări culori strălucitoare, nenaturale, pe fundalul verde și cafeniu al pădurii. Pe ciot era o cutie de lapte mică, în alb și roșu, iar lângă cutie, o altă pană. Băiatul părea să fi ridicat miza. Se apropie și culese mai întâi pana.

Argintie și moale, era de pe creștetul unui stârc de noapte, una dintre cele mai frumoase păsări ale bălții. Se uită apoi în interiorul cutiei. Văzu, strânse bine, niște pachețele cu semințe — napi, morcovi și fasole verde —, apoi, pe fund, înfășurată în hârtie maro, o bujie pentru motorul bărcii. Zâmbi iarăși, învârtindu-se nițel împrejurul ciotului. Învățase să trăiască cu mai nimic, dar când și când mai avea nevoie de câte o bujie.

Săltărețu' o învățase cum se fac vreo câteva reparații minore, dar fiecare piesă însemna un drum la oraș și bani gheață.

Și-acum uite, avea o bujie în plus, pe care-o putea pune deoparte pentru când avea să-i fie de trebuință. Simți că-i crește inima. Era aceeași senzație ca atunci când avea un rezervor plin ori vedea un apus în culori pastelate. Rămase complet nemișcată, încercând să priceapă, să-și dea seama ce însemna asta. Văzuse masculii de păsări atrăgând femelele cu daruri. Însă era cam tânără pentru cuibărit.

Pe fundul cutiei de carton era un bilet. Îl desfăcu și se chiorî la cuvinte, scrise atent cu litere mari, în așa fel încât și un copil le-ar fi putut desluși. Kya știa pe de rost perioadele de flux și reflux, își putea găsi după stele drumul spre casă, știa câte pene are un vultur și, cu toate astea, la paisprezece ani, nu izbutea să citească slovele.

Uitase să aducă ceva la schimb. În buzunare n-avea decât pene obișnuite, scoici și cochilii, așa că se grăbi să se întoarcă acasă, unde se opri în fața peretelui cu pene, chibzuind. Cele mai grațioase erau penele din coada unei lebede de tundră. Luă una de pe perete, cu gând s-o lase pe ciot când mai trecea pe acolo.

La căderea serii, își luă pătura și dormi afară, pe baltă, aproape de un canal plin de lună și de midii, și izbuti să umple ochi două traiste până la revărsatul zorilor. Bani de benzină. Erau prea grele ca să le poată aburca deodată, așa că pe prima o târî înapoi către lagună. Nu tocmai cel mai scurt drum, dar trecu prin răritură ca să lase pana de lebedă. Pătrunse printre copaci fără să se uite mai întâi, și acolo, sprijinit de ciot, era băiatul cu penele. Îl recunosc drept Tate, cel care o călăuzise acasă prin mlaștină când era mică. Tate, cel pe care, ani buni, îl pândise de la distanță fără a avea curajul să se apropie. Era, firește, mai înalt și mai vârstnic acum, probabil că împlinise optsprezece ani. Părul auriu i se ițea pe sub șapcă, numai șuvițe și cărlionți, iar fața îi era arămie, plăcută. Era calm și zâmbea radios, cu toată fața.

Însă ochii lui îi atraseră atenția Kyei: erau de culoarea aurului roșu, cu reflexii verzi, și se ațintiră asupra ei așa cum ținutuește cocorul zvârluga pe care vrea s-o înhațe.

Se opri, pironită în loc de neașteptata încălcare a regulilor nescrise. Țsta era farmecul jocului, că nu trebuieră să vorbească ori să se vadă măcar. Chipul i se îmbujoră.

— Hei, Kya. Te rog... nu... fugi. Sunt... doar... eu... Tate, zise el domol, deslușit, de parcă ar fi fost puțină la minte.

Probabil că asta credeau despre ea cei din sat, că abia dacă poate vorbi omenește.

Tate nu se putea opri din holbat. E de treisprezece sau paisprezece ani, își zise el. Dar, chiar și la vârsta aceea, fata avea chipul cel mai izbitor pe care-l văzuse vreodată. Ochii mari, aproape negri, și nasul subțire deasupra buzelor pline îi dădeau un aer plin de exotism. Era înaltă, zveltă, lucru care-i dădea un aspect fragil, împușinat, de parcă ar fi fost erodată de puterea vântului. Însă i se vedeau mușchii tineri, vădind o putere tăcută.

Impulsul fetei, ca întotdeauna, fu s-o ia la sănătoasa. Însă mai simțea ceva. O stare de plinătate cum nu mai încercase de mulți ani. De parcă ceva cald i-ar fi fost turnat în inimă, pe dinăuntru. Se gândi la pene, la bujie și la semințe. Toate acestea s-ar fi putut sfârși dacă fugea. Fără o vorbă, Kya ridică brațul și întinse spre el pana elegantă de lebedă. Încet, ca și cum ar fi putut s-o sperie ca pe un pui de căprioară, Tate se apropie și aruncă o privire penei din palma ei. Ea rămase tăcută, cu ochii doar pe pană, fără să se uite la chipul lui, fără să arunce măcar o privire spre ochii lui.

— Lebedă de tundră, așa-i? Incredibil, Kya. Mulțam, zise el.

Era mult mai înalt și, când i-o luă din palmă, se înclină ușor. Acum se făcuse vremea, firește, ca și ea să-i mulțumească pentru daruri, însă rămase tăcută, dorindu-și ca băiatul să se ducă odată, dorindu-și să revină la jocul lor.

Încercând să umple liniștea, el adăugă:

— Tata m-a învățat despre păsări.

Kya îl privi în cele din urmă și rosti:

— Nu pot să citesc ce-ai scris.

— Păi sigur, dacă n-ai fost la școală. Am uitat. Nu ziceam decât că te-am văzut de vreo câteva ori când pescuiam și m-am gândit că ți-ar prinde bine ceva semințe și-o bujie. Eu mai aveam și m-am socotit c-o să te scutesc de-un drum în oraș. Și am zis c-o să-ți placă penele.

Kya plecă capul în piept și zise:

— Mulțam pentru toate; tare a fost frumos din partea ta.

Tate observă că, deși chipul și trupul ei arătau semnele timpurii ale feminității, purtarea și felul în care vorbea îi erau întrucâtva copilărești, în contrast cu fetele din sat, ale căror purtări — săreau calul cu machiatul, înjuratul și fumatul — le făceau să pară mai în vârstă.

— Cu plăcere. Bun, mă duc de-acum, se face târziu. O să mai trec când și când, dacă e-n regulă.

Kya nu scoase o vorbă. Jocul, probabil, se terminase. De îndată ce băiatul înțelese că ea n-o să mai zică nimic, o salută cu o înclinare a bărbiei, își atinse șapca și se întoarse să plece. Dar, chiar când se apleca să treacă prin desiș, se răsuci iarăși spre ea.

— Știi ce, te-aș putea învăța să citești.

CITIT

1960

Trecură mai multe zile și Tate nu se mai întoarse ca să înceapă lecțiile de citit. Înainte de jocul penelor, singurătatea ajunsese o prelungire naturală a Kyei, ca un braț. Acum însă parcă făcuse rădăcini în ea și-i apăsa pieptul.

Într-o după-amiază târzie, se sui în barcă.

— Nu pot să tot stau și s-aștept.

În loc să poposească la Săltărețu', unde ar fi fost văzută, duse ambarcațiunea într-o scobitură ferită a țărmului, ceva mai înspre sud și, cu o traistă, porni pe poteca umbrită ce ducea în Orașul Colorațiilor. O ploaie mărunță căzuse mare parte din zi și acum soarele se apropia de orizont, iar pădurea își forma propria ceață ce se înălța hoinară peste dumbrăvile suculente. Nu mai fusese în Orașul Colorațiilor, dar știa unde-i și socotea că o să dea de casa lui Săltărețu' și Mabel odată ce ajunge.

Era îmbrăcată cu blugi și o bluză roșie de la Mabel. În traistă avea borcane de-un kil cu gem de mure, unul foarte apos, pe care-l făcuse singură ca să răspundă bunătății lui Săltărețu' și Mabel. Nevoia de tovarășie, șansa de a vorbi cu o femeie care-i era prietenă o îndemna către ei. Dacă Săltărețu' nu ajunsese acasă încă, putea măcar s-o viziteze un pic pe Mabel.

Apoi, apropiindu-se de-o cotitură a drumului, Kya auzi voci apropiindu-se. Ieși îndată de pe cărare, se piti în pădure și se ascunse după un desiș de mirt. Un minut mai târziu, doi băieți

albi, cu salopete ponosite pe ei, apărură pe drum, ducând undițe și o sfoară cât brațul ei de lungă pe care erau înșirați somotei. Îngheță după tufe și așteptă.

Unul dintre băieți arătă în lungul drumeagului.

— Ia uite coala.

— Nu că suntem norocoși? Un cioroi care se duce-n Orașu' Ciorilor.

Kya se uită și ea pe cărare și-l văzu pe Săltărețu', care se întorcea acasă. Era destul de aproape, cu siguranță că-i auzise pe băieți, însă nu făcu decât să-și lase capul în piept și să intre în pădure, ocolindu-i și continuându-și drumul.

Ce-i cu el, de ce nu face nimica? își zise Kya, înfuriată. Știa că *cioroi* e un cuvânt foarte urât — după felul în care obișnuise să-l folosească tăticu', ca pe o vorbă de ocară. Săltărețu' ar fi putut să-i dea cap în cap pe cei doi copii, să-i învețe minte. Însă el grăbi pasul.

— Nu-i decât un cioroi bătrân pe drum. Ai grijă, negrote-iule, să nu te-mpiedici, îl batjocoriră pe Săltărețu', care-și ținea privirea îndreptată spre degetele de la picioare.

Unul dintre băieți se aplecă și culese o piatră, azvârlind-o către spinarea lui Săltărețu'. Îl nimeri chiar sub omoplați, cu un bufnet înfundat. Omul se gheboșă un pic, dar pași mai departe. Băieții hohotiră în vreme ce dispărea după cotul cărării, apoi se apucară să culeagă alte pietre și porniră în urmărirea lui.

Kya se furișă printre tufe până ce ajunse înaintea lor, cu ochii țintă la șepcile lor, care se legănav pe deasupra rămurișului. Se ghemui într-un loc unde tufele dese erau străbătute de cărare, pe unde în câteva clipe aveau să treacă, la doar un pas de ea. Săltărețu' era în față, nu se mai vedea. Răsuci baierele traistei și le înnodă bine peste borcane. Când băieții ajunseră în dreptul tufelor, învârti traista grea și-l păli pe băietul aflat cel mai aproape, cu putere, peste ceafă. Băiatul își pierdu echilibrul și căzu cu fața în jos. Răcnind sălbatic, Kya se năpusti spre celălalt, gata să-i

facă și lui capul terci, însă băiatul o luă la fugă. Se depărtă ca la vreo cincizeci de pași, prin pădure, și de acolo privi cum primul băiat se ridică în picioare, înjurând, cu mâna la cap.

Kya își aruncă peste umăr traista cu borcane, se întoarse înapoi la barcă și o porni spre casă, zicându-și că n-avea, probabil, să mai vină prea curând în vizită.

A doua zi, când zumzetul motorului lui Tate se auzi pe canal, Kya dădu fuga în lagună și se opri în tufișuri, de unde îl urmări cum coboară din barcă cu un rucsac în mână. Tate se uită împrejur și o strigă, iar fata înaintă spre el încet, îmbrăcată în blugi care i se potriveau și cu o bluză albă cu nasturi desperecheați.

— Hei, Kya, îmi pare rău că n-am putut ajunge mai devreme. A trebuit să-l ajut pe tata, dar îndată o să înveți să citești.

— Hei, Tate.

— Să stăm aici.

Arată către un stejar înfundat în umbra lagunei. Scoase din rucsac un abecedar subțire și decolorat și o tăbliță de scris liniată. Cu grijă, fără să se grăbească, alcătui între linii literele *a*, *A*, *b*, *B*, cerându-i apoi să le traseze și ea, răbdător cu strădaniile sale, făcute cu chip încordat. Ea scrise, iar el rosti cu voce tare literele. Domol, domol.

Kya își amintea niște litere de la Jodie și mămica, însă nu știa mai nimic despre arta de a le pune laolaltă în cuvinte.

După doar un minut, băiatul zise:

— Vezi, deja poți scrie un cuvânt.

— Cum adică?

— *B-a-c*. Poți scrie cuvântul *bac*.

— Ce-i ăla *bac*? Întrebă fata, iar el se abținu să nu râdă.

— Nu-ți face griji dacă nu știi. Să continuăm. Acuși o să scrii un cuvânt pe care-l știi.

Apoi zise:

— Mai ai mult de lucru cu alfabetul. O să dureze ceva să te-nveți, dar poți deja să citești un pic. Să-ți arăt.

Nu avea un manual, așa că prima ei carte fu exemplarul tatălui lui din *Almanahul unui ținut nisipos* al lui Aldo Leopold. Indică propoziția de început și-i ceru să i-o citească. Primul cuvânt era *sunt*, și trebui să se întoarcă la alfabet și să repete sunetul fiecărei litere, dar el avu răbdare, explicându-i cum se pronunță și, când în cele din urmă ea rosti cuvântul, o făcu ridicându-și bucurioasă brațele și râzând. El o privi, plin de mulțumire.

Pas cu pas, desluși toate cuvintele din frază: „Sunt unii care pot trăi fără sălbăticia naturii și unii care nu pot.“

— O, făcu ea.

— Poți citi, Kya. De-acum o să poți citi mereu.

— Nu-i doar asta, zise ea aproape în șoaptă. Nu știam că-n vorbele astea încap așa mult. Că-s așa de pline.

El zâmbi.

— Asta-i o propoziție foarte reușită. Nu toate cuvintele au atâta înțeles.

Pe parcursul următoarelor zile, la umbra stejarului, Tate o învăță să descifreze cuvintele, care răsunau de povești despre găște și cocori, despre realitatea din jurul lor. „Dacă n-ar mai fi muzica găștelor?“

Când nu-și ajuta la treabă tatăl și când nu juca baseball cu prietenii, Tate izbutea să ajungă la ea de câteva ori pe săptămână și, acum, orice ar fi făcut — că plivea grădina ori dădea de mâncare la pui sau căuta scoici — Kya asculta cu atenție, încercând să prindă sunetul bărcii lui huruind pe canal.

Pe plajă, într-o zi, când citea despre hrana pițigoilor, îl întrebă:

— Stai cu ai tăi în Barkley Cove?

— Cu tata. Da, în Barkley.

Kya nu-l întrebă dacă avusese și pe alții în familie, care nu mai erau acum prin preajmă. Poate că și pe el îl părăsise mămica lui. O parte din ea tânjea să-i atingă mâna, o dorință stranie, însă degetele ei nu se puteau mișca s-o facă. În schimb, îi memoră venele albăstrui de pe dosul mâinii, la fel de întortocheate precum aripile de viespe pe care le desenase.

Noaptea, la masa din bucătărie, își repetă lecțiile la lumina lămpii cu gaz, a cărei licărire difuză se prelingea pe geamurile barăcii, atingând ramurile joase ale stejarilor. Singura lumină pe kilometri și kilometri de întunecime, cu excepția lucirilor molatice ale licuricilor.

Scrise atentă și repetă cu voce tare fiecare cuvânt. Tate zicea că vorbele mai lungi erau pur și simplu unele mai micișoare prinse laolaltă — așadar nu se temea de ele și trecu direct la *pleistocen*, alături de verbul *a șede*. Cititul era cea mai plăcută îndeletnicire din câte avusese. Însă nu-și dădea seama de ce se oferise Tate s-o învețe pe ea, o zdreanță albă și săracă, de ce venise aici de la bun început și-i adusese penele acelea superbe. Însă nu întrebă, temându-se să nu-l pună pe gânduri și să-l îndepărteze.

Acum, în sfârșit, Kya își putea eticheta prețioasele specimene. Luă fiecare pană, insectă, cochilie sau floare și le căută numele în cartea mămicăi, scriindu-le apoi, cu luare-aminte, pe foile ei cafenii de hârtie de împachetat.

— Ce urmează după douăzeci și nouă? îl întrebă într-o zi pe Tate.

Se uită la ea. Știa mai multe decât majoritatea oamenilor despre găștele albe, despre vulturi și stele, și totuși nu putea să numere până la treizeci. Nu voia s-o rușineze, așa că nu-și arătă surprinderea. Kya era teribil de bună la citit privirile.

— Treizeci, zise simplu. Uite, o să-ți arăt numerele și-o să facem un pic de aritmetică elementară. O să aduc niște cărți pe tema asta.

Kya ajunsese să citească tot — instrucțiunile de folosire de pe pungile cu mălai, notițele lui Tate, basmele din cartea de povești pe care se prefăcuse, ani întregi, că o citește. Apoi, într-o noapte, scoase un *oh* și luă de pe raft Biblia. Se așeză la masă și întoarse cu grijă paginile subțiri, ajungând la cea pe care erau trecute numele din familie. Și-l găsi pe-al ei cel mai jos. Acolo era, cu data nașterii cu tot: *Domnișoara Catherine Danielle Clark, 10 octombrie 1945*. Apoi, uitându-se în susul listei, citi numele adevărate ale fraților și surorilor ei:

Domnișorul Jeremy Andrew Clark, 2 ianuarie 1939.

— Jeremy, zise cu voce tare. Jodie, chiar că nu te-am crezut un domnișor Jeremy.

Domnișoara Amanda Margaret Clark, 17 mai 1937.

Kya atinse numele cu degetele. Îl repetă de mai multe ori.

Citi mai departe. *Domnișorul Napier Murphy Clark, 4 aprilie 1936.*

Zise încetișor:

— Murph, pe tine te cheamă Napier.

În susul listei apărea copilul cel mai mare, *Domnișoara Mary Helen Clark, 19 septembrie 1934.*

Își trecu iarăși buricele degetelor peste nume, care îi aduceau chipuri înaintea ochilor. Chipuri neclare, dar le vedea totuși adunate în jurul mesei, mâncând tocană, dându-și unul altuia pâine de mălai, ba chiar și râzând un pic. Îi era rușine că le uitase numele, însă acum, că le aflase iar, n-avea să le mai piardă vreodată.

Citi, deasupra numelor copiilor: *Domnul Jackson Henry Clarke s-a căsătorit cu Domnișoara Julianne Maria Jacques, 12 iunie 1933*. Nu știuse numele părinților până în momentul acela.

Zăbovi câteva minute cu Biblia deschisă pe masă. Cu familia dinainte.

Timpul are grijă ca tinerețea părinților să nu fie știută de copii. Kya n-avea să-l poată niciodată vedea pe Jake, tânăr și chipeș, pășind țațoș spre un distribuitor de apă gazoasă, la începutul anilor 1930, unde o ochise pe Maria Jacques, o frumusețe cu bucle negre și buze roșii venită în vizită din New Orleans. Îi povestise, la un milkshake, că familia lui deținea o plantație și că, după liceu, avea să studieze ca să se facă avocat și să trăiască într-un conac cu coloane.

Însă când Criza se adânci, banca le luă de sub picioare pământul și tatăl lui îl retrase pe Jake de la școală. Se mutară într-o căbănuță din lemn de pin care odată, nu cu multă vreme în urmă, fusese sălaşul sclavilor. Jake începu să lucreze la cultivat tutunul, culegând frunze alături de bărbați și femei de culoare, cu copilași atârnați la spinare în șaluri colorate.

Într-o noapte, doi ani mai târziu, fără să-și ia rămas-bun, Jake plecă înainte să se crape de ziuă, luând cu el cât de multe haine bune și comori ale familiei putu să care — inclusiv ceasul de aur al străbunicului și inelul cu diamante al bunicii. Făcu autostopul până la New Orleans și o găsi pe Maria locuind cu familia într-o casă elegantă, aproape de țarm. Erau descendenți ai unui negustor francez și proprietari ai unei fabrici de încălțăminte.

Jake duse la amanet obiectele de familie și o invită prin restaurante de lux, cu draperii de catifea roșie, spunându-i că are să-i cumpere conacul acela cu coloane. Când, sub o magnolie, el îngenunche, fata se arătă de acord să se mărite cu el și, în 1933, se căsătoriră fără prea multă zarvă, fără ca familia ei să se bage.

Banii se cam sfârșeau de-acum, așa că Jake acceptă o slujbă de la socrul său în fabrica de pantofi. Presupuse că avea să fie făcut șef de echipă, însă domnul Jacques nu era ușor de impresionat și insistă ca Jake să învețe meserie și să pornească de jos, întocmai ca un angajat oarecare. Așa că Jake începu să taie pingele.

Se mută cu Maria într-un apartament micuț, mobilat cu niște obiecte luxoase primite de ea ca zestre, amestecate cu mese și scaune cumpărate din talcioc. Apoi se înscrișese la seral, ca să termine liceul, dar de obicei o ștergea la poker și la băut și, duhnind a whisky, se întorcea târziu acasă la proaspăta-i soție. Fu dat afară din școală după doar trei săptămâni.

Maria îl imploră să se oprească din băut și să arate entuziasm la slujbă, așa încât tatăl ei să-l avanseze. Însă începură să apară bebelușii și băutul nu se opri. Între 1934 și 1940, avură patru copii, iar Jake fu promovat doar o dată.

Războiul cu Germania veni ca un tăvălug ce făcu totul o apă și-un pământ. Purtând aceeași uniformă ca toată lumea, își putea ascunde rușinea și să calce iarăși țanțoș. Dar într-o noapte, într-o tranșee înnoroită din Franța, cineva strigă că sergentul fusese împușcat și că zăcea, sângerând, la treizeci de pași mai încolo. Încă niște băiețandri, ar fi trebuit să se afle altundeva, cu bâta de baseball în mână, neliniștiți ca mingea să nu fie aruncată prea iute. Însă se repeziră cu toții, ca unul, să-l salveze pe cel rănit — în afară de o singură persoană.

Jake se ghemui într-un ungher, prea speriat ca să se poată mișca, însă un obuz de mortieră explodă, alb-gălbui, exact deasupra găurii lui și-i făcu fărâme oasele piciorului stâng. Când soldații se întoarseră în tranșee, târându-l cu ei pe sergent, presupuseră că Jake fusese rănit în vreme ce-i ajuta pe ceilalți să-și salveze camaradul. Fu declarat erou. Nimeni n-avea să știe vreodată cum stăteau de fapt lucrurile, în afară de Jake însuși.

Fu decorat și lăsat la vatră. Decis să nu mai lucreze vreodată în fabrica de încălțăminte, Jake zăbovi în New Orleans doar câteva nopți. Cu Maria asistând fără grai, îi vându toate mobilele scumpe și argintăria, apoi își urcă în tren întreaga familie și se mutară în Carolina de Nord. Află de la un vechi prieten că maică-sa și taică-su muriseră, lăsând cale liberă planului său.

O convinsese pe Maria că mutatul într-o baracă pe care tatăl lui o construise ca să aibă unde se adăposti când mergea la pescuit, pe coasta Carolinei de Nord, avea să însemne un nou început. Nu mai trebuiau să plătească chirie și Jake și-ar fi putut termina liceul. Cumpără o barcă mică de pescuit în Barkley Cove și străbătu la bordul ei kilometri de baltă, cu familia și cu toate catrafusele făcute morman — și cu câteva cutii de pălării costisitoare ițindu-se deasupra movilei. Când ajunseră în lagună, unde coliba prăpădită, cu urme ruginii pe la colțurile ferestrelor de plasă, se gheboșa sub stejari, Maria își strânse la piept copilul cel mai mic, pe Jodie, luptându-se să nu izbucnească în plâns.

Tăticu' o asigură:

— Nu-ți face griji, o să reparăm pe-aici cât ai zice pește.

Însă Jake nu aduse îmbunătățiri magherniței și nici nu termină liceul. Îndată după ce sosiră, se apucă de băutură și de jocuri de noroc la Swamp Guinea și se strădui să uite de tranșeea aceea blestemată, dând pe gât pahar după pahar.

Maria se strădui din răspuțeri ca să facă din coșmelie un cămin. Cumpără așternuturi la mâna a doua pentru saltelele de pe podea și mai cumpără o cadă de tinichea; spală rufele la robinetul din curte și începu pregătirile pentru plantat legume și crescut găini.

La puțină vreme de la sosire, își mână copiii, îmbrăcați cu cele mai bune haine, la Barkley Cove ca să-i înscrie la școală. Jake însă privea de sus noțiunea de educație și, de cele mai multe ori, îi îndemna pe Murph și pe Jodie să chiulească și să aducă pește sau verigițe pentru cină.

Jake o luă pe Maria într-o singură plimbare cu barca sub clar de lună, rezultatul căreia fu ultima lor odraslă, o fiică pe nume Catherine Danielle; mai târziu, îi spuseră Kya fiindcă, întrebată pentru prima oară, spusese că asta-i era numele.

Câteodată, atunci când nu era toropit de băutură, Jake visa să termine școala și să clădească o viață mai bună pentru toți,

Însă umbra tranșeei îi cuprindea îndată mintea. Cândva sigur pe el și țăntoș, nu-l mai putea îndura pe omul care devenise, așa că mai lua câte-o înghițitură din clondirul cu rachiu. Iar să se amestece cu bătașii, bețivii și renegații mlaștinii era, pentru Jake, cel mai ușor lucru pe care-l făcuse vreodată.

TRECEREA PRAGULUI

1960

Într-o zi, în vara aceea în care învăță să citească, Kya se duse cu barca până la Săltărețu', care îi zise:

— Donșoară Kya, ar mai fi ceva. Niște bărbați se tot învârte pe-aici și tot întreabă de tine.

Îl privi drept în ochi, în loc să-și ferească privirea.

— Cine? Și ce poftesc?

— Cre' că-s de la Asistență Socială. Pun tot felu' de ntrebări. Dacă tăticu' tău mai e prin preajmă, unde ți-i mămica, dacă te duci la școală-n toamna asta. Și când vii p-aici; mai ales vrea să știe cam pe când apari p-aici.

— Și ce le-ai spus, Săltărețule?

— Eh, am făcu' ce-am putut ca să-i țin departe de tine. Le-am zis io că tăticu' tău e bine mersi, că-i dus la pescuit și d-astea, râse el și își lăsă pe spate capul. Le-am zis că n-am habar niciodată când sosești cu barca. N-ai tu grijă, donșoară Kya. Săltărețu' o să-i trimeată după cai verzi pe pereți dacă mai vin vreodată.

— Mulțam.

După ce-și umplu rezervorul, Kya porni direct spre casă. Trebuia să se păzească mai bine de-acum, poate să găsească un loc în mlaștină unde să se ascundă până ce renunțau s-o mai hăituiască.

Mai târziu în după-amiaza aceea, când Tate trase barca la țarm, cu chila scrâșnind ușor pe nisip, îi zise:

— Ne putem vedea și altundeva, în afar' de aici?

— Hei, Kya, mă bucur să te văd, o salută Tate, încă la cârmă.

— Ce părere ai?

— E în afară, nu în afar', și e politicos să dai binețe înainte să ceri un favor.

— Și tu zici câteodată în afar', spuse ea aproape zâmbind.

— Da, ne mai scăpăm cu toții în graiul de Carolina, dar trebuie să încercăm.

— Bună ziua, domnule Tate, zise ea făcând o mică reverență, cu o oarecare insolență. Putem, deci, să ne vedem și în altă parte decât aici? Te rog.

— Sigur, cred că da, dar de ce?

— Săltărețu' a zis că mă caută cei de la Asistență Socială. Mi-e că o să mă priponească, mă tem să n-ajung în grija la părinți de-mprumut sau ceva.

— Atunci... ai face bine să te-ascunzi acolo unde cântă racy. Tare mi-e milă de ăia care o să te ia pe lângă ei, zise Tate, zâmbind cu toată fața.

— Ce înseamnă „unde cântă racy”? Și mămica zicea așa.

Kya își amintea că mămica o încurajase mereu să exploreze balta: „Du-te cât de departe poți — hăt departe, până acolo unde cântă racy“.

— Adică departe, în pădure, unde toate creaturile sunt sălbatice și încă se poartă ca niște sălbăticiuni. Ai vreo idee unde ne-am putea vedea?

— Îi un loc pe care l-am găsit odată, o colibă dărăpănată. Dacă știi calea, poți ajunge cu barca. Eu pot să merg pe jos de-aici.

— Bun, urcă încoace. Arată-mi acum și data viitoare ne întâlnim acolo.

— Dacă-s acolo, o să las o grămăjoară de pietre aici, pe bușteanu' de legat barca, zise Kya și arătă cu degetul spre un

loc de pe plaja lagunei. Altfel, sunt p-aici pe undeva și-o să ies la iveală când îți aud motoru'.

Porniră cătinel prin baltă, apoi cârmiră spre sud, pe mare, departe de sat. Kya stătu la provă, cu lacrimi de la vânt curgându-i pe obraji și simțind un gâdilat răcoros în urechi. Ajunseră la o scobitură mică a țărmului și o luară pe un pârlăuș cu apă dulce peste care atârnavă desigur joase. De câteva ori pârlăul păru să se înfunde, însă Kya făcu semn că-i în regulă și înaintară prin alte șiruri de tufe.

Leșiră în sfârșit pe o pajiște largă, unde pârlăul curgea pe lângă o colibă veche de lemn cu o singură încăpere, prăbușită la un capăt. Grinzile se rupseseră și o parte zăceau la pământ ca un maldăr de bețe. Acoperișul, încă ținându-se pe jumătate de perete, se înclina ca o pălărie pusă pe-o sprânceană. Tate trase barca pe malul noroios și, fără o vorbă, se apropiară de ușa deschisă.

Înăuntru era întuneric și puțea a urină de șobolan.

— Ei bine, sper că nu plănuiești să locuiești aici — toată șandramaua s-ar putea prăbuși în orice clipă.

Tate împunse peretele. Părea destul de solid.

— E o ascunzătoare, atâta. Po' să pun deoparte ceva de mâncare în caz că tre' să fug o vreme.

Tate întoarse capul și o privi, în vreme ce ochii li se obișnuiau cu bezna.

— Kya, te-ai gândit vreodată să te-ntorci la școală? N-o să te omoare și, dac-o faci, s-ar putea să-ți dea pace.

— Cre' că au priceput că-s singură aici și, dacă mă duc, o să mă-nhațe și-o să mă dea la cămin. Și, or'cum, prea-s mare pentru școală de-acuma. Unde să mă bage, la clasa întâi?

Ochii i se făcură mari la gândul că ar fi putut ajunge să stea cocoțată pe-un scăunel, înconjurată de copilași care puteau pronunța cuvinte și număra până la cincizeci.

— Atunci... ai de gând să trăiești pe vecie în mlaștină?

— Mai bine decât la căminu' de orfani. Tăticu' tot spunea că o să ne trimită acolo dacă nu ne purtăm frumos. Ne-a zis că-s oameni răi la cămin.

— Nu, nu sunt. Nu întotdeauna. Majoritatea sunt oameni de treabă și le plac copiii.

— Zici că te-ai duce la cămin mai degrabă decât să trăiești pe baltă? întrebă ea, scoțând bărbia la înaintare, cu o mână în șold.

El păstră, un minut, tăcerea.

— Bun... adu ceva pături și chibrituri, să ai dacă se face frig. Niște cutii cu sardine, poate. Nu se strică niciodată. Dar mâncare proaspătă să nu ții, că o să atragă urșii.

— N-am io frică de urși.

— Nu mi-e frică de urși.

Cât mai ținu vara, Kya și Tate își făcură lecțiile de citit la coliba dărăpănată. Pe la mijlocul lui august, parcurseseră întregul *Almanah al ținutului nisipos* și, cu toate că încă nu izbutea să citească orice cuvânt, cu majoritatea reușea. Aldo Leopold o învăța că șesurile inundate sunt prelungiri vii ale râurilor, care le pot cere înapoi ori de câte ori vor. Oricine trăiește într-o câmpie inundată nu face decât să aștepte capriciile râului. Kya află unde se duc peste iarnă găștele și ce înseamnă muzica lor. Vorbele sale domoale ale cărții, sunând aproape ca poezia, o învățară că solul e plin de viață și una dintre bogățiile cele mai de seamă ale Pământului; că seacărea bălților uscă terenul pe un perimetru întins, ucigând plante și animale. Unele semințe zac adormite în pământul uscat vreme de decenii, așteptând, și când în cele din urmă apa se întoarce acasă, țâșnesc afară, dezvăluindu-și chipurile. Minunății și lecții despre viață pe care nu le-ar fi învățat niciodată la școală. Adevăruri pe care ar fi trebuit să le știe toată lumea, și totuși, deși expuse în văzul tuturor, păreau să rămână tainice precum semințele.

Se întâlneau de câteva ori pe săptămână la colibă, însă de cele mai multe ori se ducea să doarmă la ea acasă ori pe plajă, cu pescărușii. Trebuia să strângă lemn de foc înainte de sosirea iernii, așa că-și făcu din asta o misiune, adunând vreascuri peste tot și făcând din ele o grămadă oarecum ordonată între doi pini. Napii din grădină abia dacă se înălțaseră mai sus decât sânzienele; avea totuși mai multe legume decât ar fi putut să mănânce ea și căprioarele. Strânse ultima recoltă a verii și depozită dovleceii și sfecla în umbra răcoroasă a treptelor verandei.

Însă, în tot acest timp, rămase mereu în alertă, atentă la vreun hureit de automobil plin cu bărbați veniți s-o ia de acolo. Uneori, ascultarea asta încordată era obositoare, așa că se ducea la coliba de lemn și dormea pe podeaua de lut, înfășurată în pătura de rezervă. Își orândui culesul de midii și afumatul de pește în așa fel, încât să le ducă Tate la Săltărețu' și să se întoarcă cu proviziile. Încerca să-și expună cât mai puțin părțile vulnerabile.

— Mai ții minte când ai citit prima propoziție și-ai zis că în unele cuvinte încap multe? zise într-o zi Tate, așezându-se pe malul pârâului.

— Da, țin minte, de ce?

— Păi... mai ales poemele sunt așa. Cuvintele din poeme fac mai mult decât să spună lucruri. Stârnesc emoții. Ba chiar te pot face să râzi.

— Mămica citea poezii, da' nu țin minte niciuna.

— Ascult-o pe asta, e de Edward Lear.

Scoase o foaie împăturită și citi:

Atuncea Domnul Lungi-Picioare

Și Domnișoara Musculiță

Se năpustiră-n apa mare

Țipând: „O, măiculiță!”

*Și-aici aflare o bărcuță
Cu pânze roz și cenușii
Și peste valuri o porniră
Asta e tot ce știu, copii!*

Zâmbind, ea zise:

— Are așa, un ritm ca de valuri care se bat de țărm.

După aceea intră într-un episod de scris poezii, născocindu-le în vreme ce mergea cu barca pe baltă sau se uita după scoici — versuri simple, copilărești. „O coțofană neagră pe-o creangă stătea/Dac-aș putea să zbor m-aș ridica la ea.“

O făceau să izbucnească în hohote zgomotoase de râs și-i umpleau câteva minute singuratice dintr-o zi lungă și singuratică.

Într-o după-amiază, citind la masa din bucătărie, își aminti de cartea de poezii a mămicăi și scormoni prin odaie până o găsi.

Volumul era uzat, cu coperti de mult pierdute și paginile ținute laolaltă de două benzi ferfenițite de cauciuc. Kya le scoase cu grijă și frunzări cărțulia, citind și adnotările mămicăi de pe margini. La sfârșit era o listă cu numere de pagini unde se găseau preferatele mămicăi.

Kya deschise la una de James Wright:

*Deodată sloi de gheață, am încremenit
Știut-am că e curtea goală
Tânjeam nespus să-mi țin în poală
Copilul, copilașul meu iubit...*

*Nu mai era nici soare și nici pomi
Pierite toate într-o clipă doar
Și-n casă mama lui, gătind de cină
Cântând sprințar un vesel cânt.*

*N-o să se-ntoarcă, e-n zadar
Din fundul negrului pământ.*

Și încă una de Galway Kinnell:

*Mi-am dat silință...
Am spus tot ce-am gândit
Cu vorbe cât mai cumpănite. Și-acum...
Sunt ușurat că s-a sfârșit:
La urmă ajunseseam doar milă să simt
Pentru zbaterea asta spre mai multă viață.
... Rămas-bun.*

Kya atinse cuvintele de parcă ar fi fost un mesaj, de parcă mămica le-ar fi subliniat tocmai pentru ca fiica ei să le citească la lumina slabă a lămpii și să le înțeleagă. Nu era mare lucru, nu era un bilet scris de mână și ascuns pe fundul sertarului cu șosete, însă era ceva. Simțea că în cuvintele acelea răsună un înțeles puternic, însă nu izbutea să-l elibereze de-acolo. Dacă se făcea vreodată poetă, avea să aibă grijă ca mesajul să-i fie clar.

După ce Tate începu în septembrie ultimul an de liceu, nu mai putu veni la Kya atât de des, însă, când ajungea, îi aducea manuale uzate de la școală. Nu scoase o vorbă despre faptul că cele de biologie ar fi fost prea avansate pentru ea, prin urmare Kya se porni să devoreze capitol după capitol de materie pe care la școală n-ar fi ajuns s-o parcurgă decât peste vreo patru ani.

— N-ai grijă, îi zicea el, de fiecare dată când citești o să pricepi câte un pic mai mult.

Și era adevărat.

Pe măsură ce zilele se micșorau, începură să se vadă iarăși lângă casa ei, fiindcă nu mai era destulă lumină ca să bată

drumul până la colibă. Studiaseră mereu în aer liber, dar când într-o dimineață bătu un vânt fioros, Kya făcu focul în sobă. Nu mai trecuse nimeni pragul ei de când dispăruse tăticu', în urmă cu mai bine de patru ani, și păruse de negândit să invite pe oricine înăuntru. Pe oricine în afară de Tate.

— Vrei să ne așezăm în bucătărie, lângă sobă? îi zise în vreme ce-și trăgea ambarcațiunea pe țărmul lagunei.

— Sigur, răspuse el, știind că nu se cuvenea să facă mare caz de invitație.

De îndată ce puse piciorul pe verandă, își luă aproape douăzeci de minute ca să exploreze colecțiile Kyei, scoțând exclamații la vederea penelor, scoicilor, oaselor și cuiburilor. Când se așezară într-un târziu la masă, ea își trase scaunul aproape de-al lui, așa încât brațele și coatele aproape că li se atingeau. Doar ca să-l simtă aproape.

Fiindcă Tate era așa de ocupat să-și ajute la treabă părintele, zilele se scurgeau în pas de melc. Într-o seară, luă primul ei roman, *Rebecca* de Daphne du Maurier, de pe raftul mămicăi și citi despre iubire. Închise după un timp volumul și se duse la șifonier. Își trase pe ea rochia de vară a mămicăi și porni să facă piruete prin odaie, înfoindu-și poalele rochiei și rotindu-se în fața oglinzii. Cu părul despletit, legănându-și șoldurile, și-l imagină pe Tate invitând-o la dans. Își închipui mâna lui peste talia ei. De parcă ar fi fost doamna de Winter.

Apoi, brusc, își luă seama și făcu, chicotind, o plecăciune. După care rămase nemișcată, cu umerii drepti.

— Vino încoace, copchilă, se auzi într-o după-amiază vocea cântată a lui Mabel. Ți-am adus niște lucruri.

De obicei, Săltărețu' aducea lucruri pentru Kya, iar când apărea Mabel, era mai tot timpul vorba de ceva special.

— Du-te, ia-ți ce-ți trebe. Îți umplu io rezervorū', zise Săltărețu', așa că fata sări pe chei.

— Ia te uită, donșoară Kya, zise Mabel ridicând o rochie de culoarea piersicii, cu o jupă de șifon pe sub poale, cea mai frumoasă îmbrăcăminte pe care-o văzuse Kya vreodată, mai drăguță decât rochia de vară a mămicăi. O rochie pentru o prințesă ca tine.

O ținū înaintea Kyei, care o atinse cu un zâmbet. Apoi, întorcându-se cu spatele la Săltărețu', Mabel se aplecă de șale cu ceva greutate și scoase din cutie un sutien alb.

Kya simți că se îmbujorează.

— Nu te rușina, donșoară Kya dragă. O să-ți cam trebuiască așa ceva de-acu. Și, copchilă, dacă vreodată vrei să vorbim despre ceva, or'ce nu pricepi, să-i spui lu' Mabel. M-auzi?

— Da, doamnă. Mulțumesc, Mabel.

Kya îndesă sutienul către fundul cutiei, sub niște blugi, tricouri, o pungă cu fasole și-un borcan cu compot de piersici.

Câteva săptămâni după aceea, în timp ce privea pelicanii plutind și hrănindu-se în mare, cu barca legănată de valuri, stomacul i se chirci și începu deodată s-o doară. N-avusese rău de mare niciodată și durerea pe care o simțea era altfel decât orice altă durere de până atunci. Trase barca la Ascuțiș și se puse pe nisip cu picioarele încrucișate într-o parte, ca o aripă. Durerea spori, făcând-o să se strâmbe și să geamă. Probabil c-o lovise pântecăraia.

Auzi deodată torsul unui motor și văzu barca lui Tate străbătând valurile tivite cu alb. Întoarse de îndată ce-o văzu și acostă. Kya scăpă câteva din blestemele lui tăticu'. Se bucura mereu să-l vadă pe Tate, dar acum, din clipă în clipă, existau șanse puternice să dea fuga după copaci, din cauza diareii.

— Hei, Kya. Ce faci aici? Veneam spre casa ta.

— Hei, Tate. Mă bucur să te vad.

Încerca să sune normal, însă stomacul i se contracta sălbatic.

— Ce-ai pățit? întrebă el.

— Cum adică?

— Nu arăți bine. Ce-ai pățit?

— Cre' că-s bolnavă. Mă roade stomacu' rău de tot.

— Așa, făcu Tate și își îndreptă spre mare privirea, înfigându-și în nisip degetele goale de la picioare.

— Poate ar trebui să te duci, zise ea, plecând capul.

— Poate c-ar trebui să rămân până ce ți-e mai bine. Dacă nu poți ajunge acasă singură?

— S-ar putea să dau fuga după copaci. S-ar putea să fiu bolnavă.

— Poate. Dar nu cred c-o să te ajute, zise cu voce domoală băiatul.

— Cum adică? Nu știi tu ce mă doare.

— Pare să fie altfel decât alte dureri de stomac?

— Da.

— Ai aproape cincisprezece ani, nu?

— Da. Și ce-are asta a face?

Tate tăcu un minut. Își mută greutatea de pe un picior pe altul, înfigându-și degetele și mai adânc în nisip. Ferindu-și privirea, zise:

— S-ar putea să fie, știi tu... ce se-ntâmplă cu fetele de vârsta ta. Mai ții minte că ți-am adus, cu câteva luni în urmă, o broșură despre asta. Cu manualele alea de biologie.

Tate îi aruncă o privire scurtă, cu chipul îmbujorat, apoi se uită iarăși altundeva.

Kya își pironi ochii în pământ, îmbujorându-se toată. Firește, n-o avea pe mămica să-i spună, dar o cărțuție adusă de Tate îi furnizase ceva explicații. Îi venise vremea și ei acum, și uite-o, lățită pe plajă, devenind femeie în fața unui băiat. O cuprinseseră rușinea și frica. Ce-ar fi trebuit să facă? Ce-avea să

se întâmplă, mai exact? Cât sânge urma să-i curgă? Se închipui cu băltoace de sânge împrejur, pe nisip. Rămase tăcută, în vreme ce durerea ascuțită îi răsăia măruntaiele.

— Poți ajunge acasă? o întrebă el, tot fără s-o privească.

— Așa socot.

— O să fii bine, Kya. Orice fată trece prin asta cu bine. Du-te acasă. O să mă țin în urma ta, să știi sigur c-ai ajuns.

— N-ai de ce.

— Nu-ți face griji pentru mine. Du-te, hai.

Se ridică și se îndreptă spre barca lui, fără s-o privească. Porni motorul, se depărtă un pic și se opri în larg, așteptând ca ea să pornească în lungul coastei către canalul ei. Rămase în spate, departe, cât un punct doar, și o urmă până ajunse în laguna ei. Oprindu-se pe mal, ea îi făcu scurt din mână, cu capul în piept, fără să-i întâlnească privirea.

Întocmai cum pricepuse majoritatea altor lucruri, Kya descoperi, tot de capul ei, cum să devină femeie. Însă în următoarea dimineață, la revărsat de zori, luă barca până la prăvălia lui Săltărețu'. Un soare palid spânzura de ceața groasă când se apropie de chei și se uită după Mabel, știind că erau slabe șanse ca femeia să fie acolo. Și, firește, îi ieși în întâmpinare Săltărețu'.

— Ziua bună, donșoară Kya. Deja-ți trebe benzină?

Din barcă, Kya răspunse cu voce pierită:

— Am nevoie s-o văd pe Mabel.

— Îmi pare rău, copchilă, Mabel nu-i aicea azi. Te pot ajuta io?

Cu capul în piept, răspunse:

— Tre' s-o văd neapărat pe Mabel. Repede.

— Bine atunci.

Săltărețu' privi peste golfuleț către mare și văzu că nu se apropiau alte bărci. Oricine ar fi avut nevoie de benzină, la orice oră din zi, în oricare zi, inclusiv Crăciunul, se putea

baza pe prezența lui — o dată nu lipsise în 50 de ani, dacă nu punea la socoteală ziua când le murise îngerașul, fetița lor, Daisy. Nu-și putea părăsi postul.

— Stai colea, donșoară Kya, și io o apuc pe drum în jos s-o aduc degrabă pe Mabel. Dacă vine vreo barcă, le spui că mă-ntorc îndată.

— Așa fac, mulțam.

Bărbatul păși grăbit pe chei și dispăru lăsând-o pe Kya în așteptare, uitându-se către golf odată la câteva clipe, temătoare să nu se ivească vreo altă șalupă. Dar Săltărețu' se întoarse aproape imediat, zicând că trimisese niște copii s-o cheme pe Mabel; Kya nu trebuia decât „s-aștepte o țără.”

Săltărețu' se apucă să desfacă pachete cu tutun de mes-tecat și să le pună pe rafturi, apoi începu să deretice prin prăvălie. Kya rămase în barcă. În cele din urmă, Mabel apăru grăbită pe scândurile pontonului, care se zgudui de la mersul ei legănat de parcă pe chei ar fi fost lepădată o pianină. Cu o pungă de hârtie în mână, nu dădu de departe binețe, cu glas răsunător, cum ar fi făcut îndeobște, ci se opri în dreptul bărcii ei și zise cu voce domoală:

— ‘Neața, donșoară Kya. Care-i baiu’, drăguță, ce-ai pățit?

Kya plecă și mai mult capul și bâigui ceva ce Mabel nu reuși să audă.

— Te poți da jos din barcă? Ori să vin io la tine?

Kya nu răspunse, așa că Mabel, care cântărea aproape o sută de ocale, își trecu un picior, apoi pe celălalt peste bordul ambarcațiunii celei mici, care scârțâi izbindu-se de stâlpul pontonului. Se așeză pe băncuța din centru, având-o în față pe Kya, care stătea la pupă.

— Acuma zi-mi, copchilă, ce-ai pățit.

Își aplecară capetele, Kya începu să șoptească, apoi Mabel o apucă în brațe, strângând-o la pieptul generos și legănând-o.

La început, Kya se ținu tare, neînvățată cu îmbrățișările, însă asta n-o descurajă pe Mabel, așa că până la urmă fata se înmuie și se lăsă pradă confortului acelor pernuțe moi. Mabel se trase înapoi după o vreme și desfăcu punga de hârtie cafenie.

— Mi-am dat io seama că asta-i, așa că ți-am adus niște lucruri.

Apoi, în barcă, lângă prăvălie, Mabel îi povesti toate amănuntele Kyei.

— N-are de ce să-ți fie rușine, donșoară Kya. Nu-i vrun blestem. Cum zice oamenii: asta-i început de viață nouă și doar o femeie poa' s-o facă. Eș' femeie de-acuma, puiule.

Când, în următoarea după-amiază, Kya auzi barca lui Tate, se ascunse în desiș, pândindu-l de acolo. Era și așa ciudat că cineva o cunoștea cât de cât, însă acum el aflase de cea mai personală și intimă întâmplare a vieții ei. Obrajii îi luară foc la acest gând. Voia să stea pitită până ce-l vedea plecat.

Văzu în mâna lui, când se coborî din barcă, o cutie albă legată cu sfoară.

— Salutare! Kya, unde ești? strigă. Ți-am adus prăjiturele de la Parker's.

Kya nu mai pusese de ani buni gura pe ceva care să aducă a prăjitură. Tate se aplecă să ia și niște cărți din barcă, dându-i prilej Kyei să iasă din tufișuri în spatele lui.

— A, aici erai. Ia te uită.

Deschise cutia și acolo, frumos aranjate, erau prăjiturelele, fiecare un cubuleț de două degete lățime, acoperite cu glazură de vanilie și cu un trandafirăș mititel ițindu-se deasupra.

— Haide, bagă mare.

Kya luă un cubuleț, tot fără să se uite la Tate, și mușcă din el. Apoi își vârî restul în gură. Își linse degetele.

— Uite, zise Tate, așezând lângă stejarul lor cutia. Ia câte vrei. Și hai să-ncepem. Am adus o carte nouă.

Și asta fu tot. Își văzură de lecție și nu mai aduseră vorba de cealaltă chestie.

Toamna se apropia; poate că pinii nu băgaseră de seamă, însă sicomorii știau, azvârlind pe cerul cenușiu și opac mii de frunze de aur. Într-o după-amiază târzie, după lecție, Tate zăbovi, deși se făcuse vremea plecării; se așeză cu Kya pe un buștean, în pădure. Fata izbuti, în fine, să pună întrebarea care-i stătea pe limbă de luni bune.

— Tate, apreciez că mă-nveți să citesc și toate darurile de la tine. Da' de ce-ai făcut asta? N-ai și tu o prietenă sau așa ceva?

— Nu... ei bine, câteodată am. Am avut una, dar nu acum. Îmi place aici, unde-i așa de liniște, și-mi place că-ți pasă așa de mult de mlaștină, Kya. Majoritatea oamenilor nu-și bat capul decât cu peștele. Cred că-i o zonă nefolosită, care-ar trebui drenată și construită. Lumea nu înțelege că fâpturile mării — chiar și cele pe care le mănâncă ei — au nevoie de mlaștină.

Nu aduse vorba despre faptul că-i părea rău s-o vadă singură acolo, că știa cum se purtase puștimea cu ea, ani întregi; despre cum sătenii îi spuneau Fata Mlaștinii și inventau basme despre ea. Furișatul la baraca ei, alergatul pe întuneric și bătutul cu palma în ușă deveniseră o tradiție, o inițiere pentru băieții care deveneau bărbați. Ce spunea asta despre bărbați? Unii făceau deja rămășaguri despre cine avea să aibă parte de „cireșica“ ei. Lucruri care-l înfuriau și-l îngrijorau.

Dar nu acela fusese motivul cel mai de seamă pentru care lăsase pene Kyei în pădure sau cel pentru care continua să vină la ea. Alte lucruri pe care Tate nu le pomenea erau simțămintele sale, aflate undeva între afecțiunea pentru o soră pierdută și

dragostea înfocată pentru o iubită. Nu izbutea nici el să le lămu-
rească, însă nu fusese până atunci lovit de un val mai puternic.
Un vălmășag de emoție pe cât de dureroasă, pe atât de plăcută.

Împungând un mușuroi de furnici cu o tulpină de iarbă,
Kya întrebă în cele din urmă:

— Unde-i mămică-ta?

O adiere de vânt se furișă printre arbori, clătînându-le
cu blândețe ramurile. Tate nu răspunse.

— Nu-i nevoie să spui deloc, zise Kyaa.

— Nimic.

— Nu-i nevoie să spui nimic, se corectă ea.

— Mama și sora mea mai mică au murit într-un acci-
dent de mașină în Asheville. Pe sora mea o chema Carianne.

— O, tare-mi pare rău, Tate. Pun rămășag că mămica ta
era bună și drăguță.

— Da, amândouă erau, zise el către pământ, uitându-se
printre genunchi. N-am mai vorbit despre asta până acum.
Cu nimeni.

Nici eu, își zise Kya, apoi rosti cu voce tare:

— Mămica mea a plecat într-o zi și nu s-a mai întors.
Căprioara se-ntoarce mereu la puiul ei.

— Tu, măcar, mai poți trage nădejde. A mea e sigur că
n-o să se mai întoarcă.

Rămaseră tăcuți un moment, apoi Tate continuă:

— Cred că...

Dar se opri și se uită în altă parte.

Kya îl privi, însă băiatul își așintise privirea în pământ.
Și tăcea mâlc.

Zise:

— Ce? Crezi ce? Mie poți să-mi spui orice.

Însă el tot nu deschise gura. Cu o răbdare născută din
înțelegere, ea așteptă.

Într-un târziu, cu voce domoală, el spuse:

— Cred că s-au dus la Asheville să-mi cumpere cadou de ziua mea. Un anumit tip de bicicletă pe care-o voiam, trebuia neapărat s-o am pe aia. La noi la prăvălie nu aduceau biciclete din astea așa că s-au dus până la Asheville, zic eu, ca să mi-o cumpere de acolo.

— Asta nu-nseamnă că-i vina ta, zise ea.

— Știi, dar mă simt de parcă ar fi, răspunse Tate. Și nici măcar nu mai știu ce fel de bicicletă era.

Kya se dădu mai aproape de el, dar nu îndeajuns cât să-l atingă. Se înfiripa însă o senzație — ca și cum spațiul dintre umerii lor s-ar fi modificat cumva. Se întrebă dacă Tate simțea la fel. Îi venea să se apropie și mai mult, doar cât să facă brațele să li se atingă ușor. Și se mai întreba dacă Tate ar fi băgat de seamă.

Și, în chiar clipa aceea, vântul se înteți și mii de frunze galbene de sicomor se desprinseră de pe crengi și porniră puhoi către cer. Frunzele toamnei nu cad, ci zboară. Nu se grăbesc deloc și plutesc alene — singura lor șansă de a se înălța. Reflectând razele soarelui, se roteau, se legăneau și se ridicau fâlfâind în curenții de aer.

Tate sări de pe buștean și strigă:

— Să vedem câte frunze poți să prinzi înainte să cadă pe jos!

Kya se sculă și ea, apoi începură amândoi să țopăie prin perdeaua de frunze, cu brațele ridicate, înhățându-le înainte să atingă solul. Râzând, Tate se aruncă spre o frunză aflată la doar o palmă de pământ, o prinse și se rostogoli pe spate, ținându-și trofeul ridicat în aer. Kya își aruncă în sus mâinile, eliberând iarăși în bătaia vântului toate frunzele salvate. Și, fugind printre ele, i se prinseră, ca o diademă de aur, în păr.

Apoi, rotindu-se pe loc, dădu peste Tate, care între timp se ridicase, și încremeniră așa, uitându-se cu nesaț unul în ochii celuilalt. Nu mai râdeau. Tate o apucă de umeri, ezită

o clipă și o sărută pe buze, în vreme ce frunzele curgeau și dansau în jurul lor la fel de tăcute ca neaua.

Ea nu știa nimic despre sărutat, așa că-și ținu capul încordat și buzele strânse. Se desprinseseră apoi și se priviră, întrebându-se de unde venise asta și ce urma acum. El îi culese blând o frunză din păr și o lăsă să cadă. Inima Kyei bătea nebunește. Dintre toate crâmpiele de iubire pe care le simțise pentru familia-i destrămată, nimic nu fusese astfel.

— Acuma-s prietena ta? întrebă.

El zâmbi.

— Vrei să fii?

— Da.

— Parcă ești prea tânără, zise.

— Da' mă pricep la pene. Pot să jur că alte fete nu se pricep la pene.

— În cazul ăsta, bine.

Și o sărută iar. De data asta, Kya își lăsă capul pe-o parte și buzele i se înmuiară. Și, pentru prima oară în viață, își simți inima plină.

C A N O E A A L B Ă

1960

Fiecare cuvânt nou începea acum cu hlizeală, fiecare propoziție cu o alergătură. Tate o lua în brațe și, aproape copilărește, se tăvăleau prin măcrișul înroșit de toamnă.

— Fii serioasă un moment, zise. Singurul mod ca să înveți tabla înmulțirii e s-o știi pe de rost.

Scrise în nisip $12 \times 12 = 144$, însă ea dădu buzna pe lângă el, plonjă în valul ce se spărgea de țarm, trecu de el și înotă, făcându-l pe Tate să o urmeze într-un loc unde razele de lumină cenușiu-albăstruie cădeau pieziș prin apa liniștită, luminându-le siluetele. Zvelți ca niște marsuini. Apoi, plini de nisip și de sare, ieșiră pe plajă, cuprinzându-se strâns, înlănțuiți, de parcă ar fi fost un singur trup.

În după-amiaza următoare el veni cu barca în laguna ei, însă nu coborî. Avea la picioare un coș mare, acoperit cu o pânză cu pătrățele roșii.

— Ce-i acolo? Ce-ai adus? întrebă ea.

— O surpriză. Hai, urcă.

Plutiră către mare pe brațele cu apă leneșă, apoi către sud, spre un golf minuscul în formă de semilună. După ce aruncă o pătură pe nisip, băiatul puse coșul pe ea și, odată așezați amândoi, îi ridică acoperitoarea de pânză.

— La mulți ani, Kya, zise. Ai cincisprezece ani.

Un tort de la cofetărie, etajat, înalt ca o cutie de pălării și decorat cu scoici de glazură roz, se ivi din coș. Cu numele ei

deasupra. Alte cadouri, înfășurate în hârtie colorată și legate cu funde, înconjurau tortul.

Kya rămase cu gura căscată, mută de uluire. Nu-i mai urase nimeni la mulți ani de când plecase mămica. Nu-i mai dăduse nimeni, niciodată, o prăjitură cumpărată de la prăvălie cu numele său pe ea. Nu primise niciodată daruri în ambalaj adevărat, cu funde.

— De unde-ai știut că-i ziua mea?

Fiindcă nu avea calendar, nu știa ce zi este.

— Am citit în Biblia voastră.

În timp ce ea îl ruga să nu-i taie numele, băiatul decupă felii enorme de tort și le așază pe farfurii de carton. Privindu-se în ochi, se apucară să rupă bucățele și să și le îndese în gură. Cu plescăituri zgomotoase. Lingându-și degetele. Râzând cu buzele mânjite de cremă. Mâncând tortul așa cum era menit să fie mâncat, așa cum vrea oricine să-l mănânce.

— Vrei să-ți deschizi cadourile? zâmbi el.

Primul: o lupă mică, „să vezi în detaliu aripile de insecte“. Al doilea: o clamă de păr din plastic, argintie și decorată cu un pescăruș din sclipici, „s-o pui în păr.“ Cu o anume stângăcie, îi dădu după ureche câteva șuvițe și prinse clama. Kya o atinse. Era mai frumoasă decât cea de la mămica.

Ultimul cadou era într-o cutie mai mare și, când o deschise, Kya găsi zece borcănașe cu vopsele în ulei, acuarele și mai multe pensule, „ca să ai cu ce picta.“

Luă în mână și cercetă fiecare borcănaș și pensulă.

— Pot să-ți mai iau și altele. Ba chiar și pânză, de la Sea Oaks.

— Mulțam, Tate, zise ea, lăsând capul în piept.

— Așa, ușurel. Acuma încet, încetișor, strigă Scupper în vreme ce Tate, înconjurat de plase de pescuit, cârpe uleioase și pelicani

hămesiți, manevra trolui. Prova *Plăcintei cu cireșe* se înclină, se zguduie ușor și alunecă pe canalul de la Cheiul lui Pete, spre pontonul asimetric și debarcaderul mâncat de rugină, singurul loc unde se puteau scoate pe uscat ambarcațiuni în Barkley Cove.

— Bun așa, e pe traseu. Scoate-o afară.

Tate mări puterea cabestanului; vasul intră pe fâgaș și pătrunse în docul uscat. Îl prinseră bine cu parâme și se apucară să curețe ciripele¹ umflate prinse pe chilă, în vreme ce ariile Milizei Korjus, limpezi precum cristalul, se ridicau din electrofon. Trebuiau să aplice grund, apoi stratul anual de vopsea roșie. Mama lui Tate alesese culoarea și Scupper nu mai voise s-o schimbe. Din când în când, Scupper se oprea din râcâit crustaceele de pe chilă și își flutura brațele mari în ritmul sinuos al muzicii.

Acum, la început de iarnă, Scupper îi plătea lui Tate leafă întreagă ca să lucreze pentru el după școală și la sfârșit de săptămână, însă asta făcea ca băiatul să nu mai poată ajunge prea des la Kya. Nu-i zisese nimic tatălui său; niciodată nu adusese vorba despre Kya în prezența lui.

Îndepărtară, până se lăsă întunericul, toate ciripele de pe chilă. Scupper simțea că-i ard brațele.

— Prea-s obosit să gătesc și cred că și tu, spuse. Să luăm ceva de haleală de la birt, în drum spre casă.

Salutându-i pe toți din cap, fiindcă nu era nimeni pe care să nu-l știe pe-acolo, se așezară la o masă pe colț. Comandară amândoi specialitatea casei: friptură de pui, piure cu sos, napi și salată de varză. Pesmeți. Plăcintă cu nuci pecan și înghețată. La o masă de alături, patru membri ai unei familii se luară de mâini și își plecară frunțile, iar tatăl rosti cu voce tare o binecuvântare. După „amin“, se pupară, își strânseseră scurt mâinile și începură să-și treacă unii altora pâinea de porumb.

Scupper zise:

---

¹ Crustacee marine, cu picioarele transformate în peri țepoși, pentru prinderea hranei. (N.r.)

— Fiule, io știu că munca asta te ține de la alte chestii. E drept că avem treabă, da' nu te-ai dus astă-toamnă la balu' de la liceu și la nimic; n-aș vrea să nu mai apuci, fiindcă asta-i ultimul an de școală. Se ține un bal mare la pavilion. Inviți vreo fată și tu?

— Mm... nu. S-ar putea să mă duc, nu știu sigur. Dar n-am pe cine să invit.

— Nu-i nicio fată în toată școala care să-ți placă?

— Nu.

— Bine atunci, zise Scupper și se lăsă pe speteaza scaunului, fiindcă ospătărița tocmai îi adusese mâncarea. Mulțam, Betty. Da' știu c-ai pus în blid, nu glumă.

Betty dădu ocol mesei și-i așeză lui Tate dinainte o farfurie încă și mai plină.

— Haideți, haliți-o pe toată, zise, că mai este o grămadă. Specialitatea casei e câtă puteți mânca.

Îi zâmbi lui Tate și porni spre bucătărie, punând în șolduri ceva mai multă legănare.

Tate zise:

— Fetele de la școală-s prostuțe. Nu vorbesc decât de coafuri și de pantofi cu toc.

— Ei, păi asta fac fetele. Uneori tre' să iei lucrurile cum sunt.

— Poate.

— Băiete, tu știi că io niciodată n-am pus preț pe vorbe aruncate-ntr-o doară. Da' se tot aude, de ceva vreme, că ai ceva de-mpărțit cu fata aia din mlaștină.

Tate ridică iute mâinile.

— Stai... stai așa, urmă Scupper. Nu cred poveștile despre ea; probabil că-i de ispravă. Da' să ai grijă, fiule. N-ai vrea să-ntemeiezi prea iute o familie. Înțelegi ce-ți zic, da?

Fără să ridice tonul, Tate șuieră:

— Mai întâi zici că nu crezi poveștile despre ea, apoi că n-ar trebui să-ntemeiez o familie, și cu asta îmi arăți că

o crezi genul ăla de fată. Ei bine, să știi de la mine că nu-i. E mai pură și mai nevinovată decât toate fătucile cu care-ai vrea tu să mă duc la bal. Fir-ar, unele dintre mândruțele din orașul ăsta... hai să zicem că vânează în haită și nu iau prizonieri. Și da, am fost s-o văd pe Kya. Știi de ce? O învăț să citească, fiindcă lumea-i așa de rea cu ea, că nici măcar la școală n-a putut să se ducă.

— E-n regulă, Tate. Frumos din partea ta. Da' să mă-nțelegi și pe mine că-i treaba mea să-ți spun din astea. Poate că nu-i o plăcere să vorbim despre așa ceva, da' părinții trebe să-și prevină copiii despre chestii. Io îmi fac doar datoria, așa că nu te ofteca din atâta lucru.

— Știu, mormăi Tate, ungând cu unt un pesmet și simțindu-se foarte oftecat.

— Hai s-o lăsăm de-acuma și să mai luăm câte-o porție, apoi niște plăcintă cu nuci pecan.

După ce terminară și plăcinta, Scupper zise:

— Ei bine, dacă tot am vorbit de lucruri de care niciodată nu vorbim, aș mai vrea să-ți spun ceva ce-mi stă în gând.

Tate, uitându-se la plăcintă, dădu ochii peste cap.

Scupper urmă:

— Aș vrea să știi, băiete, ce mândru-s io de tine. Tu singur, de capu' tău, ai studiat vietățile din baltă, te-ai descurcat de minune la școală și-ai aplicat la facultate, să-ți iei o diplomă-n științe. Și-ai fost primit. Pur și simplu nu-s io genu' să vorbesc mult de asemenea lucruri. Da-s tare mândru de tine, fiule. Bun așa?

— Da. Bun așa.

Mai târziu, la el în cameră, Tate recită din poemul lui preferat:

*O, când vedea-voi, pe a apei salbă
Că vine draga-mi, în bărcuța-i albă?*

Când îi dădea voie munca, ori de câte ori izbutea, Tate se ducea la Kya, însă nu putea niciodată zăbovi. Uneori mergea patruzeci de minute cu barca doar ca să se plimbe pe plajă de mână cu ea zece minute. Sărutându-se cu nesaț. Fără să piardă o clipă. Și-apoi se întorcea. Voia să-i atingă sânii; ar fi omorât doar să le poată arunca o privire. Noaptea, treaz, se gândea la coapsele ei, la cât de netede, și totuși ferme erau. Orice gând care mergea dincolo de coapse îl făcea să se perpelească în așternuturi. Numai că ea era foarte tânără și timidă. Dacă nu făcea bine lucrurile, putea s-o afecteze cumva și-ar fi fost mai rău, atunci, decât băieții care doar vorbeau despre cum le-ar plăcea s-o prindă la înghesuială. Dorința de-a o proteja era la fel de imperioasă precum cealaltă. Uneori.

La fiecare drum pe care-l făcea la Kya, Tate lua cu el manuale sau cărți de la bibliotecă, în special despre lighioanele bălții și biologie. Progresele ei erau uluitoare. Acum putea să citească orice, îi zise, și odată ce poți citi orice, poți să înveți orice. Depindea doar de ea.

— Nimeni n-a ajuns vreodată să-și umple creierul cu totul, îi zise. Cu toții suntem ca niște girafe care nu-și folosesc gâturile ca să ajungă la frunzele cele mai de sus.

Singură timp de multe ore, la lumina lanternei, Kya citi cum se schimbă cu vremea animalele și plantele ca să se adapteze la condițiile mereu schimbătoare; cum celulele se divid și se specializează devenind plămâni sau inimi, în timp ce altele rămân nediferențiate, ca celulele stem, în caz că e nevoie de ele mai târziu. Păsările ciripesc mai ales în zori, fiindcă aerul răcoros și umed le poartă cântecul și rostul său până mult mai departe. Văzuse de-o viață minunile astea, așa că-i era ușor să priceapă căile naturii.

Căuta totodată, în toate ariile biologiei, o explicație pentru mamele care-și păraseau puii.

Într-o zi rece, cu mult după ce picaseră ultimele frunze de sicomor, Tate coborî din barcă, aducând un dar învelit în hârtie roșie și verde.

— Io n-am nimic pentru tine, zise ea cât băiatul îi întinse darul. N-am știut că-i Crăciunu'.

— Nici nu e, zâmbi el. Nici pe departe, minți Tate. Hai, nu e mare lucru.

Ea îndepărtă cu grijă învelișul și descoperi un dicționar Webster la mâna a doua.

— O, Tate, mulțumesc.

— Uită-te înăuntru, zise el.

La litera P era o pană de pelican, la litera N găsi flori de nu-mă-uita și la litera C, o ciupercă uscată. Erau atâtea comori îndesate acolo, că volumul nici nu stătea închis.

— O să încerc să mă-ntorc după Crăciun. Poate-ți aduc un curcan la tavă.

O sărută de rămas-bun. După plecarea lui, Kya înjură cu voce tare. Avusese și ea o ocazie, de când plecase mămica, să facă un dar cuiva iubit și o ratase.

La câteva zile, tremurând în rochia fără mâneci de culoarea piersicii, îl așteptă pe Tate pe malul lagunei. Se tot plimba încoace și-ncolo, în mână cu cadoul lui — un smoc de pene de pe creștetul unui mascul de pasăre-cardinal — învelit în hârtia pe care-o adusese el. De îndată ce Tate se dădu jos din barcă, i-l și puse în palmă, insistând să-și deschidă cadoul pe loc, ceea ce și făcu.

— Mulțumesc, Kya. N-aveam așa ceva.

Crăciunul era complet acum.

— Și-acuma hai în casă. Cred că ai înghețat în rochia aia.

Bucătăria era caldă de la focul din vatră, însă el tot îi sugeră să pună pe ea un pulover și blugi.

Se apucară să încâlzească mâncarea adusă de el: curcan cu pâine de mălai, sos de merișoare, cartofi dulci la cuptor și

plăcintă de dovleac, rămase toate de la cina de Crăciun luată cu taică-su. Kya făcuse pesmeți și se ospătară la masa din bucătărie, pe care o decorase cu cochilii și crenguțe de laur.

— Spăl eu, zise după aceea Kya și se apucă să toarne apă înfierbântată pe sobă în lighean.

— Te ajut.

Și Tate se apropie pe la spate și o cuprinse pe după talie. Fata își lipi ceafa de pieptul lui, cu ochii închiși. Încet-încet, degetele lui începură să se miște pe sub puloverul ei, tremurând peste stomacul neted și urcând spre sâni. Ca de obicei, Kya nu purta sutien, și degetele lui începură să dea rotocoale peste sfârcuri. Atingerile lui rămâneau acolo, însă senzația i se răspândi Kyei prin trup de parcă i-ar fi pus mâna între picioare. Simțea, pulsând, un gol lăuntric care se cerea degrabă umplut. Însă nu știa ce să facă, ce să spună, așa că dădu să se retragă din îmbrățișare.

— E-n regulă, zise el, mulțumindu-se s-o țină așa, în brațe. Amândoi respirau greu.

Soarele, încă rușinos și supus iernii, se mai ivea când și când, după zile de vânt tăios și averse de ploaie. Apoi, într-o după-amiază, pe nepusă masă, primăvara își făcu loc de-a binelea. Ziua era caldă și cerul lucea de parcă ar fi fost lustruit. Kya vorbea domol, plimbându-se cu Tate pe malul ierbos al unui pârâu adânc, peste care se lăsau crengile unor arbori de gumă înalți. Deodată, el o apucă de mână și-i făcu semn să tacă. Ochii ei îi urmăriră pe-ai lui către marginea apei, unde un broscoi, lat de două palme, se furișa pe sub frunziș. O priveliște îndeajuns de comună, doar că broscoiul ăsta era de un alb complet, strălucitor.

Tate și Kya își zâmbiră și-l priviră până ce dispăru cu un salt lung și silențios. Rămaseră însă tăcuți și se retraseră în tufe încă vreo doi stânjeni. Kya își duse amândouă mâinile la gură,

chicotind. Se depărtă de el, executând un pas voios de dans copilăresc, cu un trup care nu mai era chiar de copil.

Tate o privi o secundă și braștele îi ieșiră cu totul din minte. Pășii hotărât spre ea. Expresia feței lui o făcu să se oprească în fața unui stejar vânos. O luă de umeri și o lipi ferm de trunchiul copacului. Ținându-i brațele pe lângă corp, o sărută și își împinse pelvisul în ea. De la Crăciun încolo se tot sărutaseră și își exploraseră ușor-ușor trupurile, dar nu ca acum. Tate luase mereu inițiativa, însă fusese atent la semne de împotrivire. Acum, nu.

Se desprinse, cufundându-și privirea cu irizații de aur și chihlimbar într-a ei. Îi descheie fără grabă nasturii de la cămașă, lăsându-i sânii la vedere. Îi examinează cu ochii și degetele, făcând rotocoale în jurul sfârcurilor. Apoi îi desfăcu fermoarul de la pantalonii scurți și-i trase în jos pe glezne, făcându-i să atingă pământul. Aproape goală pentru prima oară în viață, ea gemu ușor și dădu să se acopere. El îi îndepărtă cu blândețe mâinile și-i privi pe îndelete trupul. Kya simțea că pântecul îi zvâcnește de parcă tot sângele s-ar fi adunat acolo. Își dădu și el pantalonii jos apoi, tot fără s-o scape din ochi, își împinse erecția spre ea.

Când fata, rușinată, dădu să întoarcă fața, îi ridică bărbia și zise:

— Uită-te la mine. Privește-mă în ochi, Kya.

— Tate, Tate...

Întinse brațul spre el, încercând să-l sărute, el însă o ținu pe loc, silind-o să-l atingă doar cu privirea. Kya nu-și închipuise vreodată că goliciunea ar putea stârni asemenea dorință. Tate își lipi blând amândouă palmele de interiorul coapselor ei, iar fata, instinctiv, depărtă ușor picioarele. Degetele lui începură să se miște acolo și să-i maseze încetișor părți ale ei pe care nici nu le știuse că există. Își lăsă capul pe spate și scânci.

Apoi, brusc, el se desprinse și dădu un pas înapoi.

— Doamne, Kya, îmi pare rău. Îmi pare rău.

— Te rog, Tate, vreau s-o fac.

— Nu așa, Kya.

— De ce nu? De ce nu așa?

Întinse brațele spre umerii lui, încercând să-l tragă iarăși spre ea.

— De ce nu? zise iarăși.

El îi culese hainele și o îmbrăcă. Fără s-o atingă unde voia, unde părți ale corpului ei încă zvâcneau. Apoi o ridică în brațe și o duse pe malul pârâului. O așază acolo și se așază alături.

— Kya, te vreau mai mult decât orice. Te vreau pentru totdeauna. Dar ești prea tânără. Ai abia cincisprezece ani.

— Și ce? Tu ai doar cu patru mai mult. Nu-i ca și cum te-ai făcut deodată un adult care le știe pe toate.

— Da, dar eu nu pot să rămân gravid. Și așa ceva nu-mi poate strica atât de ușor viața. N-am s-o fac, Kya, fiindcă te iubesc.

Iubire. Kya nu pricepea nimic din cuvântul ăsta.

— Tot mă crezi o fetiță, începu să se smiorcăie.

— Kya, semeni tot mai mult ca o fetiță.

Însă, rostind asta, Tate zâmbi și o trase mai aproape.

— Atunci când, dacă acum nu? Când o să putem?

— Deocamdată, nu.

Tăcură un moment, apoi fata întrebă:

— Cum ai știut ce să faci?

Cu capul în piept, iarăși rușinată.

— La fel cum ai știut și tu.

Într-o după-amiază de mai, când se întorceau pe jos de pe țărmul lagunei, el spuse:

— Știi, o să plec curând. Mă duc la facultate.

Mai adusesese vorba de mersul la Chapel Hill, însă Kya își alungase asta din minte, știind că, cel puțin, le mai rămânea vara.

— Când? Doar nu acum.

— Peste puțin timp. În câteva săptămâni.

— Da' de ce? Credeam că facultatea-ncepe la toamnă.

— Am fost acceptat să lucrez la un laborator de biologie din campus. Nu pot să refuz. Așa că încep din vară.

Dintre toți cei care-o părăsiseră, doar Jodie își luase rămas-bun. Toți ceilalți plecaseră fără o vorbă, definitiv, însă situația de față nu i se părea cu nimic mai bună. Simți că o arde ceva în piept.

— O să mă întorc cât de des o să pot. Nu-i departe, de fapt. Mai puțin de-o zi cu autobuzul.

Ea tăcu un timp, apoi, în cele din urmă, întrebă:

— De ce trebuie să pleci, Tate? De ce nu poți sta aici, să pescuiești creveți ca tăticu' tău?

— Știi de ce, Kya. Pur și simplu nu pot. Vreau să studiez balta, să fac cercetare în biologie.

Ajunseseră la plajă. Se așezară pe nisip.

— Și-apoi? Aici nu-s slujbe din astea. N-o să te mai întorci acasă în veci.

— Ba da. Nu te las, Kya. Promit. O să mă-ntorc la tine.

Ea sări în picioare, speriiind fluierarii, care își luară zborul țipând. Fugi în codru. Tate alergă după ea, însă, când ajunse la linia copacilor, se opri și se uită împrejur. Își pierduse deja urma.

Dar, în caz că-l putea auzi, strigă:

— Kya, nu poți fugi de fiecare dată când nu-ți convine. Uneori trebuie să discuți lucruri. Să le înfrunți.

Apoi, pierzându-și răbdarea:

— La naiba, Kya. La naiba cu tot și toate!

O săptămână după aceea, Kya auzi barca lui Tate zumzăind prin laguna ei și se ascunse după o tufă. Înaintarea lui înceată făcu un cocor să se ridice, fâlfâind fără grabă din aripile argintii. O parte din ea voia să se ascundă, însă păși pe țărnam, așteptând.

— Hai, zise el.

De data asta, n-avea pe cap șapcă și cărlionții blonzi îi încadrau fața bronzată. Și parcă în ultimele luni umerii i se lățiseră, devenind cei ai unui bărbat.

— Hei.

Coborând din barcă, o luă de mână, o călăuzi spre trunchiul pe care citeau și se așezară.

— Se pare c-o să plec mai devreme decât credeam. Sar peste ceremonia de absolvire ca să-mi pot începe lucrul acolo. Kya, am venit să-ți spun la revedere.

Până și vocea îi părea bărbătească, gata pentru o lume mai serioasă.

Kya nu-i răspunse, însă își aruncă privirea spre depărtare. Gâtulejul i se strânse. El îi puse la picioare două traiste cu manuale și cărți uzate, cele mai multe tratând subiecte de știință.

Kya nu era sigură că o să poată vorbi. Voia ca el s-o ducă iarăși în locul cu broscoiul cel alb. În caz că n-avea să se mai întoarcă, voia s-o ducă acolo chiar acum.

— O să-ți duc dorul, Kya. În fiecare zi, cât e ziua de lungă.

— S-ar putea să mă uiți. Când oi începe să-ți faci de lucru cu materiile de la facultate și oi da peste fetele alea drăguțe.

— N-o să te uit niciodată. În veci. Să ai grijă de baltă până mă-ntorc, auzi? Și să te păzești.

— Așa o să fac.

— Serios îți spun, Kya. Păzește-te de oameni; nu lăsa străini să se apropie de tine.

— Cred că pot să mă ascund ori să fug din calea oricui.

— Da, te cred. În cam o lună vin iarăși acasă, promit. De ziua națională. Cât ai clipi, mă și întorc.

Ea nu răspunse. Tate se ridică și își înfipse mâinile în buzunarele blugilor. Se ridică și ea, însă amândoi se uitau departe, către copaci.

Își lăsă brațele pe umerii ei și o sărută îndelung.

— Rămas-bun, Kya.

Ea, o clipă, se uită undeva peste umărul lui, apoi îl privi în ochi. O prăpastie pe care o știa până în străfunduri.

— Rămas-bun, Tate.

Fără să mai scoată vreo vorbă, el se sui în barcă și porni să străbată laguna. Chiar înainte să intre în desişurile de pe canal se întoarse și flutură din mână. Ea ridică un braț deasupra capului, apoi își duse mâna la inimă.

C E V A S E P E T R E C E

1969

În dimineața de după citirea celui de-al doilea raport venit de la criminaliști, a opta zi de la descoperirea în mlaștină a cadavrului lui Chase Andrews, adjunctul Purdue deschise cu piciorul ușa de la biroul șerifului și păși înăuntru. Ducea două pahare de cafea și o pungă cu gogoși fierbinți, abia scoase din ulei.

— Omule, mă omoară mirosu' de patiserie, zise Ed, în vreme ce Joe așeza marfa pe tăblia mesei.

Scoaseră fiecare câte o gogoasă enormă din punga de hârtie maro pe care se întindeau pete de grăsime. Mestecară clefăind și își linseră glazura de pe degete.

Amândoi spuseră deodată:

— Am găsit ceva.

— Zi tu primul, făcu Ed.

— Am aflat de la mai multe surse că Chase avea ceva învârteli prin baltă.

— Învârteli? Ce vrei să zici?

— Nu-s sigur, da' niște tipi de la berărie zic că acu' vreo patru ani a-nceput să se ducă singur pe baltă, o grămadă, și era foarte secretos în privința asta. Se mai ducea și la pescuit cu vechii amici, da' mai ales singur. Și m-am gândit că poate s-o fi încurcat cu ceva drogarii. Că l-o fi prins rău de tot drogurile. Dacă te bagi în troacă, te mănâncă porcii, știi cum se zice. Te mănâncă de tot, în cazu' ăsta.

— Nu știi, zise șeriful. Era cu sportu', mi-e greu să mi-l închipui cu droguri și alea, zise șeriful.

— A făcut sport odată. Și-n orice caz, mulți din foștii sportivi se-ncurcă cu droguri. Când le-apun zilele de mari eroi, tre' să-și alimenteze de undeva stima de sine. Sau poate c-avea o femeie pe-acolo.

— N-aș crede ca vreo femeie de pe-acolo să fie genu' lui. El umbla numai cu așa-zisa elită din Barkley. Nu cu gunoaie.

— Păi, dacă simțea că e sub rangul' lui, poate de aia nici nu scotea o vorbă-n privința asta.

— Drept, zise șeriful. În fine, orice s-o fi întâmplat acolo, e limpede că era un nou capitol în viața lui, despre care noi habar n-am avut. Să ne vârâm nasu' un pic, să vedem cu ce se îndeletnicea.

— Ziceai că ai ceva și tu, parcă?

— Nu-s sigur ce-i. A sunat mama lui Chase, a zis că are să ne spună ceva important despre caz. Ceva cu-n pandantiv de scoici pe care-l purta tot timpu'. E sigură că-i un indiciu. Vrea să vină încoace să ne spună.

— Și când vine?

— Acuși, în după-amiaza asta.

— Ar fi drăguț s-avem și noi un indiciu real. Mai bine decât să umblăm brambura după un tip cu pulover roșu care s-aibă și-un motiv. Tre' să recunoaștem că, dac-a fost un omor, a fost unu' deștept. Mlaștina a mestecat și-a înghițit toate urmele, dacă o fi fost vreuna. Avem vreme de prânz până ce vine Patti Love?

— Sigur. Iar meniu' zilei e friptură de porc. Și plăcintă de mure.

ZIUA NAȚIONALĂ

1961

Purtând rochia de șifon de culoarea piersicii, acum prea scurtă, Kya păși în tălpile goale pe malul lagunei, pe 4 iulie, și se așeză pe bușteanul de citit. Căldura nemiloasă alungase orice crâmpii de ceață, și o umiditate densă, pe care abia dacă izbutea s-o respire, umplea aerul. Se apleca, din când în când, și își stropea gâtul cu apă rece, cu urechea ciulită, în tot acest timp, după hurelul bărcii cu motor a lui Tate. N-o deranja să aștepte; citea din cărțile primite de la el.

Ziua se târa ca melcul, minut cu minut, iar soarele se proțăpea, parcă bătut în cuie, în înaltul cerului. Bușteanul i se păru prea tare după o vreme, așa că se mută pe jos, sprijinită de trunchiul unui copac. Până la urmă, înfometată, fugi înapoi acasă după o bucată de cârnat și-un pesmet. Mâncă grăbită, temându-se ca el să nu vină exact când își părăsise postul.

După-amiaza mustind de umezeală făcu să se adune țânțarii. Nu se vedea nici urmă de barcă ori de Tate. Rămase, la apus, dreaptă și tăcută ca o barză, privind neclintită în susul canalului. O dorea să respire. Se dezbracă de rochie, intră în apă și înotă în întunecimea răcoroasă, simțind alunecarea apei pe piele, simțind cum i se răcorește, în profunzime, trupul. Ieși din lagună și se așeză pe o bucată de țărnamă acoperită de mușchi; rămase goală până se uscă, până ce luna se strecură sub pământ. Apoi, cu hainele în mână, porni spre casă.

Așteptă și în ziua următoare. Orele trecură calde până la prânz, fierbinți după miezul zilei, sufocante după asfințit. Luna veni să arunce niște nădejde peste apă, dar și aceea pieri. Apoi alt răsărit, altă dogoare a amiezii. Iarăși apusul. Sperața pierind încet. Ochii nu-i mai erau vioi acum și, cu toate că mai asculta după barca lui Tate, o făcea mai mult din inerție.

Laguna mirosea a moarte și-a viață deodată, un terci organic de promisiune și descompunere. Broaștele orăcăiau. Privi licuricii mâzgălind cu luminițele lor tabla întunecată a nopții. Niciodată nu-i aduna în borcane; înveți mai multe despre ceva care nu-i în borcan. Jodie o învățase că femela de licurici luminează intermitent, de sub coadă, ca să arate masculului că e gata de împerechere. Fiecare specie de licurici are propriul limbaj de semnale luminoase. Cât se uită Kya, unele femele făceau *punct, punct, punct, linie*, dansând în zigzag, în vreme ce altele făceau *linie, linie, punct*, un alt model. Masculii, firește, știau ce semnale are specia lor și zburau doar la acele femele. Apoi, cum îi spusese Jodie, își frecau fundurile unul de altul, cum făceau majoritatea făpturilor, ca să producă urmași.

Deodată, Kya se ridică în capul oaselor, atentă: una dintre femele își schimbase codul. Mai întâi semnalizase în succesiunea potrivită de puncte și linii, atrăgând un mascul din specia ei, și se împerechese cu el. Apoi alcătui se un model luminos diferit și spre ea zburase un mascul din altă specie. Al doilea mascul fusese sigur că găsis e o femelă dornică din soiul lui și se lăsase deasupra, gata de împerechere. Însă pe neașteptate femela de licurici se întinsese, îl apucase cu fălcile și începuse să-l mănânce, mestecând toate cele șase picioare și amândouă aripile.

Kya mai văzu asta de câteva ori. Femelele căpătau ce voiau — întâi un partener, apoi o cină —, schimbându-și pur și simplu semnalele.

Kya știa că aici nu încap judecată. Nu era mâna răului la lucru, ci doar viața care mergea înainte, chiar dacă uneori pe spezele unora dintre participanți. Biologia vede răul și binele ca pe aceeași culoare într-o lumină diferită.

Îl mai așteptă pe Tate o oră, apoi se întoarce la baracă.

În următoarea dimineață, blestemându-și speranțele deșarte, se întoarce pe malul lagunei. Se așeză la marginea apei și încercă să audă zumzetul unei bărci urcând pe canal sau pe vreun estuar depărtat.

Se ridică, la ora prânzului, și țipă:

— TATE, TATE, NU, NU.

Apoi se lăsă în genunchi și își lipi fața de mâl. Simți că ceva se frământă cu putere sub ea. Un talaz pe care-l știa bine.

C O O P

1961

Vântul fierbinte zgâlțâia frunzele despicate ale palmierului ca pe niște oscioare uscate. Trei zile, după ce-și pierduse nădejdea în privința lui Tate, Kya nu se dădu jos din pat. Toropită de disperare și de arșiță, avea pe ea haine și cearșafuri umede de sudoare, simțindu-și pielea lipicioasă. Își trimise zadarnic degetele de la picioare să caute petice de răcoare printre așternuturi.

Nu băgă de seamă apariția lunii sau clipa când o bufniță cu corn plonjă, în miez de zi, asupra unei gaițe albastre. Auzea din pat balta, fâlfâitul mierlelor, dar nu se duse acolo. O durea chemarea pescărușilor de deasupra plajei. Însă, pentru prima oară în viață, nu se duse la ei. Spera că durerea pe care o simțea ignorându-i avea să-i acopere sfâșierea inimii. Dar nu-i ieși.

Fără vlagă, se întrebă ce făcuse oare de-i îndepărtase pe toți. Pe mămica ei, pe surori. Toată familia. Pe Jodie. Și-acum pe Tate. Cele mai stăruitoare amintiri ale sale erau datele neștiute la care diverși membri ai familiei dispăruseră depărtându-se pe cărare. Ultima fluturare a unei eșarfe albe prin frunze. Un maldăr de șosete lepădate pe saltea.

Tate, viața și iubirea fuseseră unul și același lucru. Și-acum Tate nu mai era.

— De ce, Tate, de ce? bâigui în cearșaf. Trebuia să fi altfel. Să rămâi. Ai spus că mă iubești, da' nu există așa ceva. Nu te poți baza pe nimeni pe pământ.

Își făgădui, de undeva din străfunduri, să nu se mai încreadă și să nu mai iubească pe nimeni, niciodată.

Mereu găsisse tăria să se tragă din smârc, să facă următorul pas, oricât de șovăielnic. Dar unde-o dusesse, până la urmă, dârzenia asta? Ațipi și se trezi de mai multe ori.

Deodată, soarele — rotund, strălucitor, holbat — o izbi în plină figură. Nu i se mai întâmplase în viața ei să doarmă până la amiază. Auzi un foșnet ușor și, ridicându-se în coate, văzu un uliu, cam cât un corb de mare, uitându-se înăuntru de cealaltă parte a plasei de pe ușă. Simți, pentru prima dată după câteva zile, că se iscă un interes în ea. Se ridică, iar uliul își lua zborul.

Făcu, până la urmă, un terci de crupe și porni spre plajă să hrănească pescărușii. Când ajunse pe țărm, se năpustiră cu toții grăbiți, rotindu-se și plonjând, iar ea se lăsă în genunchi și aruncă mâncarea pe nisip. O înconjură și Kya le simți penele atingându-i brațele și coapsele; își lăsă capul pe spate, zâmbind, chiar dacă pe obraji îi curgeau lacrimi.

Timp de o lună, după acel 4 iulie, Kya nu-și părăsi casa, nu se duse pe baltă și nici la Săltărețu' după combustibil sau provizii. Trăi cu pește uscat, midii, stridii. Crupe și verdețuri.

Când nu-i mai rămase nimic pe rafturi, porni până la urmă cu barca spre Săltărețu', dar nu mai stătu de vorbă cu el cum făcea de obicei. Cumpără ce-i trebuia și-l lăsă în urmă, în picioare, uitându-se lung după ea. Nevoia de alți oameni se termina cu durere.

La câteva zile, uliul se întoarse pe treptele verandei, uitându-se iarăși în casă. *Ciudat lucru*, își zise ea, înclinând capul și privindu-l.

— Hei, Coop.

Pasărea săltă, se înălță, se roti o dată și se ridică în înaltul cerului, către nori. Kya se uită după el și, în sfârșit, își zise:

„Trebuie să mă-ntorc pe baltă.“ Scoase barca și porni să lungece pe canale și pâraie, căutând cuiburi de păsări, pene sau scoici pentru prima oară după ce Tate o abandonase. Dar tot nu putea să alunge gândul la el. Fascinația intelectuală ori fetele drăguțe de la facultate îl absorbiseră. Nu-și putea închipui cum arătau fetele astea, dar, orice înfățișare ar fi avut, erau probabil mai de soi decât o căutătoare de midii cu păr încâlcit care trăia într-o magherniță.

Pe la sfârșitul lui august, viața ei începu iarăși să capete noimă: barcă, strâns eșantioane, pictat. Trecură luni. Nu se mai ducea la Săltărețu' decât dacă era silită, dar vorbea foarte puțin cu el.

Colecția ei căpătă maturitate, fu catalogată metodic după ordine, genuri și specii; după ani, potrivit uzurii oaselor; după mărime, după lungimea penelor sau după cele mai fragile nuanțe verzui. Știința și arta se împleteau, împrumutându-și putere una alteia: culorile, lumina, speciile, viața alcătuiau o țesătură măiestră de cunoaștere și frumusețe care-i umplea cu totul căsuța. Lumea ei. Creștea cu ele — butucul pe care se înălța vița — singură, dar ținând laolaltă toate aceste minuni.

Dar, pe măsură ce îi sporea colecția, îi sporea și singurătatea. În piept îi sălășluia o durere mare cât inima. Și nimic n-o putea domoli. Nici pescărușii, nici splendoarea asfințitului, nici cea mai rară dintre scoici.

Trecu un an.

Singurătatea deveni mai cuprinzătoare decât putea îndura. Tânjea după vocea cuiva, după o prezență, după o atingere, dar și mai mult voia să-și apere inima.

Lunile se scurseră, încă un an trecu. Și încă unul.

PARTEA A II - A

Mocirla

A C E E A Ş I M A R E E

1965

Într-o zi, când avea deja 19 ani, picioare mai lungi, ochi mai mari și parcă mai negri, Kya se opri pe Ascuțiș, privind cum crabii de nisip merg de-a-ndoaselea către valuri. Deodată, dinspre sud, auzi voci și sări în picioare. Grupul de puștani — tineri în toată regula de-acum — pe care-l mai văzuse când și când de-a lungul anilor se apropia fără grabă, aruncându-și o minge, alergând și plescăind prin apă cu picioarele goale. Temându-se să nu fie zărită, dădu fuga la copaci, cu nisipul cojindu-i-se de pe tălpi, și se ascunse după trunchiul gros al unui stejar. Știind cât de ciudată o făcea asta să pară.

Nu s-a schimbat mare lucru, își zise, ei cu râsul, eu pitită ca un crab de nisip în gaura mea. O sălbăticiune rușinată de propriul fel, neobișnuit, de a fi.

Sfrijita-blondă, Codiță-pistruiată, Perle-la-gât și Obrajirrotunjori tropăiau pe plajă, râzând, îmbrățișate. În rarele ocazii când fusese prin sat le auzise cum o terfeleau. „Mda, Fata Mlaștinii își ia țoalele de la colorați; tre' să dea midii pe mălai.“

Și uite-le totuși, după atâția ani, încă prietene. Era ceva. Poate că din afară părea o prostie, da, însă, cum zisese Mabel de mai multe ori, erau o gașcă bine-ncheată. „Îți trebe niște prietene, scumpo, fiin'că-s pentru totdeauna. Garantat. Un sobor de femei îi cel mai blând și cel mai strașnic loc de pe Pământ.“

Kya își dădu seama că se hlizește odată cu ele, care se stropeau cu apă sărată. Apoi, chirăind, se aruncară toate ca una în

ape ceva mai adânci. Zâmbetul Kyei pieri când, ieșind din apă, se strânseseră în obișnuita lor îmbrățișare colectivă.

Chițâielile lor încântate făceau tăcerea Kyei și mai zgomotoasă încă. Comuniunea lor îi împungea singurătatea, însă știa că pentru ele nu-i decât gunoi de mlaștină și asta o ținea după stejar.

Privirea i se mută pe cel mai înalt dintre băieți. Cu boxeri kaki, fără cămașă, arunca mingea. Kya îi privi nodurile de mușchii umflați de pe spinare. Umerii bronzăți. Știa că e Chase Andrews și, de-a lungul anilor, de când aproape că dăduse peste ea cu bicicleta, îl tot văzuse cu prietenii pe plajă, intrând în birt să-și ia câte un milkshake sau la prăvălia lui Săltărețu'.

Acum, când grupul se mai apropie, nu mai avu ochi decât pentru el. Când alt băiat aruncă mingea, fugi s-o prindă și ajunse aproape de copacul ei, cu tălpile goale săpând în nisipul fierbinte. Ridicând brațul să trimită înapoi mingea, își aruncă întâmplător privirea în spate și o privi țintă. Avea părul negru, ca al ei, însă ochii îi erau de un albastru deschis și chipul puternic, bine conturat. Pe buze i se formă un surâs. După care se întoarse la ceilalți, cu umerii relaxați, sigur pe sine.

Însă o observase. O privise în ochi. Răsufflarea îi îngheță și totodată se simți cuprinsă de dogoare.

Îi urmări, mai ales pe el, până pe țarm. Mintea ei se uita într-o direcție, iar dorința într-alta. Cu trupul îl privea pe Chase Andrews, nu cu inima.

Se întoarse în următoarea zi — aceeași maree, altă oră, dar nu era nimeni acolo în afară de fluierarii cei zgomotoși și de crabii de nisip purtați de coamele valurilor.

Se străduia să evite plaja și să rămână în mlaștină, căutând cuiburi de păsări și pene. Să stea la loc sigur și să hrănească pescărușii cu crupe. Viața o făcuse expertă în înghesuirea simțămintelor în spații de depozitare limitate.

Însă singurătatea are o busolă a ei. Așa că se duse în căutarea lui, pe plajă, și-n următoarea zi. Și în ziua de după.

La finele unei după-amiezi, după ce își aruncă privirea după Chase Andrews, Kya iese din coliba ei și se întinde pe un crâmpei de plajă, netezit de ultimul val. Își pune sub cap mâinile, trecându-le peste nisipul ud, și își lungește cât de mult poate picioarele, cu degetele întinse. Închide ochii și se rostogolește încet către mare. Șoldurile și brațele lasă adâncituri mărunte în nisipul lucitor, luminându-se și întunecându-se pe măsură ce se mișcă. Se dă mai aproape de valuri și simte vuietul oceanului prin tot corpul, întrebându-se: *Când o să mă atingă marea? Când o să mă atingă întâi?*

Talazul înspumat se năpustește pe plajă, se întinde spre ea. Simțind furnicături de nerăbdare, Kya respiră adânc. Se răsuțește din ce în ce mai lent. Cu fiecare rotire, chiar înainte ca fața să-i măture nisipul, ridică ușor capul și absoarbe izul sărat și însoțit al mării. *Sunt aproape, foarte aproape. Vine. Când o să simt?*

Se stârnește o înfiorare. Nisipul devine și mai ud, vuietul apei, și mai puternic. Se mișcă acum cu mai multă grijă, centimetru cu centimetru, așteptând atingerea. Curând, curând. Aproape c-o simte înainte să înceapă.

Vrea să deschidă ochii, să se uite printre gene, să vadă cât mai durează. Dar rezistă și strânge pleoapele mai tare încă, și dincolo de ele e cerul însoțit, care nu oferă niciun indiciu.

Și deodată țipă ascuțit când puterea apei să năpustește pe sub ea, îi cuprinde coapsele, îi intră între picioare, îi șerpuiește pe spinare, i se strecoară sub cap și-i desface părul în șuvițe ca de tuș. Se rostogolește mai iute în valul tot mai adânc, se pune stavilă șuvoiului de cochilii împinse către țărm, cu apa împresurând-o. Se împinge în corpul vânjos al mării și e înhățată, ținută locului. Nu e singură.

Kya se ridică în capul oaselor și deschide ochii către oceanul a cărui spumă alcătuieste modele albe, moi, mereu schimbătoare.

De când se uitase Chase la ea pe plajă, Kya se dusesese deja de două ori într-o săptămână la Săltărețu'. Nevrând să recunoască față de ea însăși că spera să-l vadă pe Chase acolo. Să fie băgată în seamă de cineva îi atinsese o coardă socială. Și-acum îl întreba pe Săltărețu':

— Ce mai face Mabel? Ți-s acasă nepoții?

Săltărețu' băgă de seamă schimbarea, dar se abținu să comenteze:

— Chiar așa, avem chiar acu' patru la noi. Numa' hlizeală și chicoteală prin casă și alta nu.

Dar câteva dimineți mai târziu, când Kya se duse iar, nu-l văzu nicăieri pe Săltărețu'. Pelicani cafenii, cocoțați pe stâlpi, o măsurară cu privirea de parcă ar fi avut grijă de prăvălie. Kya le zâmbi.

O atingere pe umăr o făcu să sară ca arsă.

— Bună. Se răsuci și-l văzu în spate pe Chase. Zâmbetul îi pieri.

— Sunt Chase Andrews.

Ochii lui albaștri, ca de gheață, o priveau țintă. Părea să fie perfect confortabil cu holbatul.

Kya nu zise nimic, mulțumindu-se să-și mute greutatea pe celălalt picior.

— Te-am văzut p-aici, știi, de-a lungu' anilor, pe baltă. Cum îți zice?

Se gândi, o clipă, că fata n-o să poată vorbi; poate era surdă ori vorbea vreo limbă primitivă, cum auzise de la cineva. Un tip mai puțin sigur pe sine s-ar fi retras cu coada între picioare.

— Kya.

Era limpede, el nu-și mai amintea ciocnirea cu bicicleta și nici n-o cunoștea după alt nume decât Fata Mlaștinii.

— Kya... Un nume aparte. Dar drăguț. Vrei să mergem la un picnic? Duminica asta, cu barca mea.

Ea se uită pe lângă el, luându-și timp ca să-i evalueze cuvintele, dar evaluarea îi rămase în suspensie. O ocazie să aibă parte de tovărășie.

Zise, într-un târziu:

— În regulă.

Chase îi spuse să vină la peninsula acoperită cu stejari, la nord de Ascuțiș, la amiază. Apoi urcă în barca lui de curse vopsită în albastru și alb, cu bucăți de metal lucind peste tot, și acceleră, depărtându-se.

Kya se întoarse, auzind alți pași. Săltărețu' apăru pe doc.

— Bună, donșoară Kya. Pardon, am dus d-aici niște lăzi goale. Fac plinu'?

Kya dădu din cap că da.

La întoarcere, opri motorul și pluti în derivă, cu țărmul aproape. Sprijinită de vechea raniță, uitându-se la cer, începu să recite versuri, cum îi plăcea câteodată să facă. Unul dintre poemele ei preferate era „Febra mării“ de John Masefield:

... atâta cer: o zi vântoasă, cu norii albi

în zare alergând

un val zdrobit în spume albe și zvonul pescărușilor

țipând.

Kya recită o poezie de cineva mai puțin cunoscut, Amanda Hamilton, publicată într-un ziar local pe care-l cumpărase de la Piggly Wiggly:

Prinsă înăuntru,

Dragostea e o fiară în cușcă

Ce pe sine se sfâșie.

Dragostea trebuie să poată răzbate

Să poată ajunge pe meleagul dorit

Să respire.

Cuvintele o duseră cu gândul la Tate și răsuflarea i se curmă în piept. Nu-i trebuise decât să găsească ceva mai bun și dispăruse. Nici măcar adio nu venise să-i spună.

*
*   *
*

Kya n-avea de unde să știe, însă Tate se întorsese s-o vadă.

În ziua de dinainte să ia autobuzul spre casă, pentru sărbătoarea de 4 iulie, dr. Blum, profesorul care-l angajase, intră în laboratorul de protozoologie și-l întrebă pe Tate dacă i-ar plăcea să se alăture unui grup de ecologi renumiți într-o expediție de recenziat specii de păsări care avea să se desfășoare la sfârșit de săptămână.

— Ți-am observat interesul pentru ornitologie și mă întrebam dacă n-ai vrea să vii. Nu am loc decât pentru un student și m-am gândit la tine.

— Da, absolut. O să fiu acolo.

După ce plecase dr. Bloom, Tate rămase acolo, singur, printre mese de laborator, microscopice și zumzetul vasului de sterilizat, întrebându-se cum de acceptase cu atâta iuțelă. Cum de sărise să-i facă profesorului pe plac. Mândria de a fi fost ales, singurul student invitat.

Următoarea ocazie de a se întoarce acasă avea să fie peste alte cincisprezece zile. Abia aștepta să-i ceară iertare Kyei, care ar fi înțeles după ce-ar fi aflat de invitația doctorului Blum.

Pornise deci spre ea. Încetinise când intrase pe canal, unde buștenii erau plini de spinările lucioase ale țestoaselor ieșite la soare. Îi zări, ajuns aproape la jumătate, barca ascunsă cu grijă în stufăriș. Încetini și mai mult și o văzu și pe ea în față, îngenuncheată pe-o limbă lată de nisip, uitându-se fascinată la ceva ce părea un crustaceu mic.

Cu capul lăsat în pământ, nu-l văzuse și nici nu-i auzise barca. El cârmi fără zarvă în păpuriș, ascuns vederii. Știa că, ani

buni, ea îl spionase uneori, pândindu-l prin tufe. Acum simțise impulsul să facă la fel.

În tâlpile goale, cu blugi tăiați și un tricou alb, Kya se ridică, întinzând brațele. Arătându-și talia subțire ca de viespe. Apoi se lăsă iarăși pe vine și luă nisip în palmele făcute căuș, prefirându-l printre degete, examinând organismele rămase, care i se zbăteau neajutorate în palmă. Tate zâmbi la vederea tinerei biologe, atât de absorbită, ruptă de restul lumii. Și-o imagine în grupul de ornitologi, încercând să nu bată la ochi, dar ochind și identificând prima fiecare pasăre. Timidă, cu voce domoală, ar fi făcut lista tuturor ierburilor din care-și construiau cuib păsările sau vârsta în zile a vreunui puișor, bazându-se pe culorile care abia i se iveau pe vârful aripilor. Detalii încântătoare pe care nu le găseai în niciun manual, mai presus de cunoașterea stimaților ecologi din grup. Amănuntele exacte ale comportamentului unei specii. Esența.

Tate tresări când Kya, deodată, sări în picioare, cu nisipul scăpându-i din palmă, și se uită în susul canalului, de cealaltă parte față de Tate. Băiatul abia dacă auzi zumzetul unei bărci cu motor venind înspre ei, probabil un pescar sau locuitor al mlaștinii care se ducea în sat. Un sunet precum torsul, banal și calm ca uguitul porumbeilor. Însă Kya își înhăță ranița și o luă la fugă peste limba de nisip, de unde se furișă în iarba înaltă. Se ghemui la pământ și, uitându-se dacă apare barca aceea, se furișă, mergând pe vine, spre propria-i ambarcațiune. Cu genunchii ridicați până aproape de bărbie. Era mai aproape de Tate acum și el îi văzu ochii negri, înfricoșați. Când ajunse la barca ei, se lipi de metalul ambarcațiunii, cu capul lăsat în jos.

Pescarul — un bătrânel cu față voioasă și șapcă pe cap — se arătă vederii, nu-i zări nici pe Kya și nici pe Tate și dispăru după cotul canalului. Însă ea rămase neclintită, ascultând până ce hurelul motorului se pierdu în depărtare, după care se ridică, ștergându-și fruntea. Apoi continuă să se uite în direcția

bărcii așa cum măsoară căprioara cu privirea urmele lăsate de un leopard.

Tate știa pe undeva că asta-i era Kyei purtarea, însă de când cu jocul penelor nu mai fusese martor la un asemenea episod. Uitase ce chinuitoare era izolarea și înstrăinarea.

Nu era nici de două luni la facultate, însă pășise deja direct în lumea pe care-o voise, analizând uluitoarea simetrie a moleculei de ADN de parcă s-ar fi înghesuit într-o catedrală sclipitoare de atomi înlănțuiți și ar fi urcat treptele șerpuitoare și acide ale spiralei. Întreaga existență depindea de acest cod precis și întortocheat transcris pe crâmpieie fragile de materie organică ce-ar fi pierit pe dată într-o lume doar puțin mai rece ori puțin mai călduroasă. Era, în sfârșit, înconjurat de întrebări enorme și de oameni la fel de curioși ca și el să afle răspunsurile, se apropia de țelul de a deveni biolog-cercetător cu laborator propriu, stătea de vorbă cu alți oameni de știință.

Mintea Kyei ar fi putut cu ușurință să trăiască acolo, însă nu și trupul ei. Răsuflând greu, Tate se holba la decizia sa, ascunzându-se acolo în stufăriș: Kya sau tot restul.

— Kya, Kya, nu pot și gata, șopti. Îmi pare rău.

După ce fata se depărtă, se sui în barcă și porni iarăși spre ocean. Blestemându-l pe lașul lăuntric care nu avusese puterea să-și ia rămas-bun.

C O C H I L I A

1965

În noaptea de după ce-l văzuse pe Chase Andrews la Săltărețu', Kya se așeză la masa din bucătărie, în lumina pâlپătoare a lămpii. Începuse iarăși să facă de mâncare și înghiți pesmeți cu unt, napi și fasole pinto, citind în timp ce mesteca. Însă gândul la picnicul cu Chase din următoarea zi stăruia peste orice rând citit.

Se ridică și ieși în noapte, în lumina cremoasă a lunii în al treilea pătrar. Aerul molatec al bălții era, în jurul umerilor ei, precum mătasea. Lumina lunii alese o cale neașteptată printre pini, proiectându-și, parcă ritmic, umbrele. Păși ca o somnambulă, în vreme ce luna se trăgea dezgolită din valuri și urca, deget cu deget, printre stejari. Mălul neted al țărmlui lagunei sclipea în lumina intensă și sute de licurici erau presărați prin pădure. În rochia ei de la mâna a doua, înfoindu-și poalele, Kya porni să valseze pe muzica broaștelor-leopard și a greierilor. Își lipi palmele de șolduri, le urcă pe trup, până la gât. Le coborî apoi peste coapse, cu chipul lui Chase Andrews înaintea ochilor. Voia ca el s-o atingă așa. Răsuflarea i se înteteți. Nu se mai uitase nimeni la ea cum o făcuse el. Nici măcar Tate.

Dansă printre aripile translucide ale efemeridelor, care se ridicaseră în zbor deasupra nisipului luminat de lună.

În dimineața următoare, dădu ocol peninsulei și-l văzu pe Chase în barca lui, lângă țărml. Aici, la lumina zilei, realitatea își făcu

loc și simți cum i se usucă gâtulejul. Cârmi către plajă, coborî și trase pe mal barca, cu chila scrâșnind în nisip.

Chase se apropie pe apă.

— Salutare.

Ea îi făcu semn din cap, privind peste umăr. Chase coborî și-i întinse mâna — degete lungi, bronzate, o palmă deschisă. Ea șovăi; dacă atingeai pe cineva însemna să oferi o parte din tine, o bucățică pe care n-aveai s-o mai recapeți vreodată.

Totuși, își lăsă mâna, ușor, într-a lui. O ajută să-și țină echilibrul când pași în barcă și se așează pe bancheta capitonată. Ziua era frumoasă, însorită, iar Kya, cu pantalonii scurți de doc și o bluză albă — combinație pe care o copiase de la ceilalți — arăta normal. Se așează alături de ea și îi simți mânăca atingându-i ușor brațul.

Chase cârmi barca spre ocean. Apa din larg hurduca ambarcațiunea mai mult decât balta cea liniștită și Kya știu că balansul avea să ducă brațul lui Chase către al ei. Anticiparea atingerii o făcu să-ți ațină privirea înainte, însă din loc nu se clinti.

În sfârșit, un val mai mare se înălță și se sparse, iar brațul lui, solid și cald, îi trecu peste piele. Și, când un alt val veni din spate, coapsa lui o atinse pe-a ei, făcând-o să i se curme suflarea.

Chase mări viteza pe măsură ce se îndreptau spre sud, paralel cu coasta; barca lor era singura din zonă. După zece minute, câțiva kilometri de plajă albă se întinseră în linia mării, adăpostite de restul lumii de o lizieră deasă, rotunjită. Mai încolo, în față, Ascuțișul se desfăcea în ape ca un evantai alb, strălucitor.

De când îi dăduse binețe, Chase nu mai scosese un cuvânt. Duse barca spre țărm și lăsă coșul de picnic în nisip, la umbra ambarcațiunii.

— Vrei să te plimbi? întrebă.

— Da.

O porniră pe lângă apă, fiecare vălurire a apei cuprinzându-le gleznelor în vârtejuri micuțe și-apoi trăgându-i de tălpi, ușor, la întoarcerea în mare.

N-o luă de mână, însă, când și când, ca din întâmplare, li se atingeau degetele. Se lăsară în genunchi, pe ici, pe colo, ca să examineze vreo scoică ori vreo spirală de alge rotindu-se artistic. Ochii albaștri ai lui Chase îi jucau în cap: era numai zâmbet. Piele bronzată puternic, ca și a ei. Erau amândoi eleganți, înalți, aidoma.

Kya știa că Chase alesese să nu se ducă la facultate și în schimb să lucreze pentru tatăl lui. Era bine-știut în orașel, se distingea de ceilalți ca un curcan printre curci. Și, undeva în sinea ei, Kya se temea ca nu cumva să fie și ea o cochilie de pe plajă, o curiozitate pe care-o învărți o dată în mâini și o lepezi la loc pe nisip. Dar se plimbă mai departe. Dăduse o șansă iubirii; acum nu mai voia decât să umple spațiile goale. Să-și domolească singurătatea și să-și ușureze inima.

După aproape un kilometru, o întoarse cu fața spre el și îngenunche în nisip, desfăcând brațele într-o invitație exagerată de a lua loc pe nisip, sprijiniți de un trunchi eșuat pe plajă. Își înfundară picioarele în cristalele albe și se lăsară pe spate.

Chase scoase din buzunar o muzicuță.

— O, zise ea, știi să cânti.

Cuvintele i se păzură aspre pe limbă.

— Nu foarte bine. Da' când am o așa spectatoare, sprijinită de-un buștean pe plajă...

Închizând ochii, cântă *Shenandoah*, cu palma fâlfâind pe instrument ca o pasăre prinsă sub un clopot de sticlă. Era un sunet minunat, tânguitor, ca un ecou de la o casă aflată departe. Apoi, fără veste, el se opri în mijlocul melodiei și culese o cochilie un pic mai mare decât un bănuț, sidemie, cu pete intense de roșu și purpuriu.

— Hei, ia uită-te la asta, zise.

— A, e o moluscă bivalvă pătată, *Pecten ornatus*, zise Kya. Le văd destul de rar. Sunt multe din genul ei pe-aici, dar specia asta anume populează de obicei regiuni de la o latitudine mai sudică, fiindcă apele de-aici sunt prea reci.

Chase o privi cu ochi mari. Cu toate bârfele, nu menționase nimeni că Fata Mlaștinii, fata care nu putea spune *cap* pe litere, știa numele latinești ale scoicilor, unde se găseau... și, Sfinte Sisoe, de ce.

— Nu știi ce să zic de asta, spuse el, da' uite ce sucită-i.

Aripioarele ce se desfăceau de amândouă părțile erau strâmbate, iar la bază era o găurică perfectă. Răsuci în palmă cochilia.

— Ține-o la tine. Tu ești fata cu scoicile.

— Mulțam, zise ea și o strecură în buzunar.

Băiatul mai cântă niște melodii, culminând cu un „Dixie“ impetuos, apoi reveni la coșul de răchită și, așezându-se pe pătura cadrilată, mâncară pui rece fript, șuncă sărată, pesmeți și salată de cartofi. Murături dulci cu mărar. Felii de tort cu glazură de caramel groasă de-un deget. Toate făcute în casă și înfășurate în hârtie cerată. Deschise două sticle de Royal Crown Cola și le turnă în pahare de carton — prima ei înghițitură dintr-o băutură carbogazoasă. Kyei i se părea incredibilă abundența asta, plus șervețelele și tacâmurile de plastic frumos aranjate. Chiar și niște borcănașe mititele pentru sare și piper. Probabil i le pusese mama lui, își zise, fără să știe că avea întâlnire cu Fata Mlaștinii.

Vorbiră domol de-ale mării — cu pelicanii planând și fluierarii pășind țanțoși pe nisip —, fără să se atingă, arareori râzând. Când Kya îi arătă un șir de pelicani în zigzag, el dădu din cap și se trase mai aproape, așa încât umerii li se atingeau acum. Când ea îl privi, îi ridică bărbia în palmă și o sărută. Îi atinse ușor gâtul, apoi degetele i se strecurară sub bluză, către sâni. Sărutând-o și luând-o cu mai multă fermitate în brațe, se aplecă spre ea, întinzând-o pe pătură. Se mișcă fără grabă până

ce ajunse deasupra, își împinse pânțele între picioarele ei și, cu o singură mișcare, îi desfăcu bluza. Kya își smunci capul și se zvârcoli, trăgându-se de sub el, cu ochii străfulgerând mai negri decât noaptea. Își trase bluza la loc.

— Ușurel, ușurel. E-n regulă.

Kya rămase întinsă așa, parcă încremenită — cu părul răsfirat peste nisip, fața îmbujorată, gura roșie întredeschisă. El dădu să-i atingă chipul, însă, iute ca o pisică, ea se trase într-o parte și se ridică.

Răsuffla greu. Noaptea trecută, dansând de una singură pe țărmul lagunei, rotindu-se cu luna și cu licuricii, își imaginase că-i gata. Crezuse că știe totul despre împerechere fiindcă se uitase la porumbei. Nu-i lămurise nimeni cum stă treaba cu sexul și singura experiență de preludiv fusese cu Tate. Dar cunoștea amănuntele din cărțile de biologie și văzuse mai multe făpturi copulând — care nu doar „se frecau fund în fund“, cum zisese Jodie — decât aveau să vadă vreodată majoritatea oamenilor.

Însă totul era prea deodată — picnic, apoi împerechere cu Fata Mlaștinii. Până și bărbătușii păsărilor dau târcoale femelelor o vreme, înfoindu-și penajul strălucitor, construind adăposturi de crenguțe, interpretând dansuri magnifice și cântece de dragoste. Da, Chase oferise un banchet, însă ea merita mai mult decât o bucată de pui fript. Și „Dixie“ nu se punea la categoria cântece de dragoste. Ar fi trebuit să știe că avea să fie așa. Mamiferele masculi își dau silința doar când sunt în călduri.

Se priveau lung acum și tăcerea spori, întreruptă doar de răsufflările lor și de vuietul valurilor lovindu-se de țărm. Chase se ridică în capul oaselor și dădu să-i ia mâna, însă ea și-o retrase iute.

— Îmi pare rău. E-n regulă, zise el, săltându-se de pe nisip.

Venise, era drept, să profite de ea, să fie primul, dar ochii aceia aruncând fulgere îl captivaseră.

Încercă iarăși.

— Haide, Kya. Am zis că-mi pare rău. Să uităm de asta. Te duc înapoi la barca ta.

La aceste cuvinte, ea îi întoarse spatele și porni pe nisip către pădure. Trupul alungit i se legăna.

— Ce faci? Nu poți să mergi înapoi. Îi departe.

Însă ea intrase deja printre copaci și o pornise de-a dreptul, mai întâi spre uscat, apoi traversând peninsula către barca ei. Zona era nouă pentru ea, însă mierlele o călăuziră prin mlaștină. Nu se opri ca să se uite la smârcuri sau la canalele inundate, o luă de-a dreptul prin pâraie și sări peste bușteni.

În cele din urmă, icnind, se frânse de șale și căzu în genunchi. Îngânând blesteme. Câtă vreme injura cu foc, sughițurile de plâns nu puteau ieși la iveală. Însă nimic nu putea stăvili rușinea arzătoare și tristețea tăioasă. Nădărduse și ea să fie cu cineva, să fie dorită, să fie atinsă. Însă mâinile acelea grăbite voiseră doar să *apuce*, nu să împartă ori să *ofere*.

Ascultă dacă Chase o urma, neștiind dacă-și dorea ca el să apară din desiș și s-o strângă în brațe, cerșindu-i iertarea, ori nu. Și-o apucară iarăși pandaliile. Apoi, după ce-și consumă furia, se ridică și străbătu drumul rămas până la barcă.

FOIȘORUL DE FOC

1965

Trăsnete se îngrămădeau pe linia orizontului; Kya naviga, străbătând marea de după-amiază. Nu-l mai văzuse pe Chase de la picnicul pe plajă de acum zece zile, dar încă simțea forma și tăria corpului său țintuind-o în nisip.

Nu se mai vedeau alte bărci. Cârmi către o scobitură în mal, la sud de Ascuțiș, unde ochise cândva niște fluturi mai neobișnuiți — atât de strălucitor de albi, încât era cu puțință să fi fost albișoși. Însă, după vreo patruzeci de metri, opri motorul deodată, zărindu-i pe amicii lui Chase cum aduc în bărci coșuri de picnic și prosoape colorate. Kya dădu să se îndepărteze, dar, dintr-un imbold, întoarse capul și se uită după el. Știa că toată această înfierbântare a ei n-avea nicio noimă. Comportament lipsit de logică ce încerca să umple un pustiu care n-avea cum să fie umplut. Cât de mult vrei să lași de la tine ca să înfrângi singurătatea?

Și acolo, lângă locul unde o sărutase, îl văzu; cu o undiță în mână, îndreptându-se spre ambarcațiunea lui. În spatele lui, Perle-la-gât ducea o cutie frigorifică.

Pe neașteptate, Chase întoarse capul și se uită drept spre ea, care plutea fără țintă în barcă. Kya nu se feri, ci îl privi, la rândul-i, neclintită. Ca întotdeauna, timiditatea învinse, așa că mută privirea, acceleră și cârmi spre un golfuleț umbros. Kya așteptă până ce mica lor flotilă dispăru înainte de a se îndrepta ea însăși spre plajă.

Zece minute mai târziu, o porni iarăși pe apă și, în față, îl zări pe Chase singur în barcă, legănat de valuri. Așteptând.

Simți iarăși vechea dorință. El încă mai era interesat. Sărise calul la picnic, așa era, dar apoi se oprise când fusese respins. Își ceruse iertare. Poate c-ar fi trebuit să-i mai dea o șansă.

Chase îi făcu semn să se apropie și strigă:

— Bună, Kya.

Ea nu se îndreptă spre el, însă nici nu se depărtă. Chase își îndrumă spre ea ambarcațiunea.

— Kya, îmi pare rău că m-am purtat așa atunci. Bine? Hai, aș vrea să-ți arăt foișoru' de foc.

Ea nu răspunse nimic, încă alunecând spre el, știind că dădea dovadă de slăbiciune.

— Uite ce, dacă n-ai urcat niciodată-n turn, e super cum se vede balta de-acolo. Ia-te după mine.

Ea ambală motorul și îndreptă barca spre el, în toată vremea cercetând marea ca să se asigure că prietenii lui nu se vedeau pe nicăieri.

Chase o îndrumă către nord, pe lângă Barkley Cove — satul trecu în depărtare, pașnic și plin de culori —, și opri pe plaja unui golfuluț adâncit în pădure. Legară bărcile, apoi o duse pe o cărare potopită de vegetație, printre tufe de mirt și laur țepos. Kya nu mai pusese piciorul în pădurea asta plină de băltoace și de rădăcini, fiindcă se afla de cealaltă parte a satului și prea aproape de lume. Șuvițe de apă susurau furișându-se pe sub tufșuri — aducând aminte că marea era stăpâna acestor pământuri.

Apoi o mlaștină adevărată se ivi, cu iz de țărână udă și aer rânced. Totodată subtilă, bruscă și tăcută, se întindea către poala întunecată, rărită a pădurii.

Kya zări platforma de lemn uzat a foișorului de foc abandonat ițindu-se pe deasupra coronamentului și, câteva minute după aceea, sosiră la baza alcătuită din stâlpi de lemn rășchirați, negeluiți. Pe lângă picioarele foișorului și pe dedesubt se prelingea

nămol negru, și putregaiul umed mâncase din grinzi. Până în vârf se învâртеbeau trepte, iar structura, cu fiecare nivel, se îngusta.

După ce traversară nămolul, se apucară să urce, cu Chase în frunte. Când ajunseră la al cincilea șir de trepte, văzură spre vest, cât cuprindeau cu privirea, întinzându-se pădurea de stejari. În celelalte direcții, bălți, lagune, pâraie și estuare se împleteau prin iarba verde ca smaraldul către mare. Kya nu se aflase niciodată pe baltă într-un punct atât de înalt. Acum, toate bucățile își căpătau locul sub ea și văzu pentru întâia oară chipul întreg al prietenei ei.

Când atinseră ultima treaptă, Chase împinse și deschise grilajul de fier din capătul scării. După ce suiră pe platformă, îl lăsă la loc. Înainte să pășească pe el, Kya îl testă, împungându-l cu degetele de la picioare. Chase chicoti.

— E-n regulă, n-ai grijă.

O duse spre balustradă, de unde se uitară peste ținuturile mlăștinoase. Doi ereți cu coadă roșie, cu vântul șuierându-le printre aripi, înălțați la nivelul lor, înclinară capetele cu uimire la vederea, în spațiul lor aerian, al tânărului și tinerei.

Chase se roti spre ea și zise:

— Mulțam c-ai venit, Kya. Și că mi-ai dat altă ocazie să zic ce rău îmi pare pentru atunci. Am sărit rău calu' și n-o să se mai întâmple vreodată.

Ea nu răspunse. Parte din ea ar fi vrut să-l sărute acum, să-i simtă puterea lipindu-se de ea.

Duse mâna la buzunarul blugilor și zise:

— Am făcut un pandantiv cu scoica pe care-ai găsit-o. Nu trebuie s-o porți dacă nu vrei.

Puse scoica pe-un șnur de piele, cu o noapte în urmă, gândindu-se că are s-o poarte ea, dar știind în toată vremea că spera să-l vadă pe Chase iarăși și că, de-ar fi avut ocazia, i-ar fi dăruit-o. Dar nici în visele cele mai îndrăznețe nu se văzuse, cu el, în vârful unui turn de pe care se vedea lumea. O culme.

— Mulțam, Kya, zise el, aruncându-i o privire și trecându-și-o apoi peste cap, atingând cochilia cu degetele după ce i se odihni pe gâtlej. Normal c-am s-o port.

Nu zise nimic siropos, gen: *O să o port pe vecie, până-n ziua morții mele.*

— Du-mă la casa ta, zise Chase.

Kya își imaginează coșmelia gheboșată sub stejari, scândurile cenușii pătate cu sângeriu de la rugina acoperișului. Plasele de la geamuri găurite. Un loc înjghebat din cârpeli.

— E departe, fu tot ce zise.

— Kya, nu-mi pasă de-i departe sau cum e. Hai, să mergem. Șansa asta de acceptare s-ar fi putut spulbera dacă refuza.

— Bine.

Coborâra din foișor și el o călăuzi înapoi către golf, făcându-i semn să o ia înainte cu șalupa. Kya porni către sud prin labirintul de estuare și înclină capul la intrarea pe canalul ei, gemând de frunziș. Barca lui era aproape prea mare ca să încapă în desișurile acelei jungle și cu siguranță cam prea albastră și albă, dar izbuti să se strecoare, cu ramuri scrâșnind pe coca ambarcațiunii.

Când laguna li se deschise înainte, detaliile delicate ale fiecărei crengi îmbrăcate în mușchi și ale fiecărei frunze scânteiitoare se reflectară în apa limpede, neagră. Libelule și egrete pufoase se ridicară la trecerea acestei bărci stranii, apoi își reluă grațioase locurile, cu aripi tăcute. Kya legă barca în vreme ce Chase se apropia. Cocorul albastru, care acum multă vreme acceptase apropierea creaturilor mai puțin sălbatice, stătea într-un picior, ca un cocostârc, la doar câțiva pași.

Rufele ei, salopete decolorate și tricouri, atârnavă zoioase pe sârmă, iar napii se întinseseră atât de mult în pădure, încât era greu să-ți dai seama unde se sfârșește grădina și unde începe sălbăticia.

Uitându-se la plasa peticită de pe verandă, el zise:

— Cât ai trăit aici de una singură?

— Nu mai știi exact când a plecat tăticu'. Da-s cam zece ani, cred.

— Ce mișto! Să stai aici, fără să-ți spună babacii ce să faci. Kya nu răspunse, deschizând gura doar ca să zică:

— Înăuntru nu-i nimic de văzut.

Însă el deja urca treptele de lemn și cărămidă, iar primul lucru pe care-l văzu fu colecția ei din rafturile construite manual. Un colaj al vieții ce pulsa dincolo de ușă.

— Tu ai făcut toate astea? zise el.

— Da.

Se uită la niște fluturi, dar își pierdu iute interesul, gândind: *de ce-ai ține chestii pe care poți să le vezi chiar în fața casei?*

Mica ei saltea de pe dușumeaua verandei avea o cuvertură roasă, ca un halat de baie străvechi, însă așternută cu grijă. Câțiva pași îi purtară prin micul salon, cu sofaua afundată, apoi Chase aruncă o privire în dormitorul din fund, unde pene de toate culorile, formele și mărimile fluturau ușor pe pereți.

Kya îi făcu semn să intre în bucătărie, întrebându-se ce putea să-i ofere. N-avea cu siguranță pic de Coca-Cola sau ceai la gheață, nici prăjiturele sau măcar scovergi reci. Ce mai rămăsese din pâinea de mălai stătea pe polița de deasupra sobei, lângă o oală cu fasole puse la înmuiat pentru cină. Nimic de dat unui musafir.

Din obișnuință, îndesă niște scurtături de lemn în vatră și scormoni jarul cu vătraiul; flăcările se înălțară îndată.

— Asta-i, zise, ținându-se cu spatele la el, în vreme ce apăsa pe maneta pompei și umplea cu apă ceainicul boțit de metal — vestigiul al anilor 1920 nimerit aici, în anii 1960.

Fără canalizare, fără electricitate, fără toaletă. Cada micuță de tinichea, cu marginea îndoită și mâncată de rugină, se afla în colțul bucătăriei, dulapul adăpostea resturi de mâncare acoperite grijuliu cu cârpe, iar frigiderul cocoșat se căsca larg, lăsând vederii coada unui plici. Chase nu mai văzuse așa ceva până atunci.

Dădu la pompă, urmărind cum apa curge în ligheanul emailat care folosea de chiuvetă. Atinse lemnul de foc stivuit grijuliu lângă sobă. Singura lumină era furnizată de niște lămpi cu petrol lampant și sticle înnegrite.

Chase era primul vizitator de la Tate, care păruse acolo la fel de natural și de firesc ca orice făptură a bălții. Cu Chase se simțea expusă, de parcă cineva ar fi filetat-o ca pe un pește. Simțea cum o cuprinde rușinea. Rămase cu spatele la el, dar îl sesiză deplasându-se și auzi scârțâitul familiar al dușumelei. Apoi ajunse la spatele ei, o întoarse către el cu blândețe și o îmbrățișă ușor. Își lipi buzele de părul ei, iar Kya îi simți răsuflarea, caldă, lângă ureche.

— Kya, nimeni pe care-l știu io n-ar fi putut să trăiască așa, aici. Băieții, majoritatea, ba chiar și bărbați în toată firea s-ar teme prea tare.

Fata se gândi că are s-o sărute, însă el își lăsă brațele să cadă și păși către masă.

— Ce vrei de la mine? zise ea. Spune-mi drept.

— Uite, n-o să te mint. Ești superbă, liberă, neîmblânzită ca vântu'. Data cealaltă am încercat să m-apropii cât de mult am putut. Cine n-ar face-o? Da' nu cred că-i bine. N-aveam de ce să m-arunc așa pe tine. Vreau numai să fim împreună, bine? Să ne cunoaștem.

— Și-apoi?

— Să vedem cum ne simțim. Nu facem nimic până ce nu vrei tu. Cum sună?

— E bine așa.

— Ziceai că ai o plajă. Să ne ducem acolo.

Rupse niște bucățele de pâine de mălai pentru pescăruși, apoi porni înaintea lui pe cărare, până ce se deschise larg către nisipul strălucitor și către mare. Slobozi o chemare domoală, iar pescărușii apărură și începură să se învârtă în jurul capetelor și umerilor lor. Masculul cel mare, Roșcovanu', ateriză și începu să se preumbe pe lângă picioarele ei.

Chase păstră un pic de distanță, urmărind-o pe Kya cum dispare în rotirile păsărilor. Nu avusese de gând să simtă nimic pentru fata asta ciudată, sălbatică și desculță, însă văzând-o dansând pe nisip, cu păsările ciugulindu-i din palmă, se simți intrigat, atins de încrederea și frumusețea ei. Nu mai cunoscuse pe cineva precum Kya; în el se stârnise curiozitatea la fel de mult ca dorința. Când reveni la el, o întreabă dacă poate să vină iarăși în următoarea zi, făgăduindu-i că nici măcar n-are s-o ia de mână, că nu voia decât să-i fie aproape. Ea se mulțumi să plece capul aprobator. Era prima rază de speranță în inima ei de când plecase Tate.

PATTI LOVE FACE
O VIZITĂ

1969

O bătaie ușoară se auzi la ușa șerifului. Joe și Ed ridicară ochii și văzură, prin ochiul tulpure al geamului, silueta neclară și strâmbată a lui Patti Love. O recunoscură, totuși, după rochia și pălăria neagră. Părul încărunțit îi era strâns cu grijă într-un coc. Pe buze își aplicase un ruj într-o nuanță lipsită de strălucire, potrivit cu situația.

Se ridicară amândoi și Ed deschise ușa.

— Patti Love, bună. Intră, ia loc. Vrei niște cafea?

Femeia aruncă o privire la cămile pe jumătate goale, cu urme de buze lăbărtându-se peste margini.

— Nu, Ed, mersi, zise și se așeză în scaunul pe care i-l trăsesese Joe. Aveți vreo pistă? Ceva informații în plus de la analiza criminaliștilor?

— Nu. Nu avem. Prefirăm totul cu-n pieptene cu dinți fini. Tu și cu Sam o să fiți primii care-o să aflați dacă apare ceva.

— Dar n-a fost accident, Ed. Așa-i? Știi că n-a fost. Chase n-ar fi căzut, singur din turn. Știi ce sportiv era. Și isteț.

— Suntem de acord că există destule probe ca să suspectăm o mână criminală. Da-i o anchetă-n curs; nimic nu-i clar deocamdată. Ziceai că ai avea ceva pentru noi, parcă?

— Da, și cred că-i important, zise Patti Love, mutându-și privirea de la unul la altul. Chase avea un șnur de piele cu o scoică pe care-l purta mereu. Îl avea de ceva ani. Și știi că-l avea

la gât în noaptea când s-a dus în foişor. A fost la noi la cină, parcă v-am spus — Pearl n-a putut să vină, era seara ei de jucat bridge —, și Chase avea la gât scoica înainte să se ducă la foişor. Și-apoi... ei bine, când l-am văzut la spital n-o mai avea. M-am gândit că i l-o fi scos la autopsie și n-am zis nimic atunci, apoi, cu înmormântarea și tot restu', am uitat complet. După aia, într-o zi, m-am dus la Sea Oaks și l-am întrebat pe legist dacă pot să văd lucrurile lui Chase, obiectele lui personale. Le țineau ca să facă analize, dar eu voiam să le ating, să simt pur și simplu ce-a purtat în noaptea lui din urmă. Deci m-au lăsat să stau la o masă și să mă uit peste ele și-atunci, dom' șerif, am văzut că scoica pe șnur nu era. L-am întrebat pe legist dacă i-a luat-o de la gât și-a zis că nu. A zis că n-a văzut niciun fel de pandantiv.

— Foarte ciudat, zise Ed. Cu ce era prins? Poate s-a desfăcut când a căzut.

— Era o singură cochilie care atârna de un șnur de piele lung doar cât să-l cuprindă peste grumaz. Șnurul era bine înnodat. Nu văd cum putea să se desfacă.

— De acord. Pielea e rezistentă și nodurile țin, zise Ed. Da' de ce purta medalionu' ăla mereu la gât? I l-a făcut cineva important pentru el? I l-a dat cineva?

Patti Love rămase tăcută, uitându-se către o muchie a pupitrului. Îi era groază să spună mai multe, fiindcă nu acceptase niciodată că fiul ei avusese de-a face cu un gunoi de mlaștină. Prin sat se clevetise, firește, că Chase își făcuse de cap cu ea, mai bine de-un an, înainte să se însoare. Iar Patti Love bănuia că și după aceea, însă ori de câte ori fusese întrebată de prietenele ei despre bârfele cu pricina, le negase. Acum însă era altceva. Acum trebuia să vorbească, fiindcă știa, pur și simplu, că fătuca aceea avusese de-a face cu moartea lui.

— Da, știi cine-a făcut lănțișoru' pentru Chase. Femeia din pădure... care umblă-n șalupa aia hodorogită, de ani de zile. Ea i l-a făcut și i l-a dat, când au fost o vreme-mpreună.

— De Fata Mlaștinii vorbești? Întrebă șeriful.

Joe se băgă în discuție:

— Ai văzut-o în ultimul timp? Nu mai e fată, cred că are vreo douășcinci de ani și e tare arătoasă.

— Fiica lui Clark? Încerc să lămuresc doar, întrebă Ed, încruntând din sprâncene.

— Nu știu cum o cheamă, zise Patti Love. Nici nu știu dacă are vreun nume. Lumea așa-i zice, Fata Mlaștinii. Știți c-a vândut midii la Săltărețu' niște ani.

— Da, vorbim de aceeași persoană. Continuă.

— Ei bine, m-a luat un fior când legistu' a zis că Chase n-avea la gât scoica lui. Și-apoi mi-am dat seama că doar ea ar fi avut vreun interes să i-o ia. Chase renunțase la relația lor și se căsătorise cu Pearl. Nu-l mai putea avea și poate că l-a omorât și i-a luat de la gât medalionu'.

Patti Love se înfioră ușor, apoi își recăpătă ritmul respirației.

— Înțeleg. Păi... e foarte important, Patti Love, și-i o pistă care merită urmărită. Dar să nu ne pripim, zise Ed. Ești sigură că de la ea îl avea?

— Da, sunt sigură, știu asta fiindcă Chase n-a vrut să-mi spună, dar până la urmă mi-a spus.

— Știi și altceva despre medalionu' ăsta sau despre relația lor?

— Nu prea. Nu știu sigur nici măcar câtă vreme au fost împreună. Probabil că nimeni nu știe. Era foarte ferit în privința asta. Nici mie, cum ziceam, nu mi-a povestit nimic luni bune. Și-apoi, după ce mi-a spus, n-am știut niciodată dacă pleca să se vadă cu prieteni de-ai lui ori cu ea.

— Păi... o să verificăm. Asta ți-o promit.

— Mulțam. Sunt sigură că-i un indiciu.

Se ridică să plece; Ed îi deschise ușa.

— Întoarce-te când mai vrei să vorbim, Patti Love.

— La revedere, Ed, Joe.

După ce închise ușa, Ed se așeză iar. Joe întrebă:

— Bun, ce părere ai?

— Dacă cineva i-a luat medalionu' lui Chase la foișor, asta măcar l-ar lega de locu' faptei, și pot să văd pe cineva din baltă băgat în poveste. Ăștia au legile lor. Dar nu văd cum a putut o femeie să îmbrâncească un tip solid ca Chase prin gaura aia.

— Putea să-l momească acolo, să deschidă grilaju' înainte s-ajungă el și, când se apropia de ea pe-ntuneric, putea să-l împingă prin gaură înainte măcar s-o vadă, zise Joe.

— Pare posibil. Nu ușor, dar posibil. Nu-i cine știe ce pistă. *Absența* unui pandantiv cu scoică, zise șeriful.

— Și-i singurul nostru indiciu, dacă nu punem la socoteală *absența* urmelor și niște fibre roșii misterioase.

— Chiar așa.

— Da' ce nu-mi iese la socoteală, spuse Joe, e de ce s-a căznit să-i ia pandantivu'? Bun, fiindcă a fost lăsată, și-a pus în cap să-l omoare. E cam subțire și motivu' ăsta, da' de ce i-ar lua scoica' de la gât când asta ar lega-o cât ai clipi de crimă?

— Știi și tu cum e. Parcă-n fiecare caz de omor e câte-o chestie care n-are noimă. Lumea face greșeli. Poate era turbată de draci că el încă mai poartă scoica aia la gât și, după ce-a săvârșit crima, nu mai părea cine știe ce să i-l smulgă de la gât. N-avea de unde ști că altcineva putea face legătura între ea și pandantiv. Sursele tale zic că Chase avea ceva treabă pe-acolo. Poate, cum ai zis mai devreme, nu era vorba de droguri, ci de-o femeie. De femeia asta.

— Alt soi de droguri, zise Joe.

— Și oamenii din mlaștină știu cum să-și acopere urmele fiindcă vânează, pun capcane, plase și alte cele. N-ar strica să mergem pân-acolo și să stăm de vorbă cu ea. S-o întrebăm

unde-a fost în noaptea aia. S-o întrebăm de pandantiv și să vedem dacă o tulbură vreun pic.

Joe întrebă:

— Știi s-ajungi la ea?

— Pe apă nu-s sigur, da' cred că pot cu mașina. E pe drumu' ăla șerpuit rău care trece pe lâng-un șir de lagune. Cu ceva vreme în urmă, a trebuit să-l văd pe taică-su de câteva ori. O jigodie de om era.

— Când ne ducem?

— În zori de zi, s-ajungem înainte s-o ia din loc. Mâine. Da' mai întâi am face bine să mergem la foișor și să căutăm temeinic șnuru' cu scoică. Poate c-a fost acolo în tot timpu' ăsta.

— Nu văd cum. Am căutat peste tot după urme, semne, indicii.

— Tot trebuie. Să mergem.

Mai apoi, după ce prefirară noroiul cleios de sub foișor cu greblele și cu degetele, declarară că nu era prezent la fața locului niciun pandantiv cu scoică.

O geană de lumină începea să se lungească pe zare. Ed și Joe o apucară pe șleaul din baltă, sperând să ajungă la adăpostul Fetei Mlaștinii înainte ca aceasta s-o ia din loc cu barca. Greșiră de mai multe ori drumul și nimeriră în niște fundături ori pe la alte colibe dărăpănate. La una dintre colibe cineva țipă „Șerifu!” și trupuri mai degrabă dezgolite o luară la sănătoasa în toate direcțiile, zbughind-o prin desișuri.

— Ai naibii fumători de iarbă, zise șeriful. Măcar ăia de fac rachiu ilegal își țin hainele pe ei.

Ajunseră totuși, în sfârșit, la drumeagul lung ce ducea la adăpostul Kyei.

— ăsta e, zise Ed.

Întoarce camioneta și avansă fără zarvă spre locuință, oprindu-se la cincizeci de pași de ușă. Coborâra amândoi fără un sunet. Ed bătutu în cadrul de lemn al ușii de plasă.

— Salutare! E cineva acasă?

Nu urmă decât tăcere, așa că încercă iarăși. Așteptară două-trei minute.

— Să ne uităm și prin spate, poate-i vedem barca.

— Nu. Pare că și-o leagă de bușteanu' ăla. A luat-o din loc deja. Fir-ar ai naibii, făcu Joe.

— Mda, ne-a auzit venind. Cre' că aude și-un iepure dormind.

Data următoare, o porniră cu noaptea în cap, opriră mașina mai departe de colibă și-i găsiră barca încă legată. Dar tot nu răspunse nimeni la ușă.

Joe șopti:

— Am senzația că-i chiar acolo, se uită la noi. Tu nu? Stă pitită colo, între palmieri. La doi pași. Pur și simplu știu.

Ridică privirea și cercetă tufele.

— Ei bine, n-o să meargă așa. Dacă mai apare ceva, ne putem întoarce cu-n mandat. Hai s-o ștergem de-aici.

 BARCA LA ȚĂRM

1965

În prima săptămână împreună, Chase veni aproape zilnic în laguna Kyei, după ce termina lucrul la Western Auto, și explora canalele izolate, mărginite de stejari. Într-o sâmbătă dimineată, o luă într-o expediție departe pe coastă, într-un loc în care ea nu mai fusese fiindcă îi era greu să ajungă acolo cu barca ei mică. Aici — în loc de estuare și întinderi de iarbă enorme, ca la ea în mlaștină — apa limpede curgea cât de departe vedeai cu ochii printr-o pădure luminoasă și rară de chiparoși. Egrete albe strălucitoare și berze poposeau printre crini de apă și plante plutitoare atât de verzi că păreau să aibă luciu. Așezați pe cioturi de chiparos late cât niște scaune, mâncară sendvișuri cu brânză, ardei și cartofi prăjiți, zâmbindu-le larg găștelor care pluteau pe oglinda apei, la o palmă de picioarele lor.

Ca majoritatea oamenilor, Chase cunoștea balta drept un lucru ce trebuia folosit. Se mergea cu barca pe ea, se pescuia, era secată pentru agricultură, așa că ce știa Kya despre lighioanele din mlaștină, despre curenți și păpurișuri îl nedumerea. Nu pricepea atingerile ei domoale, mersul cu viteză mică, trecutul în liniște pe lângă căprioare, șoptitul în apropierea cuiburilor de păsări. Nu-l interesa să învețe despre scoici sau pene și o lua la întrebări când o vedea notând în agendă sau colectând specimene.

— De ce pictezi iarba? o întrebă într-o zi la ea în bucătărie.

— Pictez florile ei.

El râse.

— Iarba n-are flori.

— Ba cum să nu. Uite aici, a înflorit. Florile sunt minuscule, dar frumoase. Fiecare specie de iarbă are altfel de floare sau inflorescență.

— Ce-o să faci, oricum, cu toate cheștiile astea?

— Le păstrez ca să învăț despre baltă.

— Nu tre' să știi decât când mușcă peștele, și asta pot io să-ți zic.

Ea râse ca să-i facă plăcere, ceva ce nu mai făcuse vreodată. Dăduse încă o bucățică din ea însăși doar ca să aibă parte de altcineva.

În după-amiaza aceea, după ce plecă Chase, Kya luă barca și se duse singură pe baltă. Dar nu se simțea singură. Merse ceva mai iute decât de obicei, cu părul lung în bătaia vântului și un surâs pe buze. Doar știind că avea curând să-l vadă iarăși, că avea să fie cu cineva, se simțea transportată într-o lume nouă.

Și-apoi, ocolind un plaur, îl văzu în față pe Tate. Era destul de departe, la vreo cincizeci de pași, și nu-i auzise barca. Se grăbi să oprească motorul, apoi apucă vâsla și dădu înapoi printre ierburi.

— S-a întors de la facultate, șopti.

Îl mai văzuse de câteva ori pe parcursul anilor, dar niciodată de atât de aproape. Și acum iată-l acolo, cu părul neîmblânzit luptându-se să iasă de sub altă șapcă roșie. Bronzat la față.

Tate purta cizme înalte de pescuit și pășea prin lagună, adunând mostre de apă în fiole micuțe. Nu în borcănășe vechi de dulceață, ca atunci când erau niște puști desculți, ci tubulețe ce scoteau clinchete în suportul lor special. Un aspect foarte profesoral. Deloc de nasul ei.

Nu se depărtă vâslind, ci îl mai urmări cu privirea o vreme, gândindu-se că orice fată își amintește, probabil, prima ei iubire. Scoase un oftat prelung și se întoarse pe unde venise.

În următoarea zi, Chase și Kya o apucară spre nord, pe lângă coastă; îi abordară patru marsuini, care-i și urmară. Era o zi cu văzduh cenușiu și degete de ceață flirtau cu valurile. Chase opri motorul, lăsând barca în voia ei, scoase muzicuța și cântă un cântec vechi, „Michael, trage barca la mal“, un cântec tânguitor și melodios cântat de sclavi pe la 1860, în vreme ce vâsleau spre uscat, venind de pe șiragul de insule ale Carolinei de Sud. Mămica obișnuise și ea să-l cânte când făcea curat, așa că Kya își amintea întrucâtva versurile. Parcă inspirați de muzică, marsuinii se apropiară și dădură roată bărcii, cu ochii ațintiți asupra Kyei. Apoi doi dintre ei se lipiră de bord și fata se aplecă, aproape atingându-i cu fața, și începu să fredoneze încetișor:

*Soră dragă, trage tare, aleluia
Întinde mâna, frățioare, aleluia
Tata-i dus, purtat de val, aleluia
Michael, trage barca la mal, aleluia.*

*Iordanu' e lung și lat, aleluia
Mama-i dincolo de hat, aleluia
Iordanu-i mare și tot crește
Sufletu' îl răcorește, aleluia.*

Marsuinii se holbară la Kya încă vreo câteva secunde, apoi alunecară iarăși înspre mare.

Pe parcursul următoarelor câteva săptămâni, Chase și Kya își petrecură serile lenevind cu pescărușii pe plajă, lungiți pe spate în nisipiul cald încă de la soare. Chase n-o ducea în sat, la cinema ori la baluri; erau doar ei doi, balta, marea și cerul. N-o sărută, ci doar o ținu de mână sau își petrecu gingaș brațul pe după umerii ei, pe răcoare.

Apoi, într-o noapte, zăbovi mai mult; se așezară pe plajă sub stele, la un foculeț, atingându-se cu umerii, înveliți cu o

pătură. Flăcările aruncau străfulgerări de lumină pe chipurile lor, subliniind bezna din jur, cum făc focurile de tabără. O privi în ochi și întrebă:

— E-n regulă dacă te sărut acum?

Ea încuviință cu o mișcare a capului; o sărută, mai întâi timid, apoi bărbătește.

Se întinseră pe pătură și ea se dădu cât de aproape putu. Simțindu-i trupul puternic. Chase o cuprinse cu amândouă brațele, atingându-i însă doar umerii. Atâta tot. Ea inspiră adânc, trase în piept căldura, mirosul lui și al mării, plăcerea de a fi împreună.

La doar câteva zile după aceea, Tate, încă în vacanță, porni cu barca spre canalul din mlaștină al Kyei, prima dată când o făcea în cinci ani. Încă nu-și putea explica de ce, până atunci, nu se mai întorsese la ea. În principal fiindcă fusese laș și se rușinase. Dar avea de gând acum să o găsească, să-i spună că o iubise neconținut și s-o implore să-l ierte.

În cei patru ani petrecuți la universitate se convinsese că n-ar fi putut să se potrivească Kya lumii academice pe care o căuta el. Cât durase școala, încercase s-o uite; exista, până la urmă, suficientă ofertă la Chapel Hill în privința sexului frumos. Avusese chiar și niște legături de durată, însă niciuna nu se putea compara. Ce învățase îndată după ADN, izotopi și protozoare era că nu putea să respire fără ea. Kya, era drept, n-ar fi putut trăi în bula universitară pe care și-o dorise el, însă acum putea el să trăiască în lumea ei.

Își făcuse toate socotelile. Profesorul lui spusese că Tate putea să termine studiile postuniversitare în următorii trei ani, fiindcă-și făcuse cercetarea pentru doctorat pe tot timpul facultății și era aproape completă. Apoi, de curând, Tate aflase că un laborator de cercetare federal urma să fie construit lângă

Sea Oaks și că ar fi fost o șansă excelentă să se angajeze acolo ca cercetător cu normă întreagă. Nimeni pe pământ nu era mai calificat: studiasse zonele inundate locale cea mai mare parte a vieții lui și cât de curând avea să aibă și un doctorat care să întărească asta. În doar câțiva ani putea să se mute în mlaștină cu Kya și să lucreze în laborator. Putea să se însoare cu Kya. Dacă ea îl mai voia.

Acum, săltând pe valuri spre canalul ei, văzu deodată barca Kyei țâșnind către sud, perpendicular cu traseul lui. Lăsă cârma și ridică amândouă brațele deasupra capului, fluturându-le frenetic ca să-i atragă atenția. Îi răcni numele. Însă ea se uita către est. Tate aruncă o privire într-acolo și văzu barca lui Chase cârmind către ea. Tate dădu înapoi și privi cum Kya și Chase alunecau unul lângă altul prin valurile de un albastru-cenușiu, în cercuri din ce în ce mai mici, precum vulturii ce se curtează în văzduh. Făgașele de apă li se întretăiau, învolburate.

Tate continuă să privească, îi văzu întâlnindu-se și atingându-și degetele peste apa fremătăndă. Auzise zvonuri de la vechii amici din Barkley Cove, însă sperase că n-o să fie adevărate. Înțelegea de ce ar fi putut ajunge Kya să se îndrăgostească de un asemenea bărbat, arătos, romantic fără îndoială, care se fălea cu barca lui scumpă și o scotea la picnicuri fițoase. Ea n-avea de unde să știe ce viață ducea el în oraș — unde-și dădea întâlniri și flirta cam cu jumătate dintre tinerele din Barkley Cove, ba și din Sea Oaks.

Și, își zise Tate, cine-s eu să am ceva de comentat? Nu m-am purtat nici eu mai bine. Mi-am încălcat promisiunea, n-am avut nici măcar tăria s-o rup cu ea.

Lăsă capul în piept, apoi mai furișă o privire, la timp ca să-l vadă pe Chase aplecându-se s-o sărute. *Kya, Kya, își zise. Cum de te-am putut părăsi?*

Mări viteza și întoarse spre portul din sat, ca să-și ajute tatăl să pună în lăzi și să care ce pescuise.

Câteva zile, neștiind vreodată când anume are să sosească Chase, Kya se trezi iarăși că e atentă la huruitul bărcii sale. Cum făcuse și cu Tate. Fie că plivea prin grădină, spărgea lemne sau aduna midii, înclina ușor capul ca să poată capta mai bine sunetele. „Ciulea urechile“, cum zicea Jodie.

Sătulă de apăsarea speranței, aruncă în raniță proviziile pe trei zile de pesmeți, carne afumată și sardine și porni spre coliba cea veche și părăginită, „coliba de citit“, cum îi spunea ea. Acolo, cu adevărat ferită, era liberă să hoinărească, să strângă ce voia, să citească din cărți, să citească semnele naturii. Nu să aștepte ușurarea pe care i-o ofereau sunetele altcuiva sosind. Și se simțea mai puternică.

Într-un desiș de stejari, la o aruncătură de băț de baracă, descoperi o pană minusculă de pe grumazul unui cufundar cu gâtlej roșu și râse tare, în hohote. Își dorise dintotdeauna o asemenea pană și era aici, la doi pași.

Venea mai ales ca să citească. După ce-o părăsise Tate, cu atâția ani în urmă, nu mai avusese acces la cărți, așa că într-o dimineață trecuse cu barca de Ascuțiș și apoi mai făcuse cincisprezece kilometri până la Sea Oaks, o localitate ceva mai mare și mult mai cu nasul pe sus decât Barkley Cove. Săltărețu' zisese că oricine putea împrumuta cărți de la biblioteca de acolo. Kya se îndoise că se aplica și celor din mlaștină, însă decisese să afle.

Legase barca la ponton și traversase piața încadrată de arbori care dădea spre mare. Cât merse spre bibliotecă nu se uită nimeni la ea, nu se șopti nimic în urma ei și nici nu fu alungată de la vreo vitrină. Aici nu era Fata Mlaștinii.

Îi întinse doamnei Hines, bibliotecara, o listă de cursuri de la facultate:

— M-ați putea ajuta, vă rog, să găsesc *Principiile chimiei organice*, de Geissman, *Zoologia nevertebratelor din zonele inunde de coastă*, de Jones, și *Fundamentele ecologiei*, de Odun...

Văzuse titlurile la referințe în ultima dintre cărțile pe care i le adusese Tate înainte s-o părăsească și să se ducă la facultate.

— Așa, drăguță. Înțeleg. Va trebui să împrumutăm cărțile astea de la librăria Universității Carolinei de Nord de la Chapel Hill.

Așa că acum, la umbra vechii șandramale, citea o publicație științifică. Un articol despre strategiile reproductive era intitulat „Obraznicul mănâncă praznicul.” Pe Kya o umflă râsul.

Cum bine se știe, începea articolul, cel mai adesea în natură masculii cu caracterele sexuale secundare cele mai bătătoare la ochi, precum mărimea coarnelor, glasurile cele mai puternice, piepturile cele mai late și experiența cea mai bogată, își fac rost de cele mai bune teritorii fiindcă au alungat de pe ele alți masculi mai slabi. Femelele aleg să se împerecheze cu acești alfa impunători, fiind așadar inseminate cu cel mai bun ADN existent în zonă, transmis apoi progeniturii femelei — unul dintre fenomenele cele mai puternice în adaptarea și continuitatea vieții. Pe lângă asta, femelele au parte de cel mai bun teritoriu pentru puii lor.

Și totuși, unii masculi mai nepricopsiți, nu tocmai puternici, fără podoabe prea impunătoare și nu îndeajuns de isteți ca să păstreze teritorii bune au și ei un repertoriu de trucuri folosite ca să păcălească femelele. Umblă țațoși, expunându-și și umflându-și corpul mai puțin voluminos, sau țipă adesea — chiar dacă cu voci mai pițigaiate. Prefăcându-se și bazându-se pe semnale false, mai izbutesc, ici și colo, câte o populație. Masculii de broască-bou mai mărunței, scria autorul, se pitesc în iarbă, ascunzându-se în apropierea unui mascul alfa care orăcăie de zor ca să atragă partener. Când mai multe femele sunt atrase în același timp de vocalize, iar alfa e ocupat să se împerecheze cu una dintre ele, masculul mai slab apare țopăind și o copulează pe una dintre celelalte. Acestor impostori li se spunea „copulatori pe furiș.”

Kya își amintea cum, cu ani în urmă, le prevenea mămica pe surorile ei în privința tinerilor care-și ambalau de zor motoarele camionetelor prăpădite sau își purtau rablele cu radioul dat la maxim. „Băieții nevrednici fac o groază de gălăgie“, zicea mămica.

Citi apoi o consolare pentru femele. Natura e îndeajuns de iscusită pentru a se asigura că masculii care trimit semnale mincinoase ori se mută de la o femelă la alta o sfârșesc aproape întotdeauna singuri.

Un alt articol trata sălbaticile rivalități ale lichidelor spermactice. La cele mai multe forme de viață masculii concurează ca să insemineze femelele. Leii se pot lupta până la moarte; elefanții masculi rivali se iau în colți și fac zob tot ce le cade sub picioare, sfâșiindu-se. Deși foarte ritualizate, conflictele mai pot sfârși cu mutilări.

Ca să evite asemenea răniri, inseminatorii unor specii concurează în chipuri mai puțin violente, mai creative. Insectele au cea mai multă imaginație. Penisul masculilor de libelulă e echipat cu un soi de căuș care extrage sperma ejaculată de pretendentul anterior, înainte de-a o furniza pe a lui.

Kya puse revista în poală și își lăsa mintea să hoinărească odată cu norii. Unele insecte femele îi mănâncă pe masculi, unele mamifere foarte stresate își abandonează puii, mulți masculi aleg căi riscante sau viclene pentru a-și asigura întâietatea la reproducere. Nimic nu părea prea nedemn atâta vreme cât ducea mai departe pulsul vieții. Kya știa că nu era vorba despre o parte întunecată a naturii, ci doar de căi ingenioase de a se perpetua cu orice preț. Oamenilor, cu siguranță, le era rezervat ceva mai mult de-atât.

După ce trei zile n-o găsi pe Kya, Chase începu să întrebe dacă nu putea veni într-o zi anume, la o oră anume ca s-o vadă la ea

acasă ori pe plajă, și sosea întotdeauna la timp. Kya îi vedea de departe ambarcațiunea viu colorată — ca penele somptuoase care le cresc bărbătușilor în sezonul de împerechere — plutind pe talaz și știa că anume pentru ea venise.

Începu să-și alcătuiască în minte un tablou în care el o invita la un picnic cu prietenii lui. Râzând cu toții, aruncându-se în valuri, stropindu-se. El ridicând-o în brațe, învărtind-o. Apoi ar fi stat cu ceilalți și-ar fi împărțit sendvișuri și răcoritoare din lăzile frigorifice. Pic cu pic, se formară și niște imagini cu căsătorie și copii, chiar dacă le rezistă. *Probabil vreo necesitate biologică mă împinge la reproducere*, își spuse. Dar de ce să nu aibă și ea persoane apropiate în jur, la care să țină, ca toți ceilalți? De ce nu?

Și totuși, ori de câte ori încercă să-l întrebe când avea să-i facă cunoștință cu prietenii și părinții lui, cuvintele refuzară să-i iasă din gură.

Plutind lângă coastă într-o zi dogoritoare, după ce se întâlniseră, el zise că vremea era numai bună de-o baie.

— N-o să mă uit, făcu. Dă-ți jos hainele și sari în apă, apoi sar și io.

Ea se ridică în fața lui, ținându-și echilibrul în barcă, însă, când își trase peste cap tricoul, el nu-și feri privirea, ci întinse brațul și își trecu ușor degetele peste sânii ei fermi. Iar ea nu-l opri. Chase o trase înspre el, îi descheie fermoarul pantalonilor scurți și îi trase cu ușurință în jos pe șoldurile zvelte. Se dezbracă apoi de propria cămașă și de pantaloni și o făcu să se lase pe spate, binișor, peste prosoape.

Îngenunche la picioarele ei, fără să spună o vorbă, și o mângâie ușor ca o șoaptă, trecându-i cu buricele degetelor de la gleznă în sus, spre interiorul genunchiului, apoi, alene, tot mai sus pe coapsă. Ea își înalță corpul spre mâna lui. Degetele lui zăboviră în susul coapsei ei, îi atinseră chiloții. Începură să urce pe pânțele, ușoare ca gândul. Kya simți cum suiau pe stomac

către sâni și se răsuca, dând să se desprindă. El o împinse cu un gest ferm, făcând-o să se lase pe spate de tot, și mâna îi alunecă peste sânul ei, conturând lent, cu un deget, sfârcul. O privi fără să zâmbească și, coborându-și mâna, o apucă de chiloși. Îl dorea, îl dorea cu totul și trupul îi zvâcni către el. Însă, după câteva clipe, își lăsă mâna peste a lui.

— Haide, Kya, zise Chase. Așteptăm de-o veșnicie. Am fost destul de răbdător, nu crezi?

— Chase, ai promis.

— La naiba, Kya, ce tot așteptăm? zise și se ridică în capul oaselor. Ț-am arătat că-mi pasă de tine. De ce nu?

Se ridică și ea și își trase la loc tricoul.

— Și după aia? De unde știi că n-o să mă părăsești?

— De unde poate cineva să știe? Da' eu, Kya, nu mă duc nicăieri. Și-s îndrăgostit de tine. Vreau să fiu cu tine tot timpul'. Ce să mai fac să-ți arăt asta?

Nu menționase până atunci dragostea. Kya îi căută în ochi adevărul, însă întâlni doar o uitătură dârză. De nedeslușit. Nu știa exact ce simte în privința lui Chase, însă nu se mai simțea singură. Părea suficient.

— Curând, bine?

El o trase mai aproape.

— În regulă. Vino-ncoa.

O cuprinse în brațe și rămaseră așa sub soare, plutind în derivă, cu *fâș-pleosc*-ul valurilor sub ei.

Ziua se scurse și noaptea se așeză, grea, peste lume. Luminile satului dansau ici și colo, pe țărm, departe, iar stelele licăreau deasupra mării.

Chase zise:

— Mă-ntreb ce face stelele să clipească așa.

— Tulburările atmosferice. Ca, de pildă, vânturile din straturile superioare ale atmosferei.

— Chiar așa?

— Sigur știi că majoritatea stelelor sunt prea departe ca să le putem vedea. Le vedem doar lumina, care poate fi distorsionată de atmosferă. Numai că, firește, stelele nu stau pe loc, ci se deplasează foarte rapid.

Kya știa din cărțile lui Albert Einstein că nici timpul nu e mai fix decât stelele. Timpul se grăbește și încetinește în jurul planetelor și sorilor, e altfel pe munți decât în văi și face parte din aceeași țesătură ca și spațiul, care se curbează și se umflă precum marea. Obiectele, fie ele planete sau mere, cad sau orbitează nu din cauza unei energii gravitaționale, ci fiindcă plonjează în pliurile mătăsoase ale spațiu-timpului — ca undele circulare din apa unui bazin — create de obiectele cu masă mai mare.

Kya, însă, nu spuse nimic din toate astea. Gravitația, din păcate, nu preocupă din cale afară mintea omului și textele de manual încă învățau elevii că merele cad la sol din cauza unei forțe puternice din centrul Pământului.

— A, știi ce? zise Chase. M-au întrebat dacă nu vreau s-ajut la antrenatu' echipei de fotbal.

Ea îi zâmbi, zicându-și: *Ca orice altceva din univers, suntem atrași de cei cu masă mai mare.*

În dimineața următoare, într-una din rarele expediții la Piggly Wiggly ca să-și cumpere câteva lucrăsoare pe care Săltărețu' nu le avea la vânzare, Kya ieși din băcănie, mai să se ciocnească de părinții lui Chase — Sam și Patti Love. Știa cine-i ea — știa toată lumea.

Îi mai zărise prin oraș când și când, mai mult de la distanță. Sam putea fi văzut la teigheaua de la Western Auto, ocupându-se de clienți, deschizând catastiful cu socoteli. Kya își aminti cum, când era o copilă doar, Sam o alungase de lângă vitrină de parcă ar fi putut să-i sperie pe mușteriii adevărați. Patti Love nu lucra la magazin cu normă întreagă, ceea ce-i îngăduia să umble grăbită

pe stradă, înmânând fluturași cu Concursul Anual de Brodat sau Festivalul Reginei-Crab. Purta mereu haine frumoase, tocuri înalte, poșetă și pălărie în culori asortate, potrivit necesităților climatului sudic. Despre orice ar fi stat de vorbă, reușea să strecoare ceva despre cum Chase era cel mai bun atacant pe care-l văzuse localitatea.

Kya zâmbi timidă, privind-o drept în ochi pe Patti Love, sperând că femeia avea să-i vorbească într-un fel mai personal ori să se prezinte. Poate s-o recunoască drept iubita lui Chase. Însă cei doi se opriră abrupt, fără o vorbă, și se dădură în lături — ocolind-o mai mult decât ar fi fost necesar. Și își văzură de drum.

În seara de după ce dăduse peste ei, Kya și Chase plutiră cu barca ei până sub un stejar, un uriaș ale cărui rădăcini se bombau, înălțându-se suprafața apei și alcătuind grote mici unde se adăposteau vidre și rațe. Vorbind în șoaptă, în parte ca să nu tulbure păsările și în parte de frică, Kya îi relată lui Chase întâlnirea cu părinții lui și întrebă dacă avea să îi cunoască curând.

Chase rămase tăcut, făcându-i stomacul să se strângă.

Zise, în cele din urmă:

— Cum să nu? Curând, promit.

Dar nu se uită la ea zicând asta.

— Dar ei știi despre mine, așa-i? Despre noi? întrebă Kya.

— Normal.

Barca se abătuse prea aproape de stejar probabil, întrucât chiar atunci o bufniță mare cu corn, dolofană și pufoasă ca o pernuță, se lăsă în plonjeu de pe o ramură, apoi porni să bată alene din aripi, alunecând peste lagună, cu penele de pe piept reflectând modelele molatice ale apei.

Chase luă mâna Kyei, alungându-i îndoiala din degete.

Săptămâni întregi, apusul soarelui și înălțarea lunii fură martori ai preumblărilor Kyei și ale lui Chase prin baltă. Dar, de fiecare dată când ea rezistă avansurilor lui, Chase se opri.

Imaginile cu porumbițe sau curci, singure cu puii piuitori, în vreme ce masculii plecaseră demult la alte femele, cântăreau greu în mintea ei.

Nu ajunseră decât să stea împreună, întinși și goi, în barcă, cu toate bârfele lumii din sat. Deși Chase și Kya se țineau deoparte, localitatea era mică și oamenii îi vedeau în barca lui sau pe plaje. Culegătorilor de creveți nu le scăpau prea multe dintre cele petrecute pe mare. Și se vorbea. Se clevetea neîncetat.

P E D R U M U R I D E M U N T E

1966

Coliba stătea tăcută în forfota de dimineață a mierlelor, în vreme ce un strat de pâclă groasă de iarnă se lungea la nivelul solului, împingându-se în pereți ca niște fuoare mari de bumbac. Cu banii căpătați pe midii vreme de câteva săptămâni, Kya cumpărase mâncare mai de soi. Avea bucăți de șuncă prăjită cu melasă, sos roșu, biscuiți cu smântână și gem de mure. Chase bea cafea instant, ea ceai fierbinte. Erau împreună de aproape un an, cu toate că nici unul, nici celălalt nu menționa asta. Chase vorbi despre cât de norocos era că taică-su deținea Western Auto:

— Așa o s-avem o casă drăguță când ne căsătorim. O să-ți construiesc una cu etaj, pe plajă, c-o verandă de jur-împrejur. Sau orice fel de casă vrei, Kya.

Kya simți că i se taie răsufarea. O voia în viața lui. Nu era doar o aluzie, ci mai degrabă un fel de cerere în căsătorie. Avea să aparțină cuiva. Să facă parte dintr-o familie. Se așeză mai bine pe scaun.

El urmă:

— Nu cred c-ar trebui să stăm chiar în sat. Te-ar zgudui prea mult. Dar putem să ne facem un loc al nostru pe la margine. Mai aproape de baltă, adică.

În ultimul timp i se mai formaseră în minte gânduri vagi despre o eventuală căsnicie cu Chase, dar nu îndrăznise să stăruie asupra lor. Și uite-l acum pe el zicând asta cu voce tare.

Kya respira precipitat, mintea ei respingea cele auzite și totodată încerca să-și imagineze posibilitatea. *Pot s-o fac, își zise. Dacă ne ținem departe de oameni, ar putea să meargă.*

Apoi, plecând capul, întrebă:

— Și părinții tăi? Le-ai spus?

— Kya, tre' să-nțelegi ceva despre ai mei. Mă iubesc. Dacă zic că asta vreau io, așa rămâne. O să se-ndrăgostească de tine când or s-ajungă să te cunoască.

Ea își mușcă buzele, dorindu-și să-l creadă.

— O să construiesc și-un studio pentru toate chestiile tale, continuă el. Cu ferestre mari, ca să vezi bine detaliile de la penele alea afurisite.

Kya nu știa dacă are pentru Chase sentimentele unei soții, însă în acea clipă inima i se umplu cu ceva aidoma iubirii. Gata cu scormonitul după midii.

Întinse brațul și atinse pandantivul de la gâtul lui.

— Apropo, zise Chase. Am de mers cu mașina la Asheville, în câteva zile, ca să cumpăr ceva mărfuri pentru prăvălie. Și mă gândeam... ce-ar fi să vii cu mine?

Cu ochii ațintiți în pământ, ea zise:

— Da'-i un oraș mare. Și n-am haine cum trebuie, nici măcar nu știu ce haine mi-ar trebui și...

— Kya, Kya, ascultă. O să fi cu mine. Eu știu tot. Nu trebuie să ne ducem pe la cine știe ce localuri scumpe. Numai umblând cu mașina prin Carolina de Nord o să vezi destule — Platou' Piedmont, munții Great Smoky, ce naiba. Și-apoi, când ajungem, ne putem duce la un drive-in să ne luăm burgeri. Nu trebuie să vorbești cu nimeni dacă nu vrei. Mă ocup eu de tot. Am fost de-o groază de dăți. Și la Atlanta am fost. Asheville e nimica. Uite, dac-o fi să ne căsătorim, n-ar strica să mai vezi și tu o țară lumea. Să-ți întinzi și tu aripile alea lungi.

Ea înclină capul a încuviințare. Dacă nu altceva, măcar să vadă munții.

El continuă:

— E-o treabă de două zile, așa c-o să rămânem peste noapte pe undeva. Un loc modest, un motel, d-astea. E-n regulă, suntem adulți.

— Ah, făcu ea. Înțeleg.

Kya nu fusese niciodată cu mașina pe-o șosea, de aceea, câteva zile după aceea, înaintând cu Chase la vest de Barkley, în camioneta lui, se apucă de banchetă cu amândouă mâinile și începu să se holbeze pe geam. Drumul șerpuia prin kilometri de ierburi și palmieri pitici, lăsând în spate marea.

Mai bine de-o oră, întinderile familiare de iarbă și canale se perindară pe geamul camionetei. Kya văzu găinușe de mlaștină și egrete, liniștită de asemănarea acestei lumi cu a sa, de parcă nici n-ar fi plecat de acasă, ci ar fi luat casa cu ea.

Apoi, deodată, ca după o linie trasată pe pământ, pajiștile inundate se sfârșiră și un pământ prăfuit — golaș, îngrădit în pătrate și brăzdat rânduri-rânduri — li se întinse înainte. Apoi câmpuri de cioturi paraplegice, resturi ale unor codri doborâți. Șiruri de stâlpi înstrunați cu cabluri electrice întinzându-se spre orizont. Kya știa, firește, că zona mlaștinoasă de coastă nu acoperă globul întreg, însă nu ieșise niciodată din ea. Ce-i făcuseră oamenii pământului? Casele, de aceeași formă toate, ca niște cutii de pantofi, ghemuite pe peluze tunse periută. Un stol de flamingo roz se hrănea într-o curte, însă, când Kya se răsuci surprinsă într-acolo, băgă de seamă că erau de plastic. Căprioarele erau de ciment. Și singurele rațe care se vedeau zburând apăreau zugrăvite pe cutiile poștale.

— Sunt incredibile, nu? zise Chase.

— Ce?

— Casele. N-ai mai văzut așa ceva, nu?

— N-am mai văzut.

Peste alte ore, de pe podișul Piedmont, văzu Munții Apalași schițați în linii blânde, albastrii, la orizont. Începură să apară creste de stâncă în drumul lor și un șir de munți împăduriți porni să se desfășoare domol, cât putu Kya să vadă în zare.

Norii zăboveau între brațele încrucișate ale dealurilor, apoi se umflau și, ridicându-se, pluteau alene. Lujeri de vapori se răsuceau în spirale strânse și se întindeau către ravenele mai călduțe, purtându-se precum ceața ce căuta să se oploșească prin smârcurile umede ale bălții. Același joc al legilor fizicii la lucru într-un domeniu diferit al biologiei.

Kya era de la șes, un tărâm al orizonturilor, unde soarele apunea și luna se ridica la timp. Aici însă, unde topografia era o harababură, soarele făcea echilibristică peste piscuri, afundându-se sub câte o culme, pentru ca apoi să se ivească iar, când camioneta lui Chase urca spre următorul versant. La munte, observă ea, momentul apusului depindea de unde te affai pe pantă.

Se întrebă pe unde erau pământurile bunicului ei. Poate că neamul ei ținuse porci într-o cocină mâncată de intemperii cum văzuse odată pe-o pajiște, cu un pârâiaș susurând alături. O familie care-ar fi trebuit să fie a ei trudise, răsese și plânsese cândva pe aceste meleaguri. Unii poate că mai erau pe aici, împrăștiați prin ținut. Anonimi.

Șoseaua se făcu o autostradă cu patru benzi și Kya se ținu bine. Camioneta lui Chase gonia la doar câțiva pași de alte vehicule grăbite. Intră pe o bandă curbată care se ridica în aer ca prin minune și care-i duse către oraș.

— Un nod rutier, zise el cu mândrie.

Clădiri enorme, cu câte opt ori zece etaje, se ridicau pe fundalul munților. Șiruri de mașini umblau brambura ca niște crabii de nisip, iar pe trotuare era puzderie de oameni, atât de mulți că o făcură pe Kya să-și lipească fața de geam, cercetându-le chipurile, gândindu-se că, firește, mămica și tăticu' trebuie să se

afle printre ei. Un băiat bronzat și brunet care alerga pe trotuar semăna cu Jodie, și se roti pe banchetă ca să-l privească. Firește că fratele ei era om în toată firea deja, și totuși nu-l slăbi din priviri pe băiat până ce acesta nu dispăru după un colț.

De cealaltă parte a orașului, Chase rezervase o cameră la un motel mai mărginaș, o clădire cu un singur nivel găzduind odăi cafenii luminată de neoane închipuind siluetele unor palmieri.

După ce Chase descuie ușa, Kya păși într-o cameră care părea suficient de curată, însă duhnea chimic a produse de curățat și era mobilată în manieră americană ieftină: lambriuri false, pat cu adâncitură în saltea, dotat cu aparat de vibro-masaj nichelat care funcționa cu monede, și un televizor alb-negru legat de masă cu un lanț incredibil de gros, prevăzut cu lacăt. Așternuturile erau de culoarea verde a limetei, iar mocheta, portocalie. Minteia Kyei se duse către toate locurile unde se îmbrățișaseră — pe nisipuri de cristal lângă bazine mareice, în bărci, legănându-se sub lumina lunii. Aici patul domina cu mărimea sa odaia, însă locul nu aducea deloc a iubire.

Chase se opri lângă ușă, cu un aer expert.

— Nu-i chiar grozav, zise el, lăsându-și rucsacul pe scaun.

Apoi păși spre ea.

— Da’-i timpu’, de acord, Kya? S-a făcut timpu’.

Acesta, firește, îi fusese planul. Însă ea era gata. Trupul ei tânjise luni bune după asta și, odată ce venise vorba și de căsătorie, mintea cedase. Dădu din cap a încuviințare.

El se apropie încet și-i desfăcu nasturii bluzei, apoi o roti ușurel pe călcâie și-i scoase sutienu. Îi trecu degetele peste sâni. Kya simți cum o căldură i se lasă dinspre piept către coapse. Când Chase o întinse pe pat, în lumina slabă a neanelor verzi și roșii ce se prefira prin perdelele subțiri, închise ochii. Înainte, pe parcursul acelor încercări nefinalizate când îl oprise, degetele sale avuseseră atingeri magice, aduseseră la viață părți ale ei, îi făcuseră trupul să se arcuiască spre el, să vrea, să ceară. Acum însă, după

ce permisiunea fusese în sfârșit dată, el fu cuprins de o grabă sălbatică ce-l făcu să treacă peste nevoile ei și să-și vadă, pripit, de ale sale. Simți o sfâșiere profundă și se gândi că ceva mergea rău.

— E bine. O să fie mai bine de-acum, zise el cu siguranță în voce.

Dar nu se făcu mai bine și curând el se lăsă pe-o parte, cu un zâmbet lăbărțat pe figură.

După ce Chase adormi, rămase uitându-se la luminile pâlpâitoare ale panoului cu *Camere libere*.

Câteva săptămâni mai târziu, după ce terminară un mic dejun format din ouă ochiuri și șuncă acasă la Kya, ea și Chase zăboviră la masa din bucătărie. Era bine înfășurată într-o pătură după ce făcuseră dragoste, activitate a cărei calitate sporise doar un pic de la prima încercare de la motel. De fiecare dată rămânea cu dorința neostoită, însă n-avea nici cea mai vagă idee cum ar fi putut aduce în discuție un asemenea subiect. Și, oricum, nici nu știa cum ar fi trebuit să se simtă. Poate că așa era normal.

Chase se ridică de la masă, îi înălță bărbia cu degetele, o sărută și zise:

— Păi... n-o să mai pot ieși prea mult în zilele următoare... cu Crăciunu' și toate alea. Se-ntâmplă tot soiul de chestii, mai îmi vin niște rubedenii în vizită...

Kya ridică privirea spre el și rosti:

— Speram că poate... știi tu... să merg și eu la petreceri și lucruri din astea. Sau măcar la cina cu familia ta, de Crăciun.

Chase se lăsă la loc în scaun.

— Kya, uite, am tot vrut să vorbesc cu tine despre asta. Vreau să mergem la dans la Elk Club și chestii, da' știi și cât de timidă ești, că nu vrei să ai de-a face cu satu'. Știu că ți-ar fi groază. N-ai ști pe nimeni și nici haine potrivite n-ai. Să dansezi știi? Tu nu faci nimica din chestiile alea. Și înțelegi, nu?

Cu privirea ațintită în podea, ea zise:

— Da, așa-i cum zici. Dar, până la urmă, ar trebui să-ncep să am și eu cumva de-a face cu viața ta. Să-mi întind aripile, cum ai zis. Așa c-o să trebuiască să-mi fac rost de haine, să-i cunosc pe prietenii tăi, rosti ridicând capul. Și m-ai putea învăța să dansez.

— Aș putea, cum nu, și-o să te și-nvăț. Da' mă gândesc la noi doi și la ce avem noi aici. Îmi place timpul' petrecut împreună, io cu tine. Sincer să fiu, m-am cam săturat de balurile alea prostești. Parcă-s la fel dintotdeauna. Sala de sport de la liceu. Babalâci și tinerei de-a valma. Aceeași muzică tâmpită. Îs gata să le las în urmă. Știi, când ne-om lua, oricum n-o să facem chestii d-astea, așa că de ce te-aș vâri acum în ele? N-are nicio noimă. Bine?

Ea își pironi iarăși privirea în podea, așa că el îi ridică din nou bărbia și i se uită în ochi. Zise apoi, cu un zâmbet larg:

— Și, frățioare, să vezi și cum e chestia cu luatu' cinei de Crăciun în familie. Îmi vin din Florida niște mătuși d-ale mamei, babe în toată legea. Nu le tace gura nicio clipită. N-aș dori asta nimănui. Mai ales ție. Crede-mă, n-o să pierzi nimica.

Ea rămase tăcută.

— Pe bune, Kya, vreau să te simți în largu' tău. Ce-avem noi aici e lucru' cel mai special pe care ar putea să-l spere cineva. Și chestiile alelalte — aici începu să taie aerul cu mișcări ale brațelor — îs doar prostii.

O trase pe genunchi și ea își lipi capul de umărul lui.

— Aici e totu', Kya. Nu chestiile alelalte.

O sărută apoi, cald și duios, și se ridică.

— Bun. Tre' s-o iau din loc.

Kya își petrecu singură cu pescărușii Crăciunul, cum făcuse în toți anii de când plecase mămica.

Trecură apoi două zile după Crăciun și Chase tot nu apăru. Călcându-și promisiunea făcută sieși de a nu mai aștepta

niciodată pe nimeni, Kya se tot plimbă încoace și-ncolo pe țărmul lagunei, cu părul împletit în cosițe și dată pe buze cu vechiul ruj rămas de la mămica.

Balta se întindea înveșmântată în haine de iarnă, cafeniuri și griuri. Kilometri de ierburi, veștede după ce-și răspândiseră semințele, plecau supuse capetele către apă. Vântul biciuia și sfărteca, făcând tulpinile aspre să scoată vaiete gălăgioase. Kya își despletii părul, smuncindu-și cosițele, și se șterse la buze cu dosul palmei.

În dimineața celei de-a patra zile, era în bucătărie, singură, punându-și în farfurie pesmeți și ouă. „Unde-i el, după atâta vorbit despre *ce-avem noi aici e lucru' cel mai special?*” se înfurie ea. Îl văzu pe Chase, cu ochii minții, jucând fotbal cu prietenii sau dansând pe la petreceri. „Tâmpeniile de care, cică, s-a săturat.”

Și, în sfârșit, zumzetul bărcii lui. Sări de la masă ca arsă, dădu ușa de perete și alergă până la lagună, în vreme ce barca devenea vizibilă. Nu era însă barca de curse a lui Chase și nici Chase, ci un tânăr cu păr auriu, tăiat mai scurt, însă tot greu de împlânzit sub șapcă. Era vechea șalupă de pescuit, iar pe punte, în picioare, era Tate, ajuns bărbat în toată firea. Chipul nu-i mai era băiețesc, ci arătos, matur. Ochii săi formau o întrebare, buzele un surâs timid.

Kya se gândi mai întâi să fugă. Însă mintea ei țipă: *NU! Asta-i laguna mea; și eu mereu fug. De data asta, nu.* Următorul gând fu să culeagă de pe jos o piatră și, de la cincisprezece pași, să o arunce în el. Tate se feri iute și piatra îi trecu vâjâind pe lângă frunte.

— Rahat, Kya! Ce naiba? Stai, zise, văzând-o că pune mâna pe altă piatră și că-l țintește.

Își duse mâna la față.

— Kya, pentru numele lui Dumnezeu, oprește-te. Nu putem să vorbim?

Piatra îl lovi tare în umăr.

— CARĂ-TE DIN LAGUNA MEA, SCÂRBĂ DE DOI BANI CE EȘTI! CUM ȚI SE PARE VORBITUL ĂSTA? își răcni ea ocară și se uită frenetic în jur după încă o piatră.

— Kya, ascultă-mă. Știu că ești cu Chase acum. Respect asta. Nu voiam decât să stăm de vorbă. Te rog, Kya.

— De ce-aș vorbi cu tine? Nu mai vreau să te văd ÎN VECI! zise, apucând o mână de pietricele și azvârlindu-le către fața lui.

El se feri, se aplecă în față și se apucă de marginea bărcii, care atingea acum, cu un zgâlțâit, malul.

— CARĂ-TE, AM ZIS! Tot țipând, deși nu la fel de tare, urmă: Da, sunt cu altcineva acum.

Tate se îndreptă de șale după zguduitură, apoi se așeză pe băncuța de la provă.

— Kya, te rog, sunt lucruri pe care ar trebui să le știi despre el.

Tate nu plănuiise să aibă o discuție despre Chase. Vizita asta surpriză n-avea să meargă deloc cum își imaginase.

— Ce tot spui? N-ai niciun drept să vorbești despre viața mea privată.

Se apropiase la cinci pași de el și scuipa cuvintele.

El, cu fermitate, zise:

— Știu că n-am, dar tot o fac.

Auzind asta, Kya se întoarse să plece, însă Tate, în spatele ei, ridică vocea.

— Nu stai în sat. Nu știi că Chase iese și cu altele. Acum o noapte l-am văzut în mașină, după o petrecere, cu o blondă alături. Nu-i destul de bun pentru tine.

Ea se roti iarăși spre el.

— Serios? TU ești ăla care m-a lăsat, care nu s-a întors după ce-a promis, care nu s-a mai întors niciodată. Tu ești ăla care n-a scris niciodată un rând ca să explici de ce, ori măcar să-mi spui dacă ești viu sau mort. N-ai avut tupeul s-o rupi cu mine. N-ai fost destul de bărbat să mi-o spui în față. Ai dispărut

și-atât. RAHAT CU OCHI. Și-apoi, după atâția ani, apari aici, plutind pe apă... Ești mai rău ca el. Poate că nu-i perfect, dar tu ești mult mai jalnic.

Se opri brusc, privindu-l țintă.

Cu palmele deschise, el imploră:

— Ai dreptate-n privința mea, Kya. Tot ce spui e adevărat. Am fost un rahat cu ochi. Și n-am avut niciun drept să aduc vorba de Chase. Nu-i treaba mea. N-o să te mai deranjez. Venisem doar să-mi cer iertare și să explic situația. Ani de zile mi-a părut rău, Kya, te rog.

Kya simți că se dezumflă ca o pânză rămasă fără vânt. Tate era mai mult decât întâia ei iubire: îi împărtășea devotamentul pentru mlaștină, o învățase să citească și era singura legătură, chiar dacă atât de slabă, cu familia-i dispărută. Era o pagină de timp, o poză într-un album vechi, singura pe care-o avea. Inima îi bubuia în piept; furia i se destrăma.

— Uită-te la tine... te-ai făcut așa de frumoasă. O femeie. Ești bine? Încă vinzi midii?

Îl uluia felul în care se schimbase ea, felul în care trăsăturile îi deveniseră mai rafinate și totuși mai răpitoare, proeminența pomeților, buzele pline.

— Da. Da.

— Ți-am adus ceva.

Scoase dintr-un plic și-i întinse o pană roșie de pe gușa unei ciocănitore nordice. Ea vru s-o azvârle cât colo, dar o pană ca asta nu mai găsisese până atunci; de ce să n-o păstreze? O îndesă în buzunar, fără să-i mulțumească.

Vorbind repezit, el zise:

— Kya, faptul că te-am părăsit nu a fost doar greșit, a fost cel mai rău lucru pe care l-am făcut ori o să-l fac în viața mea. Am regretat cu anii și mereu o să regret. Mă gândesc în fiecare zi la tine. O să-mi pară rău tot restul vieții că te-am părăsit. Chiar am crezut că n-o să poți lăsa balta și să trăiești în cealaltă lume,

așa că nu vedeam cum am fi putut rămâne împreună. Numai că am greșit și-a fost o mizerie că nu m-am întors și n-am stat de vorbă cu tine despre asta. Știu de câte ori ai tot fost părăsită. N-am vrut să știu cât rău ți-am făcut. N-am fost îndeajuns de bărbat. Exact cum ai zis.

Termină de vorbit și își îndreptă privirea spre ea.

Kya, într-un târziu, spuse:

— Și-acum ce vrei, Tate?

— Vreau, dacă poți, să găsești o cale să mă ierți.

Trase aer în piept și așteptă.

Kya își privi degetele de la picioare. De ce să ducă povara iertării tot cei răniți, cei care sângerează încă? Nu răspuse.

— A trebuit să-ți spun, Kya, atâta tot.

Cum ea tăcea încă, urmă:

— Sunt la studii de doctorat în zoologie. Mai mult protozoologie. Ți-ar plăcea mult.

Ea nu-și putea imagina una ca asta; se uită peste lagună să vadă dacă se ivea Chase. Lui Tate nu-i scăpă; ghicise de la bun început că pe Chase îl aștepta ea acolo.

Cu nici o săptămână în urmă, Tate îl văzuse pe Chase, în sacoul cel alb de seară, la gala de Crăciun, dansând cu diverse femei. Balul, ca majoritatea evenimentelor din Barkley Cove, se ținuse în sala de sport a liceului. Când „Wolly Bully“ începuse să se audă scremut din sistemul de sonorizare cam pirpiriu amplasat sub panoul de baschet, Chase se apucase să-nvârtă o brunetă. Când începuse „Mr. Tambourine Man“, lăsase ringul de dans și pe brunetă și se duse să tragă o dușcă de whisky din butelca de metal împreună cu alți foști sportivi ai liceului. Tate, care stătea de vorbă cu doi dintre foștii lui profesori, nu departe, îl auzise spunând: „Mda, e sălbăticuță ca vulpea prinsă-n laț. Cum te-ai aștepta de la o fătucă de mlaștină. Merită toț' banii pe care-i dau pe benzină.“

Tate reușise cu greu să se depărteze fără vreo reacție.

Un vânt rece înfiora apa lagunei. Așteptându-se să-l vadă pe Chase, Kya dăduse fuga doar în blugi și cu o bluziță pe ea. Se cuprinse cu brațele, strâns.

— Ai înghețat de frig; hai înăuntru, zise Tate și arătă cu capul spre casă, unde fumul pufăia, ridicându-se pe hornul ruginit.

— Tate, cred c-ar trebui să pleci acum, zise Kya, aruncând câteva priviri iuți spre canal.

Dacă apărea Chase exact când era Tate aici?

— Kya, te rog, doar câteva minute. Tare aș vrea să-ți văd iarăși colecțiile.

Ca răspuns, ea se întoarse și porni alergând spre baracă, iar Tate o urmă. Se opri pe verandă. Colecția îi crescuse de la o pasiune copilărească la un adevărat muzeu de istorie naturală a bălții. Tate luă în palmă cochilia unei scoici San Jacques, etichetată cu culoarea plajei pe care fusese găsită și având atașată o imagine mică cu scoica hrănindu-se cu creaturi mai mărunte ale mării. Fiecare specimen — sute, poate mii — era la fel. Pe unele le mai văzuse, în adolescență, acum însă le vedea ca un doctorand în zoologie, ca un om de știință.

Se întoarse către ea, care rămăsese pironită în prag.

— Kya, sunt minunate, au detalii fantastice. Ai putea scrie o carte despre toate astea... O mulțime de cărți.

— Nu, nu. Sunt doar pentru mine. Mă ajută să-nvăț, atâta tot.

— Kya, ascultă-mă. Știi mai bine decât oricine că bibliografia de referință pe zona asta aproape că nu există. Cu notațiile astea, cu așa date tehnice și desene splendide, ar fi cărțile pe care le-a așteptat toată lumea.

Era adevărat. Vechile ghiduri ale mămicăi, cu scoici, plante, păsări și animale din zonă fuseseră singurele volume ieșite pe

piață și erau jalnic de lipsite de acuratețe, cu simple desene alb-negru și informații fragmentare la fiecare intrare indexată.

— Dacă mă lași să iau niște extrase, o să găsec un editor și-o să vedem ce zice.

Ea îl privi lung, neștiind ce să creadă. Ar fi trebuit să se ducă undeva, să se vadă cu oameni? Lui Tate nu-i scăpă uitătura ei întrebătoare.

— Nici n-ar trebui să pleci de-acasă. Poți să trimiți extrasele prin poștă la editură. Și ți-ar aduce ceva bani. Probabil nu o sumă uriașă, dar poate că n-o să mai trebuiască să sapi după midii tot restul vieții tale.

Însă Kya tot nu spunea nimic. Tate o îmboldea iarăși să-i pese de ea și nu doar se oferea să aibă el grijă. Parcă fusese acolo toată viața ei. Și-apoi dispăruse.

— Ai putea să-ncerci, Kya. Cu ce ar strica?

Încuviință până la urmă ca el să ia niște mostre; Tate alege o colecție de scoici și cocorul albastru, datorită schițelor detaliate făcute cu pasărea în toate anotimpurile și unei picturi în ulei delicate care-i punea în evidență pana curbată de pe creștet.

Tate luă pictura cu pana — sute de trăsături minuscule de pensulă, o bogăție de culori culminând cu un negru intens, care reflecta într-o asemenea măsură lumina, încât părea că razele soarelui ating pânza. Detaliul micii rupturi din coadă era atât de aparte, încât Tate și Kya își dădură seama că era vorba despre întruchiparea primei pene pe care i-o dăruise el în pădure. Ridică privirile de pe pană, uitându-se unul la altul. Ea își întoarce fața, străduindu-se să nu simtă nimic. N-avea de gând să se lase iarăși trasă către cineva în care nu putea să aibă încredere.

Tate făcu un pas și o atinse pe umăr, încercând, cu blândețe, să o întoarcă spre el.

— Kya, îmi pare tare rău că te-am părăsit. Te rog, mă poți ierta?

Ea, într-un târziu, se răsuci și-l privi.

— Nu știi cum, Tate. N-aș mai putea să te cred vreodată.
Te rog, Tate, du-te acum.

— Înțeleg. Mulțumesc că m-ai ascultat, că mi-ai dat șansa asta ca să-mi cer iertare.

Mai așteptă o clipă, însă ea nu mai spuse nimic. Dar măcar nu pleca de-acolo cu mâna goală. Speranța unei publicări era un motiv ca să ia din nou legătura cu ea.

Kya așteptă până ce el dispăru pe canal, apoi se așeză pe nisipul rece și umed de pe țărmul lagunei, în așteptarea lui Chase. Cu voce tare, repetă vorbele pe care i le spusese lui Tate.

— Chase poate că nu-i perfect, dar tu ești mai rău.

Însă, privind încordată în apele întunecate, spusele lui Tate despre Chase — *l-am văzut în mașină, după o petrecere, cu o blondă alături* — nu voiau să-i iasă din minte.

Chase nu veni decât după o săptămână de la Crăciun. Trăgând șalupa în lagună, zise că poate să rămână, să petreacă cu ea noaptea de Anul Nou. Ținându-se de mână, se îndreptară spre baracă, unde parcă aceeași ceață se întindea pe acoperiș. Făcură dragoste și se cuibăriră, înfășurați în pături, pe lângă sobă. Aerul dens nu mai putea reține nicio moleculă de umezeală, așa că atunci când apa din ceainic dădu în fiert, picături grele se umflară pe cercevele reci ale geamurilor.

Chase trase din buzunar muzicuța și, apăsând-o de buze, cântă nostalgică melodie *Molly Malone*: „Acu' stafia ei împinge roaba pe străzi late și-nguste, și îngână: «Scoici și midii proaspete, proaspe-te-e»” .

Kyei îi păru că Chase, atunci când interpreta aceste piese melancolice, avea parcă mai mult suflet în el.

P E S C U I T O R U L D E C R E V E Ţ I

1969

În birtul La Naiba, pe seară, bârfele erau mai bune ca mâncarea de cină. Şeriful şi Joe pătrunseră în sala alungită, plină de lume şi înaintară spre tejgheaua barului, făcută dintr-un singur trunchi de pin, care se întindea pe latura stângă a încăperii, părând să se piardă în obscuritate. Localnicii — bărbaţi cu toţii, de vreme ce femeilor nu li se permitea accesul — se îmbulzeau la bar ori stăteau aşezaţi pe la mese. Cei doi ospătari prăjeau cârnaţi, creveţi, stridii şi chifteluţe de mălai, amestecau în mămăligă, turnau beri şi bourbon. Lumina era emisă doar de feluritele reclame la bere, ale căror becuri intermitente făceau ca interiorul să fie scaldat într-o licărire ca de chihlimbar, precum flăcările mişcătoare ale unui foc de tabără pe nişte feţe bărboase.

Ed şi Joe se opriră pe la mijloc de tejghea, într-un pâlc de pescari şi, de îndată ce comandară beri şi stridii fripte, începură întrebările: Ceva noutăţi? Cum se face că nu-s amprente? Da' la bătrânu' Hanson v-aţi gândit? Îi dus cu sorcova, pare-o chestie pe care-ar face-o el, să se suie aşa-n foişor şi să-mbrâncească pe cine se nimereşte. Aţi cam rămas cu ochii-n soare, aşa-i?

Cu Joe stavilă într-o parte şi Ed în cealaltă, înfruntară valul. Răspunseră, ascultară, încuviinţară. Apoi, prin vălmăşag, urechea şerifului prinse o voce domoală, echilibrată şi se răsuci într-acolo, faţă în faţă cu Hal Miller, pescuitor de creveţi din echipajul lui Tim O'Neal.

— Pot să vorbesc un minut cu dumneata, dom' şerif? Singuri?

Ed se trase de lângă tejghea.

— Cum să nu, Hal, vino-ncoace.

Îl călăuzi către o măsuță de lângă perete și se așezară acolo.

— Mai vrei o bere?

— Nu, îs bine. Mulțam.

— Te preocupă ceva, Hal?

— Mda, păi cum. Și tre' să scot la iveală chestia. Îmi cam stă pe chelie.

— Dă-i drumu'.

— Fir-ar, scutură din cap Hal. Nici nu știu... Poate că nu-i nimica, ori poate că trebea să-ți spun mai din timp. Mă tot macină ce-am văzut io.

— Spune odată, Hal. Și-o să vedem împreună dacă-i important ori ba.

— Bun, îi vorba de tărașenia cu Chase Andrews. Era chiar în noaptea-n care a murit, eu eram pe vasu' lui Tim și intram în golf, era târziu, trecut bine de miezu' nopții, și io cu Allen Hunt am văzut-o pe femeia aia, de-i zice lumea Fata Mlaștinii, ieșind cu șalupa din golf.

— Așa? La câtă vreme după miezul nopții?

— Cre' că era unu patrușcinci dimineața.

— Și încotro se ducea?

— Păi asta-i chestia, dom' șerif. Fix spre foișoru' de foc se îndrepta. Dacă se ținea pe rută ajungea taman la golfulețu' de lângă turn.

Ed expiră cu zgomot.

— Mda, Hal. Astea-s date importante. Foarte importante. Da' poți fi sigur că ea era?

— Păi... Allen și cu mine am deschis gura să vorbim despre asta în același timp și eram destul de siguri că-i ea. Am crezut același lucru amândoi, adică. Și ne-am întrebat ce mama naibii face așa de târziu, de ce umblă așa, fără lumini de bord. Bine c-am văzut-o, puteam să dăm peste ea. După aia am uitat de

asta cu totu'. Abia mai încolo am adunat doi și cu doi și mi-am dat seama că era aceeași noapte cu aia-n care a murit la foisor Chase. Și m-am socotit că aș face bine să vorbesc.

— Au mai văzut-o și alții de pe vas?

— N-am habar. Erau și alții pe punte, ne pregăteam să intrăm în port. Eram toți cu treabă. Da' pe ceilalți nu i-am întrebat. Atunci n-aveam de ce. Și n-am mai apucat după aia.

— Înțeleg. Hal, ai făcut bine că mi-ai spus. Nu-ți face nicio grijă. Tot ce poți face e să-mi zici ce-ai văzut. O să vă caut pe tine și pe Allen, să dați o declarație. Pot să-ți iau o bere acuma?

— Nu, cre' că mă duc glonț acasă. Noapte bună.

— Noapte bună și mulțumesc din nou.

De îndată ce Hal se ridică, Ed îi făcu semn lui Joe, care se tot uitase la el din două în două secunde, încercând să-i deslușească expresia facială. Îi dădură un minut lui Hal să-și ia la revedere și să plece, apoi ieșiră pe stradă.

Ed îi spuse lui Joe ce văzuse Hal.

— Omule, făcu Joe, asta chiar e ceva. Nu crezi?

— Cred că judecătoru' poate să dea un mandat. Nu-s sigur și-aș vrea să fiu sigur înainte să-l cer. Cu mandat putem să facem percheziție la ea acasă, să vedem dacă nu dăm de ceva fibre roșii care să se potrivească cu cele de pe hainele lui Chase. Tre' să aflăm ce zice ea c-a făcut în noaptea aia.

I E R B U R I D E M A R E

1967

Cât ținu iarna, Chase veni adesea la Kya, de obicei petrecând acolo câte o noapte la fiecare sfârșit de săptămână. Chiar și în zilele reci și umede ieșeau și pluteau printre desigurile împâclite, ea colecționând, el cântând la muzicuță melodii inventate pe loc. Notele pluteau odată cu ceața și se împrăstiau în adâncul pădurilor de mlaștină, părând cumva să fie absorbite și memorate de baltă, fiindcă, ori de câte ori trecea iarăși pe canalele acelea, Kya îi auzea muzica.

Într-o dimineață de la început de martie, Kya porni singură pe mare către sat. Cerul era înveșmântat într-un pulover mohorât de nori cenușii. Ziua lui Chase era peste două zile și pornise la Piggly să cumpere ingrediente pentru o masă festivă — unde avea să se afle și primul ei tort cu caramel. Își închipuise cum avea să pună tortul cu lumânărici aprinse în fața lui, pe masă — un eveniment care nu se mai petrecuse în bucătăria aceea de când plecase mămica. De mai multe ori, în ultima vreme, el zisese că economisește bani pentru casa lor. Așa că-și spusese că ar face bine să învețe să coacă la cuptor.

După ce-și legă barca și o porni pe doc către șirul de prăvălii, îl văzu pe Chase la celălalt capăt, de vorbă cu niște amici. Cu brațul pe după umerii unei fete zvelte, blonde. Mintea Kyei se strădui să găsească o noimă în asta, în vreme ce picioarele continuau să i se miște, micșorând distanța dintre ei. Nu se apropiase niciodată de Chase când era în tovărășia altora ori prin sat, însă, dacă nu voia să sară în apă, n-avea cum să-l evite de data asta.

Chase și prietenii se întoarseră îndată să se uite la ea și, în aceeași clipă, el își trase brațul de pe umărul fetei. Kya era îmbrăcată în pantaloni scurți albi făcuți dintr-o pereche de blugi scurtați care-i puneau în evidență picioarele lungi. Câte o cosiță neagră îi cădea pe fiecare sân. Grupul se opri din vorbit și se holbară cu toții la ea. Știa că nu poate da fuga la pieptul lui și nedreptatea asta îi pârjolea inima.

Când ajunse în capătul docului, unde se aflau ei, el spuse:

— Ei, Kya, salut.

Mutându-și privirea dinspre el spre ceilalți, răspunse:

— Salut, Chase.

Îl auzi apoi zicând:

— Kya, îi mai ții minte pe Brian, pe Tim, pe Pearl și pe Tina?

Mai rosti grăbit câteva nume, apoi vocea i se frânse. Întorcându-se către Kya, zise:

— Iar ea este Kya Clark.

Ea, firește, nu și-i amintea de la vreo altă întâlnire; nu le fusese vreodată prezentată. Îi cunoștea drept Sfrijita-blondă și restul. Se simțea ca algele agățate de-o parâma, însă izbuti să zâmbească și să zică bună. Se ivise ocazia pe care o așteptase. Era aici, între prietenii cărora voia să li se alăture. Mintea îi lucra febrilă ca să găsească vorbe istețe, care să-i intereseze. În cele din urmă, doi dintre ei o salutară cu răceală și se depărtară brusc, iar ceilalți îi urmară îndată, ca un șir de găinușe înșiruite pe stradă.

— Așa deci, zise Chase.

— Nu vreau să întrerup nimic. Am venit după provizii, apoi o să mă-ntorc acasă.

— Nu întrerupi. Am dat din întâmplare peste ei. O să vin, cum am spus, duminică.

Chase își mută greutatea pe celălalt picior și duse mâna la pandantivul cu scoică.

— Ne vedem atunci, zise ea, însă Chase se răsucise deja și grăbea pasul ca să-i ajungă pe ceilalți.

Kya se grăbi spre piață, pășind pe lângă o familie de rațe domestice care umblau legănat pe Strada Mare, cu labelle lucioase, surprinzător de portocalii, contrastând cu fundalul opac al pavajului. În Piggly Wiggly, îndepărtându-și din minte imaginea cu Chase și fata aceea, ocoli raionul de panificație și o văzu pe cucoana de la inspectoratul școlar, madam Culpepper, la doar câțiva pași mai încolo. Se opriră ca un iepure și un coiot încurcați împreună într-un gard de sârmă. Kya era acum mai înaltă ca femeia și mult mai educată, deși niciuna dintre ele nu s-ar fi gândit la asta. După toată hăituaia de peste ani, Kya simți impulsul de a o lua la goană, însă se ținu tare și-i întoarse doamnei Culpepper o privire pătrunzătoare. Femeia înclină ușor capul și își văzură de ale lor.

Kya descoperi că cele trebuincioase pentru picnic — brânză, baghete franțuzești și ingrediente pentru tort — o costau toți bănuții pe care izbutise să-i strângă pentru ocazia asta. Dar era de parcă mâna altcuiva punea în coș cumpărăturile. Nu vedea decât brațul lui Chase lăsat pe umărul fetei. Cumpără un ziar local, fiindcă pe prima pagină se spunea ceva despre un laborator marin care urma să se deschidă în apropiere, pe coastă.

Odată ce ieși din prăvălie, cu capul în piept, se furișă ca un dihor până la ponton. Când ajunse acasă, se puse la masa din bucătărie ca să citească articolul despre noul laborator. Așa era, un centru științific nou-nouț avea să se deschidă la 30 de kilometri sud de Barkley Cove, lângă Sea Oaks. Cercetătorii aveau să studieze ecologia bălții, care contribuia la supraviețuirea a aproape jumătate din vietățile marine, într-un fel sau altul, și...

Kya întoarse pagina ca să continue articolul și dădu peste o poză cât toate zilele a lui Chase și a unei fete, deasupra unui anunț de logodnă: *Andrews – Stone*. Începu să bâiguie vorbe fără șir, apoi să bocească și-n cele din urmă să suspine cu suflarea

tăiată. Se ridică de la masă și depărtă ziarul de ochi. Îl apropie iarăși, se mai uită o dată — sigur îi jucase imaginația o festă. Dar erau acolo, cu fețele alăturate, zâmbind. Fata, Pearl Stone, frumoasă, părând bogată, cu un colier de perle și o bluză dantelată. Cea pe care o cuprinsese cu brațul. *Perle-la-gât.*

Atingând peretele, Kya își croi drum pe verandă și căzu pe pat, acoperindu-și cu mâinile gura deschisă. Apoi auzi un motor. Sări de pe saltea, se uită spre lagună și-l zări pe Chase trăgându-și barca la mal.

Lute ca un șoarece care scapă dintr-o cutie fără capac, se strecură afară înainte ca el să apuce s-o vadă și fugi în codru, departe de lagună. Se ghemui în spatele palmierilor pitici, privindu-l de acolo cum intră în baracă, strigând-o. N-avea cum să-i scape ziarul desfăcut pe masă. Chase ieși în câteva minute și porni spre plajă, gândindu-se că are s-o găsească acolo.

Kya nu se clinti, nici măcar după ce el reveni, strigând-o încă pe nume. Nu se mișcă din desiș până ce nu-i auzi barca depărtându-se. Parcă lovită în moalele capului, luă totuși mâncare pentru pescăruși și porni către soare, în direcția plajei. Dinspre ocean se iscase o briză puternică, așa că, atunci când ajunse, avu cel puțin vântul de care să se sprijine. Strigă pescărușii, aruncând în sus bucăți mari de baghetă franțuzească. Apoi blestemă mai tare și mai cu foc decât șuierul vântului.

T A L A Z U R I

1967

De pe plajă, Kya fugi la șalupa ei și porni cu viteză maximă spre mare, apucând-o direct către talazuri. Își dădu capul pe spate și răcni „Mizerabilule, RAHAT CE EȘTI... SCÂRNĂVIE!“ Valuri molatice, indecise împinseră într-o parte prova, opintindu-se în cârmă. Ca întotdeauna, oceanul părea mai furios decât mlaștina. Era mai adânc, avea mai multe de spus.

Cu multă vreme în urmă, Kya învățase ce trebuia știut despre curenții obișnuiți și despre marea; știa cum să-i folosească ori să-i străbată, tăindu-i perpendicular. Însă nu se mai aventurase în curenții de adâncime, dintre care unii erau stârniți de Curentul Golfului, care mișcă un șuvoi de un miliard și jumătate de metri cubi de apă în fiecare secundă, mai multă putere decât toate râurile de pe pământ la un loc — și toate acestea la doar o aruncătură de băț de brațele desfăcute ale Carolinei de Nord. Puhoiul produce curenți secundari necruțători, vârtejuri adânci și o inversare a circulației apei care se îmbină cu marea de coastă, zămislind una dintre cele mai frământate zone din mările lumii. Kya evitase acele locuri toată viața ei, dar nu le ocoli acum. Astăzi se năpusti direct în fălcile lor; ar fi făcut orice ca să învingă amărăciunea, furia.

Apa spumegândă se năpusti spre ea, ridicându-se sub provă și înclinând barca spre tribord. Barca se lăsă mult pe o parte, apoi se redresă. Fu trasă într-un talaz furios, care o purtă cu repeziciune. Părea prea riscant să se întoarcă împotriva curentului,

așa că se strădui să se țină în direcția lui, atentă la depunerile de nisip care formau, la suprafață, bariere mereu schimbătoare. O atingere în treacăt o putea răsturna.

De spinare i se spărgeau valuri, udându-i părul. Nori iuți, negri pluteau chiar deasupra capului Kyei, astupând lumina soarelui și ascunzând semnele vârtejurilor și turbulențelor. Absorbind căldura acelei zile.

Și totuși, nu era înfricoșată, deși tânjea să se simtă cuprinsă de spaimă, să fie cuprinsă de orice care ar fi putut să-i ușureze durerea ca o lamă împlântată în inimă.

Apele negre și frământate ale curentului își schimbă brusc direcția și șalupa cea mică a Kyei se rotește spre tribord, lăsându-se într-o rână. Forța o trânti pe fundul bărcii, acoperind-o cu un puhoi sărat. Rămase în apă, năucită, ținându-se bine pentru încă un val.

Nu se apropiase, firește, de Curentul Golfului. Aici era tabăra de antrenament, locul de joacă al adevăratei puteri a mării. Ea însă simțea că se aventurase în abis și voia să-l stăpânească. Să câștige ceva. Să-și ucidă durerea.

Era dezorientată cu totul, iar valurile plumburii izbeau din toate direcțiile. Se cățără pe banchetă și luă cârma, dar nu știa încotro să cârmească. Pământul se vedea ca o linie depărtată, arătându-se ici și colo vederii printre vârfulurile de spumă. Vedea o clipă țărmaș, apoi barca se învârtea ori se înclina și malul dispărea. Fusese sigură că făcea bine să țină direcția curentului, însă acesta căpătase putere acum și o împingea tot mai departe în largul furios și întunecat al mării. Norii se îmbulzeau, joși, ascunzând soarele. Udă leoarcă, Kya tremura și simțea că energia i se sleiește, făcând cârmitul tot mai dificil. Nu-și luase îmbrăcăminte rezistentă la apă, nici mâncare și nici de băut.

Și, în cele din urmă, veni și frica. Dintr-un loc mai adânc decât marea. Frica de a ști că avea să fie iarăși singură. Probabil pentru totdeauna. O condamnare pe viață.

Incete aspre îi ieșiră pe gâtlej în vreme ce barca se zguduia și se răsucea în toate direcțiile. Înclinându-se primejdios la fiecare val.

Două palme de apă înspumată acopereau acum fundul bărcii, arzându-i picioarele goale cu răceala ei. Ce iute învingeau marea și norii căldura primăverii! Își strânse la piept un braț, încercând să se mai încălzească, în vreme ce mâna cealaltă și-o ținea fără vlagă pe cârmă, fără să se lupte cu apa, ci doar deplasându-se odată cu ea.

Valurile, în cele din urmă, se liniștiră și, cu toate că încă era purtată de curent, oceanul nu mai forfotea și fremăta. Văzu, în față, o limbă alungită de nisip, cam de vreo treizeci de metri, lucind de la apa mării și de la scoicile ude. Luptându-se cu puhoiul de sub chilă, Kya smunci de cârmă exact în momentul potrivit și ieși din prinsoarea curentului. Dădu ocol limbii de nisip și, în apele mai liniștite, poposi ușoară ca o adiere pe mica plajă. Păși pe fâșia îngustă și se lăsă în nisip. Se întinse pe spate, simțind cu spinarea soliditatea uscatului.

Știa că nu pe Chase îl jelește, ci că plânge o viață definită de respingeri. Strigă spre cerul și norii frământați:

— Trebuie să-mi duc singură viața. Și știam asta. Știu de-o groază de timp că oamenii nu rămân lângă mine.

Nu fusese o coincidență că Chase menționase cu viclenie căsătoria ca momeală, că o adusese îndată în patul lui și-apoi o lepădase pentru alta. Doar știa din studiile sale că masculii se mută de la o femelă la alta, așa că de ce căzuse pradă acestui bărbat? Barca lui scumpă de curse era același lucru ca gâtul musculos și coarnele supradimensionate ale unui cerb în călduri: apendice menite să țină la distanță alți masculi și să atragă femelă după femelă. Și totuși căzuse în aceeași capcană ca și mămica: încălecată de *un nevrednic*. Oare cu ce minciuni o îmbrobodise tăticu? La ce restaurante costisitoare o dusesse înainte să rămână fără bani și s-o aducă pe adevăratul lui teritoriu — o colibă în mlaștină? Poate că teritoriul dragostei era mai bine să fie lăsat pârloagă.

Recită, cu voce tare, un poem al Amandei Hamilton :

*Trebuie să dau drumul acum.
Să-ți dau drumul.
Dragostea e prea adesea
Răspunsul pentru a rămâne.
Și prea arareori motivul
Plecării.
Deznod parâma
Și te privesc cum aluneci, depărtându-te.*

*Ai crezut mereu
Că dogoarea
Răsuflării iubitului tău
Te trăgea în adâncuri.
Însă era marea inimii mele
Eliberându-te
Lăsându-te în voia apei
Odată cu ierburile de mare.*

Soarele lipsit de tărie găsi un spațiu prin îmbulzeala norilor și atinse limanul de nisip. Kya se uită împrejur. Curentul, giganticul măturător al mării, și nisipul acesta se uniseră, alcătuiind o plasă delicată, fiindcă peste tot se întindea cea mai uluitoare colecție de scoici pe care-o văzuse vreodată. Poziționarea limbii de nisip și valurile blânde făcuseră să se adune scoici pe partea aflată în bătaia vântului și le depusese ușurel pe nisip, fără să le spargă. Ochi vreo câteva mai rare și alte câteva care erau preferatele ei, intacte și perlate. Încă licărind.

Le alese pe cele mai de preț și făcu din ele o moviliță. Înclină barca și scăpă de apă, apoi așează scoicile cu grijă pe fund. Își chibzui apoi întoarcerea, ridicându-se în picioare și studiind valurile. Evaluă starea mării, studie depunerile de scoici și hotărî

să se îmbarce dinspre partea aflată în vânt și să se îndrepte direct spre țărm, evitând cu totul curentul cel mai puternic.

Porni, știind că nimeni n-avea să mai pună vreodată ochii pe acel petec alungit. Elementele sculptaseră parcă un zâmbet scurt și schimbător de nisip. La următorul flux, următorul curent avea să zămislească o altă limbă de nisip, apoi o alta, dar niciodată pe asta. Nu pe cea care o salvase. Pe cea care o învățase câte ceva.

Mai târziu, plutind către plaja ei, recită poemul preferat din Amanda Hamilton:

*Lună ce piere, urmează-mi
Pașii
Prin lumina fără de umbre
Și simte-mi înfiorarea,
Umerii reci ai tăcerii.*

*Doar tu știi
Cum latura unei clipe
E străjuită de singurătate
Până hăt, departe
În cealaltă latură,
Și cât cer
Începe într-o răsufare
Când timpul se prelinge înapoi
De pe nisip.*

Dacă cineva înțelegea singurătatea, atunci aceea era luna. Întoarsă la ciclurile previzibile ale mormolocilor și la baletul licuricilor, Kya se adânci și mai mult în lumea sălbăticiiei, cea lipsită de cuvinte. Natura părea singura piatră pe care apele n-o puteau purta la vale.

O C A R T E

1968

Căsuța poștală mâncată de rugină, pusă pe un par de tăticu', se afla în capătul drumeagului fără nume. Singura corespondență a Kyei era formată din pliantele trimise tuturor celor din zonă. N-avea de plătit facturi și nici vreo prietenă ori vreo mătușă bătrână care să-i trimită epistole pline de dulcegării. Dacă nu punea la socoteală scrisoarea de demult de la mămica, corespondența era pentru ea un lucru neutru și câteodată nu și-o verifica vreme de săptămâni.

Însă în al douăzeci și doilea an de viață, la mai bine de un an după ce Chase și Pearl își anunțaseră logodna, pășea zi de zi pe șleaul nisipos care dogorea și se uita înăuntru. În sfârșit, într-o dimineață, găsi un plic voluminos de hârtie cafenie și-i răsturnă conținutul în palme — un exemplar pre-publicare al volumului *Scoicile de mare de pe coasta estică*, de Catherine Danielle Clark. Trase în piept mirosul proaspăt de tipăritură, neavând cui să arate cartea.

Se așeză pe plajă și se uită, pe rând, la fiecare pagină. Când îi scrisese editorului, după ce Tate le făcuse legătura, și le trimisese alte desene, promise în schimb un contract de publicare. Cum imaginile și textele explicative pentru toate eșantioanele erau gata de ceva ani, editorul ei, domnul Robert Foster, o înștiințase că volumul avea să vadă lumina zilei în timp record și că al doilea, cel despre păsări, avea să urmeze la puțin timp. Inclusese și un avans de cinci mii de dolari. Să fi fost de față, tăticu' s-ar

fi împiedicat în piciorul șubred și-ar fi scăpat pe jos clondirul cu rachiu.

Avea acum în mâini exemplarul final — cu fiecare trăsătură de pensulă, fiecare culoare la locul ei, fiecare cuvânt explicând poveștile naturii puse în pagini. Mai erau și desene cu făpturile care locuiesc înăuntrul cochiliilor — fiindcă oamenii uită adesea de ele.

Atinse paginile, amintindu-și fiecare scoică și melc în parte și povestea găsirii lor, locul unde se aflaseră pe plajă, anotimpul, poziția soarelui. Un album de familie.

Pe parcursul următoarelor luni, în susul și-n josul coastei statelor Carolina de Nord, Carolina de Sud, Georgia, Virginia, Florida și New England, pe la tarabe cu suveniruri și librării, cartea îi apărură la loc de cinste. Ceurile cu sumele convenite ca drepturi de autor aveau să fie remise odată la șase luni, îi spuseră de la editură, și puteau ajunge la câteva mii de dolari fiecare.

Așezată la masa din bucătărie, Kya se apucă să conceapă o scrisoare de mulțumire adresată lui Tate, însă, revizuiind-o, simți un nod în gât. Un asemenea bilețel parcă nu era de ajuns. Mulțumită bunătății lui, dragostea pentru baltă putea să fie acum munca vieții ei. Viața ei. Fiecare pană, cochilie ori insectă pe care-o adunase putea fi acum împărțită cu alții și nu mai era nevoită să scobească prin mâl după midii. Poate că nici nu mai trebuia să mănânce în fiecare zi fiertură de mălai.

Săltărețu' îi spusese că Tate lucra ca ecolog la noul institut și laborator de lângă Sea Oak, care-i repartizase și o șalupă bine dotată pentru cercetare. Îl vedea uneori departe, pe apă, dar păstra distanța.

Adăugă un post-scriptum misivei: „Dacă ajungi vreodată pe lângă casa mea, treci pe-aici. Mi-ar plăcea să-ți ofer un exemplar din carte“, și puse, lângă numele lui, adresa laboratorului.

În săptămâna următoare angajă un meseriaș, pe Jerry, care trase țevi, montă un boiler și înjghebă o cameră de baie, cu cadă cu tot, în dormitorul din spate. Puse gresie, o chiuvetă și instalează un vas de toaletă. Se trase și curent electric; Jerry amplasă și o plită și un frigider nou. Kya insistă să păstreze vechea sobă pe lemne, cu vreascuri stivuite alături, fiindcă dădea căldură în baracă, dar mai ales fiindcă acolo făcuse atâția pesmeți, cu drag, mămica. Dacă se întorcea mămica și nu mai găsea soba. Omul făcu dulapuri de bucătărie din pin, puse o ușă nouă la intrare, o plasă nouă pe verandă și construi rafturi, de sus și până jos, pentru speciemenle ei. Kya comandă o sofa, scaune, paturi, saltele și covoare, însă păstră vechea masă din bucătărie. Și acum avea o debara adevărată în care să-și pună câteva amintiri — lucrșoarele rămase în urma familiei destrămate.

Baraca rămase nezugrăvită pe dinafară, cu scândurile uzate de pin și acoperișul de tablă cu dăre de rugină, atingându-se de lichenii ce atârnav dintr-un stejar rămuros. Locuința era mai puțin păraginită, însă rămânea întreșesută cu lumea bălții. Kya dormi mai departe pe verandă, cu excepția celor mai friguroase zile de iarnă. Însă acum avea un pat.

Într-o dimineață, Săltărețu' îi zise Kyei că niște investitori apăruseră prin zonă cu planuri mari de a seca „mlaștina împuțită“ și de a construi hoteluri. Văzuse ici și colo, în ultimul an, mașinării mătăhăloase tăind pâlcuri întregi de stejari, apoi săpând canale ca să usuce balta. Terminau și se mutau în alt loc, lăsând în urmă pământul tare, crăpat. Nu citiseră, se părea, cartea lui Aldo Leopold.

Un poem de Amanda Hamilton afirma limpede:

*Copil lângă copil
Ochi lângă ochi*

*Am crescut toți ca unul
Împărtășind suflele.
Aripă cu aripă
Frunză cu frunză
Ai părăsit lumea asta
Ai murit înaintea copilului.
Prietenă dragă, Natură Neîmblânzită.*

Kya nu știa dacă familia ei deținuse terenul sau doar se adăpostise acolo fără drept legal, cum procedaseră vreme de secole locuitorii bălții. De-a lungul anilor, căutând indicii despre locul unde s-ar fi putut afla mămica, citise toate peticele de hârtie din casă și nu văzuse pe nicăieri ceva care să aducă a act de proprietate.

De îndată ce se întoarse de la Săltărețu', înfășură într-o cârpă Biblia cea veche și se duse la judecătoria din Barkley Cove. Notarul comunal, un bărbat cu păr alb, cu frunte enormă și umeri minusculi, scoase un registru mare, îmbrăcat în piele, niște hărți și câteva fotografii aeriene, pe care le răsfiră pe pupitrul. Kya arătă cu degetul pe hartă unde era laguna ei și delimită cu aproximație hotarele a ceea ce socotea ea că e pământul care-i aparține. Funcționarul verifică numărul de referință și căută proprietatea într-un fișet vechi de lemn.

— Mda, îi aici, zise omul. A fost delimitat ca lumea și cumpărat în 1897 de un domn Napier Clark.

— E bunicul, zise Kya.

Răsfoi paginile subțiri ale Bibliei și acolo, în șirul de nașteri și decese, era și Napier Murphy Clark. Un nume foarte răsunător. Același ca al fratelui ei. Îi spuse funcționarului că taică-su murise, lucru care era probabil adevărat.

— Nu l-o vândut niciodată. Deci, ca să scurtăm povestea, socot că pământu-i a matală. Da' mă tem că-s rămasă niște taxe din urmă, donșoară Clark, și ca să păstrați terenu' îi nevoie

să le plătiți. De fapt, din ce zice legea, oricine vine și plătește restanțele poa' să capete pământu' chiar dacă n-are acte pe el.

— Cât face?

Kya nu-și deschisese cont la bancă și toți banii gheață rămași după îmbunătățirile aduse casei, vreo trei mii de dolari adică, îi avea în buzunarul raniței. Dar era vorba de 40 de ani de restanțe — probabil mii și mii de dolari.

— Ia să ne uităm o țără. Terenu-i la categoria „inutilizabil agricol“, așa că taxele, în general, au venit ca la cinci dolari pe an.

Făcu un pas spre o mașină de socotit corpulentă, tastă numerele, trăgând, după fiecare introducere, de maneta care scotea un zornăit ca de casă de marcat.

— Se pare c-ar fi în juru' a 800 de dolari cu totu' ca să scapi de orice angarale.

Kya ieși din judecătorie cu un act de proprietate întocmit pe numele ei pentru o sută douăzeci și cinci de hectare de lagună luxuriantă, baltă lucitoare, pădure de stejar și o plajă lungă, privată pe coasta Carolinei de Nord. „*Inutilizabil agricol*. Mlaștină puturoasă“.

Trăgând barca în lagună, la apus, avu o discuție lămuritoare cu cocorul.

— E-n regulă! Pământu-i al vostru!

În următoarea zi, pe la amiază, găsi un bilet de la Tate în căsuța poștală. Lucru care-i păru straniu și cumva formal, de vreme ce întotdeauna îi lăsase mesaje pe bușteanul cu pene. Îi mulțumea pentru invitația de a trece pe la ea ca să primească un exemplar din carte și adăuga că avea să ajungă chiar în acea după-amiază.

În mână cu unul dintre cele șase exemplare din cartea ei primite de la editură, îl așteptă la vechiul buștean de citit. Auzi, în cam 20 de minute, huruitul șalupei celei vechi a lui Tate suind pe canal și se ridică. El apăru de după desigurii; își făcură din

mână, surâzând. Amândoi cu fereală. Ultima dată când dăduse să tragă la mal acolo, Tate se alesese cu pietre aruncate în față.

După ce legă barca, Tate păși spre ea.

— Kya, cartea ta e fantastică.

Se aplecă ușor înainte, ca pentru o îmbrățișare, însă inima ei împietrită o ținea locului.

Așa că-i întinse cartea.

— Uite, Tate. E pentru tine.

— Mulțumesc, Kya, zise, deschizând-o și începând s-o răsfoiască.

Nu spuse că, firește, cumpărase deja un exemplar de la librăria din Sea Oaks și că se minunase la fiecare pagină.

— Nu s-a mai publicat vreodată nimic de felul ăsta. Sunt sigur că și pentru tine e doar începutul.

Ea se mulțumi să încline din cap, surâzând.

Apoi, dând la pagina de gardă, Tate zise:

— A... nu ai semnat-o. Trebuie să-mi scrii câteva cuvinte.

Te rog.

Ea tresări, privindu-l. Nu se gândise la asta. Ce ar fi putut să-i scrie lui Tate?

El scoase un pix din buzunarul blugilor și i-l întinse.

Kya îl luă și, după câteva secunde de gândire, scris:

Pentru Băiatul cu Pene

Mulțumesc

De la Fata Mlaștinii

Tate citi cuvintele, apoi își mută privirea departe, peste baltă, fiindcă n-o putea îmbrățișa pe Kya. În cele din urmă, îi luă mâna și i-o strânse într-a lui.

— Mulțumesc, Kya.

— Ți se datorează ție, Tate, zise ea, adăugând în minte:
Ție și numai ție.

Cu o parte a inimii tânjind și cealaltă păzindu-se.

Tate mai zăbovi un minut și, de vreme ce ea nu mai zicea nimic, dădu să plece. Însă, ajuns la barcă, spuse:

— Kya, când mă vezi prin baltă te rog să nu te mai ascunzi prin iarbă ca un pui de căprioară. Dă-mi un semn și putem s-o pornim amândoi în explorare. Bine?

— În regulă.

— Mulțam din nou pentru carte.

— Rămas-bun, Tate.

Îl petrecu cu privirea până ce dispăru în desiș, apoi spuse:

— Măcar puteam să-l invit la un ceai. Nu făcea niciun rău.

Aș putea să-i fiu prietenă.

Apoi, cu o mândrie neobișnuită la ea, se gândi la carte.

— Aș putea să-i fiu colegă.

La o oră după ce plecă Tate, Kya luă barca până la Săltărețu', cu un alt exemplar al cărții ei îndesat în raniță. Apropiindu-se, îl văzu sprijinit de peretele prăvăliei sale ponosite. Se ridică îndată și-i făcu din mână, ea însă nu-i răspunse. Știind că ceva era diferit, omul o așteptă în tăcere să lege barca. Kya păși spre el, ridică brațul și-i puse cartea în palmă. La început, el nu pricepu, însă ea îi arătă numele de pe copertă, zicând:

— Sunt bine acum, Săltărețu'. Îți mulțumesc ție și lui Mabel pentru tot ce-ai făcut pentru mine.

El o privi țintă. În alt timp și-n alt loc, un negru bătrân și o tânără albă s-ar fi îmbrățișat. Dar nu acolo și nu atunci. Îi luă mâinile într-ale ei, apoi se întoarse, urcă în șalupă și plecă. Era pentru prima oară când îl vedea fără grai. Continuă să cumpere combustibil și provizii de la el, însă nu mai acceptă niciodată ajutoare de la comunitate. Și de fiecare dată când veni la cheiul lui, după aceea, își văzu cartea pusă la loc de cinste în vitrina minusculă a prăvăliei, ca să fie văzută de toată lumea. Întocmai cum ar fi făcut un tată.

A L I B I

1969

Nori joși și întunecați goneau pe marea ca de oțel către Barkley Cove. Vântul lovi primul, făcând să zăngăne ferestrele și aruncând talazuri peste chei. Vasele, legate la doc, se legănau în sus și-n jos ca niște jucării, iar bărbați în haine galbene, impermeabile mai întăreau, pentru siguranță, câte o pară. Apoi o ploaie piezișă se abătu peste sat, ascunzând totul în afara câte unei siluete galbene mișcându-se prin opacitatea cenușie.

Vântul șuiera la fereastra șerifului, așa că ridică vocea:

— Joe, aveai ceva să-mi spui?

— Chiar așa. Am aflat unde-o să spună donșoara Clark că a fost în noaptea când a murit Chase.

— Cum? Ai reușit să dai de ea până la urmă?

— Glumești, nu? Îi mai alunecoasă decât un afurisit de țipar. Se face nevăzută ori de câte ori apar. Dar am fost pe la Săltărețu' de dimineață, poate știe el când o să mai treacă pe acolo. Tre' să mai vină și ea, ca oricine, să facă plinu' de benzină, așa că mi-am zis că mai devreme sau mai târziu tot dau peste ea. Și n-o să crezi ce-am descoperit.

— Dă-i drumu'.

— Am două surse de-ncredere care spun că n-a fost în sat în noaptea aia.

— Ce? Cine? Ea niciodată nu se duce nicăieri și, de s-ar fi dus, cine putea să știe?

— Îl mai ții minte pe Tate Walker, dom' șerif? Acuma-i dr. Walker. Lucrează la nou' laborator de ecologie.

— Mda, îl știu. Taică-su pescuiește creveți. Scupper Walker.

— Păi... Tate zice că o știa pe Kya — așa-i zice, Kya — destul de bine când erau mai tineri.

— *Serios?*

— Nu-n felu' ăla. Erau copii pe-atunci. Se pare c-a învățat-o să citească.

— El cu gura lui ți-a spus?

— Da. Era și el acolo. Io-l întrebam pe Săltărețu' dacă știe cum aş putea face să aflu câteva chestii de la Fata Mlaștinii. A zis că habar n-are când o s-o vadă iarăși.

— A fost mereu bun cu ea. Mă-ndoiesc că o să ne spună mare lucru.

— Și l-am întrebat dacă, întâmplător, nu știe cumva ce-a făcut ea în noaptea în care-a murit Chase. Și-a zis că de fapt știe, că venise pe-acolo a doua dimineață de la moartea lui Chase și că-i dăduse chiar el vestea. A zis că a stat două nopți în Greenville, inclusiv în aia în care-a murit Chase.

— Greenville?

— Așa a zis el, și-apoi Tate, care stătuse acolo în tot timpu' ăsta, s-a băgat și el în discuție și cică da, ea a fost în Greenville, că el i-a spus cum să-și cumpere biletu' de autobuz.

— Astea-s ceva noutăți, zise șeriful Jackson. Și-i foarte convenabil că amândoi s-au nimerit acolo cu aceeași poveste. Da' de ce s-ar fi dus ea la Greenville?

— Tate a zis că o editură — știi doar că s-a apucat de-a scris o carte despre scoici și una despre păsări... așa că editura asta i-ar fi plătit cheltuielile ca să vină acolo, să se-ntâlnească cu ei.

— Greu de-nchipuit că niște scorțoși de la editură ar vrea s-o cunoască. Da' presupun că-i destul de ușor de verificat. Și ce-a mai zis Tate despre cum a-nvățat-o să citească?

— L-am întrebat de unde-o știe. A zis că se ducea pe vremuri pe lângă casa ei la pescuit și, când a aflat că nu știe să citească, a învățat-o.

— Hm, chiar așa?

— Oricum, continuă Joe, asta schimbă totu'. Are alibi. Unu' bun. Aș zice că mersu-n Greenville îi un alibi bunișor.

— Mda. La suprafață. Știi ce se zice de alibiurile bune. Și-avem și pescarul ăla de creveți care-a zis c-a văzut-o cum se-ndreaptă direct spre foișorul de foc chiar în noaptea în care-a căzut Chase de-acolo.

— Putea să se-nșele. Era-ntuneric. Nu s-a văzut luna până după două noaptea. Poate că ea chiar a fost în Greenville și el a văzut pe altcineva care arăta ca ea.

— Păi, cum ziceam, așa-zisa călătorie în Greenville ar trebui să fie ușor de verificat.

Furtuna slăbi, transformându-se în scâncete și burniță; totuși, în loc să se ducă la birt, cei doi oameni ai legii trimiseră pe cineva să le aducă pui cu găluște, fasole bătută, tocană de dovlecei, sirop de trestie și pesmeți.

Îndată după prânz, o bătaie se auzi în ușa șerifului. Domnișoara Pansy Price o deschise și intră. Joe și Ed se ridicară. Pălăria-turban de pe capul ei era de un trandafiriu lucitor.

— Ziua bună, donșoară Pansy!

Înclinară amândoi capetele.

— Bună ziua, Ed, Joe. Pot să stau jos? Nu durează. Cre' că am informații importante despre caz.

— Da, sigur. Ia loc, te rog.

Cei doi bărbați luară loc și ei de îndată ce domnișoara Pansy se așeză ca o găină uriașă în cuiabar, ciugulindu-și ici și colo penele, cu poșeta în poală ca un ou de preț. Șeriful nu putu să reziste și zise:

— Și ce caz ar fi acela, domnișoară Pansy?

— Of, pentru numele lui Dumnezeu, Ed! Știi ce caz. Cine l-a omorât pe Chase Andrews. Cazu' ăla.

— Nu știm dac-a fost omorât ori nu, domnișoară Pansy. Bine? Acum... ce ai pentru noi?

— Cum știți, lucrez la Kress.

Nu-și cobora niciodată rangul spunând numele întreg al prăvăliei: Mărunțișuri la Kress. Așteptă ca șeriful s-o încurajeze cu o înclinare din cap — cu toate că știau cu toții că lucra la magazin de când îi vindea căluți de jucărie, când era copil —, apoi continuă:

— Cred că Fata Mlaștinii e suspectă. Așa-i?

— Cine ți-a spus dumitale asta?

— A, multă lume-i convinsă, da' Patti Love îi sursa principală.

— Așa...

— Ei bine, io și alți angajați de la Kress am văzut-o pe Fata Mlaștinii urcându-se și coborând din autobuz în zilele care-ar dovedi că n-a fost în oraș în noaptea când a murit Chase. Pot să depun mărturie în privința orelor și zilelor.

— Așa?

Joe și Ed schimbă priviri.

— Și care-ar fi orele și zilele?

Domnișoara Pansy își îndreaptă spinarea.

— A plecat cu autobuzu' de 2:30 după-amiaza, pe 28 octombrie, și s-a întors pe 30, la 1 și 16 minute.

— Și au văzut-o și alții?

— Da. Fac și-o listă dacă vreți.

— N-o să fie cazu'. Venim noi la magazin dacă vrem declarații. Mulțumim, domnișoară Pansy.

Șeriful se ridică, urmat de ceilalți doi.

Femeia porni spre ușă.

— Păi... mulțam pentru timpu' vostru. Cum ziceam, știți unde mă găsiți.

Își luară la revedere.

Joe își reluă locul pe scaun.

— Deci așa. Confirmă ce ziceau Săltărețu' și Tate. A fost în Greenville în noaptea aia, ori, cel puțin, s-a suit în autobuz și s-a dus undeva.

Șeriful slobozi un pufnet.

— Așa s-ar părea. Da' așa zice că cineva poate lua autobuzu' pe zi și-apoi să se întoarcă noaptea. Să-și facă treaba. Să se-ntoarcă la Greenville. Nimeni să nu știe nimic.

— Presupun. Parcă-i cam trasă de păr.

— Fă rost de orarele autobuzelor. Vedem dacă se potrivesc orele. Dacă e posibil un drum de întoarcere noaptea.

Înainte ca Joe să iasă, Ed continuă:

— Poate-o fi vrut să fie văzută ziua-n amiaza mare cum se urcă și se coboară din autobuze. Dacă stai să te gândești, trebuia, pentru alibi, să facă ceva ieșit din comun. Dacă ar zice că a fost singură acasă în noaptea morții lui Chase, cum e de obicei, n-ar mai fi niciun fel de alibi. Adio. Așa că a pus la cale ceva ca s-o vadă multă lume. Un alibi minunat, obținut chiar acolo, în fața lumii, pe Strada Mare. Foarte isteț.

— Păi da... ai cam avea dreptate. Oricum, se pare că nu mai tre' să batem coclaurii. Putem sta aici frumușel, să bem cafea și să le lăsăm pe cucoanele din oraș să apară aici cu toate noutățile. Mă duc după orar.

Reveni cincisprezece minute mai târziu.

— Ce să vezi, ai dreptate, zise. Iote aici, ar fi posibil să vii cu autobuzu' din Greenville în Barkley Cove și-apoi să te-ntorci în aceeași noapte. Ar fi chiar timp berechet.

— Da, e suficientă vreme, între cele două mașini, cât să-mpingi pe careva din foișor. Io zic să luăm un mandat.

C I C A T R I C E A

1968

În iarna lui 1968, Kya stătea la masa din bucătărie într-o dimineață, întinzând acuarele pe hârtie, creând forma dolofană a unei ciuperci. Terminase cartea despre păsările de mare și lucra acum la un ghid al ciupercilor. Deja plănuia volume noi dedicate fluturilor de zi și de noapte.

Fasole, ceapă roșie și șuncă sărată fierbeau în vechea cratiță hodorogită pe soba cu lemne, pe care o prefera noii mașini de gătit. Acoperișul de tablă cânta sub o bură de ploaie. Apoi, pe neașteptate, auzi zgomotul unui motor de mașină înaintând trudnic pe șleaul nisipos către casa ei. Huruind mai tare decât acoperișul. Cuprinsă de panică, se apropie de geam și văzu o camionetă roșie virând pe fâgașele innoroite.

Kya se gândi mai întâi să fugă, însă vehiculul se apropia deja de verandă. Se ghemui sub nivelul pervazului și de acolo văzu cum din camionetă coboară un bărbat în uniformă militară verde-cenușie. Rămase acolo, cu portiera întredeschisă, cercetând din ochi pădurea, privind pe cărarea către lagună. Apoi, închizând încetișor portiera, se apropie în pas alergător de ușa verandei și ciocăni.

Kya înjură. Probabil că greșise drumul, poate doar ar fi cerut indicații și-ar fi pornit în treaba lui, însă nu voia să aibă de-a face cu omul ăla. Putea să se ascundă aici în bucătărie și să-l aștepte să plece. Însă îl auzi strigând:

— Alo! Cineva acasă? Alo!

Sâcâită și totuși curioasă, traversă nou-mobilatul salonaș către verandă. Străinul, înalt și cu păr negru, stătea pe treapta de sus și ținea deschisă ușa de plasă, la cinci pași de ea. Uniforma părea suficient de scorțoasă cât să stea de una singură în picioare, de parcă l-ar fi ținut laolaltă. Pieptul tunicii îi era acoperit cu medalii colorate, dreptunghiulare. Dar cea mai bătătoare la ochi era cicatricea roșie care-i străbătea în zigzag chipul, de la urechea stângă până deasupra buzelor. Kya icni, rămasă fără aer.

Se întoarse într-o clipită cu mintea la sâmbăta aceea de Paște, cam cu șase luni înainte ca mămica să plece pentru totdeauna. Fredonând „Rock of Ages“, ea și mămica trecuseră la braț prin salon în bucătărie și strânseseră laolaltă ouăle viu colorate pe care le vopsiseră cu o seară în urmă. Ceilalți copii erau la pescuit, așa că ea și cu mămica aveau timp să ascundă ouăle și-apoi să pună în cuptor puiul și scovergile. Frații și surorile erau prea în vârstă ca să mai vâneze bunătați pitite, și totuși astea se grăbeau să adulmece peste tot, prefăcându-se că nu le găsesc și-apoi ridicând fiece comoară descoperită sus, deasupra capului, râzând.

Mămica și Kya tocmai ieșeau din bucătărie cu coșulețele de ouă și cu iepurași de ciocolată de la prăvălia din sat când, de după colțul casei, apăruse tăticu’.

Îi smuncise Kyei boneta de pe cap și pornise s-o fluture, răcnind la mămica:

— Da’ de unde ai tu bani de-așa lucruri fine? Bonete și pantofiori de lac? Ouă fandosite și iepuraș’ de ciocolată? Spune. De unde?

— Haide, Jack, te rog să te calmezi. E Paștele; sunt pentru copii.

O îmbrâncise pe mămica:

— Te-ai făcu’ curvă, asta-i. De-acolo ai făcut rost de parale? Spune-mi *acu’*.

O înhăţase pe mămica de braţe şi o zgâlţâise aşa de tare că faţa parcă i se zguduise în jurul ochilor rămaşi neclintiţi, larg deschişi. Din coşuleţe căzură ouă, rostogolindu-se legănat şi pastelat pe podea.

— Tăticu', opreşte-te, te rog! Țipase Kya şi se pusese pe bocit.

El ridicase braţul stâng şi o plesnise tare peste obraz.

— Gura, plângăcioasă fandosită! Şi dă jos rochia aia prostescă şi pantofii ăia fiţoşi. Alea-i Țoale de curve.

Se ghemuise la pământ, cu mâna la obraz, şi începuse să adune ouăle pictate manual de mămica.

— Cu tine vorbesc, femeie! De unde ai paralele?

Luase vătraiul de fier din ungher şi păşise spre mămica.

Kya răcnise cât de tare putuse şi apucase braţul lui tăticu', tocmai când o izbea pe mămica, tare, peste piept. Picuri de sânge ca nişte buline roşii pătaseră rochia înflorată de vară. Apoi un corp mare se deplasase prin hol şi Kya, ridicând ochii, văzuse cum Jodie se aruncă peste tăticu' din spate şi cum se duc amândoi de-a rostogolul pe podea. Fratele ei se pusese între mămica şi tăticu' şi urlase la ele să fugă, ceea ce şi făcuseră. Dar, înainte să se răsucescă pe călcâie, Kya îşi văzuse tatăl ridicând vătraiul şi croindu-l peste faţă pe Jodie şi-i văzuse şi falca răsucită urât şi sânge curgând din ea.

Scena asta, acum, i se derulă fulgerător în minte. Fratele ei chircindu-se pe podea, lungit printre ouă roz-vineţii şi iepuraşi de ciocolată. Ea şi mămica fugind printre palmierii pitici, ascunzându-se în tufe. Cu sânge pe rochie, mămica spunând neîncetat că nu-i nimic, că ouăle n-o să se spargă şi că tot mai puteau să gătească puiul. Kya nu pricepuse ce căutau ascunse acolo — era sigură că fratele ei murea, că avea nevoie de ajutorul lor, dar îi era prea teamă să se mişte. Aşteptaseră vreme lungă înainte de-a se furişa înapoi, uitându-se pe geamuri ca să se asigure că tăticu' plecase.

Jodie zăcea pe podea, cu o baltă de sânge în jur, și Kya se pornise să plângă că-i mort. Însă mămica îl adusese în simțiri și-l mutase pe sofa, unde-i cususe fața cu acul ei de cârpit. După ce se lăsase iarăși liniștea, Kya își înșfăcase boneta rămasă pe jos, dăduse fuga în pădure și o aruncase din toate puterile în iarba înaltă.

Acum se uită în ochii străinului de pe veranda ei și zise:

— Jodie.

El zâmbi, cu cicatricea strâmbându-se, și răspunse:

— Kya, am sperat c-o să fii aici.

Se priviră țintă, fiecare căutându-l pe celălalt în ochii mai vârstnici. Jodie n-avea de unde ști că fusese cu ea în toți acești ani, că de-o groază de dăți îi arătase drumul prin mlaștină, că o învățase, iarăși și iarăși, despre cocori și libelule. Mai mult decât pe oricine, Kya voise să-i vadă iarăși pe Jodie și pe mămica. Inima ei ștersese cicatricea și durerea din amintire. Nu era de mirare că mintea îi îngropase această scenă; nu era de mirare că mămica plecase. Lovită cu vătraiul peste piept. Kya văzu din nou acele pete aproape șterse de pe rochia înflorată drept ce erau: sânge.

Voia s-o îmbrățișeze, s-o strângă la piept, însă când vru să se apropie, ea își plecă timidă capul într-o parte și dădu înapoi. Așa că se mulțumi să înainteze pe verandă.

— Intră, zise ea și-l duse în salonul mic, plin ochi cu colecții.

— Aha... deci așa, zise el. Ți-am văzut cartea, Kya. Nu eram sigur că tu ești, dar da, acum văd că așa-i. Nu-mi vine să cred.

Se învârti prin odaie uitându-se la colecții, examinând și mobila nouă, aruncând priviri spre dormitoare prin hol. Nevrând să-și bage nasul, dar dornic să absoarbă totul.

— Vrei cafea, ceai? zise ea, neștiind dacă fratele ei venise în vizită ori ca să rămână.

Jodie își trecu palma peste masa din bucătărie, pe care Kya o păstrase intactă. Cu toată istoria ei de vopsea coșcovită. Turnă cafea în cești și se așezară.

— Te-ai făcut soldat, deci.

— Două misiuni în Vietnam. O să mai rămân câteva luni în armată. S-au purtat bine cu mine. Mi-au plătit facultatea — în inginerie mecanică, la Georgia Tech. Aș putea, măcar, să mai zăbovesc un timp.

Georgia nu era chiar așa de departe — ar fi putut veni mai demult s-o vadă. Dar era acolo acum.

— Toți ați plecat, zise. Tăticu' a mai stat ceva după tine, dar după aia s-a dus și el. Nu știu pe unde-i, nu știu nici măcar dacă mai e viu.

— De atunci ai fost singură?

— Da.

— Kya, n-ar fi trebuit să te las cu monstrul ăla. M-a durut asta ani de zile, groaznic a fost. Am fost laș, un prost și un laș. Nenorocitele astea de medalii nu-nseamnă nimic, zise, trecându-și palma peste piept. Te-am lăsat pe tine, o fetiță, să supraviețuiești într-o mlaștină cu un dement. Nu m-aștept să mă ierți vreodată.

— Jodie, e-n regulă. Erai și tu un puști pe-atunci. Ce puteai face?

— Puteam să mă-ntorc după ce am mai crescut. La început, a trebuit să mă lupt ca să supraviețuiesc pe aleile dosnice din Atlanta, zise cu o grimasă Jodie. Am plecat de-aici cu șaptezeci și cinci de cenți în buzunar. Furați din banii pe care-i lăsa tăticu' în bucătărie; i-am luat știind c-o să te strâmtorez pe tine. După aia am fost om bun la toate un timp, până ce am intrat în armată. Și după instrucție m-am dus direct la război. După ce m-am întors acasă, trecuse atâta timp și mi-am spus că plecaseși și tu de mult, că fugiseși de-aici. De aia nici nu ți-am scris; cred că am plecat în a doua misiune pe front ca un fel de pedeapsă pe care mi-am aplicat-o singur. O meritam, fiindcă te părăsisem. Apoi, după ce-am absolvit la Tech, acum câteva luni, ți-am văzut cartea într-o librărie. Catherine Danielle Ckark. Am simțit că mi se

frânge inima și totodată că-mi tresaltă de bucurie. Trebuia să te gădesc — m-am gândit să-ncep de aici și să mă țin pe urmele tale.

— Păi... uite-ne aici, zise ea, zâmbind pentru întâia oară.

Ochii lui erau întocmai cum fuseseră. Fețele se modifică, bătute de-ale vieții valuri, însă ochii rămân o fereastră către ce a fost; îl putea vedea acolo.

— Jodie, tare rău îmi pare că ți-ai făcut grijă că m-ai lăsat în urmă. Niciodată nu te-am învinuit. Am fost victime amândoi, nu făptași.

El zâmbi.

— Mulțumesc, Kya.

În ochi li se iviră lacrimi; își feriră, amândoi, privirile.

Kya șovăi, apoi zise:

— Poate-i greu de crezut, dar un timp tăticu' a fost bun cu mine. Bea mai puțin, m-a învățat să pescuiesc și-am umblat mult cu barca, prin toată balta. Doar că apoi, evident, s-a pus iarăși pe băut și m-a lăsat să mă descurc singură.

Jodie încuviință.

— Mda, am văzut și partea asta a lui de vreo câteva ori, dar mereu se-ntorcea la sticlă. Odată mi-a spus că are ceva de-a face cu războiul. Am fost la război și eu, am văzut lucruri care te-ar putea face să dai în patima băuturii. Dar n-ar fi trebuit să se răcorească așa pe nevastă și copii.

— De mămica, de ceilalți ce știi? întrebă ea. Ai auzit ceva de ei, ai aflat pe unde-s?

— Despre Murphy, Mandy și Missy nu știu nimic. Nici nu i-aș recunoaște dacă ne-am întâlni pe stradă. S-au făcut nevăzuți, spulberați de bătaia vântului. Dar mămica... ei, Kya, asta-i alt motiv pentru care am vrut să te gădesc. Despre ea am aflat câte ceva.

— Câte ceva? Ce? Spune-mi.

Brațele o furnicau, înfiorate, până în vârful degetelor.

— Kya, nu-i de bine. Am aflat abia săptămâna trecută. Mămica a murit acum doi ani.

Kya se aplecă de mijloc, cu fața în palme. Începu să geamă ușor. Jodie încercă s-o îmbrățișeze, însă ea se trase deoparte.

Jodie continuă:

— Mămica avea o soră, Rosemary, care-a încercat să dea de noi prin Crucea Roșie după ce-a murit mama, însă n-a reușit. După aia, acum vreo două luni, m-au găsit pe mine prin intermediul armatei și m-au pus în legătură cu Rosemary.

Cu voce răgușită, Kya bâigui:

— Mămica a trăit până acum doi ani. Și eu am așteptat toți anii ăștia s-o văd venind înapoi pe cărare, zise ridicându-se și apucându-se de chiuvetă. De ce nu s-a întors? De ce nu mi-a spus cineva unde-i? Și-acuma-i prea târziu.

Jodie se apropie și, cu toate că ea încerca să se ferească, o cuprinse cu brațele.

— Îmi pare rău, Kya. Vino, așează-te aici. O să-ți spun ce a zis Rosemary.

O așteptă să ia loc și zise:

— Mama avea o cădere psihică gravă când ne-a lăsat și s-a dus la New Orleans — unde-a crescut ea. Era bolnavă fizic și mintal. Eu țin minte un pic New Orleansul, cred c-aveam în jur de cinci ani când ne-am mutat. Țin minte o casă drăguță, ferestre care dădeau către grădină. Dar odată ce ne-am mutat, tăticu' n-a mai vrut să ne lase să vorbim despre New Orleans, despre bunicii noștri și toate cele. Așa că totul s-a șters.

Kya încuviință din cap.

— Eu n-am știut niciodată.

Jodie urmă:

— Rosemary a zis că părinții fuseseră de la bun început contra căsătoriei lor. Mămica și-a urmat soțul în Carolina de Nord, amândoi fără un ban. După un timp, mămica a început să-i scrie lui Rosemary și i-a spus în ce situație se află — că stă într-o colibă din mlaștină cu un bețiv care-o bate pe ea și pe copii. Apoi, într-o zi, peste ani, mămica a apărut acolo. Cu niște

pantofi din imitație de piele de aligator care-i plăceau ei mult. Nu se spălase și nu se pieptănase de mai multe zile.

Luni întregi după aceea, mămica a fost mută, o vorbă n-a scos. Au chemat doctori, normal, dar n-au avut ce-i face. Tatăl ei, bunicul nostru, l-a contactat pe șeriful din Barkley Cove ca să-l întrebe dacă copiii ei erau bine, însă a primit răspuns că biroul șerifului nici măcar nu-ncearcă să țină socoteala oamenilor din mlaștină.

Kya, când și când, suspina.

— Până la urmă, aproape la un an după aceea, mămica a devenit agitată și i-a spus lui Rosemary că-și amintește că și-a lăsat copiii. Rosemary a ajutat-o să-i scrie lui tăticu' și să-ntrebe dacă poate să ne ia cu ea, să locuim cu toții în New Orleans. El a răspuns că, dacă se-ntorcea sau încerca să intre în legătură cu noi cumva, o să ne omoare-n bătaie. Și ea îl știa în stare de așa ceva.

Scrisoarea din plicul albastru. Mămica întrebase de ea, de ceilalți. Mămica voise s-o vadă. Însă rezultatul scrisorii fusese cu totul altul. Cele scrise acolo îl mâniaseră pe tăticu' și-l făcuseră să apuce iarăși pe calea băuturii, apoi Kya îl pierduse și pe el. Nu-i spuse lui Jodie că încă păstra scrumul scrisorii într-un borcănel.

— Rosemary zice că mămica nu și-a făcut niciodată prieteni, n-a luat cina cu familia și nici n-a avut de-a face cu nimeni. Nu-și îngăduia să trăiască, să se bucure. A început după un timp să vorbească mai mult, dar nu vorbea decât despre copiii ei. Rosemary spune că mămica ne-a iubit toată viața ei, dar că era încremenită într-un ungher oribil al minții: aveam să fim vătămați dacă se-ntorcea, iar dacă nu, ne abandonau. Nu ne-a lăsat ca să aibă vreo aventură sau ceva; era înnebunită și de-abia conștientă când a plecat.

— Cum a murit? întrebă Kya.

— De leucemie. Rosemary zice că s-ar fi putut trata, însă mămica a refuzat orice medicament. A slăbit și-a tot slăbit până

ce, acum doi ani, a plecat de pe lumea asta. Rosemary zice că a murit cam cum trăise. În întuneric și-n tăcere.

Jodie și Kya rămaseră nemișcați. Kya se gândi la un poem de Galway Kinnell pe care mămica îl subliniasă în cărțulia ei:

*Mă bucur că s-a terminat:
La sfârșit nu simțeam decât milă
Pentru imboldul de-a vieții mai mult.
... Bun-rămas.*

Jodie se ridică.

— Vino cu mine, Kya, vreau să-ți arăt ceva.

Se duseră afară, la camioneta lui, și suiră în spate. Cu grijă, el trase o prelată și deschise o cutie mare de carton din care scoase și desfăcu, una câte una, niște picturi în ulei. Le puse, proptindu-le vertical, pe podeaua remorcii. Una era cu trei fețe — Kya și surorile — așezate pe vine lângă lagună, privind libelulele. Alta era cu Jodie și fratele lor, ducând niște pești înșirați pe-o sfoară.

— Le-am adus în caz că mai erai aici. Mi le-a trimis Rosemary. A zis că mămica, ani întregi, zi și noapte, ne-a tot pictat.

Unul dintre tablouri îi înfățișa pe toți cei cinci copii. Kya se uita în ochii surorilor și fraților, care o priveau la rândul lor.

Șopti:

— Cine-i cine?

— Cum?

— N-am avut niciodată poze cu ei. Nu-i cunosc. Cine-i cine?

— Ah, zise el, simțind un nod în gât, apoi reuși să continue: Păi... ea e Missy, cea mai mare. Apoi Murph. Mandy. Drăgălașul ăla mititel, normal, sunt eu. Și aia ești tu.

Îi dădu un pic de timp, apoi zise:

— Uită-te la ăsta.

Înainte sa era o pictură explodând de culoare ce înfățișa doi copii ghemuiți, învăluiți în iarbă și flori de câmp. Fata era micuță, cam de trei ani, cu păr negru și drept căzându-i pe umeri. Băiatul, ceva mai mare, cu bucle aurii, arăta cu degetul spre un fluture-monarh ale cărui aripi negru cu galben se întindeau peste o margaretă. Palma băiatului era pe brațul fetei.

— Cred că ăsta-i Tate Walker, zise Jodie. Cu tine.

— Așa-i, ai dreptate. Aduce cu el. De ce l-ar fi pictat mămica pe Tate?

— Trecea destul de des pe-aici, să meargă cu mine la pescuit. Și mereu îți arăta insecte și chestii.

— De ce nu-mi amintesc asta?

— Erai mică rău. Într-o după-amiază, Tate a apărut în laguna noastră, unde a dat peste tăticu', care trăgea la măsca, băut deja bine. Te bălăceai, și tăticu' ar fi trebuit să aibă grijă de tine. Deodată, fără vreun motiv, tăticu' te-a apucat de brațe și te-a zgâlțâit așa de tare că ți-a dat capul pe spate. Apoi te-a lepădat în mâl și s-a pus pe răs. Tate a sărit din șalupă și-a venit fuga spre tine. Avea doar șapte sau opt ani pe-atunci, dar a țipat la tăticu'. Care, normal, l-a plesnit și-a început să urle la el că să plece de pe pământul lui, să nu se mai întoarcă acolo niciodată, că o să-l împuște. Deja veniserăm cu toții în fugă să vedem ce-i. Și, cu toată turbarea lui tăticu', Tate te-a ridicat din noroi și te-a încredințat lu' mămica. S-a asigurat că ești bine înainte să plece. După aia ne-am mai dus la pescuit, dar n-a mai venit niciodată pe la noi.

Până ce m-a condus acasă atunci, prima oară când am fost cu barca pe baltă, își zise Kya. Se uită la pictură — atât de pastelată și de pașnică. Minteaa mămicăi, cumva, scosese frumusețe din nebulie. Cine s-ar fi uitat la portrete ar fi crezut că vede zugrăvită cea mai fericită familie din lume, trăind pe țarmul apei și jucându-se în soare.

Jodie și Kya se așezară pe marginea platformei de la remorcă, privind încă, îngândurați, tablourile.

El continuă:

— Mămica a fost izolată și singură. Și în așa împrejurări lumea se poartă altfel.

Kya gemu ușor.

— Să nu-mi spui mie, te rog, de izolare. Nu-i nevoie să-mi spună nimeni cum te schimbă. Eu am trăit-o. Eu sunt izolarea, șopti Kya cu un suspin ușor. O iert pe mămica fiindcă a plecat, dar nu-nțeleg de ce nu s-a întors — de ce m-a abandonat. Tu nu mai ții minte probabil, dar după ce-a plecat mi-ai zis că vulpea își mai lasă puii uneori dacă-i lihnită de foame ori din alte cauze extreme. Și puii mor — ar muri oricum, probabil —, dar vulpea trăiește și face alții când condițiile-s mai bune, când poate să-și crească mari puii. De atunci am citit mult despre asta. În natură — departe, acolo unde cântă racii — comportamentul ăsta aparent nemilos crește, de fapt, numărul de pui făcut pe parcursul vieții, așadar genele care-o fac să-și abandoneze odraslele în perioade neprielnice trec la generația următoare. Și tot așa. Și se întâmplă și oamenilor. Unele comportamente care nouă ni se par lipsite de inimă au asigurat supraviețuirea omului primitiv prin mlaștinile prin care era pe-atunci. Fără ele n-am fi aici. Încă depozitam instincte în gene și ele se manifestă în circumstanțe anume. Unele părți din noi vor fi mereu ce-am fost cândva, ce-a trebuit să îndurăm — de mult, tare demult.

Poate că niște gene primitive — unele străvechi, care acum nu mai sunt adecvate — au împins-o pe mămica să ne părăsească, după încordarea, groaza și primejdia continuă a trăitului cu taticu'. Asta nu înseamnă că-i și corect; mămica *ar fi trebuit să aleagă să rămână*. Dar știind că tendințele astea sunt în alcătuirea biologiei noastre, ai putea ajunge să ierți și o mamă nevrednică. Poate că-i explică plecarea... dar tot nu vād de ce nu s-ar fi întors. De ce nu mi-a scris măcar. Ar fi putut trimite scrisoare după scrisoare, an după an, până ce una ar fi ajuns, în sfârșit, la mine.

— Unele lucruri, cred, nu pot fi explicate, doar iertate sau nu. Nu știu răspunsul. Poate că nici nu-i vreunul. Îmi pare rău că ți-am adus vești rele.

— N-am avut familie, n-am știut nimic despre ai mei cea mai mare parte a vieții. Și-acum, în câteva minute, am găsit un frate și mi-am pierdut mama.

— Îmi pare tare rău, Kya.

— Să nu-ți pară. Pe mămica am pierdut-o, de fapt, cu ani în urmă. Și-acum te-ai întors tu, Jodie. N-am cuvinte să-ți spun cât de mult am vrut să te văd iarăși. E una din zilele cele mai vesele și mai triste din viața mea.

Kya îi atinse brațul cu degetele, iar el, care începea s-o cunoască deja un pic, știu că era un gest rar la ea.

Intrară înapoi în colibă și el se uită la lucrurile noi, la pereții zugrăviți proaspăt, la dulapurile din bucătărie făcute manual.

— Cum te-ai descurcat, Kya? Înainte de carte, cum făceai rost de bani, de mâncare?

— Of, asta-i o poveste lungă și plicticoasă. În mare parte, i-am vândut midii, stridii și pește afumat lui Săltărețu'.

Jodie își lăasă pe spate capul și râse cu hohot.

— Săltărețu'! Nu m-am mai gândit de ceva ani la el. Mai e printre noi?

Kya nu râse.

— Săltărețu' mi-a fost prietenul cel mai bun și, niște ani, singurul meu prieten. Ba chiar familie, dacă nu pui la socoteală pescărușii.

Jodie deveni serios.

— N-ai avut prieteni în școală?

— N-am fost la școală decât o zi în toată viața, chicoti ea. Copiii ceilalți râdeau de mine, așa că nu m-am mai dus. Săptămâni întregi i-am păcălit pe cei de la inspectoratul școlar... Lucru care, după tot ce știam de la tine, n-a fost deloc greu.

Jodie părea uluit.

- Cum ai învățat să citești? Să-ți scrii cartea?
— De fapt... Tate Walker m-a învățat să citesc.
— Te mai vezi cu el.
— Când și când.
Se ridică, cu fața către vatră.
— Mai vrei cafea?

Jodie simți, în bucătărie, povara singurătății. Cele câteva cepe din coșul de legume, singura farfurie pusă la uscat pe suport, pâinea de mălai înfășurată grijuliu într-un șervet, toate lăsau impresia unei case de văduvă.

— Am băut destulă, mulțam. Dar ce-ai zice să dăm o tură prin baltă? Întrebă.

— Sigur. N-o să crezi, am un motor nou, dar tot cu barca cea veche umblu.

Soarele străpunsese norii și lucea, cald și prietenos pentru o zi de iarnă. În vreme ce ea cârmea ambarcațiunea pe canale înguste și estuare ca de sticlă, el exclamă când văzu un ciot scorburos rămas la fel, pe care-l recunoscuse, și o vizuină de castor aflată în exact același loc ca pe vremuri. Râseră când ajunseră în laguna unde mămica, Kya și surorile ei izbutiseră să înnămoalească barca.

Se întoarseră acasă apoi și ea înjghebă o gustare pe care o mâncară pe plajă, cu pescărușii.

— Eram mică rău când au plecat toți, zise. Povestește-mi despre ceilalți.

Așa că Jodie îi povesti despre fratele mai mare, Murph, care o ducea în cârcă prin pădure.

— Tu te hlizeai tot timpul. El alerga și dădea ture cu tine în spate, pe-aici. Și-odată ai râs așa de tare, că te-ai scăpat pe tine și l-ai udat pe ceafă.

— Nu! Nu pot să cred, zise Kya, râzând și lăsându-se pe spate.

— Ba da. S-a pornit el pe scheunat un pic, dar a continuat, a luat-o drept spre lagună și-a intrat până ce l-a acoperit apa, tot

cu tine pe după gât. Și noi ne uitam — mămica, Missy, Mandy și cu mine — și râdeam cu lacrimi. Mămica a trebuit să se-așeze pe jos, că nu mai putea de râs.

Mintea ei imaginează ilustrații care să se potrivească cu povestea. Rămășițe, frânturi ale unor momente cu familia de care Kya nu avusese habar.

Jodie continuă:

— Missy a fost prima cu hrănitul pescărușilor.

— Ce? Nu pot să cred! Mă gândeam că eu am început cu asta, după ce-au plecat toți.

— Nu, hrănea pescărușii ori de câte ori putea. Pe unul l-a numit Roșcovanu', țin minte. După pata aia de pe ciocurile lor, știi care.

— Nu-i același, evident — am trecut și eu prin mai multe generații de Roșcovani. Dar aici, în stânga, e cel contemporan.

Încercă să simtă legătura cu sora care-i oferise în dar pescărușii, însă nu izbutea să vadă decât chipul din tablou. Era totuși mai mult decât avusese înainte.

Pata de pe ciocul pescărușului argintiu era mai mult decât decorativă. Doar când o împungeau puii cu ciocurile regurgitau părinții mâncarea adusă pentru ei. Dacă pata roșie n-ar fi fost clară și puii n-o împungeau cu ciocurile, părintele nu i-ar fi hrănit și puii ar fi murit. Chiar și în natură, să fii părinte e mai pe muchie de cuțit decât te-ai putea gândi.

Kya, după un moment, zise:

— Pur și simplu nu-mi amintesc mare lucru.

— Atunci ai noroc. Ține-o tot așa.

Rămaseră așezați acolo, în tăcere. Fără să depene amintiri.

Kya găti o masă în stil sudic, așa cum ar fi pregătit-o mămica: fasole ochi-negri cu ceapă roșie, șuncă prăjită, pâine de mălai cu șorici, fasole albă gătită cu unt și lapte, tartă de mure cu glazură

și niște bourbon adus de Jodie. În vreme ce mâncau, Jodie îi spuse că ar vrea să rămână câteva zile, dacă era în regulă, iar ea răspunse că era binevenit oricât poftea.

— E pământul tău acum, Kya. Îl meriți. Eu încă am cazarma la Fort Benning o perioadă, deci nu pot sta mult. După aceea o să-mi iau probabil o slujbă în Atlanta, ca să ținem legătura. Aș vrea să te văd cât de des o să pot ajunge pe-aici. Să știi că ești bine e tot ce-am vrut în viață.

— Mi-ar plăcea, Jodie. Să vii ori de câte ori poți.

În seara următoare, pe plajă, cu undele gâdilându-le tălpile goale, Kya vorbi mult, într-un fel care nu-i stătea în fire, iar Tate părea prezent în orice frază. Îi arătase odată drumul spre casă când ea, mică, se pierduse prin mlaștină. Sau primul poem pe care i-l citise Tate. Vorbi despre joaca lor cu penele și despre cum o învățase el să citească, despre cum lucra acum ca om de știință la acel laborator. Fusesse prima ei iubire, dar o părăsise când se dusesse la facultate, lăsând-o să-l aștepte pe țărmul lagunei. Așa că se sfârșise.

— Acum cât timp a fost? întrebă Jodie.

— Cam șapte ani. Când s-a dus la facultate, la Chapel Hill.

— Și te-ai mai văzut cu el după aceea?

— S-a întors să-și ceară iertare; a zis că încă mă iubește. El a sugerat să public volumele astea. Mă bucur să-l văd pe baltă, când și când, doar că n-o să mă mai implic niciodată. Nu se poate avea încredere în el.

— Kya, asta a fost în urmă cu șapte ani. Era un puști pe-atunci și el, plecat prima oară de-acasă, cu sute de fete drăguțe împrejur. Dacă s-a întors, dacă și-a cerut iertare și-a zis că te iubește, ai putea să-i mai dai o șansă.

— Majoritatea bărbaților trec de la o femelă la alta. Cei nevrednici se umflă-n pene, îți aruncă praf în ochi. Probabil de-aia s-a îndrăgostit mămica de taticu'. Tate n-a fost singurul care m-a abandonat. Chase Andrews a ajuns să vorbească și de

căsătorie, doar că s-a însurat cu alta. Nici măcar nu mi-a spus; am citit în ziar.

— Îmi pare rău. Chiar îmi pare, Kya, dar să știi că nu doar tipii înșală. Am fost lepădat, părăsit și călcat în picioare și eu de ceva dăți. Hai să recunoaștem, de multe ori iubirea nu merge șnur. Dar și când dă greș, tot te conectează cu alții și, până la urmă, asta-i tot ce ai, *legătura*. Uite la noi; acum ne avem unul pe celălalt și, gândește-te numai, dacă o să am copii și tu o să ai copii, păi... asta-i un nou șir de legături. Și așa mai departe. Kya, dacă-l iubești pe Tate, mai dă-ți o șansă.

Kya se gândi la tabloul pictat de mămica, cel înfățișându-i pe Tate și pe ea copii, cu capetele apropiate, înconjuțați de fluturi și flori pastelate. Poate că mămica îi trimisese, până la urmă, un mesaj.

În a treia dimineață a vizitei lui Jodie, despachetară tablourile mămicăi — în afară de unul, pe care-l păstră Jodie — și puseră vreo câteva pe pereți. Interiorul căpătă o nouă lumină, de parcă s-ar fi deschis mai multe ferestre. Kya se dădu în spate și le privi — era un miracol să aibă iarăși pe pereți picturile mamei. Scoase din foc.

Apoi Kya îl petrecu pe Jodie la camionetă și-i înmână punga cu de-ale gurii pe care i-o pregătise pentru drum. Se uitară amândoi la copaci, la fâgașul nisipos, peste tot, însă nu se puteau privi în ochi.

Jodie, într-un târziu, spuse:

— Aș face bine să mă pornesc, dar uite adresa și numărul meu de telefon.

Îi întinse un petic de hârtie rupt dintr-o agendă. Ea simți că i se taie răsufierea și se apucă bine cu mâna stângă de mașină în vreme ce cu mâna dreaptă lua hârtia. Un lucru atât de simplu: adresa unui frate pe-o bucată de foaie. Un lucru atât de

miraculos: o familie pe care o putea găsi. Un număr la care putea suna și la care i se putea răspunde. Când o trase spre el, simți că gâtulejul îi e astupat de un nod uriaș și, în fine, după o viață întreagă, se lăsă la pieptul lui, plângând.

— N-am crezut c-o să te mai văd vreodată. Mă gândeam că ești dus pe vecie.

— O să fiu aici mereu, promit. Când mă mut, o să-ți trimit adresa nouă. Dacă ai nevoie de mine vreodată, scrie-mi sau sună-mă, auzi?

— Așa o să fac. Și să te-ntorci ori de câte ori poți.

— Kya, caută-l pe Tate. E-un om de ispravă.

Cât parcurse drumeagul, Jodie îi făcu din mână necontenit, iar ea se uită lung după el, plângând și răsând totodată. Iar când ajunse la șosea, îi mai putu zări câteva clipe camioneta roșie printre copaci, pe unde se îndepărtase cândva și o eșarfă albă, iar brațul său lung flutură până ce se nu se mai văzu.

P E R C H E Z I Ţ I E

1969

— Ce să vezi, iarăşi nu-i aicea, zise Joe, ciocnind în cadrul uşii de la veranda Kyei. Ed se opri pe trepte şi îşi făcu palmele căuş pe plasă ca să vadă înăuntru. Mădulare enorme de stejar, pe care atârnavu şuviţe lungi de licheni, lăsau umbre peste scândurile uzate şi acoperişul ascuţit al barăcii. Doar petice răzleţe de văzduh cenuşiu răzbăteau printre nori în dimineaţa de sfârşit de noiembrie.

— Normal că nu-i. Da' n-are a face, avem mandat de percheziţie. Intră, pun rămăşag că nu-i încuiat.

Joe deschise uşa, strigând:

— E careva acasă? Sunt şeriful.

Intrară şi rămaseră cu gura căscată, uitându-se la rafturile care gemeau de exponate.

— Ed, iote ce chestii. Şi-s împrăştiate şi-n odaia de dincolo şi pe hol. Pare un pic cam ţicnită. Dusă cu sorcova.

— Poate, dar s-ar părea că-i expertă în fauna bălţii. Ştii c-a publicat cărţile alea. Hai, să ne apucăm de treabă. Bun... astea-s chestiile după care ne uirăm, zise şeriful şi citi cu voce tare de pe o listă: Articole de lână roşie care s-ar putea potrivi cu fibrele textile găsite pe geaca lu' Chase. O agendă, un calendar sau ceva însemnări care-ar putea să menţioneze ore şi locuri în care-a fost; pandantivu' cu scoică sau bilete pentru autobuzele alea de noapte. Şi să nu-i facem lucrurile vraişte. N-avem de ce. Putem să ne uităm la tot, pe dedesubt şi deasupra, nu-i nevoie să stricăm toate astea.

— Mda, știu ce zici. E-aproape ca un altar aicea. Pe jumătate-s impresionat, pe cealaltă jumătate simt că m-apucă bâțu'.

— O să fie o mare plictiseală, asta-i sigur, zise șeriful, uitându-se grijuliu sub un cuib de păsări. O să-ncep cu dormitoru' ei.

Bărbații lucrară în tăcere, răscolind prin hainele din sertare, băgându-și nasul prin șifoniere, mutând borcane cu piei de șarpe și dinți de rechin în căutarea probelor incriminatoare.

După zece minute, Joe strigă:

— Vino să te uiți la asta, dom' șerif.

Când Ed ajunsese pe verandă, Joe zise:

— Știai că femelele de păsări au un singur ovar?

— Ce tot zici acolo?

— Iote, desenele și însemnările astea arată că păsările femele au doar un ovar.

— Ce naiba, Joe, doar n-am venit pentru lecția de biologie? Treci la treabă.

— Stai o țără. Uite încoace. Asta-i o pană de păun și notița zice că, de-a lungu' vremii, penele masculilor s-au făcut tot mai mari și mai mari ca să atragă femele, pân' ce masculii abia de s-au mai putut desprinde de pământ. Nu prea mai sunt în stare să zboare.

— Ai terminat? Avem de lucru.

— Păi e foarte interesant.

Ed ieși din odaie.

— Treci la treabă, măi omule.

Zece minute mai târziu, Joe îl strigă iarăși. Ed ieși din dormitorul micuț și porni spre salon, zicând:

— Dă-mi voie să ghicesc... ai dat de-un șoarece împăiat cu trei ochi.

Nu i se răspunse, dar când Ed intră, Joe ridică o mână în care se afla o căciulă de lână roșie.

— Unde ai găsit-o?

— Chiar aici, pe cuieru' ăsta, cu gecile astea, alte căciuli și chestii.

— Așa, vizibil?

— Chiar aici, cum am spus.

Ed scoase din buzunar punga de plastic în care se aflau fibrele roșii culese de pe geaca de blugi a lui Chase în noaptea morții sale și o alătură căciulii roșii.

— Arată exact la fel. Aceeași culoare, aceeași mărime și grosime, zise Joe, în vreme ce studiau amândoi mostra și căciula.

— Chiar așa. Amândouă au lână pufoasă, bej, amestecată cu cea roșie.

— Omule, poate i-am dat de capăt.

— O să trimitem la analiză căciula, evident. Da' dacă se potrivesc fibrele o s-o aducem la interogatoriu. Pune-n pungă căciula și eticheteaz-o.

După patru ore de căutări, bărbății se întâlniră în bucătărie.

Îndreptându-se de șale, Ed zise:

— Cred că dacă mai era ceva, am fi descoperit noi pân-acuma. Și putem oricând să ne-ntoarcem. Hai să încheiem pe azi.

Pe făgașele nisipoase, la înapoierea în orășel, Joe zise:

— Ai putea să crezi că, dacă era vinovată de chestie, ar fi ascuns căciula aia roșie. Nu s-o atârne așa la loc deschis.

— Probabil n-a știut că fibrele pot să cadă de pe căciulă pe geaca lui. Sau că laboratoru' le poate identifica. N-ar avea ea de un' să știe așa ceva.

— Poate că asta nu, da' pun rămășag că știe destule. Păunii ăia care umblă țațoși de colo-colo, așa de competitivi la împerecheat, și abia dacă pot să zboare. Nu-s sigur ce-nseamnă asta, da' are un fel de noimă pe undeva.

B U S O L A

1969

Într-o după amiază de iulie, la mai mult de șapte luni de la vizita lui Jodie, *Păsările Coastei Estice* de Catherine Danielle Clark — a doua sa carte, un volum izbitor prin amănunte și frumusețe — apăru în căsuța poștală. Își trecu degetele peste supracoperta plină de culoare — pictura ei cu un pescăruș argintiu. Zâmbind, zise:
— Ehei, Roșcovane, ai ajuns pe copertă.

Cu noua carte în mână, Kya păși în tăcere spre luminișul umbros de lângă baraca ei, în căutare de ciuperci. Simțea pe picioare nămolul moale; se apropie de niște bureți de un galben intens. Se opri în mijlocul pasului. Acolo, pe bătrânul buștean de la jocul cu penele, se afla o cutie mică de lapte, în roșu și alb, exact precum cea de odinioară. Îi scăpă, neașteptat, un hohot tare de râs.

Găsi în cutia de carton, înfășurată într-un șervețel de hârtie, o veche busolă militară îmbrăcată în alamă, cu urme cenușii-verzui datorate vârstei înaintate. Văzând-o, trase aer în piept cu putere. Nu-i trebuise busolă niciodată, fiindcă punctele cardinale i se păruseră mereu evidente. Însă în zilele noroase, când soarele era înșelător, busola avea s-o ghideze.

Găsi și un bilețel împăturit:

Scumpă Kya, busola a fost a bunicului, din Primul Război Mondial. Mi-a dat-o mie când eram mic, dar niciodată n-am folosit-o și m-am gândit că poate ție ți-ar prinde bine.

Cu dragoste, Tăte.

P.S. Mă bucur că poți citi biletul ăsta!

Kya citi iarăși cuvintele *scumpă* și *dragoste*. Tate. Băiatul cu cărlionți de aur din barcă, arătându-i calea spre casă înainte de furtună, dăruindu-i pene puse pe un trunchi mâncat de intemperii, învățând-o să citească; adolescentul blând care-o ajutase să treacă prin primul ei ciclu femeiesc și primul care-i stârnise dorințele de femelă; tânărul cercetător care o îndemnase să-și publice cărțile.

Cu toate că-i dăruise cartea despre scoici, continuase să se ascundă în desigurii ori de câte ori îl vedea pe baltă și să se depărteze de el vâslind, nevăzută. Nu știa, într-ale iubirii, decât de semnalele trădătoare ale licuricilor.

Până și Jodie spusese că ar fi trebuit să-i mai dea o șansă lui Tate. Însă, ori de câte ori se gândea la el sau îl vedea, inima îi șovăia între vechea iubire și sfâșierea abandonului. Tare și-ar fi dorit să se poată decide odată.

Câteva dimineți după aceea, porni să alunece pe estuare, în ceața zorilor, cu busola în raniță, deși erau puține șanse să-i trebiască. Avea de gând să caute flori sălbatice rare pe o fâșie împădurită de nisip care se pierdea în mare, însă parte din ea era la pândă, cercetând apele în căutarea bărcii lui Tate.

Ceața se încăpățâna să adaste, răsucindu-și lujerii pe după cioturi de copaci și ramuri ce atârnavo joase. Aerul era neclintit; până și păsările tăceau în vreme ce Kya înainta pe canal. Se auzi apoi, aproape, un *clang-clang*, ca atunci când vâsla se atinge de lăcașul său metalic, apoi, o șalupă ieși fantomatică din păclă.

Culorile, care fuseseră estompate de văzduhul tulbure, alcătuiră forme când barca ieși la lumină. Bucle aurii sub o șapcă roșie. Parcă apărut dintr-un vis, Tate, stătea la pupa bătrânei sale bărci de pescuit și înainta pe canal, împingând cu prăjina. Kya opri motorul și vâsli înapoi într-un desiş ca să-l privească cum trece. Mereu dădea înapoi ca să-l vadă cum trece.

La apus, mai liniștită acum, cu inima iarăși la locul ei, în piept, Kya poposi pe plajă și recită:

*Apusurile nu sunt niciodată simple.
Crepusculul e reflectat și răsfrânt
Dar niciodată adevărat.
Până și marea e o deghizare
Acoperă urme
Acoperă minciuni.*

*Nu ne pasă
Că înserarea înșală
Vedem culori vii
Și nu mai aflăm
Că soarele s-a ascuns
În pământ
Până să-l vedem cum arde.
Apusurile sunt o deghizare
Acoperă urme
Acoperă minciuni.*

A.H.

CUM SĂ PRINZI O VULPE

1969

Joe intră pe ușa deschisă în biroul șerifului.

— Ok, am raportu'.

— S-aruncăm o privire.

Amândoi bărbații parcurseră iute ultima pagină.

— Asta-i. Potrivire perfectă. Fibre de pe căciula ei erau pe geaca în care-a murit Chase.

Șeriful se plesni cu foile peste încheietură și continuă:

— Să trecem în revistă ce-avem. Număru' unu: pescaru' o să declare că a văzut-o pe domnișoara Clark în șalupă, îndreptându-se spre foișorul de foc, cu puțin înainte să cadă și să moară Chase. Colegul o să-i susțină mărturia. Doi, Patti Love a zis că domnișoara Clark a făcut pandantivu' lui Chase, iar pandantivu' a dispărut în noaptea morții lui. Trei, fibre din căciula ei erau pe geacă. Patru, motiv: femeia a fost părăsită de el. Și mai e un alibi pe care-l putem contesta. Ar trebui să fie destul.

— Ne-ar prinde bine un motiv mai solid, zise Joe. Doar c-a lăsat-o cu ochii-n soare... parcă nu-i destul.

— N-am terminat cu ancheta încă, dar avem destul cât s-o aducem aici, la interogatoriu. Probabil destul cât s-o putem acuza. O să vedem cum merge odată ce-o aducem înapoi.

— Păi ăsta-i baiu', nu? Cum să faci? S-a ținut departe de toți, cu anii. Inspectorii de la școală, ăia veniți cu taxele, *cine vrei tu*, i-a păcălit pe toți. Inclusiv pe noi. Dacă ne ducem și-ncepem s-o hăituim prin buruienile din smârc, o să picăm de papagali.

— Nu mă tem de asta. Doar fiindcă n-a putut nimeni s-o prindă nu-nseamnă că noi nu putem. Dar n-ar fi cea mai isteasă cale. Eu zic să-i întindem o capcană.

— Mda, bine, făcu adjunctul, știu io niște lucruri despre pus capcane. Te duci să prinzi vulpea-n capcană și de obicei capcana te face de rușine. Nu-i de parcă am putea s-o luăm prin surprindere. Ne-am tot fâțâit pe la ușa ei destul cât să speriem și-un urs brun. Ce zici de copoi? Ar fi o chestie sigură.

Șeriful rămase tăcut preț de câteva clipe.

— Nu știu. Poate că-mbătrânesc și mă-nmoui deja, la grandioasa vârstă de 51 de ani. Da' să gonești o femeie cu câinii ca s-o aduci la interogatoriu nu-mi pare-n regulă. Merge pentru deținuți evadați, pentru oameni deja condamnați. Dar, ca și restu' lumii, e nevinovată până ce se dovedește că-i invers; nu pot să pun dulăii pe o suspectă. Poate ca soluție ultimă, da' nu încă.

— Bine. Ce fel de capcană?

— Asta trebuie să ne dăm seama.

Pe 15 decembrie, în timp ce discutau variante pentru a o aduce la anchetă pe Kya, cineva bătut la ușă. În spatele geamului aburind se deslușea o siluetă mătăhăloasă de bărbat.

— Intră, îl îndemnă șeriful.

După ce omul intră, Ed zise:

— Ehei, salutare, Rodney. Cu ce te putem ajuta?

Rodney Horn, un mecanic pensionat, își petrecea mare parte din timp la pescuit cu amicul lui, Denny Smith. Sătenii îl cunoșteau drept un om tăcut și la locul lui, mereu în salopetă. Nu pierdea nicio slujbă la biserică, însă-și purta salopeta și acolo, având totuși pe dedesubt o cămașă spălată și apretată proaspăt de nevastă-sa, Elsie.

Rodney își scoase pălăria de fetru și o ținu înaintea burții. Ed îi oferă un scaun, însă Rodney dădu din cap că nu vrea.

— N-ar' să dureze, zise. Îi doar ceva ce-ar putea să fie de ajutor pentru chestia cu Chase Andrews.

— Despre ce-i vorba? întrebă Joe.

— Păi... a fost cu ceva timp în urmă. Io și Denny am ieșit la pescuit pe 30 august, anu' ăsta, și-am zărit ceva la Cypress Cove. Și cre' că v-ar putea interesa.

— Povestește-ne, spuse șeriful. Dar ia loc, te rog, Rodney. O să te simți mai în largu' tău dacă te-așezi.

Rodney se așeză pe scaunul care-i fusese oferit și, pe parcursul următoarelor cinci minute, le spuse povestea lui. După ce plecă, Ed și Joe se uitară unul la celălalt.

Apoi Joe zise:

— Na, uite c-avem și motivu'.

— Hai s-o aducem înapoi.

R E C H I N I C E N U Ș I I

1969

La câteva zile după Crăciun și mai de dimineață decât obișnuia, Kya porni încetișor și fără zarvă spre Săltărețu'. De când șeriful sau adjunctul său se furișaseră acasă la ea, încercând s-o prindă acolo — eforturi eșuate pe care le urmărise de după palmieri —, luase obiceiul să-și cumpere combustibilul și cele trebuincioase înainte să se crape de ziuă, când prin zonă nu erau decât pescari. Nori joși atârnavă chiar deasupra mării frământate, iar către est, o pală de vânt iute — învârtejindu-se ca un bici — amenința să se apropie. Trebuia să termine degrabă ce-avea de făcut la Săltărețu' și să se-ntoarcă înainte să lovească furtuna. Îi văzu cheiul de la depărtare, cuprins de pâcla zorilor. Încetini și mai mult, uitându-se după alte ambarcațiuni în tăcerea îmbibată de umezeală.

În fine, la cam cincizeci de pași, văzu silueta lui Săltărețu', în scaunul lui cel vechi, sprijinit de perete. Îi făcu din mână. El nu-i răspunse. Nici nu se ridică. Înclină doar capul, abia sesizabil. Kya opri motorul.

Făcu iarăși din mână. Săltărețu' o privi lung, însă nu se mișcă.

Împingând maneta până la refuz, Kya întoarse barca, la repezeală, înapoi spre largul mării. Însă acum, prin ceață, se apropia o șalupă mare, cu șeriful la cârmă. O flancau alte două ambarcațiuni. Și, în spatele lor, furtuna.

Se strecură la mustață printre bărcile cu motor care veneau și, spintecând coamele de spumă ale valurilor, goni către larg.

Voia s-o apuce direct spre mlaștină, însă șeriful era prea aproape; ar fi ajuns-o din urmă.

Marea nu se mai umfla tălăzuind simetric, ci se frământa nedumerită. Valurile-i deveniră agitate, fiindcă marginea furtunii începea s-o cuprindă. Aruncă peste ea, în câteva secunde, un puhoi de apă. Fu udată până la piele; părul lung i se lipi în şuvițe de obraji. Se întoarse în direcția vântului ca să nu se răstoarne, însă marea se tot opintea în provă.

Știind că vedetele lor erau mai rapide, se ghemui, aplecându-se înainte în vântul șuierător. Poate izbutea să-i piardă printre talazuri ori să se arunce în mare și să înoate până la mal. Prin minte îi trecu planul săriturii, care părea șansa ei cea mai bună. Așa de aproape de coastă fiind, avea să dea de un contracurent, o undă care ar fi propulsat-o pe sub apă mult mai iute decât credeau ei că ar fi în stare să înoate. Dacă scotea când și când capul să respire, putea ajunge pe țărm și să se furișeze printre tufele dese.

Motoarele urmăritorilor huruiau, în spate, mai tare ca furtuna. Se apropiau. Cum să se oprească pur și simplu? Niciodată nu cedase. Trebuia să sară acum. Însă pe neașteptate, ca niște rechini cenușii, se strânseră în jurul ei, înconjurând-o. O ambarcațiune îi trecu pe dinainte și Kya o lovi într-o latură. Fu împinsă în spate, zguduită bine. Șeriful întinse mâna și apucă marginea bărcii ei; se zdruncinau cu toții în apele furioase. Doi bărbați urcară la bord, în vreme ce adjunctul șerifului zicea:

— Domnișoară Catherine Clark, sunteț' arestată pentru uciderea domnului Chase Andrews. Aveț' dreptu' de a păstra tăcerea...

Restul nu-l auzi. Nimeni nu aude restul.

D O M N U L J U D E

1970

Ochii Kyei clipiră și se închiseră, răniți de lumina tăioasă care venea de la becurile de deasupra și de la geamurile până la tavan. Vreme de două luni trăise în semiîntuneric și acum, întredeschizând iarăși ochii, văzu o bucățică din balta de-afară. Stejari cu coroane rotunjite adăpostind tufe de ferigi și de laur. Încercă să se mai uite o clipă la verdele atât de vital, însă fu condusă de o mână fermă la o masă lungă, cu scaune, unde se afla avocatul ei, Tom Milton. Măinile Kyei erau încătușate în față, obligând-o să adopte o poziție nefirească, de parcă s-ar fi rugat. Cu pantaloni largi și negri și bluză albă, cu o coadă împletită căzându-i între omoplați, nu întoarse capul ca să se uite la spectatori. Simțea totuși căldura și rumoarea celor adunați în sala de judecată pentru procesul ei. Simțea că umerii și capetele celor prezenți se unduiesc în încercarea de a-i arunca o privire. De-a o vedea cu cătușele pe încheieturi. Un iz de sudoare, fum îmbâcsit și parfum ieftin îi spori starea de greață. Încetară să tușească, însă zumzetul vocilor crescuseră atunci când se apropie de locul ei — dar toate acestea erau pentru ea sunete depărtate, fiindcă mai degrabă și auzea propria respirație întretăiată, poticnită. Își pironi privirea în dușumele — făcute din lemn de pin și bine lustruite — cât i se scoaseră cătușele, apoi se lăsă în scaun. Era ora 9:30, în data de 25 februarie 1970.

Tom se aplecă spre ea și-i șopti că totul are să fie bine. Ea nu răspunse, cercetându-i însă privirea ca să-i evalueze sinceritatea,

orice de care să se poată agăța. Nu-l credea, însă pentru prima oară trebuia să se lase pe seama altcuiva. Mai degrabă înalt pentru cei 71 de ani ai săi, își purta părul alb, des și costumele modeste de in cu grația neglijentă — și cam clișeistică — a unui om de stat din provincie. Se mișca domol și vorbea fără să ridice tonul, iar pe chip îi sălășluia un zâmbet permanent.

Judecătorul Sims desemnase pentru domnișoara Clark un avocat tânăr, de vreme ce ea însăși nu întreprinsese vreun demers pentru a-și asigura apărarea, însă când Tom Milton aflase una ca asta, își lăsase baltă viața de pensionar și ceruse s-o reprezinte *pro bono*. Auzise și el, ca toată lumea, povești despre Fata Mlaștinii și de-a lungul anilor o și zărise când și când, sau alunecând iscusită pe canale, sau furișându-se afară din băcănie ca un raton dintr-un container de gunoi.

Când o vizitase pe Kya pentru întâia oară, cu două luni în urmă, fusese condus într-o încăpere mică și întunecoasă, unde o găsisese așezată la masă. Nu ridicase privirea spre el. Tom își spusese numele, anunțase că voia s-o reprezinte în instanță, însă ea tot nu vorbise și nu se uitase la el. Îl cuprinsese un impuls copleșitor de-a întinde brațul și de a-i atinge încurajator mâna, însă ceva — poate postura ei rigidă ori felul în care se uita — o feri de atingere. Înclinându-și în fel și chip capul — în încercarea de a-i prinde privirea —, îi explicase procedurile judecătorești, la ce trebuia să se aștepte, apoi o întrebase câte ceva. Ea însă nu răspunsese, nici nu se mișcase și nu-l privise. Când o luaseră din încăpere, întorsese capul și își aruncase privirea pe-o ferestruică prin care se vedea cerul. Pășările de mare țipau planând peste port, iar Kya părea să asculte cântecul lor.

La următoarea vizită, Tom băgase mâna într-o pungă cafe-nie și scosese de-acolo, împingând-o către ea, o carte mare, cu coperte lucioase. Intitulată *Cele mai rare scoici din lume*, găzduia ilustrații în mărime naturală a unor scoici de pe plajele cele mai izolate ale pământului. Cu gura întredeschisă, ea răsfoise

lent paginile, dând din cap a încuviințare la anumite exemplare zugrăvite acolo. Îi dăduse timp. Apoi îi vorbise din nou, și de data asta Kya îl privise în ochi. Îi explicase, răbdător, procedurile de judecată, ba chiar îi și făcuse un desen înfățișând boxa juraților, masa judecătorului, locul unde avea să stea ea și apărătorul. Adăugase niște siluete țepene închipuindu-i pe aprod, pe judecător și pe grefier, străduindu-se să-i explice rolurile acestora.

Ca și la prima întâlnire, încercase să-i explice în ce constau probele contra ei și s-o întrebe ce făcuse în noaptea morții lui Chase, însă Kya se retrăgea în cochilia ei la orice menționare a vreunui detaliu. Apoi, când se ridicase să plece, îi împinsese cartea la loc peste tăblia mesei, însă el zisese:

— Nu, am adus-o pentru tine. E a ta.

Kya își mușcase buzele, clipind.

Acum, la primul termen de judecată, încercă să-i abată atenția de la înghesuiala și rumoarea din spatele lor, arătându-i pe desen alcătuirea curții. Însă degeaba. Pe la 9:45, galeria se umpluse ochi cu săteni și zumzăia de comentarii despre probe și despre pedeapsa cu moartea. Un balcon mic, din spate, oferea cam douăzeci de locuri și, cu toate că spațiul nu era marcat, înțelegeau cu toții, de obicei, că persoanele de culoare erau limitate la acel balcon. Astăzi însă era plin în special cu albi și doar câțiva negri, acesta fiind, de la un capăt la altul, un caz exclusiv alb. În partea din față a sălii stăteau câțiva jurnaliști de la *Atlanta Constitution* și *Raleigh Herald*. Spectatorii rămași fără loc se îmbulzeau pe lângă peretele din fund și pe laturile mărginite de ferestre înalte. Se foiau, şușoteau, bârfeau. Fata Mlaștinii, acuzată de crimă — nici că se putea mai bine de-atât. Domnul Jude, motanul tribunalului — cu spate negru și cap alb, cu mască neagră în jurul ochilor verzi — se întindea pe un petic luminat de soare de pe unul dintre pervazurile late. Angajat

al justiției de ani buni, se ocupa de șobolanii din pivniță și de șoarecii din clădire și astfel își câștigase locul.

Fiindcă Barkley Cove era primul sat care fusese întemeiat în această zonă involburată și mlăștinoasă a Carolinei de Nord, Coroana îl declarase capitală de district și construisese tribunalul original în 1754. Mai târziu, cu toate că apăruseră orașele mai populate și mai dezvoltate, ca Sea Oaks, Barkley Cove rămânea punctul nodal al administrației locale.

Clădirea originală a tribunalului fusese lovită de fulger în 1912 și făcută, în mare parte, scrum. Construit anul următor pe același lot de la capătul Străzii Mari, tribunalul nou era un imobil cu două niveluri și ferestre de patru metri încastrate în granit. Prin anii 1960, buruienile și palmierii pitici, ba chiar și un pic de păpuriș migraseră din baltă și ocupaseră curtea altădată desțelenită. O lagună sufocată de crini de baltă dădea pe dinafară la venirea primăverii și, cu timpul, erodase o bucată de trotuar.

Prin contrast, sala de judecată însăși, concepută ca să imite originalul, era impozantă. Masa înălțată a judecătorului, făcută din mahon și împodobită cu stema colorată a statului, se afla sub mai multe steaguri, inclusiv drapelul Confederației. Jumătatea de perete a boxei juraților, de mahon și aceasta, era fasonată în cedru roșu, iar ferestrele dintr-o latură a încăperii dădeau către mare.

În vreme ce oficialii intrau în sală, Tom arătă către siluetele schițate în desenul său, explicând cine sunt:

— Țsta-i aprodul, Hank Jones, zise la vederea unui bărbat sfrijit cam de 60 de ani — a cărui podoabă capilară se retrăsese până dincolo de urechi, lăsându-l pe jumătate chel și pe jumătate cu păr care pășise în partea din față a sălii. Avea pe el o uniformă cenușie și curea lată, de care atârna o stație de emisie-recepție, o lanternă, un impresionant mănunchi de chei și, în toc, un revolver Colt cu șase focuri.

— S-avem pardon, oameni buni, da' știți cu toții regulile anti-incendiu. Dacă n-aveți loc pe scaun, tre' să plecați.

— Aia-i domnișoara Henrietta Jones, fata aprodului, grefiera curții, explică Tom, când o tânără la fel de înaltă și de slabă ca tatăl ei intră fără zarvă și se așează la un pupitru de lângă masa judecătorului. Deja așezat, procurorul, domnul Eric Chastain, scotea din servietă niște dosare. Eric, un roșcat lat în spete și înalt de aproape un stângen, purta costume albastre și cravate roșu-aprins achiziționate de la magazinul Sears din Asheville.

Aprodul Jones anunță:

— Toată lumea în picioare. Ședința acestei curți a început. Prezidează Onorabilul Judecător Harold Sims.

Se lăsă, brusc, tăcerea. Ușa sălii se deschise și judecătorul Sims intră, făcându-le semn tuturor să se așeze și cerând ca atât apărătorul, cât și reprezentantul acuzării să se apropie de masa lui. Era un bărbat cu oase mari, cu chip rotund și favoriți albi stufoși, care locuia în Sea Oaks, însă judeca de nouă ani cazuri în Barkley Cove. Era socotit în general un tip pragmatic, cum-pănit și onest. Vocea îi bubui în încăpere.

— Domnule Milton, solicitarea dumneavoastră de a muta locul de desfășurare al acestui proces în alt district, pe motivul că domnișoara Clark nu poate avea parte de o judecată corectă din cauza prejudecăților pe care le are comunitatea în privința ei, este respinsă. Accept că a trăit în circumstanțe neobișnuite și a fost supusă unor discriminări, dar nu văd dovezi că ar fi avut mai mult de suferit decât multe persoane cercetate judiciar în orașele de pe toată întinderea națiunii. Ba chiar și prin unele localități mai mari. Vom începe aici și acum.

Înclinări aprobatoare din cap se răspândiră prin sală, în vreme ce avocații se întorceau la locurile lor.

Judecătorul continuă:

— Catherine Danielle Clark din districtul Barkley, Carolina de Nord, ești acuzată de omor de gradul întâi săvârșit asupra lui Chase Lawrence Andrews, fost rezident în Barkley Cove. Omorul de gradul întâi este definit ca un act premeditat

și, în asemenea cazuri, statul poate solicita pedeapsa capitală. Procurorul a anunțat că așa va face acuzarea, în caz că veți fi găsită vinovată.

În sală se auziră murmure.

Tom păru să se dea un pic mai aproape de Kya, iar ea nu-și refuză alinarea asta.

— Vom începe selecția juriului.

Judecătorul Sims se întoarse către cele două rânduri de scaune pline cu potențiali jurați. În vreme ce le citea o listă cu reguli și condiții, motanul, Domnul Jude, sări de pe pervaz cu un bufnet și, cu o mișcare fluidă, își făcu vânt pe masa judecătorului. Acesta îl mângâie absent pe cap, continuând să citească.

— În cazurile capitale, statul Carolina de Nord permite ca un jurat să se recuze dacă el sau ea nu crede în pedeapsa cu moartea. Vă rog să ridicați mâna dacă nu doriți sau nu puteți să fiți de acord cu o eventuală pedeapsă cu moartea, dacă se va da verdictul de vinovăție.

Kya auzi doar „pedeapsă cu moartea“.

Judecătorul urmă:

— Un alt motiv legitim pentru recuzare de la datoria de jurat este dacă aveți acum sau ați avut în trecut o relație apropiată fie cu domnișoara Clark, fie cu domnul Andrews, neputând astfel să fiți obiectivi. Anunțați-mă acum, vă rog, dacă simțiți că așa stau lucrurile.

Din mijlocul celui de-al doilea rând, doamna Sally Culpepper ridică mâna și își rosti numele. Părul cărunt îi era strâns într-un coc minuscul, iar pălăria, taiorul și pantofii aveau toate aceeași nuanță cafenie, opacă.

— Bine, Sally, spune-mi ce ai în minte, făcu judecătorul.

— Cum știți, am fost inspectoare școlară în districtul Barkley timp de mai bine de 25 de ani. Domnișoara Clark a fost unul dintre cazurile mele, așa că am avut un pic de-a face cu ea, ori am încercat.

Kya nu putea s-o vadă pe doamna Culpepper ori pe oricine din galeria principală decât dacă întorcea capul, lucru pe care firește că n-avea să-l facă. Își amintea însă, limpede, ultima dată când o văzuse în mașină pe doamna Culpepper, în vreme ce bărbatul în vârstă, purtându-și ca de obicei pălăria cu boruri late, încerca să-i dea de urmă. Kya îl tratase pe bătrân cât de binevoitor putuse, apucând-o zgomotos prin tufe ca să-i dea un indiciu, apoi făcând un ocol și ascunzându-se în desișurile din apropierea mașinii. Însă omul cu pălărie o apucase grăbit în direcția opusă, spre plajă.

Ghemuită acolo, Kya făcuse ca o creangă de laur să atingă portiera mașinii, iar doamna Culpepper se uitase pe geam, drept în ochii ei. I se păruse, atunci, că responsabilă cu abandonul școlar surâsese. Nu făcuse, în orice caz, nicio încercare s-o dea de gol când revenise bărbatul, înjurând în gura mare, și-apoi plecaseră și nu se mai întorseseră vreodată.

Doamna Culpepper, acum, se adresa judecătorului:

— Ei bine, de vreme ce-am avut de-a face cu ea, nu știu dacă asta înseamnă că ar trebui să fiu scuzată.

— Mulțumesc, Sally, zise judecătorul. Unii dintre dumneavoastră veți fi avut de-a face cu domnișoara Clark prin prăvălii sau cu chestiuni oficiale, ca în cazul doamnei Culpepper. Chestiunea se pune așa: puteți asculta mărturiile făcute aici și decide dacă e vinovată sau nu pe baza probelor prezentate și nu pe baza experienței trecute sau a felului în care vă simțiți în privința ei?

— Da, eu sunt sigură că pot, onorată instanță.

— Mulțumesc, Sally, poți rămâne.

În jurul orei 11:30, în boxa juraților se aflau șapte femei și cinci bărbați. Kya îi putea zări și le privi în treacăt chipurile. Pe cei mai mulți îi recunoștea din sat, deși nu le prea știa numele. Doamna Culpepper, proțăpită la mijloc, îi dădea un pic de nădejde Kyei. Însă lângă ea era așezată Teresa White, soția blondă

a predicatorului metodist, care cu ani în urmă dăduse buzna afară din magazinul de încălțăminte ca să-și smulgă fetița din ghearele Kyei, care ieșise pe trotuar după ce mâncase la birt cu răticu' — în acea unică ocazie. Doamna White, care-i spusese fetiței că ea, Kya, e murdară, se număra acum printre jurați.

Judecătorul Sims anunță pauză de masă până la ora unu după-amiaza. Cei de la birt aveau să aducă acolo ton, salată de pui și sandvișuri cu șuncă pentru jurați, care urmau să mănânce în sala de deliberare. Pentru ca celălalt local cu mâncare din localitate, birtul La Naiba, să nu se simtă nedreptățit, acesta avea să ofere alternativ, o dată la două zile, hotdogi, tocană de ardei iuți și baghete cu creveți. Mereu aduceau și pentru pisică ceva. Domnul Jude prefera creveții.

N A S Î N N A S
C U C H A S E

1969

Într-o dimineață cețoasă de august, Kya porni cu șalupa spre o peninsulă izolată numită de localnici Cypress Cove, unde văzuse odată o specie rară de bureți. Era târziu pentru ciuperci în august, însă Cypress Cove era un loc răcoros și umed, așa încât exista posibilitatea să găsească acea specie rară. Trecuse mai bine de-o lună de când îi lăsase Tate busola pe bușteanul cu pene și, cu toate că-l mai văzuse pe baltă, nu se aventurase îndeajuns de aproape cât să-i mulțumească pentru dar. Nici nu folosisese busola, deși o purta, înfășurată bine, într-unul dintre multele buzunare ale raniței.

Arbori drapați în veșminte de mușchi îmbrățișau malul, iar mădularele lor arcuite aproape de pământ alcătuiau o peșteră în apropierea țărmului, prin care Kya alunecă uitându-se prin desigurii după ciupercuțe oranj cocoțate pe piciorușe subțiri. Le văzu în cele din urmă, înălțându-și cutezătoare căpșoarele lucitoare, agățate de-o latură a unui ciot și, după ce trase barca la mal, se așeză cu picioarele încrucișate sub ea și începu să le deseneze.

Auzi deodată pași plescăind prin mâzga cleioasă, apoi o voce:

— Ia te uită cine-i aici. Drăguța mea, Fata Mlaștinii.

Rotindu-se spre voce și totodată ridicându-se în picioare, se trezi nas în nas cu Chase.

— Salutare, Kya, zise el.

Kya se uită în jur. Cum de ajunsese Chase pe-acolo? Nu-i auzise motorul. El îi citi în ochi întrebarea.

— Pescuiam, te-am văzut cum treci, așa c-am tras barca mai încolo, pe cealaltă parte.

— Pleacă, te rog, zise ea, îndesându-și creioanele și suportul pentru desen în raniță.

Însă el îi puse o palmă pe braț.

— Haide, Kya. Îmi pare rău de cum a ieșit treaba.

Se aplecă spre ea, lăsând să se simtă, în respirația lui, izul de whisky matinal.

— Nu mă atinge!

— Uite ce, am zis că-mi pare rău. Știi doar că nu ne puteam căsători, io și cu tine. Nu puteai tu să trăiești acolo-n sat. Da' mereu am ținut la tine, am fost alături de tine.

— Ai fost alături? Cum adică? Dă-mi pace.

Kya își îndesă sub braț ranița și pași spre barcă, însă el o apucă cu forță de braț, pironind-o pe loc.

— Kya, n-o să mai fie nimenea ca tine, niciodată. Și știu că mă iubești.

Ea își smulse brațul din mâinile lui.

— Greșit! Nici nu-s sigură că te-am iubit vreodată. Dar *tu* ai adus vorba de căsătorie, mai ții minte? Mai știi cum ziceai c-o să zidești o casă pentru noi doi? Și-n schimb am aflat din ziar că te-ai logodit cu *altcineva*. De ce-ai făcut asta? Chase, de ce?

— Haide, Kya. Era imposibil. Știai și tu că n-o să meargă. Ce era-n neregulă cu felu' în care stăteau lucrurile? Hai să ne-ntoarcem la ce-a fost odată.

O apucă de umeri și o trase spre el.

— Dă-mi drumul!

Ea se răsuci, încercând să se tragă din prinsoare, însă Chase o apucase cu amândouă mâinile și o strângea de brațe

tare, dureros. Își lipi gura de a ei. Kya își azvârli brațele în sus, făcându-l să și le retragă pe ale lui. Își feri și capul, șuierând:

— Să nu-ndrăznești!

— Asta-i tigroaica mea. Mai sălbatică decât oricând.

Înhățând-o de după umeri, îi seceră genunchii pe la spate cu un picior și o trase la pământ. Capul Kyei se izbi tare de sol.

— Știi doar că mă vrei, zise el cu un rânjet pofticios.

— Nu, stai! țipă ea.

Bărbatul își propulsă genunchiul în stomacul ei, tăindu-i suflarea, își descheie fermoarul blugilor și îi trase în jos.

Ea dădu să se ridice, împingându-l cu amândouă mâinile. Și, brusc, el o lovi în figură cu pumnul drept. Kya auzi un pocnet urât răsunându-i înăuntrul țestei. Capul îi fu aruncat pe spate și trupul trântit iarăși la pământ. Exact ca atunci când tăticu' o bătea pe mămica. Minteia se contractă o clipă, chir-cindu-se ca să suporte durerea bubuitoare; se zbătu și se zvârcoli apoi, încercând să se strecoare cumva de sub el, însă era prea puternic. Apucând amândouă brațele ei într-o mână, Chase îi desfăcu fermoarul pantalonilor scurți și îi sfășie chiloții, în vreme ce ea încerca să-l lovească cu picioarele. Kya țipă, dar n-avea cine să audă. Dând cu călcâiele în pământ, se zbătu să scape, însă el o smunci de încheietură și o întoarse pe burtă. Îi împinse în pământul moale obrazul care zvâcnea de durere, apoi întinse brațul pe sub burta ei și-i trase pelvisul spre el, gata s-o pătrundă.

— Nu te mai las io de data asta. Îți place au ba, a mea ești.

Găsindu-și putere în niște adâncuri primitive, Kya se opinti cu genunchii și brațele, săltându-se de la pământ și totodată trimițându-și cotul în spate, cu forță, direct în mandibula lui. Când capul lui Chase fu aruncat într-o parte, îl izbi nebunește cu pumnii până ce bărbatul își pierdu echilibrul și căzu pe spate în noroi. Atunci, țintind cu grijă, îi trase un șut, din toate puterile, între picioare.

Chase se chirci și se rostogoli pe-o parte, apucându-se de testicule, cuprins de-o durere spasmodică. Pentru siguranță, îl lovi iarăși cu piciorul, în șale, știind exact unde îi sunt rinichii. De mai multe ori. Tare.

Își trase pe ea pantalonii scurți, înșfăcă ranița și dădu fuga la barcă. Trăgând de cablul demarorului, continuă să se uite peste umăr și-l văzu ridicându-se în patru labe, gemând. Kya nu se opri din blesteme până ce motorul nu porni. Așteptându-se să-l vadă luându-se după ea din clipă în clipă, suci de cârmă și acceleră, depărtându-se de bancul de nisip tocmai când el se ridica în picioare. Cu mâini tremurânde, Kya își închise fermoarul pantalonilor scurți, ținându-și echilibrul cu celălalt braț. Cu ochi mari, holbați, se uită către mare și văzu nu departe o altă barcă de pescuit, la bord cu doi bărbați care o priveau țintă.

CYPRESS COVE

1970

După masa de prânz, judecătorul Sims îl întrebă pe procuror:

— Eric, ești gata să-ți chemi primul martor?

— Suntem gata, onorată instanță.

În cazuri de omucidere, Eric avea obiceiul să-l cheme pe legist mai întâi, fiindcă mărturia lui introducea probe materiale precum arma crimei, timpul și locul, ca și fotografiile de la locul faptei; toate acestea făceau o impresie puternică juraților. Însă în cazul de față nu exista arma crimei, nu existau amprente ori urme de tălpi, așa că Eric intenționa să înceapă cu motivul.

— Onorată instanță, acuzarea îl cheamă pe domnul Rodney Horn.

Îl urmăriră cu toții pe Rodney Horn cum ia loc în boxa martorilor și cum jură să spună doar adevărul. Kya îi recunoscuse chipul, deși i-l văzuse câteva clipe doar, și se grăbi să-și mute privirea. Mecanic pensionat, unul dintre cei care-și petrecea zilele pescuind, vânând sau jucând cărți la Swamp Guinea. Ținea mult și bine la băutură. Azi, ca întotdeauna, își purta salopeta; pe dedesubt îmbrăcase o cămașă curată, cadrilată, apretată într-atât, încât gulerul stătea țeapăn ca un soldat în poziție de drepti. În mâna stângă își ținea șapca; jură cu mâna dreaptă pe Biblie și se așeză în boxă cu șapca pe genunchi.

Eric păși fără grabă spre el.

— Bună dimineața, Rodney.

— 'Neața, Eric.

— Deci, Eric, cred că pescuiai cu un prieten, pe lângă Cypress Cove, în dimineața zilei de 30 august 1969? E corect?

— Exact așa-i. Io și cu Denny ne-am dus la pește colo. Dis-de-dimineață ne-am dus.

— Să se consemneze că este vorba despre Denny Smith, da?

— Mda, io și cu Denny.

— În regulă. Aș vrea să spui în fața curții ce-ai văzut în dimineața aceea.

— Păi, cum am zis, eram acolo de cân' s-a crăpat de ziuă și era cam aproape unșpe, zic io, și nu mai mușca de ceva vreme, așa că eram pe cale să tragem firele și s-o luăm din loc, când am auzit ceva agitație între copaci, peste apă. În pădure.

— Ce fel de agitație?

— Păi era voci, mai întâi așa, înfundate, după aia mai tari. Da' nu puteam să-i vedem, îi auzeam numa' cum se frământă acolo.

— Apoi ce s-a întâmplat?

— Femeia a început să țipe, așa c-am pornit-o într-acolo să vedem ce-i. Să vedem dacă-i la ananghie.

— Și după aceea?

— Când am ajuns mai aproape am văzut-o pe femeie-n picioare lângă bărbat și-am văzut-o cum îi ardea una cu picioru' în...

Rodney se uită spre judecător.

Judecătorul Sims spuse:

— Unde l-a lovit? Poți spune.

— L-a pocnit drept în ouă și el s-a lăsat, așa, p-o parte și s-a pornit pe gemut și icnit. După aia l-a mai pocnit de vreo câteva ori, în spinare. Turbată ca un măgar pălit de streche.

— Ai recunoscut-o pe femeie? Se află aici astăzi?

— Da, știam noi cine-i, cum nu. Îi ceea de colo... ăă... inculpata. La care-i spune lumea Fata Mlaștinii.

Judecătorul Sims se aplecă spre martor.

— Domnule Horn, numele inculpatei este domnișoara Clark. Nu vă referiți la ea cu niciun alt nume.

— Bun atuncea. Pe donșoara Clark am văzut-o noi.

Eric continuă.

— Pe bărbatul lovit l-ai recunoscut?

— Eh... nu l-am putut vedea, că se chircea și se zbătea pe jos. Da-n câteva minute s-a ridicat și era Chase Andrews, care-a fost pivot la echipă acu' câțiva ani.

— Și-apoi ce s-a întâmplat?

— Ea s-a pornit așa, poticnit spre barca ei și na... era în parte dezbrăcată. Șortu' jos pe glezne și chiloții în dreptu' genunchilor. Și-ncerca să-și tragă șortu' și totodată să fugă. Și-n timpu' ăsta striga la el. S-a dus la barcă, a sărit în ea și-a luat-o din loc. Și-ncă își trăgea șortu' ăla pe ea. Când a trecut pe lângă noi ne-a privit drept în ochi. Așa știi exact cine-i.

— Ziceai că a strigat la el cât a fugit la barcă. Ai auzit exact ce striga?

— Da, o auzeam deslușit, că eram destul d-aproape.

— Spune, te rog, instanței ce-ai auzit-o strigând.

— Țipa așa: „Lasă-mă-n pace, scârnăvie! Dacă-mi mai ieși în cale, o să te-omor!“

Un murmur se auzi tare prin sală și stăruii. Judecătorul izbi cu ciocănelul.

— Gata. De ajuns!

Eric îi zise martorului:

— Am terminat aici, mulțumesc, Rodney. Nu mai avem întrebări. Martorul e al dumneavoastră.

Tom înaintă, trecu la milimetru pe lângă Eric și se apropie de boxa martorilor.

— Acum, Rodney, ai declarat că mai întâi, când ai auzit vocile alea înfundate, dar totuși zgomotoase, n-ai putut vedea ce se petrece între domnișoara Clark și domnul Andrews. Corect?

— Așa-i. Nu i-am văzut pân' ce nu ne-am mișcat o țără.

— Și-ai spus dumneata că femeia, pe care ai identificat-o apoi drept domnișoara Clark, striga de parcă ar fi dat de belea, așa-i?

— Mda.

— S-ar putea deci ca, atunci când l-a lovit pe domnul Andrews, să se fi apărat — era o femeie singură în pădure — de un bărbat foarte puternic și athletic? Un fost sportiv, care a atacat-o?

— Mda, cre' că se poate.

— Nu mai avem întrebări.

— Acuzarea vrea să reia?

— Da, onorată instanță, zise Eric, ridicându-se în picioare la masa acuzării.

— Deci, Rodney, indiferent că anumite comportamente ale lor au fost consensuale sau nu, se poate spune, cu acuratețe, că inculpata, domnișoara Clark, era extrem de furioasă pe decedatul Chase Andrews?

— Da, furioasă cât încape.

— Suficient de furioasă cât să urle că dacă o mai supără vreodată o să-l omoare. Este corect?

— Da, așa a fost.

— Nu mai am întrebări, onorată instanță.

O M I C Ă T U R M Ă

1969

Mâinile Kyei tremurau pe cârmă; se uita în spate, să vadă dacă nu cumva Chase, cu barca lui de curse, i se pusese pe urme. Acceleră către laguna ei și fugi șchiopătat, cu genunchii zdreliți, în casă. Ajunsă în bucătărie, se lăsă la podea, plângând, pipăindu-și ochiul umflat și scuipând firicele de nisip. Ciuli apoi urechea, așteptând să-l audă venind.

Văzuse la gâtul lui pandantivul. Încă îl purta. Era cu puțință?

„A mea ești“, zisese. Probabil că acum era turbat de furie că-l lovise și avea s-o pedepsească. Putea să vină astăzi. Ori să aștepte lăsarea nopții.

Nu putea spune nimănui. Sălătorețu' ar fi insistat să-l cheme pe șerif, însă legea n-ar fi crezut cuvântul Fetei Mlaștinii contra al lui Chase Andrews. Nu era sigură ce văzuseră cei doi pescari, însă nici aceștia n-aveau s-o apere. Ar fi zis și ei că așa i-a trebuit, fiindcă, înainte s-o părăsească Chase, fusese văzută giugiulindu-se cu el ani buni, purtându-se deloc ca o domnișoară bine-crescută. *Umbla ca o stricată*, asta ar fi zis.

Afară, vântul urla dinspre mare și Kya se temu că n-o să-i audă motorul, așa că, mișcându-se încetișor din pricina durerii, băgă în raniță pesmeți, brânză și nuci și, cu capul în piept, înfruntând șuieratul dement al vântului, porni iute, prin iarba înaltă de pe lângă canale, spre coliba de citit. Mersul pe jos îi luă patruzeci și cinci de minute și, la fiecă sunet, trupul ei umflat și înțepenit

tresărea și capul îi tresălta într-o parte, măturând desigurile cu privirea. În sfârșit, vechea construcție de lemn de pe malul pâ râului, înconjurată de ierburi înalte, se ivi. Vântul, aici, era mai calm. Pajiștea moale era liniștită. Nu-i spusese niciodată lui Chase de ascunzătoarea de aici, însă poate că o știa. Nu putea fi sigură.

Mirosul de șobolan de baltă dispăruse. După ce laboratorul îl angajase pe Tate, el și cu Scupper reparaseră vechea colibă ca să poată rămâne peste noapte în unele dintre expedițiile sale. Întăriseră cu scânduri pereții, îndreptaseră acoperișul și cum-păraseră câteva obiecte de mobilier — un pat mic, acoperit cu o pilotă, o sobiță de gătit, o masă și un scaun. Oale și tigăi spânzurau în cuie. Și, parcă nelalocul lui și acoperit cu o folie de plastic, un microscop pus pe o măsuță pliantă. În colț, într-o ladă metalică uzată, erau depozitate conserve de fasole și sardele. Nimic care să atragă urșii.

Dar înăuntru se simțea prinsă, neîn stare să pândească venirea lui Chase, așa că se așeză pe malul pâ râului, cercetând malul înecat în ierburi cu ochiul drept. Stângul i se închisese din cauza umflăturii.

În josul pâ râului, o turmă din cinci căprioare o ignoră și se aventură pe firul apei, molfăind frunze și tulpini de iarbă. O, dacă li s-ar fi putut alătura, dac-ar fi putut deveni una dintre ele. Kya știa că nu atât turma ar fi fost incompletă fără una dintre căprioarele sale, cât mai degrabă că fiecare căprioară ar fi fost incompletă fără turma sa. Unul dintre animale înălță capul, cu ochii negri scrutând printre copaci către nord, bătând din piciorul drept din față, apoi din stângul. Celelalte căprioare ridicară privirile și behăiră subțire, alarmate. Ochiul teafăr al Kyei scană îndată codrul, căutând dovezi ale prezenței lui Chase ori a vreunui alt prădător. Însă totul era liniștit. Poate că vreo suflare de vânt foșnind prin frunze le speriasse. Încetară să bată cu copitele, însă porniră domol mai departe, prin iarba înaltă, lăsând-o pe Kya singură și măcinată de neliniște.

Cercetă iarăși pajiștea în lung și-n lat în căutare de intruși, însă atâta ascultat și privit îi sugeau toată energia, așa că se întoarse în baracă. Scoase niște brânză muiată din raniță, apoi se trânti pe podea și mănca absentă, atingându-și când și când obrazul învinețit. Fața, brațele și picioarele aveau tăieturi și erau mânjite cu nisip însângerat. Genunchii erau zgâriați și zvâcneau dureros. Începu să suspine, luptându-se cu rușinea, și deodată scuipe brânza din gură, un jet umed, cleios.

Și-o făcuse cu mâna ei. Se împerechease fără cuget. O poftă naturală o făcuse, necăsătorită, să ajungă în camera celui motel ieftin, însă dorința rămăsese nesatisfăcută. Sex sub lumina pâlpâitoare a neoanelor, marcat doar de dărele de sânge de pe cearșaf, ca niște cărării lăsate de animale.

Chase probabil că se lăudase tuturor cu ce făcuseră. Nu era de mirare că lumea o disprețuia — era nevrednică, dezgustătoare.

Când jumătatea lunii se ivi printre norii mișcători, aruncă o privire pe ferestruică, cercetând dacă nu era pe-acolo vreo siluetă masculină, ghemuită la pândă. Într-un târziu, se târî în patul lui Tate și se vâri sub plapumă. Trezindu-se des, atentă la pași, apoi trăgându-și mai aproape de obraz pânda moale.

La micul dejun, mănca iarăși niște brânză sfărâmicioasă. Obrazul i se întunecase acum, căpătând o nuanță verde-vineție, ochiul i se umflase ca un ou fiert, grumazul și-l simțea înțepenit de durere. O parte din buza de sus îi era răsucită grotesc. Ajunsese ca mămica, monstruoasă, temătoare să se ducă acasă. Kya înțelese, cu claritate bruscă, ce îndurase de-a lungul anilor mămica și de ce plecase.

— Mămica, mămica, șopti. Pricep acum. Îmi pare rău că n-am știut, că n-am putut să te ajut.

Kya își lăsă bărbia în piept, înecată în suspine. Apoi săltă capul, brusc, și zise:

— N-o să trăiesc niciodată așa — o viață-n care să mă întreb mereu când o să mă lovească următorul pumn.

Se întoarse acasă în după-amiaza aceea, însă, cu toate că era flămândă și i se isprăviseră proviziile, nu se duse la Săltărețu'. Chase ar fi putut s-o vadă acolo. Pe lângă asta, n-avea chef ca cineva, mai ales Săltărețu', să-i vadă fața pocită.

Mâncă niște pesmet cu pește afumat și, de pe marginea patului de pe verandă, începu să se uite prin plasa ușii. Observă, chiar atunci, o femelă de călugăriță care poposise pe o rămurică, aproape de fața ei. Insecta agăța molii cu picioarele articulate din față, apoi le mesteca, în vreme ce încă mișcau din aripi. Un mascul cu capul ridicat și mândru ca un ponei începu să-i dea târcoale, curtând-o. Femela se arăta interesată, antenele i se mișcau ca niște baghete de dirijor. Îmbrățișarea lui era strânsă ori gingașă, Kya nu-și dădea seama, însă în clipa când o penetră cu organul copulator ca să-i fertilizeze ouăle, femela întoarse gâtul său lung și elegant și-i smulse capul. Atât de ocupat era masculul să se hâțâne acolo, încât nici nu băgă de seamă. Restul corpului își vedea netulburat de treabă; femela începu să-i mestece toracele, apoi aripile. În cele din urmă, rămase în gură cu unul dintre picioarele sale din față, și totuși partea inferioară a corpului, lipsită de cap și de inimă, își menținea ritmul perfect al copulării.

Femelele de licurici atrag masculii cu semnale mincinoase și-i mănâncă; femelele de călugăriță își devorează propriii parteneri. Insectele femele, își zise Kya, știu cum să se descurce cu iubiții.

După câteva zile, porni cu șalupa pe baltă, explorând zone pe care Chase n-ar fi avut de unde le ști, însă era în gardă și tresărea des, lucru care făcea pictatul aproape imposibil. Ochiul îi era încă umflat, transformat într-o fantă îngustă, iar vânătaia își întinsese culorile grețoase peste jumătate din chipul ei. Corpul, mai peste tot, îi zvâcnea de durere. Auzea chițăitul unui hârciog

și se răsucea pe călcâie, asculta atentă croncănitul ciorilor — o limbă de dinainte de cuvinte, o limbă din vremea când comunicarea era simplă și clară — și, oriunde se ducea, își desena în minte o rută de scăpare.

O C E L U L Ă

1970

Dâre de lumină tulbure pătrundeau pe ferestruica de la celula Kyei. Se uita la dansul silențios al particulelor de praf, care se deplasau toate într-o direcție, de parcă ar fi urmat vreo căpetenie molatecă. Când ajungeau în umbră, dispăreau. Fără soare nu erau nimic.

Trase cufărul de lemn, singura ei masă, sub ochiul de geam aflat la un stângen de podea. Îmbrăcată într-o uniformă cenușie, cu DEȚINUT DISTRICTUAL imprimat pe spinare, se urcă pe cufăr și se uită la mare, care abia se zărea dincolo de sticla groasă și de zăbrele. Gulere de spumă plescăiau, șiroiau, iar pelicanii, cu capetele întoarse după pești, planau chiar deasupra valurilor. Dacă întindea gâtul spre dreapta, cât de mult putea, zărea coroana densă a marginii bălții. Ieri văzuse un vultur plonjând și răsucindu-se ca să înhațe un pește.

Penitenciarul districtual consta în șase celule de patru pe patru metri dintr-o clădire compactă de beton aflată după biroul șerifului, la marginea localității. Celulele erau înșiruite pe lungimea clădirii — pe o singură parte, ca deținuții să nu se poată vedea unii pe alții. Trei dintre pereți erau construiți din blocuri umede de beton; al patrulea era alcătuit din gratii, inclusiv ușa încuiată.

Fiecare celulă era dotată cu un par de lemn cu saltea de bum-bac noduroasă, o pernă umplută cu pene, așternuturi, o pătură de lână cenușie, o chiuvetă și un cufăr-masă, la care se adăuga un vas de toaletă. Deasupra chiuvetei nu era o oglindă, ci o ilustrație înfățișându-l pe Isus, pusă acolo de voluntarii de la o organizație

baptistă. I se îngăduise doar, fiindcă era prima deținută de sex feminin a instituției de ceva ani — dacă nu le puneai la socoteală pe cele care-și mai petrecuseră câte o noapte pe-acolo —, o draperie de plastic gri care putea fi trasă în jurul chiuvetei și toaletei.

Fusese ținută timp de două luni în celula asta, înainte de proces, fără drept de cauțiune din pricina încercării de a se sustrage, cu barca, arestării. Kya se întreba cine începuse să utilizeze cuvântul *celulă* în loc de *cuşcă*. Probabil că la un moment dat umanitatea ceruse această modificare. Zgârieturi roșii, pe care și le făcuse singură scărpinându-se, i se întindeau pe brațe. Minute fără număr, așezată pe pat, își cercetase una câte una şuvițele de păr, trăgând pe rând de ele de parcă ar fi fost pene. Cum făceau pescărușii.

Suită pe cufăr și întinzând gâtul spre mlaștină, își aminti un poem de Amanda Hamilton:

Pescărușul schilod de pe Brandon Beach

*Suflet înaripat, dansând pe ceruri reci
Cu țipăt te-aruncai talazul să-l întreci
După corăbii peste mare te țineai
Și-apoi, cu vântul bun, te-ntorceai.*

*Ți-ai frânt aripa; o târăști acum
Pășești cu greu, croindu-ți drum,
Greoi, peste nisip. Nu poți zbura
Dar cine hotărăște moartea ta?*

...

*Nu te mai văd, făptură chinuită
Doar urme, în nisip, de aripă rănită
Inimă frântă, tu nu poți zbura
Dar cine hotărăște moartea ta?*

Cu toate că prizonierii nu se puteau vedea unii pe alții, ceilalți ocupanți — doi bărbați, aflați la celălalt capăt al șirului de celule — își petreceau bună parte din zi și serile trâncănind. Executau amândoi treizeci de zile pentru o încăierare la berărie care se sfârșise cu vreo câteva oglinzi sparte și ceva oase rupte, iscată de la o neînțelegere privitoare la cine putea scuipa mai departe. În majoritatea timpului stăteau întinși pe paturi și se strigau unul pe altul din celulele aflate perete în perete, pălăvrăgind fără oprire. Discutau mai ales bârfe pe care le auziseră de la vizitatori despre cazul Kyei. În special despre șansele ca ea să fie condamnată la moarte, pedeapsă care nu mai fusese aplicată în district de 20 de ani și niciodată unei femei.

Kya auzea fiecă cuvânt. N-o necăjea gândul la moarte; n-o puteau speria ei cu amenințarea că aveau să pună capăt acestei vieți de doi bani. Însă ideea de a fi ucisă de mâna altcuiva, în mod planificat, minuțios, era atât de greu de gândit, încât făcea să i se taie răsufarea.

Somnul o ocolea, încercând-o când și când și-apoi spulberându-se. Mintea i se cufunda, fără veste, în adormire, apoi trupul, tremurând, se trezea iarăși.

Coborî de pe cufăr și se așeză pe pat, cu genunchii strânși sub bărbie. O aduseseră aici după ședința de judecată, așa că era probabil cam șase. Trecuse doar o oră. Sau nici măcar atât.

UN MICROSCOP

1969

La început de septembrie, după mai bine de o săptămână de la agresiunea lui Chase, Kya ieși să se plimbe pe plaja ei. Vântul amenința să-i smulgă din mână o scrisoare, așa că o ținea lipită de piept. Editorul ei o invitase la o întâlnire în Greenville, scriindu-i că, desigur, înțelegea că ea nu vine adesea prin oraș, dar că i-ar fi făcut plăcere s-o cunoască, iar editura se angaja să-i plătească cheltuielile de deplasare.

Ziua era limpede și dogoritoare, așa că porni pe baltă cu barca. La capătul unui estuar îngust, dădu ocol unui plaur și-l văzu pe Tate ghemuit pe o limbă de nisip lată, turnând mostre de apă în niște fiole mici. Vasul de cercetare științifică era legat de un buștean și plutea de-a curmezișul canalului, blocându-l. Smunci de cârmă. Unele dintre umflăturile și vânătăile de pe față se mai diminuaseră, însă ochiul îi era tivit de jur-împrejur cu pete urâte, verzi și purpurii. Intră în panică. Nu-l putea lăsa pe Tate s-o vadă bătută, așa că încercă să întoarcă la rezezeală șalupa.

Însă el ridică privirea și își flutură brațul.

— Acostează, Kya. Am un microscop pe care vreau să ți-l arăt.

Spusele sale avură efectul pe care-l obținuse inspectoarea școlară când o momise cu plăcintă de pui. Încetini, dar fără să răspundă.

— Hai, vino. N-o să crezi ce mult mărește. Se văd pseudopodele amibelor.

Nu văzuse niciodată o amibă și cu siguranță nu-i văzuse părțile corpului. Iar apariția lui Tate o făcea să simtă un fel de pace, de calm. Hotărând că putea să-și ferească de privirea lui partea învinețită a feței, trase la țarm barca și păși prin apa puțin adâncă spre a lui. Purta niște blugi tăiați și tricou alb. Părul îl avea desfăcut. În picioare, în susul scăriței de la pupa, Tate îi întinse mâna și ea se prinse de brațul lui, fără să-l privească.

Bejul nebătător la ochi al vasului său științific se pierdea în culorile mlaștinii. Kya nu mai văzuse o lucrătură așa de frumoasă: punte din lemn de tec și timonă cu roată de alamă.

— Vino jos, zise el, coborând în cabina de sub punte.

Kya cercetă pupitrul căpitanului, mica bucătărie, mai bine înzestrată decât a ei, și salonul convertit într-un laborator mobil, cu mai multe microscopae și suporturi cu fiole. Mai erau și alte instrumente care zumzăiau și clipeau.

Tate se apucă să regleze un microscop foarte mare și să potrivească lamela.

— Imediat, zise el.

Puse pe lamelă o picătură de apă din mlaștină, o acoperi cu altă lamelă și reglă focusul. Apoi se ridică:

— Uită-te.

Kya se aplecă ușor asupra microscopului, ca și cum ar fi sărutat un bebeluș. Lumina microscopului se reflectă în pupilele-i negre. Trase aer în piept, surprinsă, când vederii ei, se arătă un carnaval întreg de făpturi, rotindu-se și valsând. Căpșoare feerice împodobeau trupuri minuscule, uluitoare, dornice de viață; se frământau ca prinse în cortul unui circ, nu într-o singură picătură de apă.

Își duse mâna la inimă.

— Habar n-am avut că-s așa de multe și de frumoase, zise, continuând să privească.

El identifică niște specimene, apoi făcu un pas în spate și rămase așa, privind-o.

Simte pulsul vieții, își zise el, fiindcă nu sunt intermediari între ea și planeta ei.

Îi arată și alte mostre vii.

Kya șopti:

— E ca și cum niciodată n-am văzut stelele și deodată le văd.

— Ai vrea un pic de cafea? întrebă el cu glas domol.

Ea înalță capul.

— Nu, nu, mulțumesc.

Se depărtă apoi de microscop, retrăgându-se spre bucătărie-oară. Stingheră, ferindu-și de privirile lui ochiul verde-cafeniu.

Tate era învățat cu felul rezervat de-a fi al Kyei, însă acum purtarea ei părea mai distantă și mai bizară ca oricând. Și își ținea încontinuu capul întors într-o parte.

— Haide, Kya. Doar o ceașcă de cafea.

Intrase deja în chichinetă, unde turnă apă într-un filtru care picură o cafea tare. Kya se opri lângă scărița care dădea spre puntea de deasupra; îi întinse o cană și-i făcu semn să urce. O invită să se așeze pe băncuța capitonată, însă ea preferă să rămână la pupa. Știa, precum pisicile, unde-i ieșirea. Limba lucitoare de nisip alb se curba ceva mai încolo, sub stejarii umbroși.

— Kya...

Dăduse să întrebe ceva, dar, când ea întoarse capul, îi văzu vânătaia, ceva mai estompată acum, de pe obraz.

— Ce-ai pățit la față? zise, pășind spre ea, întinzând mâna să-i atingă obrazul.

Ea se feri, întorcând capul.

— Nimic. Am dat peste o ușă, în miez de noapte.

Tate știa că-l minte după felul în care își dusesse mâna, iute, la față. Cineva o lovise. Chase să fi fost? Încă se vedea cu el, cu toate că era însurat? Falca lui Tate se încleștă. Kya lăsă ceașca din mână, parcă gata să plece.

Tate se strădui să rămână calm.

— Ai început să lucrezi la o carte nouă?

— Aproape am terminat-o pe cea despre ciuperci. Editorul meu vine la Greenville pe la sfârșitul lui octombrie și vrea să ne întâlnim acolo. Dar nu sunt sigură.

— Ar trebui să te duci. O să te ajute întâlnirea. Ar fi un autobuz din Barkley, pe timp de zi, și mai este unul de noapte. Nu durează mult. O oră și douăzeci de minute, cam așa.

— Nu știi de unde să-mi cumpăr bilet.

— Știe șoferul. Tu să vii în stația de pe Strada Principală, atât. Cred că Săltărețu' are orarul prins undeva c-o piuneză, în prăvălie.

Tate fu cât pe ce să spună că mersese de multe ori cu autobuzul acela, de la Chapel Hill, dar i se păru nimerit să nu-i amintească de acele zile, de așteptarea ei pe plajă, în iulie.

Rămaseră tăcuți un timp, sorbind din cafea și ascultând șuierul unor șoimi care se învârteau pe lângă un nor alungit.

Tate șovăi să-i mai ofere cafea, știind că, dac-o face, Kya are să plece. Așa că o întrebă despre cartea cu ciuperci și-i explică ce studiu făcea cu protozoarele. Orice, numai s-o mai țină alături un pic.

Lumina după-amiezii se îmblânzise și bătea acum o briză ușoară. Lăsând iarăși cana din mână, ea zise:

— Trebuie să plec.

— Mă gândeam să deschid o sticlă cu vin. Vrei un pic?

— Nu, mersi.

— Mai stai o clipă înainte să te duci, zise Tate și, băgându-se sub punte, reveni cu o pungă în care se găseau resturi de pâine și de pesmeți.

— Salută pescărușii, te rog, din partea mea.

— Mulțam, zise ea și începu să coboare pe scăriță.

Tate o strigă, în timp ce se îndrepta spre barca ei:

— Kya, s-a făcut rece, nu vrei o haină sau ceva?

— Nu, mi-e bine.

— Măcar căciula asta ia-o, zise și-i aruncă un fes roșu de schi.

Ea îl prinse și i-l aruncă îndărăt. Tate îl azvârli iar, mai departe, făcând-o să alerge pe nisip, să se aplece și să-l culeagă. Râzând, Kya sări în șalupă, porni motorul și, trecând pe lângă el, îi aruncă înapoi pe punte fesul. El surâse, ea chicoti. Se opriră apoi din răs și se priviră pur și simplu, aruncându-și unul altuia căciula, până ce ea dădu colțul pe canal. Atunci se lăsă să cadă pe bancheta de la pupa și își acoperi gura cu palma.

— Nu, zise cu voce tare. Nu pot să-l îndrăgesc iar. N-o să mă las iarăși rănită.

Tate rămase în vasul lui, cu pumnii strânși la gândul că cineva ar fi putut s-o lovească.

Kya își purtă barca pe lângă coastă, aținându-se în spatele fluxului, către sud. Pe traseul acesta avea să treacă de plaja ei până să ajungă la canalul care, străbătând balta, o ducea acasă. De obicei nu se oprea pe plajă, ci străbătea labirintul de apă spre laguna ei și ieșea apoi pe țarm.

Însă, când trecu, pescărușii o ochiră și dădură buzna, roind în jurul ambarcațiunii. Roșcovanul poposi pe provă, legănându-și galeș capul. Kya râse:

— Bine, ai câștigat.

Străbătu valurile și acostă pe plajă, după niște trestii înalte, apoi începu să le arunce păsărilor firimiturile căpătate de la Tate.

Soarele răspândea auriu și roz peste apă; se așeză pe nisip, iar pescărușii poposiră în jur. Auzi brusc huruit de motor și văzu iahtul de curse al lui Chase înaintând cu viteză pe canalul ei. Nu-i putea zări barca, ascunsă de trestii, însă ea, pe nisip, la loc deschis, era expusă vederii. Se aruncă pe burtă îndată, întorcând capul pe-o parte ca să nu-l scape din ochi. Stătea la cârmă, cu părul negru suflat de vânt și pe chip cu o strămbătură urâtă. Însă nu se uită în direcția ei, ci coti pe brațul care ducea la baracă.

Când nu se mai văzu, Kya se ridică. Dacă n-ar fi oprit aici, la pescăruși, Chase ar fi ajuns la ea acasă și ar fi luat-o ca din oală. Învățase, iarăși și iarăși, de la tăticu': bărbații musai să dea ultimul pumn. Kya îl lăsase pe Chase lat. Cei doi pescari văzuseră, probabil, cum îl doborâse. Kyei, după pravila lui tăticu', trebuia să i se dea o lecție usturătoare.

Cum avea să-și dea seama că nu-i la baracă urma să vină pe plaja ei. Fugi la barcă, ambală motorul și porni înapoi spre Tate, dar nu voia să-i spună ce-i făcuse Chase; rușinea era mai puternică decât rațiunea. Încetini, lăsându-se dusă de apă printre plauri, în vreme ce soarele dispărea. Trebuia să se ascundă și să aștepte plecarea lui Chase. Dacă nu-l vedea plecând, n-avea de unde ști când se putea întoarce acasă în siguranță.

Reveni pe canal, înfricoșată că el s-ar putea năpusti asupra ei în orice clipă. Cu motorul abia zumzăind, ca să-i poată auzi lui barca, alunecă într-o baltă dosnică, mărginită de copaci gheboșați și tufe dese. Dădu cu spatele cât mai adânc prin desiș, împingând la o parte crengile atârând; până ce fu acoperită de frunze și de căderea nopții.

Ciuli urechea, răsuflând greu. Auzi, în cele din urmă, țipătul motorului său prin aerul molatic al serii. Se piti și mai bine auzindu-i apropierea, îngrijorată deodată că i se vede capătul bărcii prin desiș. Sunetul se apropie și, în câteva clipe, barca lui Chase săgetă pe lângă ea. Mai rămase aproape treizeci de minute pe loc, până ce se întunecă de-a binelea, apoi o apucă spre casă la lumina stelelor.

Își luă salteaua pe plajă și se întinse alături de pescăruși. Păsările n-o băgară în seamă, ciugulindu-și penele răsfirate înainte de-a se așeza în nisip ca niște pietre cu pene. În vreme ce, cu sunete moi, păsările își lăsau în piept capetele, gata de somn, se întinse cât mai aproape de ele putu. Însă nici cu gânguritul și foșnetul ușor al penelor nu izbuti Kya să doarmă. Mai mult

se răsuca de pe-o parte pe alta, ridicându-se în șezut ori de câte ori vântul imita sunet de pași.

Fluxul veni, în zori, cu o briză aspră care-i înțepă obraji. Se ridică în capul oaselor printre păsări, care hoinăreau pe lângă ea, întinzându-și aripile și scurmând. Roșcovanu' — cu ochi holbați și ciocul ridicat — părea să fi găsit ceva extrem de interesant în căptușeala de pene a aripii sale, o poză nostimă care în mod normal ar fi făcut-o pe Kya să râdă. Însă acum păsările n-o mai înveseleau.

Păși spre marginea apei. Chase n-avea să renunțe. Să fie izolată era una; să trăiască în frică era cu totul altceva.

Se închipui făcând pas după pas în marea agitată, cufundându-se în nemișcarea de sub valuri, cu şuvițe din părul ei suspendate precum acuarela neagră în marea albăstruie, degetele și brațele ei lungi cățărându-se către oglinda lucitoare a suprafeței. Visele de evadare — chiar și prin moarte — te ridică mereu spre lumină. Premiul fremătător, scânteietor al păcii, încă inaccesibil, până ce într-un târziu corpul îi cobora la fund, la odihnă, în bezna tăcută. În siguranță.

Cine hotărăște vremea morții?

COLEG DE CELULĂ

1970

Kya se opri în mijlocul celulei. Uite-o și la închisoare. Dacă cei pe care-i iubise, inclusiv Jodie și Tate, n-ar fi părăsit-o, n-ar fi ajuns acolo. O scoți la capăt mai bine când ai pe cine te bizui.

Înainte să fie arestată, începuse să simtă că se înfiripa iarăși o cale către Tate: o deschidere a inimii sale. Iubire făcându-și loc mai către suprafață. Însă, când acesta venise s-o viziteze la închisoare, de mai multe ori, refuzase să-l vadă. Nu îi era prea limpede cum făcuse închisoarea ca să-i pecetluiască și mai mult inima. De ce nu primise alinarea pe care i-ar fi putut-o el oferi într-un asemenea loc? Se părea că acum, când era mai vulnerabilă ca oricând, Kya avea și mai puține motive să se încreadă în altcineva. Aflată în punctul cel mai fragil al vieții sale de până atunci, se întorsese spre singurul ajutor pe care-l știa — ea însăși.

Îi devenise limpede, când fusese închisă fără drept de cauțiune, cât de singură era. Oferta șerifului, care-o îndemnase să dea un telefon, îi amintise cu asprime: n-avea pe cine să sune. Singurul număr de telefon pe care-l știa pe lumea asta era al lui Jodie, dar cum să-și sune fratele și să-i spună că era închisă, acuzată de crimă? După atâția ani, cum să-l tulbure cu necazurile ei? Și poate era aici și un grăunte de rușine.

O abandonaseră, o lăsaseră să supraviețuiască și să se apere singură. Și ajunsese aici, singură.

Lună iarăși minunatul volum despre scoici pe care i-l dăruise Tom Milton, de departe cea mai prețioasă carte a ei. Pe podea

era pus un vraf de texte de biologie, despre care paznicul spusese că i le adusese Tate, dar era de parcă îi fugeau cuvintele din fața ochilor. Propozițiile o luau razna, se roteau, se încâpățâneau. Ilustrațiile cu cochilii erau mai simple.

Pe gresia ieftină a podelei se auziră pași. Jacob, un bărbat de culoare mărunț, care îndeplinea slujba de gardian, apăru în fața ușii ei. Avea în mână un pachet mare, înfășurat în hârtie cafenie.

— Mă scuzi, donșoară Clark, da' ai un viz'tator. Tre' să vii cu mine.

— Cine-i?

— Îi avocatul' matale, domnu' Milton.

Se auzi un țăcănit metalic când Jacob îi descuie ușa și-i întinse pachetul.

— Și asta-i de la Săltărețu'.

Lăsă pachetul pe pat și-l urmă pe Jacob în lungul culoarului până la o altă încăpere, una chiar mai mică decât celula ei. Tom Milton se ridică de pe scaun la intrarea ei. Kya îl salută cu o înclinare a capului și își aruncă apoi privirea pe fereastră, unde un enorm nor cumulus își umfla obrajii de culoarea piersicii.

— Bună seara, Kya.

— Domnule Milton.

— Kya, te rog să-mi spui Tom. Și ce-ai pățit la braț? Ți-ai făcut singură asta?

Ea zvâcni din mână, acoperind liniile întortocheate pe care și le zgâriase pe brațe.

— Înțepături de țânțari, cred.

— O să vorbesc cu șeriful; n-ar trebui să ai țânțari în... cameră.

Cu capul în piept, ea zise:

— Te rog, nu, e-n regulă. N-am grija insectelor.

— Bine, evident că n-o să faci nimic din ce nu vrei. Kya, am venit să discutăm despre opțiunile tale.

— Ce opțiuni?

— Îți explic. E greu de știut, în momentul de față, în ce parte înclină jurații. Acuzarea are un caz bunișor. Nu e sub nicio formă un caz solid, dar ținând cont de prejudecățile pe care le are lumea din orașelul ăsta, trebuie să iei în considerare faptul că nu ne va fi ușor să câștigăm. Dar există opțiunea vinovăției. Știi la ce mă refer?

— Nu chiar.

— Te-ai declarat nevinovată de omor de gradul întâi. Dacă pierdem, o să ai mult de pierdut: o viață în închisoare ori, după cum știi, se ia în considerare și varianta condamnării la moarte. Opțiunea ta ar fi să pledezi vinovată pentru o acuzație mai puțin gravă ca, de pildă, omor prin imprudență. Dacă ai fi dispusă să spui că da, te-ai dus la foișor în acea noapte, te-ai întâlnit într-adevăr cu Chase, ați avut o neînțelegere și, într-un accident oribil, el a căzut pe spate prin deschizătura din grilaj, procesul s-ar putea sfârși imediat, nu ar mai trebui să treci prin supliciu ăsta și-ai putea negocia o sentință cu acuzarea. De vreme ce n-ai mai fost vreodată inculpată pentru nimic, te vor condamna probabil la zece ani și-ai putea ieși în... șase, să zicem. Știu că sună rău, dar e mai bine decât să-ți petreci viața în închisoare sau varianta cealaltă.

— Nu, nu vreau să spun nimic care implică vinovăție. La închisoare n-o să mă duc.

— Kya, eu înțeleg, dar ia-ți te rog un pic de timp de gândire. Nu vrei să-ți petreci restul vieții în penitenciar și nu vrei nici... varianta cealaltă.

Kya își aruncă iarăși privirea pe geam.

— Nu trebuie să mă gândesc. N-o să stau la închisoare.

— Bun, nu trebuie să decizi acum. Mai avem ceva timp. Să vedem cum merge. Înainte să plec, ai vrea să discuți ceva cu mine, orice?

— Scapă-mă de aici, te rog. Cu o variantă... sau cu cealaltă.

— O să fac ce pot, Kya. Dar să nu te dai bătută. Și ajută-mă, te rog. Ți-am mai spus, trebuie să fii mai implicată, să te mai uiți la jurați din când în când...

Însă Kya se întorsese să plece.

Jacob o duse înapoi în celulă, unde cercetă pachetul de la Săltărețu' — desfăcut de gardian și strâns iarăși laolaltă, cam alandala. Îl despachetă, păstrând și împăturind ambalajul de hârtie. Înăuntru era un coș cu niște flacoane minuscule cu vopsele, o pensulă, hârtie și un cornet de hârtie în care se aflau brișe cu mălai făcute de Mabel. Coșul era căptușit cu un strat de ace de pin, frunze de stejar, câteva cochilii și lujeri lungi de papură. Kya își vârî nasul și trase mireasma adânc în piept. Își mușcă buzele. Săltărețu'. Mabel.

Soarele se dusesse la culcare; nu mai erau firicele de praf pe care să le urmărească.

Jacob veni mai târziu să-i ia tava cu mâncarea.

— Îți spun io, donșoară Clark, că n-ai mâncat mare lucru. Îi carne de porc cu sos și verdeață, nu se poate mai bună d-atât.

Ea îi surâse, apoi îi ascultă tocănitul pașilor îndepărtându-se pe coridor. Așteptă să audă cum se închide grea, cu un pocnet metalic, ușa groasă de metal.

Apoi văzu ceva mișcând pe coridor, chiar dincolo de gratii. Îi aținti privirea într-acolo. Domnul Jude stătea pe etichetele de dinapoi și se uita în ochii ei negri cu ochii lui verzi.

Kya simți că inima începe să-i bată mai iute. Stătuse închisă acolo atâtea săptămâni și-acum lighioana asta putea trece, vrăjitoarește, printre gratii. Putea veni la ea. Domnul Jude întoarse capul și se uită în lungul holului, spre locul unde trănăneau ceilalți deținuți. Kya se simți îngrozită la gândul că are s-o lase ca să se ducă la ei. Însă motanul o privi iar, clipi alene și se strecură cu ușurință în celula ei, printre zăbrele.

Kya oftă bucuroasă, apoi șopti:

— Rămâi cu mine, te rog.

Fără grabă, animalul amușină prin celulă, cercetând pereții umezi de beton, țevile expuse și chiuveta, ignorând-o cu totul

în acest timp. O crăpătură mică într-un perete i se păru teribil de interesantă. Kya știa asta fiindcă îl ghicea după mișcările cozii. Pisica își sfârși turul lângă patul cel mic. Apoi, fără veste, îi sări Kyei în poală și începu să se sucească acolo, căutându-și o poziție comodă, încercându-i moliciunea coapselor cu labele mari și albe. Kya încremeni, cu brațele ușor ridicate, ca să-i dea cale liberă. Motanul se cuibări în cele din urmă în poala ei, de parcă acela i-ar fi fost, noapte de noapte, culcușul. Ridică spre ea capul, iar ea i-l atinse ușor, apoi îl scărpină pe ceafă. Un tors puternic erupse ca un torent. Kya închise ochii, mișcată de ușurința cu care fusese acceptată. O noutate într-o viață întreagă în care tânjise după afecțiune.

Temându-se să nu sperie motanul, stătu rigidă până ce-o apucară crampele la un picior, apoi se mișcă ușurel, să-și mai relaxeze mușchii încordați. Domnul Jude, fără să deschidă ochii măcar, îi alunecă din poală și se ghemui lângă ea. Kya se întinse pe pat îmbrăcată și rămaseră așa, cuibăriți. Privi animalul cum doarme până ce-o luă și pe ea somnul. Un somn care nu era o neîncetată tresărire chinuitoare, ci o alunecare, în sfârșit, într-o liniște cuprinzătoare.

O dată, pe parcursul nopții, deschise ochii și văzu motanul dormind pe spate, cu labele din față întinse într-o direcție și cele din spate într-alta. Însă în zori, când se trezi, pisica dispăruse. Din gâtleej îi scăpă un geamăt.

Mai târziu, Jacob apăru la ușa celei, purtând într-o mână tava cu micul dejun și descuind cu cealaltă ușa.

— Ți-am adus terciu' de cereale, donșoară Clark.

Îi luă din mână tava, zicând:

— Jacob, pisica aceea cu alb și negru care doarme la tribunal... a venit aici astă-noapte.

— Aa... îmi pare rău. Ăla-i Domnu' Jude. Câteodată se mai strecoară odată cu mine și nu-l văz, fiindcă am de cărat tăvile cu cina. Și-ajung de-l las înăuntru cu voi.

Avusese bunătatea să nu spună „închid“.

— Nu-i nimic, mi-a plăcut c-a venit la mine. Vrei te rog să-i mai dai voie înăuntru când îl vezi, seara? Sau oricând.

El o privi cu ochi înduioșați.

— Cum să nu. Se face, donșoară Clark. Îmi dau io seama că-i o tovarășie bună.

— Mulțumesc, Jacob.

În seara aceea, Jacob reveni.

— Iote și mâncarea, donșoară Clark. Pui fript, pireu de barabule cu sos, de la birt. Sper că-n seara asta o să poți mânca ceva.

Kya se ridică, uitându-se pe lângă picioarele lui, și luă tava.

— Mulțumesc, Jacob. Ai văzut motanul pe undeva?

— Deloc nu l-am văzut. Da' stau cu ochii-n patru.

Kya încuviință cu o aplecare a capului. Se așeză pe pat, singurul loc unde se putea sta, și se uită lung la farfurie. Avea aici, în închisoare, hrană mai bună decât văzuse în toată viața ei. Împunse puiul cu tacâmul, răscoli prin piure. Acum, când avea belșug de mâncare, parcă-și rătăcise stomacul pe undeva.

Apoi auzi sunetul cheii întoarse în broască și ușa grea de metal dându-se în lături.

Îl auzi, la capăt de coridor, pe Jacob:

— Iac-așa, Domnu' Jude.

Fără să respire, Kya își pironi privirile spre podeaua de dincolo de gratiile celulei și, în câteva clipe, Domnul Jude se arătă. Culorile îi erau surprinzător de puternice și totuși deloc stridente. Fără să ezite de această dată, intră în celulă și se îndreptă spre ea. Kya puse pe podea farfuria, și motanul se ospătă cu carnea de pui — trăgând oscioarele pe jos —, apoi lipăi sosul. De garnitură nu se atinse. Ea îl privi zâmbind, apoi curăță podeaua cu un șervețel.

Animalul sări după aceea pe pat și se lăsară cuprinși de dulceața somnului.

A doua zi, Jacob apăru iarăși la ușă.

— Donșoară Clark, ai încă un vizitator.

— Cine e?

— Iară-i domnu' Tate. A mai fost de vro câteva ori, donșoară Clark, ori c-a adus câte ceva ori c-a vrut să te vadă. N-ai binevoi să-l vezi astăzi? Că-i duminică, nu se ține proces, n-ai ce face aci cât e ziua de lungă.

— Bine, Jacob.

Jacob o conduse în aceeași cămăruță unde se întâlnise cu Tom Milton. Când o văzu intrând, Tate se ridică de pe scaun și pași iute spre ea. Îi zâmbi, însă în ochi i se citea tristețea de a o vedea acolo.

— Kya, arăți bine. Am fost foarte îngrijorat. Mulțumesc că ai vrut să mă vezi. Ia loc.

Se așezară de amândouă părțile mesei, în vreme ce Jacob, în picioare, se retrase într-un ungher și se apucă să citească, cu luare-aminte, ziarul.

— Bună, Tate. Mulțumesc pentru cărți.

Se prefăcea calmă, însă inima îi era cât un purice.

— Cu ce te mai pot ajuta?

— Poate să dai de mâncare pescărușilor, dacă se nimerește să fie-n drumul tău.

Tate zâmbi.

— Da, i-am mai hrănit. Când și când.

O spuse ca și cum ar fi fost un fleac, deși trecuse cu mașina sau cu barca pe la ea pe acasă, în fiecare dimineață și seară, ca să hrănească păsările.

— Mulțumesc.

— Am fost în sală, Kya, chiar în spatele tău. O dată n-ai întors capul, așa că nici nu mi-am dat seama dacă ești conștientă că-s acolo. Dar n-o să lipsesc nicio zi.

Ea își îndreptă privirea spre fereastră.

— Tom Milton se pricepe, Kya. E probabil cel mai bun apărător din partea asta de stat. O să te scoată de-aici. Doar să rezisti.

Cum ea tot nu vorbea, continuă:

— Și, îndată ce-ai ieșit, o să ne-ntoarcem la explorat lagune ca-n vremurile de altădată.

— Tate, trebuie să mă uiți. Te rog.

— Nu te-am uitat și n-o să te uit niciodată.

— Doar știi că nu-s ca ceilalți. Nu mă potrivesc cu ei. Nu pot să fac parte din lumea ta. Nu înțelegi? Mi-e groază să mă mai apropii vreodată de cineva. Nu pot.

— Nu te-nvinuiesc, Kya, dar...

— Ascultă-mă, Tate. Ani mulți mi-am dorit să fiu cu ceilalți oameni. Credeam cu adevărat că cineva o să stea și cu mine, că o să am prieteni și familie. Că o să fiu parte dintr-un grup. Dar nimeni n-a rămas. Nici tu, nici vreo rudă. Acum am învățat, în fine, cum să fac față și cum să mă apăr. Însă despre asta nu pot să vorbesc acum. Apreciez că ai venit să mă vezi, pe cuvânt. Și poate că într-o zi o să putem fi prieteni, dar la ce urmează după nu mă pot gândi. Nu aici, în locul ăsta.

— Bine, înțeleg. Chiar că înțeleg.

După o scurtă tăcere, Tate continuă:

— Bufnițele cu corn au început deja să se strige.

Ea încuviință din cap, aproape zâmbind.

— A, și ieri, când eram la tine, n-o să crezi... dar am văzut un uliu, un mascul, poposit chiar pe treptele de la intrare.

Kya zâmbi în sfârșit, gândindu-se la pasăre. Una dintre multele amintiri doar ale ei.

— Da, te cred.

Zece minute mai târziu, Jacob îi anunță că timpul le expirase și că Tate trebuia să plece. Kya îi mulțumi iarăși pentru vizită.

— O să le dau pescărușilor de mâncare, Kya. Și-o să-ți aduc niște cărți.

Ea, clătinând din cap, îl urmă pe Jacob.

F E S U L R O Ş U

1970

Luni dimineată, după vizita lui Tate, când aprodul o călăuzi în sală, Kya își feri privirile de cei din public, cum făcuse și până atunci, pironindu-și ochii asupra copacilor umbroși de afară. Însă auzi un sunet familiar, poate o tuse ușoară, și întoarse capul. În primul rând de scaune, lângă Tate, erau Săltărețu' și Mabel, care-și pusese pe cap boneta de mers la biserică, cea decorată cu trandafirași de mătase. Lumea se cam agitase când intraseră cu Tate și luaseră loc la parter, în „zona albă”. Însă când aprodul raportase asta judecătorului Sims, care se afla încă în biroul lui, judecătorul îi spusese să anunțe că oricine, de orice culoare sau neam, putea să stea unde voia în sala lui și că, dacă nu-i convenea vreunuia, n-avea decât să plece. Și că, de fapt, avea să se asigure personal în privința asta.

Văzându-i pe Mabel și pe Săltărețu', Kya simți o rază de speranță și spinarea i se mai îndreptă puțin.

Următorul martor al acușării, dr. Steward Cone, legistul cu părul încărunțit, tuns periută, purta ochelari așezați prea departe pe vârful nasului, un obicei care-l silea să incline capul pe spate ca să poată privi prin lentile. În vreme ce doctorul răspundea întrebărilor, mintea Kyei zbură la pescăruși. În timpul acestor luni îndelungate petrecute în închisoare, se uscaseră de dorul lor și totuși, în vremea asta, Tate îi hrănise. Nu fuseseră abandonați. Se gândi la Roșcovanu', la cum i se plimba întotdeauna peste degetele de la picioare când îi arunca firimituri.

Legistul își dădu capul pe spate ca să-și potrivească ochelarii, iar gestul o aduse pe Kya înapoi în sală.

— Așadar, ca să recapitulăm, ați declarat că Chase Andrews a murit între miezul nopții și ora două în noaptea de 29 octombrie sau în dimineața de 30 octombrie 1969. Moartea a fost provocată de leziuni extinse pe creier și la coloana vertebrală în urma unei căderi printr-un grilaj deschis de pe foișorul de foc, de la douăzeci de metri înălțime. În cădere s-a lovit cu ceafa de o grindă de sprijin, fapt confirmat de probele de sânge și de păr recoltate de pe grindă. Totul este corect, potrivit părerii dumneavoastră de expert?

— Da.

— Acum... domnule doctor Cone, de ce ar călca un tânăr inteligent și în bună formă fizică precum Chase peste un grilaj lăsat deschis și-ar muri de la prăbușire? Ca să eliminăm o posibilitate, avea în sânge alcool ori vreo altă substanță care-ar fi putut să-i afecteze judecata?

— Nu, nu avea.

— Probele prezentate anterior demonstrează că Chase Andrews s-a lovit cu ceafa de grindă, nu cu fruntea, zise Eric, oprindu-se în fața juraților și făcând spre ei un pas mare. Dar când pășesc în față, capul meu ajunge un pic mai înaintea corpului. Dacă aș cădea într-o groapă, chiar aici în fața mea, inerția și greutatea capului m-ar împinge înainte. Corect? Chase Andrews ar fi dat cu fruntea de grindă, nu cu partea inferioară a craniului, dacă ar fi făcut un pas în față. Nu este așadar adevărat, domnule doctor Cone, că dovezile sugerează că Chase a căzut, de fapt, pe spate?

— Da, dovezile sprijină această concluzie.

— Putem așadar concluziona, totodată, că dacă Chase Andrews stătea cu spatele la deschizătura din grilaj și-a fost împins de cineva, ar fi căzut pe spate, nu pe burtă? Până să apuce Tom să obiecteze, Eric rosti în grabă:

— Nu vă cer să declarați că este vorba despre o dovadă concludentă că Chase a fost îmbrâncit pe la spate și astfel ucis. Vreau doar să lămuresc că, dacă cineva l-ar fi împins de la spate pe Chase prin gaură, rănilor de la cap ar fi coincis cu cele descoperite. Este corect?

— Da.

— Bine. Domnule Cone, când l-ați examinat pe Chase Andrews la clinică, în dimineața de 30 octombrie, purta cumva la gât un șnur cu o scoică?

— Nu.

Ca să-și stăvilească tot mai puternica senzație de vomă, Kya se concentrează asupra motanului, care își făcea toaleta pe un per-vaz. Încovrigat într-o poziție imposibilă, cu un picior drept ca o săgeată în aer, își lingea vârful cozii. Operațiunea de curățare părea să-l absoarbă și să-l captiveze pe deplin.

Câteva minute după aceea, procurorul întrebă:

— Este adevărat că Chase Andrews purta, în noaptea morții, o geacă de blugi?

— Da, așa este.

— Și, potrivit raportului dumneavoastră oficial, ați găsit fibre roșii de lână pe geacă? Fibre care nu provin de la niciunul dintre obiectele vestimentare pe care le purta?

— Da.

Eric ridică spre sală o pungă transparentă de plastic conținând crâmpie de lână roșie.

— Acestea sunt fibrele găsite pe geaca lui Chase Andrews?

— Da. Acela este eșantionul etichetat de mine, iar fibrele de la căciulă și cele de pe geacă se potriveau întocmai.

— Unde a fost găsită căciula?

— Șeriful a descoperit-o la reședința domnișoarei Clark.

Acest lucru nu fusese știut de toată lumea; prin mulțime se răspândiră murmure.

— Există vreo dovadă că a purtat-o vreodată?

— Da. Fire din părul domnișoarei Clark au fost găsite în căciulă.

Urmărindu-l pe Domnu' Jude, Kya ajunsese să se întrebe cum de familia ei n-avusese niciodată un animal de casă. Nu tu câine ori pisică. Singura care se apropiase de acest statut fusese femela de sconcs — o creatură unduioasă, mătăsoasă și îndrăzneță — care trăia sub baracă. Mămica îi spunea Chanel.

După vreo câteva încercări ratate, ajunseseră să se cunoască mai bine și Chanel se făcuse tare cuviincioasă, slobozindu-și armamentul din dotare doar când copiii se obrăzniceau prea din cale-afară. Se învățase se se ducă și să vină nestingherită, trecând uneori la un pas sau doi de cine se nimerea să urce sau să coboare treptele verandei.

În fiecare primăvară, își escorta puii în expediții prin codrii de stejar, ținându-se în direcția vântului. Puii se înșiruiau tropăind iute, ciocnindu-se unii de alții într-un talmeș-balmeș alb-negru.

Tăticu', firește, amenința mereu c-are să scape de ea, însă Jodie, arătând o maturitate mai presus de cea a părintelui său, îl făcea să se răzgândească. „Ar' să se mute altu-n loc și io socot că sconcsu' care-l știi îi mai bun decât ăla care nu-l știi.“ Zâmbi acum, gândindu-se la Jodie. Apoi își luă seama.

— Așadar, dr. Cone, în noaptea în care a murit Chase Andrews, în noaptea în care a căzut pe spate prin grilajul deschis — postură care poate fi conectată cu faptul că a fost împins de cineva —, pe geaca lui au ajuns fibre de la fesul roșu găsit la reședința domnișoarei Clark. Și în fes erau fire de păr de-al domnișoarei Clark.

— Da.

— Vă mulțumesc, domnule doctor. Nu mai am întrebări.

Tom Milton aruncă o privire scurtă spre Kya, care se uita la cer. Sala înclina spre procuror aproape fizic, de parcă s-ar fi lăsat podeaua, și situația nu era îmbunătățită de postura rigidă

și detașată a Kyei — parcă cioplită în gheață. Își alungă de pe frunte o șuviță de păr alb și se apropie de legist pentru examinarea încrucișată.

— Bună dimineața, dr. Cone.

— Bună dimineața.

— Domnule doctor, ați declarat că rana de pe ceafa lui Chase Andrews se potrivește cu varianta în care ar fi căzut pe spate prin grilajul deschis. E adevărat că, dacă ar fi făcut singur un pas în spate și-ar fi căzut accidental, rezultatul loviturii la ceafă ar fi fost exact același?

— Da.

— Ați găsit vânătăi pe pieptul sau brațele lui care să coincidă cu ipoteza că ar fi fost împins sau azvârlit de acolo?

— Nu. Existau, firește, multe hematoame, pe tot corpul, datorate căderii. În special pe partea dorsală a picioarelor și trunchiului. Niciuna dintre ele nu a putut fi identificată ca datorându-se precis unei îmbrânceli sau împingeri.

— Nu e adevărat, de fapt, că nu există nicio dovadă că Chase Andrews ar fi fost împins prin gaură?

— E adevărat. Nu există nicio dovadă de care să am cunoștință că Chase Andrews ar fi fost împins.

— Așadar, domnule doctor, nu a rezultat nicio probă, în urma examinării cadavrului de dumneavoastră, care să demonstreze că a fost vorba de o crimă și nu de un accident?

— Nu.

Tom nu se grăbea. Lăsă ca răspunsul să se înșurubeze bine în capetele juraților înainte de a continua.

— Să vorbim acum despre fibrele de lână roșie găsite pe geaca lui Chase. Există vreo cale de a se stabili cât de mult au stat fibrele pe geaca lui?

— Nu. Putem spune de unde provin, însă nu și de când.

— Cu alte cuvinte, fibrele ar fi putut să fie prinse de geacă de-un an, ba chiar și de patru?

— Așa este.

— Chiar dacă geaca a mai fost spălată?

— Da.

— Nu există așadar nicio dovadă că fibrele s-au prins de geacă în noaptea morții lui Chase?

— Nu.

— Există declarații potrivit cărora inculpata îl cunoștea pe Chase Andrews de patru ani înainte ca el să moară. Spuneți deci că oricând, pe parcursul acestor patru ani, când s-au întâlnit purtând acele obiecte vestimentare, este posibil ca fibrele să fi fost transferate de pe căciulă pe geacă.

— Din ce-am văzut, da.

— Prin urmare, fibrele roșii nu dovedesc că domnișoara Clark s-a văzut cu Chase Andrews în noaptea morții acestuia. Există, până la urmă, vreo probă că domnișoara Clark s-ar fi aflat în apropierea lui Chase Andrews în acea noapte? Ca, de pildă, fragmente din pielea ei pe corpul lui sau sub unghii? Ori amprente de ale ei pe nasturii gecii? Fire din părul ei pe hainele sau corpul lui?

— Nu.

— Așadar, de fapt, de vreme ce fibrele roșii puteau să fi ajuns pe geaca lui chiar cu patru ani în urmă, nu există nicio dovadă că domnișoara Catherine Clark s-ar fi aflat în apropierea lui Chase Andrews în acea noapte?

— Corect, potrivit rezultatelor mele.

— Mulțumesc. Nu mai am întrebări.

Judecătorul Sims, cu toate că era încă devreme, anunță pauza de prânz.

Tom atinse cu blândețe cotul Kyei și-i șopti că fusese o examinare încrucișată productivă. Ea înclină ușor din cap; lumea se ridica și se dezmorțea. Aproape toți zăboviră suficient cât s-o vadă pe Kya încătușată și condusă afară din sală.

În vreme ce pașii lui Jacob, care o lăsase în celulă, răsunau încă pe coridor, Kya se trânti pe pat. Când fusese încarcerată

prima oară, nu-i îngăduiseră să-și ia ranița în celulă, îi permisese ră totuși să ia conținutul acesteia cu ea într-o pungă de hârtie maro. Băgă mâna în pungă, scoase peticul pe care erau scrise numărul de telefon și adresa lui Jodie. De când era aici, se uitase zi de zi la hârtiuța și se gândise să-și sune fratele, iar Jacob îi zisese că putea să-i dea telefon. Dar n-o făcuse. Cum să rostească vorbele: *Vino, te rog. Sunt la închisoare, acuzată de omor?*

Băgă cu atenție hârtiuța la loc în pungă și luă busola din Primul Război Mondial pe care i-o dăruise Tate. Lăsă acul să zvâcnească spre nord și-l urmări cum își găsește poziția. Apoi își lipi busola de piept în dreptul inimii. Unde altundeva să-ți trebuiască o busolă dacă nu în locul ăsta?

Apoi șopti versurile lui Emily Dickinson:

*Să facem curățenie în inimă
Să punem la păstrare Iubirea
Nu ne mai face trebuință
Până-n Veșnicie.*

REGELE LUMII

1969

Marea și cerul de septembrie licăreau albăstrui în razele molatice ale soarelui. Kya porni cu mica ei șalupă către Săltărețu', ca să facă rost de orarul autobuzelor. Ideea de a împărți acest vehicul cu fel de fel de străini, către un oraș străin, o neliniște, însă voia să-și întâlnească editorul, pe Robert Foster. Schimbaseră o corespondență succintă vreme de mai bine de doi ani — ba chiar și niște scrisori ceva mai lungi —, discutând în mare parte despre modificări editoriale pentru textele și desenele din cărțile ei, însă corespondența — alcătuită adesea din fraze ținând de biologie, printre care se amestecau descrieri poetice — sudase o legătură puternică. Voia să cunoască persoana de la celălalt capăt al scrisorilor, care știa cum lumina obișnuită e fărâmițată de prismele microscopice din penele păsărilor colibri, creând irizațiile de pe gâtleurile lor roșu-auriu. Și care știa cum să pună asta în cuvinte la fel de surprinzătoare precum culorile.

Când pași pe platforma docului, Săltărețu' o salută și o întreabă dacă-i trebuie combustibil.

— Nu, mulțam, nu de data asta. Trebuie să-mi scriu orarul autobuzelor. Ai o copie, nu?

— Cum să nu? Lipită pe perete, la stânga ușii. Acolo-i.

După ce ieși din prăvălie cu orarul, Săltărețu' o întreabă:

— Te duci în ceva călătorie, donșoară Kya?

— Posibil. Editorul meu m-a invitat la Greenville să ne întâlnim. Încă nu știu sigur.

— Păi... ar' să fie bine, zic io. Îi cale lungă pân-acolo, da' ar' să-ți faci bine să mai umbli și tu.

Când Kya se întoarse să se suie la loc în barcă, Săltărețu' se aplecă de șale și o privi mai cu luare-aminte.

— Donșoară Kya, ce-ai pățit la ochi, la față? Parcă te-a bătut careva, donșoară Kya.

Ea își feri iute chipul. Vânătaia de la pumnul lui Chase, veche de aproape o lună, se decolorase, devenind o pată gălbuie, iar Kya crezuse că nimeni n-are s-o mai bage de seamă.

— Nu, am dat peste-o ușă în...

— Nu-mi vinde mie istorii d-astea, donșoară Kya, că doară nu-s născut alaltăieri. Cin' te-a lovit în felu' ăsta?

Ea rămase tăcută.

— Nu cumva dom' Chase ți-a făcut-o? Știi că mie poți să-mi spui. Nu pleci d-aici pân' ce nu-mi spui.

— Da, Chase a fost.

Nu-i veni a crede că vorbele îi ieșiseră din gură. Nu se gândise niciodată să spună și altora pățaniile ei. Întoarse capul, luptându-se cu lacrimile.

Chipul lui Săltărețu' se transformă într-o încruntătură. Nu vorbi vreme de câteva clipe, apoi zise:

— Și ce-a mai făcut?

— Nimic, îți jur. A-ncercat, Săltărețu', dar m-am luptat cu el.

— Omu' ăla ar trebui croit zdravăn cu biciușca și-apoi gonit din sat.

— Săltărețu', te rog. Să nu spui la nimeni. Știi că nu-i poți spune șerifului ori altcuiva. Că o să mă târască la șerif în birou și o să mă pună, înaintea unor bărbați, să descriu ce s-a întâmplat. Și n-aș putea îndura.

Kya își ascunse fața în palme.

— Păi... ceva trebe făcut. Nu poa' să faci una ca asta și-apoi să se plimbe-n barca aia scumpă a lui, fălos ca un păun. Ca Regele Lumii.

— Știi doar cum stau lucrurile. O să-i ia partea. O să se apuce să spună că fac gălăgie degeaba. Că vreau să scot bani de la părinții lui și alte cele. Gândește-te numai ce s-ar întâmpla dacă vreo fată din Orașul Culoarelor l-ar acuza pe Chase Andrews de lovire și tentativă de viol. N-ar face nimeni nimic. Zero.

Vocea i se făcea din ce în ce mai ascuțită.

— Biata fată ar ajunge să dea ea de belea. S-ar scrie articole în ziar. Lumea ar acuza-o că-i târfă. Și pentru mine ar fi la fel, știi prea bine. Promite-mi, te rog, că n-o să spui nimănui, zise ea, terminând cu un suspin.

— Așa-i cum spui, donșoară Kya. Știu că așa-i. N-ai grijă de mine, că n-o să fac nimic ca să-nrăutățesc treaba. Da' cum știi că n-o să vină iar după tine? Că eș' mereu acolo singură cuc.

— M-am apărat eu și înainte, întotdeauna. Doar de data asta m-a prins, că nu l-am auzit venind. O să fiu bine, Săltărețu'. Dacă hotărâsc să mă duc la Greenville, după ce mă-ntorc, poate o să stau un timp la coliba de citit. Nu cred că Chase știe unde-i.

— Bine atunci. Da' aș vrea să treci mai des p-aici, să vii și să-mi spui cum stă treaba. Știi că or'când poți veni să stai cu mine și cu Mabel.

— Mulțumesc, știu.

— Da' când gândești să te duci?

— Nu-s sigură. Scrisoarea editorului zicea ceva de sfârșitul lui octombrie. N-am aranjat nimic, nici măcar n-am acceptat invitația.

· Știa că nu se putea duce decât dacă vânătaia dispărea complet.

— Păi să știi și io cân' te duci și cân' te-ntorci. M-auzi? Tre' să știi dac-ai plecat. Al'fel, de nu te-oi vedea mai mult de-o zi ori două, o să vin io la tine. Vin c-o poteră-ntreagă dacă trebe.

— Așa o să fac. Mulțumesc, Săltărețu'.

E X P E R T U L

1970

Procurorul Eric Chastain îl chestiona pe șerif în privința celor doi băieți care descoperiseră cadavrul lui Chase la poalele foisorului de foc pe 30 octombrie, în privința raportului medico-legal și a anchetei inițiale.

Continuă:

— Domnule șerif, spuneți-ne, vă rog, ce v-a făcut să credeți că Chase Andrews nu a căzut accidental din foisor? Ce v-a făcut să credeți că s-a comis o infracțiune?

— Ei bine, unu' din primele lucruri pe care le-am observat a fost că-n juru' lui Chase nu erau urme de tălpi, nici măcar ale lui. În afara celor făcute de băieții care l-au găsit, așa că mi-am zis că cineva le-a șters ca să acopere o crimă.

— Nu este adevărat, totodată, că nu s-au găsit amprente digitale și nici urme de vehicul la locul faptei?

— Ba da, așa e. Raportu' laboratorului a stabilit că nu existau amprente proaspete în foisor. Nici măcar pe grilaj, pe care cineva a trebuit să-l deschidă. Adjunctu' meu și cu mine ne-am uitat după făgașe de roți și nici astea nu s-au găsit. Totu' merge spre concluzia că cineva a distrus probele intenționat.

— Așadar, când raportul criminalistic a demonstrat că fibrele de lână roșie de pe căciula domnișoarei Clark au fost găsite pe haina lui Chase din acea noapte, ați...

— Obiecție, domnule judecător, interveni Tom. Dirijează martorul. Și, în plus, s-a stabilit deja că fibrele roșii puteau fi

transferate de pe îmbrăcămintea domnișoarei Clark pe cea a domnului Andrews și înainte de noaptea de 29 spre 30 octombrie.

— Se acceptă, bubui judecătorul.

— Nu mai am întrebări, martorul vă aparține.

Eric știuse că mărturia șerifului nu ajuta prea mult acuzarea — ce să faci fără arma crimei, fără amprente și urme de vreun fel —, însă tărașenia avea totuși destulă carne pe ea ca să convingă juriul că cineva îl omorâse pe Chase și, luându-se în considerare fibrele roșii, că acel cineva era cu puțință să fi fost domnișoara Clark.

Tom Milton păși către boxa martorilor.

— Domnule șerif, ați cerut, dumneavoastră sau altcineva, opinia unui expert în privința faptului că urmele de tălpi ar fi fost intenționat șterse?

— N-a fost nevoie. Eu sunt expertu'. Analiza urmelor face parte din pregătirea mea profesională. Nu-mi mai trebuia altcineva.

— Înțeleg. Au existat deci dovezi că urmele au fost șterse? Se vedeau, de pildă, dâre de la vreo creangă sau altceva folosit ca să le acopere? Sau era noroi tras peste noroi? Este vreo dovadă a vreunei acțiuni de acest fel, vreo fotografie?

— Nu. Sunt aici ca să declar, ca expert, că dedesubtu' foișorului nu erau urme de pași în afară de ale noastre și ale băieților. Deci cineva trebuie să le fi șters.

— Bun. Dar, domnule șerif, este o caracteristică a mlaștinii faptul că, pe măsură ce marea se ridică și coboară, apa din sol — chiar și prin locuri ferite de acțiunea directă a fluxului — crește și scade la rândul ei, făcând ca unele zone să se usuce. Apoi, în câteva ore, apa se ridică iarăși; în multe locuri, când apa crește, se îmbibă în sol și șterge toate urmele din nămol. Totul rămâne neted. Nu așa stau lucrurile?

— Mm... păi da, poate să fie și-așa. Numai că nu există vreo dovadă că asta s-a și întâmplat.

— Am aici intervalele de flux și reflux ale nopții de 29 octombrie și ale dimineții de 30 octombrie; vedeți, domnule șerif Jackson, apare aici că în preajma miezului nopții era reflux. Așadar, când a sosit Chase la foisor și a urcat pe trepte, a lăsat, cel mai probabil, urme în noroiul umed. Apoi, când a venit fluxul și apa subterană a urcat, urmele i-au fost șterse. De aceea dumneavoastră și băieții ați lăsat urme adânci și tot de aceea urmele lui Chase au dispărut. Sunteți de acord că așa ceva este posibil?

Kya înclină abia sesizabil din cap — prima ei reacție la o declarație de când începuse procesul. Văzuse de multe ori apele bălții cum înghit poveștile zilei de ieri: adânciturile lăstate de copitele unei căprioare lângă pârâu ori urmele de răs în apropierea vreunui ied mort dispăreau.

Șeriful răspunse:

— Eu unu' n-am văzut marea să șteargă ceva, vreodată, așa cu totu', deci nu știu.

— Dar, domnule șerif, spuneți că sunteți expert, pregătit în examinarea urmelor de pe sol. Și-acum spuneți că nu știți dacă acest fenomen des întâlnit s-a petrecut ori nu în acea noapte.

— Păi n-ar fi așa de greu de demonstrat că-i într-un fel sau altul, nu? Doar să mergi acolo când e apa mică, să faci niște urme și să vezi după aceea dacă-s șterse când apa crește.

— Da, n-ar fi greu de stabilit cum stau lucrurile, dar în cazul ăsta de ce nu s-a făcut așa? Suntem în instanță acum și nu aveți nicio dovadă că o persoană ar fi șters urmele ca să acopere o crimă. E mai probabil că Chase Andrews a lăsat într-adevăr urme sub foisor și că acestea au fost spălate de apa subterană în timpul fluxului. Și dacă s-ar fi dus acolo însoțit de prieteni cu care să se distreze urcând în foisor, urmele lor ar fi fost, la fel, șterse. Date fiind aceste circumstanțe foarte probabile, nu există niciun fel de indiciu al vreunei crime. Este corect, domnule șerif?

Ed își aruncă ochii în dreapta, în stânga, apoi iarăși în dreapta și-n stânga, de parcă răspunsul s-ar fi citit pe pereți.

Cei din sală începură să se foiască.

— Domnule șerif? repetă Tom.

— În opinia mea profesională, pare neobișnuit ca ciclu' normal al creșterii de nivel al apei din sol să curețe urmele de pași într-o asemenea măsură încât să dispară cu totul. Totuși, de vreme ce nu au existat semne că ceva ar fi fost mușamalizat, absența urmelor nu demonstrează, prin ea însăși, că a fost vorba despre un omor. Numai că...

— Mulțumesc.

Tom se întoarse spre juriu și repetă vorbele șerifului. „Absența urmelor nu demonstrează, prin ea însăși, că a fost vorba despre un omor.“

— Acum... dacă trecem mai departe, ce ne puteți spune despre grilajul lăsat deschis pe podeaua foișorului? Ați căutat acolo amprente de-ale domnișoarei Clark?

— Da, firește.

— Și ați găsit amprente ale domnișoarei Clark pe grilaj sau oriunde altundeva în turn?

— Nu. Nu, da' nici alte amprente n-am găsit, așa că...

Judecătorul se aplecă peste masă.

— Răspunde doar la întrebări, Ed.

— Dar în privința părului? Domnișoara Clark are păr negru, lung — dacă s-ar fi suit până acolo și și-ar fi făcut de lucru pe platformă cu deschisul grilajului și alte cele, m-aș fi așteptat să se fi găsit acolo fire din părul ei. Ați găsit așa ceva?

— Nu, zise șeriful, a cărui frunte lucea acum, asudată.

— Legistul a declarat că, după examinarea corpului lui Chase, nu a găsit nicio dovadă că domnișoara Clark s-ar fi aflat în proximitatea sa imediată în noaptea aceea. A, au fost fibrele acelea, dar puteau fi și vechi de patru ani. Și-acu ne spuneți că nu există nicio probă că domnișoara Clark ar fi fost măcar prezentă la foișor în acea noapte. E o afirmație corectă?

— Da.

— Nu aveți deci nicio probă care să demonstreze că domnișoara Clark ar fi fost prezentă în foișor în noaptea în care a căzut și a murit Chase Andrews. Corect?

— Asta am spus.

— Deci este un „da“.

— Așa-i, e un „da“.

— Domnule șerif, este sau nu adevărat că acele grilaje din partea de sus a turnului erau lăsate foarte adesea deschise de puștii care se jucau pe-acolo?

— Da, uneori erau lăsate deschise. Da' cum am zis mai devreme, era vorba de obicei de cel pe care îl foloseai ca să urci până sus, nu de celelalte.

— Dar nu e adevărat că grilajul de la scări și ocazional celelalte au fost lăsate deschise atât de adesea și considerate atât de periculoase, încât biroul dumneavoastră a transmis un raport scris către Serviciul Silvic al Statelor Unite, în scopul remedierii situației? zise Tom și întinse către șerif un document. Este solicitarea oficială de anul trecut, din data de 18 iulie?

Șeriful se uită la pagină.

— Mda. Asta e.

— Cine a scris, mai exact, solicitarea?

— Chiar eu.

— Așadar, cu doar trei luni înainte ca Chase Andrews să cadă mortal printr-un grilaj lăsat deschis pe foișorul de foc, ați făcut o solicitare scrisă la Serviciul Forestier, cerându-le să închidă turnul ori să asigure zăbrelele cumva, pentru ca nimeni să nu fie rănit. Este corect?

— Mda.

— Domnule șerif, ați vrea, dacă sunteți bun, să citiți instanței ultima frază din acest document pe care l-ați trimis Serviciului Forestier? Doar ultima frază, aici.

Îi înmână șerifului documentul, arătând cu degetul spre ultimul rând de text.

Șeriful îl citi cu voce tare:

— „Trebuie să repet, aceste grilaje sunt foarte periculoase și, dacă nu se iau măsuri, se vor produce răni grave, ba chiar decese.“

— Nu mai am întrebări.

O CĂLĂTORIE

1969

Pe 28 octombrie 1969, Kya trecu cu barca pe la docul lui Săltărețu' ca să-și ia rămas-bun, cum făgăduise, apoi se duse până la cheiul din sat, unde pescarii și culegătorii de creveți, ca de obicei, se opriră din lucru ca să se uite la ea. Ignorându-i, legă barca și urcă pe Strada Mare o valiză roasă de carton, extrasă din fundul vechiului șifonier al mămicăi. Poșetă n-avea, însă își burdușise ranița cu cărți, ceva șuncă și pesmeți, plus o mică sumă de bani, după ce-și îngropase mare parte din veniturile obținute din drepturi de autor lângă lagună, într-o cutie de tînichea. Arăta normal de data asta, cu fustă cafenie, bluză albă și teniși în picioare. Prăvăliașii își vedeau de treabă, serveau clienții și măturau trotuarul de-afară, însă holbându-se la ea cu toții.

Se opri în colțul de sub panoul pe care scria *Stație de autobuz* și așteptă până ce autocarul Trailways trase la peron, șuierând din frânele cu aer comprimat și blocând priveliștea spre ocean. Nu coborî și nu urcă nimeni; Kya păși înainte și cumpără de la șofer un bilet până la Greenville. Când întrebă de orele de întoarcere, șoferul îi întinse un pliant cu orarul și-i băgă valiza la cală. Kya își păstră cu ea ranița. Și, înainte să apuce să cugete prea mult la asta, autocarul, care părea cât orașelul de lung, ieși din Barkley Cove.

Două zile mai târziu, la 1:16 după-amiaza, Kya coborî din autocarul care venea de la Greenville. Erau și mai mulți săteni acum, holbându-se și șușotind la vederea ei, care, aruncându-și

peste umăr părul lung, își lua de la șofer valiza. Traversă strada spre port, urcă în șalupa ei și se duse direct acasă. Ar fi vrut să treacă pe la Săltărețu', să-l anunțe că se-ntorsese, după cum îi promisese, însă dădu peste alte bărci, aliniate la ponton, așteptând alimentarea cu combustibil, și socoti că-i mai bine să revină în următoarea zi. Pe lângă asta, ardea să se întoarcă la pescăruși cât mai degrabă.

Așa încât în dimineața următoare, pe 31 octombrie, trase la pontonul lui Săltărețu', îl strigă și omul ieși din prăvălioară.

— Hei, Săltărețu', am venit să-ți spun că m-am întors. De ieri.

El, fără o vorbă, păși spre ea.

De îndată ce Kya puse piciorul pe scândurile pontonului, zise:

— Donșoară Kya, eu...

Ea își înclină capul.

— Ce e? Ce s-a întâmplat?

Privind-o, el zise:

— Kya, n-ai auzit vestea... de dom' Chase?

— Nu, ce veste?

Bătrânul clătină din cap:

— Chase Andrews îi mort. A murit în mijlocu' nopții, cât erai la Greenville.

— Ce?

Kya și Săltărețu' se priviră adânc în ochi.

— L-a găsit ieri de dimineață sub foișoru' ăl vechi, cu... ei, păi a zis că avea gâtul rupt și capul zdrobit. Cică ar fi căzut de sus.

Buzele Kyei rămaseră întredeschise.

Săltărețu' urmă:

— Tot satu-i zgâlțâit rău. Unii zice că-i accident, da' umblă vorba că șerifu' nu-i așa de sigur. Mamă-sa lu' Chase îi pornită rău, zice c-a fost crimă. I-o tevatură întregă.

Kya întrebă:

— De ce se crede că e vorba de-o crimă?

— Că un grilaj de sus a rămas deschis și el a căzut pe-acolo ca un bolovan și-acuma unii crede că asta dă de bănuț. Unii zice că gratiile-s mereu lăsate deschise de copii, că mereu umblă pe-acolo cu năzdrăvăni, și că dom' Chase putea să cadă din accident. Da' mai e și alții, care țipă că-i omor.

Întrucât Kya tăcea, Săltărețu' continuă:

— Un motiv e că, atuncea când l-a găsit, nu purta medalionu' cu scoică de-l avea zi de zi la gât, și nevastă-sa zice că-l purta și-n noaptea cu pricina, 'nainte să se ducă la ai lui, la masă. Mereu îl purta, așa zice.

Auzind că e menționat pandantivul, Kya simți că i se usucă gura.

— Apoi pe Chase l-a găsit doi băietani și... ei a auzit de la șerif că n-ar fi urme pe-acolo. Nici una măcar. De parcă ar fi șters dovezile careva. Băieții trăncănesc de asta peste tot.

Săltărețu' îi mai spuse când avea să se țină înmormântarea, știind însă că ea n-avea să se ducă. Ce mai spectacol ar fi fost pentru cucoanele care coseau goblenuri și pentru grupurile de studiu al Bibliei! Speculațiile și bârfele aveau s-o includă, cu siguranță, și pe Kya. *Mulțumesc Domnului c-a fost în Greenval că n' a murit el, al'fel pe ea dădea vina*, își zise Săltărețu'.

Kya își luă rămas-bun cu o înclinare din cap și o apucă spre casă. Se opri pe tărmlul noroios al lagunei, șoptind o poezie de-a Amandei Hamilton:

Niciodată să nu disprețuiești inima,

În stare de fapte

Pe care mintea nu le poate concepe.

Inima poruncește la fel cum simte.

Altfel cum să explici

Calea pe care am apucat

Pe care ai apucat

Drumul lung care străbate trecătoarea?

D E G H I Z Ă R I

1970

După ce-și rosti numele și spuse că era șofer de autobuz pe diverse rute Trailways în această zonă a statului Carolina de Nord, domnul Larry Price — un bărbat cu păr alb, cârlionțat, tăiat scurt și purtând un costum albastru, ieftin — depuse jurământul ca martor. Drept răspuns la întrebările lui Eric, domnul Price confirmă că era cu puțință să te deplasezi cu autocarul până la Greenville și să te întorci în Barkley Cove în aceeași noapte. Mai spuse și că lucrase, șofând pe ruta dinspre Greenville către Barkley Cove, în noaptea morții lui Chase și că niciunul dintre pasageri nu arătase ca domnișoara Clark.

Eric zise:

— Așadar, domnule Price, i-ați spus șerifului, pe parcursul anchetei, că a existat în cursa aceea un pasager slăbănog, care putea fi o femeie înaltă, deghizată în bărbat. Este corect? Vă rog să descrieți pasagerul.

— Mda, așa-i. Un tânăr alb. Zic io că la mai bine de un metru șaptezeci și cinci; atârnau nădragii pe el ca așternuturile puse-n par. Și-avea în cap o șapcă albastră, mare, umflată. Stătea cu capu-n jos, nu se uita la nimenea.

— Iar acum, că ați văzut-o pe domnișoara Clark, credeți că este posibil ca acel bărbat sfrijit din autobuz să fi fost domnișoara Clark deghizată? Putea să-și ascundă părul în șapca aceea mare?

— Da, așa cred.

Eric solicită judecătorului să-i ceară Kyei să se ridice în picioare, ceea ce ea și făcu, secondată de Tom Milton.

— Puteți lua loc, domnișoară Clark, zise Eric, adresându-se apoi martorului: Ați spune că tânărul din autocar avea aceeași înălțime și constituție ca domnișoara Clark?

— Aș zice că exact la fel, spuse domnul Price.

— Deci, dacă punem cap la cap totul, ați spune că e probabil ca bărbatul cel slab din mașina de 11:50 seara, călătorind de la Greenville spre Barkley Cove în noaptea de 29 octombrie a anului trecut, să fi fost de fapt inculpata, domnișoara Clark?

— Da, aș spune că-i foarte posibil.

— Mulțumesc, domnule Price. Nu mai am întrebări.

Tom se proțăpi în fața boxei martorilor și, după cinci minute de întrebări, rezumă:

— Ne-ați spus următoarele: unu, că nu a existat nicio femeie care să arate precum inculpata în autocarul spre Barkley Cove în noaptea de 29 octombrie 1969; doi, că a fost prezent un bărbat înalt și slab, dar că în momentul acela, deși i-ați văzut de aproape fața, nu v-ați gândit că ar putea fi o femeie deghizată; trei, ideea deghizării v-a venit doar după ce a sugerat-o șeriful.

Tom continuă, nelăsând martorul să răspundă:

— Domnule Price, spuneți-ne ce vă face să fiți sigur că acest bărbat slab s-ar fi aflat în autobuzul de 11:50, pe 29 octombrie? V-ați luat notițe, ați scris asta pe hârtie? Poate că a fost cu o noapte înainte sau cu o noapte după. Sunteți sută la sută sigur că a fost pe 29 octombrie?

— Păi... văz io unde bateți. Atuncea, când încerca dom' șerif să mă facă să-mi aduc aminte, mi se părea că bărbatu' a fost în autobuz, da' acu aș zice că nu mai sunt sigur sută la sută.

— Pe lângă asta, domnule Price, nu a întârziat cursa în acea noapte? A întârziat, de fapt, douăzeci și cinci de minute și n-a ajuns la Barkley Cove decât la 1:40 dimineața, este corect?

— Da, recunosc domnul Price, privindu-l pe Eric. Io numai am încercat să fiu de-ajutor, să fac ce-i bine.

Tom îl liniști.

— Ați fost de mare ajutor. Mulțumesc mult. Nu mai am întrebări.

Eric își chemă următorul martor, șoferul cursei de 2:30 dimineața dinspre Barkley Cove spre Greenville din dimineața zilei de 30 octombrie, un domn pe nume John King. Acesta declară că acuzata, domnișoara Clark, nu era în autobuz, însă era o cucoană mai în vârstă... „ca doamnă Clark de înaltă, cu păr cărunt, scurt și cu bucle, ca un permanent“.

— Dacă vă uitați la inculpată, domnule King, este posibil ca, dacă domnișoara Clark să se fi deghizat într-o bătrână, să fi arătat similar cu femeia din autocar?

— Mm, e cam greu să mi-o închipui așa. Poate.

— Deci este posibil.

— Da, nu-i exclus.

Când îi veni rândul, Tom zise:

— Nu putem accepta formularea *nu-i exclus* într-un proces de omucidere. Ați văzut-o pe inculpată, domnișoara Clark, în cursa de 2:30 de la Barkley Cove la Greenville, dimineața devreme, pe 30 octombrie 1969?

— Nu, n-am văzut-o.

— Și mai era vreun autobuz de la Barkley Cove la Greenville în noaptea aceea?

— Nu.

JURNALUL

1970

Când Kya fu adusă în sală ziua următoare, aruncă o privire spre Tate, Săltărețu' și Mabel. Simți că i se taie răsufierea când zări o uniformă și-un surâs pe o față brăzdată de cicatrice. Jodie. Înclină capul ușor, întrebându-se cum de auzise de proces. Probabil din ziarul de Atlanta. Strânse din umeri, rușinată.

Eric se ridică.

— Onorată instanță, statul o cheamă la bară pe doamna Sam Andrews.

În încăpere se auziră murmure când Patti Love, mama îndurerată, își făcu loc spre boxa martorilor. Privind-o pe femeia pe care cândva nădăjduse s-o aibă ca soacră, Kya își dădu pe dată seama, acum, de absurditatea ideii. Chiar și în haine de doliu, Patti Love, înveșmântată în cele mai fine mătăsuri negre, părea preocupată de aparența și importanța proprie. Stătea cu spatele drept, cu poșeta lucioasă în poală și părul închis la culoare strâns într-un coc perfect sub pălăria ușor înclinată, al cărei voal dramatic îi umbrea ochii. N-ar fi îngăduit în ruptul capului ca o fătucă desculță din mlaștină să-i devină noră.

— Doamnă Andrews, știu că vă vine greu, așa că voi scurta asta cât de mult e cu putință. Este adevărat că fiul dumneavoastră, Chase Andrews, purta la gât un șnur de piele de care era prinsă o cochilie?

— Da, adevărat.

— Și cât de des purta medalionul acela?

— Mereu. Nu-l dădea jos deloc. Patru ani nu l-am văzut fără el la gât.

Eric îi întinse doamnei Andrews un jurnal îmbrăcat în piele.

— Puteți identifica, pentru instanță, acest volum?

Kya își pironi în podea privirea, frământându-și buzele, înfuriată de această invadare a intimității sale, în vreme ce procurorul ridica jurnalul ei ca să fie bine văzut de toți. Îl făcuse pentru Chase, la puțină vreme după ce începuseră să se vadă. Mare parte din viață i se refuzase bucuria de a oferi daruri, o lipsă pe care puțini o înțeleg. După ce muncise la jurnal zi și noapte, îl înfășurase în hârtie cafenie și-l decorase cu ferigi de un verde crud și cu pene albe de gâscă. Îl scosese la iveală la sosirea lui Chase pe țărmul lagunei.

— Ce-i asta?

— Ceva de la mine, spusese cu un zâmbet Kya.

O istorie ilustrată a timpului petrecut împreună. Prima imagine, o schiță în tuș înfățișându-i pe ei doi, cu spinarea lipită de buștean, și cu Chase cântând la muzicuță. Numele latinești ale ierburilor de mare și ale cochiliilor răspândite în jur, trecute acolo de mâna Kyei. Barca lui, într-un vârtej de acuarelă, alunecând sub clar de lună. Următoarea ilustrație era o imagine abstractă cu niște marsuini curioși dând târcoale bărcii și versurile de la piesa *Michael trage barca la mal* rătăcind printre nori. Apoi o altă imagine, cu ea învârtindu-se pe loc printre pescăruși, pe o plajă argintie.

Chase întorsese, uluit, paginile. Își trecuse degetele ușor pe unele desene, la altele răsese, însă la cele mai multe rămăsese tăcut, încuviințând ușor din cap.

— N-am avut niciodată așa ceva.

Aplecându-se s-o îmbrățișeze, spusese: „Mulțam, Kya.“ Apoi zăboviseră un timp pe nisip, înfășurați în pături, vorbind, ținându-se de mână.

Kya își aminti cum i se zbătuse în piept inima de bucuria dăruirii, fără să-și închipuie că și altcineva ar fi putut vedea

jurnalul. Cu siguranță nu în calitate de probă la un proces de omor.

Nu se uită către Patti Love cât răspunse femeia întrebărilor lui Eric.

— E-o colecție de picturi pe care le-a făcut domnișoara Clark pentru Chase. I le-a dat în dar.

Patti Love își aminti că găsisese jurnalul sub un teanc de albume, când făcuse curat în odaia lui Chase. Îl ascunsese, pare-se, de ea. Se așezase pe patul lui Chase și deschisese copertile groase. Acolo, reprezentat în detaliu, în tuș, își văzuse fiul sprijinit de buștean, cu fata aia. Fata Mlaștinii. Chase al ei, cu un gunoi de mlaștină. Abia dacă mai putuse să respire. *Dacă are să afle lumea?* Se înfiorase de groază, tremurând.

— Doamnă Andrews, ați vrea să ne explicați ce vedeți în imaginea asta, desenată de inculpată, domnișoara Clark?

— E un tablou cu Chase și domnișoara Clark în vârful turnului.

Prin sală se răspândește un murmur.

— Ce altceva?

— Aici... între degetele lor, se vede cum ea îi dă medalionul cu scoică.

Și niciodată nu l-a mai dat jos, gândi Patti Love. Credeam că-mi spune tot. Credeam că-s mai apropiată de fiu-meu, mai mult ca alte mame; asta-mi spuneam. Dar habar n-aveam.

— Deci, fiindcă v-a spus el și din pricina acestui jurnal, știți că fiul dumneavoastră se întâlnește cu domnișoara Clark și că de la ea e medalionul?

— Da.

— Când Chase a venit la dumneavoastră la cină, în noaptea de 29 octombrie, îl avea la gât?

— Da, n-a plecat de la noi decât după ora 11 și îl avea la gât.

— Apoi, când v-ați dus la clinică, în următoarea zi, ca să-l identificați pe Chase, îl mai avea?

— Nu.

— Știți vreun motiv pentru care prietenii lui sau oricine altcineva în afara domnișoarei Clark să fi vrut să i-l scoată de la gât?

— Nu.

— Obiecție, domnule judecător, se grăbi să ridice vocea, din scaunul său, Tom. Bârfe. Speculații. Nu poate vorbi despre motivațiile altor persoane.

— Se susține. Jurații nu vor lua în considerare ultima întrebare și răspunsul.

Apoi, aplecând capul ca un găscan spre procuror, judecătorul rosti:

— Ai grijă, Eric, ce Dumnezeu! Fii mai cumpănit.

Eric, netulburat, continuă:

— Bine, știm din propriile ei desene că inculpata, domnișoara Clark, a urcat în foișorul de foc cu Chase cel puțin o dată; știm că i-a dat pandantivul pe care el, după aceea, l-a purtat neîntrerupt, până în noaptea morții. Când a dispărut. Este corect?

— Da.

— Mulțumesc. Nu mai avem întrebări. Martorul vă aparține.

— Nu avem întrebări, zise Tom.

L U N Ă Î N D E S C R E Ș T E R E

1970

Limbajul sălii de judecată nu era, firește, la fel de poetic precum limbajul bălții. Și totuși, Kya le vedea similitudinile de esență. Judecătorul, cu siguranță masculul alfa, era sigur pe poziția sa, așadar postura îi era dominatoare, însă relaxată, iar autoritatea nedisputată, ca a unui mistreț stăpân pe teritoriul său. Și Tom Milton emana încredere; își arăta rangul mișcându-se fără stînghereală, cu gesturi sigure. Un cerb puternic, cu coarne rămurtoase, recunoscut ca atare. Procurorul, pe de altă parte, se baza pe cravate țipătoare și pe costume cu umeri înălțați pentru a-și crește statutul. Se făcea observat fluturând din mâini ori ridicând vocea. Un mascul mai din josul ierarhiei trebuie să facă zarvă ca să fie observat. Aprodul reprezenta cel mai de jos rang și depindea de centura cu pistol, de mănunchiul de chei zornăitoare și de stația greoaie de emisie-recepție ca să-și întărească poziția. *Ierarhiile sporesc stabilitatea în populațiile naturale și în unele mai puțin naturale*, cugetă Kya.

Procurorul, cu o cravată ruginie la gât, pași viforos în față și își chemă următorul martor, Hal Miller, un bărbat de 28 de ani, slab ca un băț și cu o claie de păr șaten.

— Domnule Miller, spuneți-ne vă rog unde erați și ce-ați văzut în noaptea de 29 spre 30 octombrie, în jurul orei 1:45.

— Io și cu Allen Hunt eram în echipaj la Tim O'Neal, pe vasul lui de pescuit creveți, și ne-ntorceam înapoi în port, la Barkley Cove. Am văzut-o pe ea, pe donșoara Clark, cam

la un kilometru jumate la est de noi, îndreptându-se spre nord-nord-vest.

— Și unde ar fi ajuns dacă urma direcția aceea?

— Direct în golfulu' de lângă foișoru' de foc.

Judecătorul izbi cu ciocănelul, încercând să stăvilească valul de rumoare, care stăruia totuși prin sală un minut întreg.

— Nu era posibil să se ducă altundeva?

— Păi... ba da, numai că pe kilometri-ntregi, pe-acolo, nu-i altceva nimic decât codri mlăștinoși. Altă destinație nu știu decât foișoru'.

Evantaiile doamnelor se zbăteau în sala agitată, unde se făcea tot mai cald. Motanul de pe pervaz se prelinse la podea și porni spre Kya. Pentru prima oară în sala de judecată, se gudură la picioarele ei, apoi îi sări în poală și se cuibări acolo. Eric se opri din vorbit și se uită la judecător, gândindu-se poate să obiecteze pentru o asemenea dovadă publică de părtinire, însă nu părea să existe niciun precedent legal.

— Cum puteți fi sigur că era domnișoara Clark?

— Ei, îi știm toți barca. Tot umblă de ani buni cu șalupa aia.

— Era vreo lumină în barca ei?

— Nu. Puteam să dăm peste ea dacă n-am fi văzut-o.

— Dar nu e ilegal să conduci o barcă, după lăsarea serii, fără lumini de poziție?

— Da, trebea să aibă. Da' n-avea.

— Deci... în noaptea în care Chase Andrews a murit la foișorul de foc, domnișoara Clark naviga într-acolo, cu doar câteva minute înainte de ora morții lui. Este corect?

— Da, asta am văzut io.

Eric se așeză.

Se apropie Tom.

— Bună dimineața, domnule Miller.

— 'Neața.

— Domnule Miller, de câtă vreme faceți parte din echipajul vasului de pescuit creveți al lui Tim O'Neal?

— Îs aproape trei ani de-acuma.

— Și spuneți-mi, vă rog, la ce oră a apărut luna în noaptea de 29 spre 30 octombrie?

— Era-n descreștere și n-a răsărit până ce n-am ajuns în Barkley. Cam după ora două, socot.

— Înțeleg. Așadar, când ați văzut o șalupă mică pe lângă Barkley Coe, în acea noapte, nu era lună. Trebuie să fi fost foarte întuneric.

— Da, era beznă. Ceva stele, da' mai ales beznă.

— Ați vrea să spuneți instanței ce purta domnișoara Clark când a trecut pe lângă vasul pe care vă aflați, în acea noapte?

— Păi... nu eram destul d-aproape ca să vedem cu ce-i îmbrăcată.

— Așa? Nu erați destul de aproape ca să-i vedeți hainele? Întrebă Tom și aruncă o privire către juriu. Atunci, cât de departe erați, totuși?

— La vreo cincizeci de metri, cel puțin.

— Cincizeci de metri, făcu Tom, uitându-se iarăși la juriu. E o distanță măricică dacă e vorba să identificați pe cineva, într-o barcă mică, pe întuneric. Spuneți-mi, domnule Miller, ce caracteristici, ce trăsături anume ale persoanei din barcă v-au făcut atât de sigur că ar fi vorba despre domnișoara Clark?

— Păi, cum am zis, cam toți din sat îi cunosc barca, știu cum arată de-aproape și de departe. Știm șalupa și cum arată ea la pupă, așa slabă și-naltă cum îi. O formă mai aparte.

— O formă mai aparte. Deci oricine cu aceeași siluetă, orice persoană care s-ar vedea subțire și înaltă, în tipul ăsta de șalupă, ar fi arătat ca domnișoara Clark. Corect?

— Cred că putea și altcineva s-arate ca ea, da' noi am ajuns să știm foarte bine bărcile și pe proprietari, știți, dacă suntem pe-acolo tot timpul'.

— Dar, domnule Miller, țin să vă amintesc că acesta este un proces în care se judecă o acuzație de omor. Mai serios de-atât nu se poate și, în asemenea cazuri, avem nevoie de certitudine. Nu ne putem ghida după forme sau siluete văzute de la cincizeci de metri, pe întuneric. Așa că, vă rog, puteți spune curții că sunteți convins că persoana văzută de dumneavoastră în noaptea de 29 spre 30 octombrie 1969 era domnișoara Clark?

— A, păi nu, nu pot să fiu complet sigur. N-am zis niciodată c-aș fi complet sigur c-a fost ea. Dar sunt destul de...

— Asta e tot, domnule Miller. Mulțumesc.

Judecătorul Sims întrebă:

— Alte întrebări, Eric?

De pe scaun, Eric rosti:

— Hal, ai declarat că, de cel puțin trei ani, o tot vezi și-o recunoști pe domnișoara Clark. Spune-mi, ți s-a părut vreodată c-o vezi în barcă pe domnișoara Clark de la distanță și, odată ce te-ai apropiat, să descoperi că până la urmă nu era domnișoara Clark? S-a întâmplat vreodată asta?

— Nu, niciodată.

— Niciodată în trei ani?

— Niciodată în trei ani.

— Onorată instanță, acuzarea nu mai are întrebări.

MOTELUL TREI MUNȚI

1970

Judecătorul Sims intră în sală și-l salută din cap pe avocatul apărării.

— Domnule Milton, sunteți gata să vă chemați primul martor?

— Suntem gata, domnule judecător.

— Începeți.

După ce martorul depuse jurământul și luă loc, Tom zise:

— Spune-ți numele și cu ce te ocupi în Barkley Cove.

Kya înălță capul suficient cât s-o vadă pe femeia vârstnică, scundă, cu părul alb și vinețiu făcut permanent sârmos, care cu ani în urmă o întrebuse de ce vine mereu singură la băcănie. Poate că se făcuse și mai scundă acum, iar permanentul și mai buclat, însă altfel nu se schimbuse mai deloc. Doamna Singletary păruse băgăcioasă și autoritară, însă îi dăruise Kyei ciorapul de Crăciun cu fluierul albastru înăuntru, în iarna de după ce plecase mămica. Atâta Crăciun avusese Kya.

— Mă numesc Sarah Singletary și sunt lucrător comercial la magazinul Piggly Wiggly din Barkley Cove.

— Sarah, este adevărat că de la casă, din magazin, poți vedea stația de autobuz Trailways?

— Da, se vede limpede.

— Anul trecut, în data de 28 octombrie, ai văzut-o pe inculpată, domnișoara Catherine Clark, așteptând în stație la ora 2:30 după-amiaza?

— Da, am văzut-o.

Sarah, rostind asta, aruncă o privire spre Kya și își aminti de fetița care, atâția ani, îi intrase desculță în prăvălie. Nimeni n-avea să știe vreodată însă, înainte ca fata să învețe să numere, că Sarah îi dăduse copilei mărunțiș în plus — pe care trebuia să-l pună la loc din propriii ei bani. Firește, la început Kya avusese pe mână sume mici, așa că Sarah contribuise doar cu bănuți, dar și aceștia o ajutaseră întrucâtva.

— Cât a așteptat? Și ai văzut-o cu ochii tăi cum a urcat în autobuz?

— Cam zece minute, cred. Am văzut-o toți cum și-a luat bilet de la șofer, cum i-a dat valiza și s-a urcat. Și-apoi autobuzul a plecat, și ea era, pot să zic sigur, înăuntru.

— Și cred c-ai văzut-o și când s-a întors, două zile mai târziu, pe 30 octombrie, cu autobuzul de 1:16. Așa este?

— Da, după două zile, un pic după ora 1:15 după-amiaza, m-am uitat pe geam când a oprit cursa și-am văzut-o pe domnișoara Clark coborând. Am arătat-o și celorlalte doamne de la magazin.

— Și ce-a făcut apoi?

— S-a dus la chei, s-a suit în barcă și a pornit spre sud.

— Mulțumesc, Sarah. Asta e tot.

Judecătorul vru să știe:

— Vreo întrebare, Eric?

— Nu, onorată instanță, nu am întrebări. Ba, mai mult, văd pe lista martorilor că apărarea are de gând să cheme câțiva oameni din localitate ca să depună mărturie că domnișoara Clark s-a urcat și-a coborât din autobuzele Trailways la datele și orele declarate de doamna Singletary. Acuzarea nu respinge această mărturie. Este, de fapt, în concordanță cu linia noastră probatorie faptul că domnișoara Clark a mers cu acele autobuze la acele date și, dacă îngăduie instanța, nu este nevoie să mai auzim acest lucru și de la alți martori.

— În regulă. Doamnă Singletary, vă puteți retrage. Ce părere aveți, domnule Milton? Dacă acuizarea acceptă faptul că domnișoara Clark a urcat în cursa de 2:30 pe 28 octombrie și s-a întors la 1:16 pe 30 octombrie 1969, mai aveți nevoie de alți martori pentru a întări asta?

— Nu, domnule judecător.

Chipul îi părea calm, însă Tom, în sinea lui, înjură. Alibiul Kyei, că nu fusese în oraș când murise Chase, era unul dintre punctele cele mai puternice ale apărării. Însă Eric diluase cu succes alibiul acceptându-l pur și simplu, ba chiar declarând că nu avea de ce să audă declarații despre călătoriile către și dinspre Greenville ale Kyei. Nu afecta cazul construit de acuzare, fiindcă aceasta pretindea că, în miez de noapte, Kya s-ar fi întors la Barkley și-ar fi comis crima. Tom prevăzuse acest risc, însă i se păruse crucial ca jurații să-i audă pe martori, să și-o imagineze pe Kya plecând din oraș în mijlocul zilei și nerevenind decât după incident. Acum aveau să creadă că alibiul ei nu era îndeajuns de important nici măcar pentru a fi confirmat.

— S-a notat. Continuați cu martorul următor.

Chel, scund și îndesat, cu sacoul bine închis peste pânțelele rotunjor, domnul Lang Furlough declară că deținea și administra Motelul Trei Munți din Greenville și că domnișoara Clark stătuse acolo de pe 28 până pe 30 octombrie 1969.

Kya îl ascultă cu dezgust pe bărbatul transpirat, pe care nu mai crezuse că are să-l vadă vreodată; dar uite că era aici, vorbind despre ea de parcă n-ar fi fost de față. Omul lămurii cum o condusesse în cameră, uitând să menționeze, însă, că zăbovise prea mult înăuntru, născocind motive să tot întârzie până ce Kya îi deschisese ușa, transmițându-i că era cazul să plece. Când Tom întrebă cum putea fi sigur de plecările și venirile de la hotel ale domnișoarei Clark, chicoti și zise că era genul de femeie care nu trece nebagată în seamă. Adăugă

că i se păruse ciudată, că nu știa să folosească telefonul, că venise pe jos din stație cu o valiză de carton și își adusese la pachet propria mâncare.

— Domnule Furlough, în următoarea noapte, adică pe 29 octombrie 1969, noaptea morții lui Chase Andrews, ați lucrat la recepție. Este corect?

— Da.

— După ce domnișoara Clark s-a întors la ea în cameră, la ora zece seara, după cina luată cu editorul ei, ați mai văzut-o plecând? Oricând, pe parcursul nopții de 29 spre 30 octombrie, ați văzut-o să plece ori să revină în cameră?

— Nu. Am fost acolo toată noaptea și n-am văzut-o să iasă din cameră. Cum am spus, avea camera exact față în față cu recepția, așa că aș fi văzut-o.

— Mulțumesc, domnule Furlough, asta e tot. Martorul vă aparține.

După câteva minute de examinare încrucișată, Eric rezumă:

— Bun, domnule Furlough, până acum am aflat că ați plecat de la recepție de două ori ca să folosiți toaleta din apartamentul dumneavoastră; apoi a fost băiatul cu pizza, pe care v-ați dus să-l plătiți etc.; patru oaspeți s-au cazat și alți doi au plecat; și pe lângă toate acestea, v-ați ocupat și de completarea registrului cu socoteli contabile. Aș vrea să afirm, domnule Furlough, că pe parcursul tuturor acestor activități ar fi fost mai mult decât suficient timp pentru ca domnișoara Clark să fi ieșit fără zarvă din odaia ei, să fi traversat iute strada, și n-ați fi apucat s-o vedeți. Nu e absolut posibil?

— Ce să spun, cred că e posibil. Dar eu n-am văzut nimic. N-am văzut-o ieșind din cameră în noaptea aceea — asta-i tot ce spun.

— Înțeleg, domnule Furlough. Și eu spun că este foarte posibil ca domnișoara Clark să fi plecat, să se fi dus în stație, să fi luat cursa spre Barkley Cove, să-l fi ucis pe Chase Andrews și

să se fi întors în cameră, iar dumneavoastră n-ați dat cu ochii de ea fiindcă erați ocupat cu treburi. Nu mai am întrebări.

După pauza de prânz, tocmai când se așezase iarăși lumea și judecătorul își luase locul la masa lui, Scupper păși în sală. Tate întoarse capul și își zări tatăl, în salopeta de lucru și cizmele galbene, marinărești, înaintând printre rânduri. Scupper nu fusese în public până atunci, motivând că e ocupat cu munca, însă mai degrabă evitase s-o facă din pricină că îndelungatul atașament al fiului său față de domnișoara Clark îl făcea să se simtă încurcat. Se părea că Tate nu simțise nimic pentru vreo altă fată și că și acum, adult, profesionist respectat, încă o iubea pe femeia aceea stranie, misterioasă. O femeie acuzată, acum, de crimă.

Apoi, în ziua aceea, la prânz, pe vasul lui, cu plase în jur, răspândite pe punte, Scupper pufnise tare, dând afară tot aerul din plămâni. Fața îi ardea de rușine, fiindcă-și dăduse seama că și el — ca alți săteni ignorați — avusese prejudecăți în privința Kyei fiindcă crescuse pe baltă. Își amintea mândria cu care-i arătase Tate prima carte a Kyei, cea despre scoici, și cât de surprins fusese de abilitățile ei artistice și științifice. Își cumpărase apoi câte un exemplar din amândouă cărțile, fără să-i spună însă lui Tate. Ce aiureală!

Era nespus de mândru de fiul lui, de felul în care știuse mereu ce lucruri vrea și cum să le obțină. Și Kya făcuse la fel, luptându-se cu condiții mult mai grele.

Cum să nu fie acolo, alături de Tate? Nu conta nimic mai mult decât să-și sprijine fiul. Lăsase din mână plasa, coborâse din vasul ce se legăna în port și o pornise direct spre tribunal.

Ajunse la primul rând, iar Jodie, Săltărețu' și Mabel se ridicară, făcându-i loc să se așeze lângă Tate. Tatăl și fiul se salutară cu câte o înclinare a capului și ochii lui Tate se umplură de lacrimi.

Tom Milton îi așteaptă pe toți să se așeze la loc, apoi, după ce în sală se lăsă tăcere deplină, zise:

— Domnule judecător, apărarea îl cheamă pe Robert Foster.

Îmbrăcat în jachetă de tweed, cu cravată și pantaloni bej, domnul Foster era zvelt, de înălțime medie, avea o barbă tăiată cu grijă și ochi blânzi. Tom îl întrebă de nume și ocupație.

— Mă numesc Robert Foster și sunt redactor-șef al Harrison Morris Publishing Company din Boston, Massachusetts.

Kya, cu mâna la frunte, își pironi privirea în podea. Editorul ei era singura persoană cunoscută care n-o socotea Fata Mlaștinii, care o respectase, ba chiar păruse uluit de cunoștințele și talentul ei. Acum era la proces, o vedea în boxa acuzaților, învinuită de crimă.

— Sunteți editorul cărților domnișoarei Clark?

— Da. Este o foarte talentată naturalistă, artistă și scriitoare. Unul dintre autorii noștri preferați.

— Puteți confirma că ați călătorit la Greenville, Carolina de Nord, în data de 28 octombrie, și că v-ați întâlnit cu domnișoara Clark atât pe 29, cât și pe 30 octombrie?

— Așa este. Am participat acolo la o mică întrunire și, știind că voi avea niște timp liber, dar nu suficient cât să călătoresc eu la ea, am invitat-o pe domnișoara Clark în Greenville, ca să ne putem vedea.

— Ne puteți spune exact la ce oră ați condus-o înapoi la motel, în noaptea de 29 octombrie, anul trecut?

— După ce ne-am întâlnit, am luat cina la hotel și apoi am dus-o pe Kya cu mașina înapoi la motelul ei. Era ora 9:55.

Kya își aminti cum se oprise în pragul salonului plin cu mese, peste care cădea lumina difuză a lumânărilor din candelabrele aflate deasupra. Paharele de vin înalte puse pe șervete albe. Mesenii îmbrăcați cu gust, conversând cu voci scăzute, în vreme ce ea purta doar o fustă simplă și o bluză. Mâncase cu Robert

păstrăv în crustă de migdale, orez sălbatic, cremă de spanac și chifle dospite. Kya se simțise în largul ei fiindcă Robert purtase cu grație conversația, întinzându-se la subiecte legate de natură care-i erau familiare.

Amintindu-și acum asta, i se păru uluitor că izbutise s-o scoată la capăt. Însă restaurantul, de fapt, cu toată strălucirea lui, nu fusese nici pe departe atât de somptuos ca picnicul ei preferat. La cincisprezece ani, Tate venise cu barca la ea în zori și, după ce-și aruncaseră peste umeri o pătură, o apucaseră spre uscat, printr-un labirint de canale, până la o pădure pe care Kya n-o mai văzuse. Merseseră pe jos cam un kilometru, până în marginea unei pajiști îmbibate de apă, unde iarba fragedă se ițea din mâl, și acolo întinsese el pătura, sub ferigi mari cât niște umbrele.

— Acum așteptăm, zisese el, apucându-se să toarne ceai fierbinte din termos și oferindu-i pârjoale făcute de el dintr-un amestec de pesmet, cârnați și brânză Cheddar iute.

Și acum, în decorul rece al sălii de judecată, își amintea căldura umerilor lui atingându-i pe ai ei sub pătură, în vreme ce se ospătau.

Nu trebuieră să aștepte mult. În câteva clipe, o zarvă răsunătoare, puternică precum bubuiturile de tun, se auzise dinspre nord. Țipetele ascuțite crescuseră în intensitate și norul acoperise rapid cerul, până ce nu mai rămase un petec albastru. Sute de mii de găște albe, bătând din aripi, gâgâind, planând, acoperiseră lumea întregă. Mase fremătătoare, rotindu-se, pregătindu-se de aterizare. Poate jumătate de milion de aripi albe fâlfâiseră la unison, labele portocalii se bălângăniseră, gata de popas, și un vifor de păsări se abătuse asupra mlaștinii. O asemenea albeață, încât totul pe pământ, în depărtare și-n apropiere, dispăruse. Câte una, apoi câte zece, apoi cu sutele, găștele poposiseră la câțiva pași de adăpostul de sub ferigi al Kyei și al lui Tate. Cerul se golise, pajiștea udă se umpluse până ce fusese acoperită de zăpada penelor.

Nici cea mai luxoasă cină nu se putea compara cu asta, iar pârjoalele lui Tate fuseseră mai gustoase decât păstrăvul în crustă de migdale.

— Ați văzut-o pe domnișoara Clark intrând în camera ei?

— Desigur. I-am deschis ușa și m-am asigurat că a ajuns la adăpost înainte să plec.

— Și ați văzut-o și în următoarea zi pe domnișoara Clark?

— Stabiliserăm să luăm micul dejun împreună, așa că am trecut pe la ea, la ora 7:30. Am mâncat la un local cu clătite, Stack'Em High. Am adus-o înapoi la motel la ora 9. Și de atunci n-am mai văzut-o până astăzi, zise editorul, aruncând o privire spre Kya, care însă își pironia privirea asupra mesei.

— Mulțumesc, domnule Foster. Nu mai am întrebări.

Se ridică Eric:

— Domnule Foster, mă întrebam de ce dumneavoastră ați stat la Hotel Piedmont, cel mai bun hotel din zonă, în vreme ce editura dumneavoastră a plătit doar ca domnișoara Clark — autoare atât de talentată și una dintre preferatele dumneavoastră, cum ați formulat — să stea într-un motel dintre cele mai modeste, Trei Munți?

— Noi am propus firește, ba chiar i-am recomandat domnișoarei Clark să stea la Piedmont, însă ea a insistat să fie cazată la motel.

— A spus și de ce?

— Nu, nu știu de ce.

— Ei bine, am eu o idee. Uitați aici o hartă turistică a orașului Greenville, zise Eric, fluturând hârtia și totodată apropiindu-se de banca martorilor. Vedeți aici, domnule Foster, că Hotel Piedmont — hotelul de trei stele unde i-ați propus domnișoarei Clark să stea — e situat în zona centrului. Motelul Trei Munți, pe de altă parte, e pe Autostrada 258, aproape de stația de autobuze Trailways. De fapt, dacă studiați harta așa cum am făcut eu, veți vedea că Trei Munți e cel mai apropiat motel de stație...

— Obiecție, domnule judecător, strigă Tom. Domnul Foster nu este o autoritate în topografia orașului Greenville.

— Nu, dar harta este. Văd încotro bați, Eric, și voi permite asta. Continuă.

— Domnule Foster, dacă cineva ar plănuî o scurtă expediție până la stația de autobuz în miez de noapte, este logic că ar alege Trei Munți și nu Piedmont. Mai ales dacă are de gând să meargă pe jos. Nu-mi trebuie decât confirmarea că domnișoara Clark a cerut anume să se cazeze la Trei Munți și nu la Piedmont.

— A cerut, cum am zis, să stea la Trei Munți.

— Asta a fost tot.

— Apărarea? întrebă judecătorul Sims.

— Da, domnule judecător. Domnule Foster, câți ani ați lucrat cu domnișoara Clark?

— Trei ani.

— Și, cu toate că până la vizita în Greenville nu v-ați mai întâlnit față în față, ați spune că ați ajuns s-o cunoașteți destul de bine pe domnișoara Clark, din corespondență, pe parcursul acestor ani? Dacă da, ce descriere i-ați face?

— Da, am ajuns s-o cunosc. Este o persoană timidă și blândă, cred. Preferă să fie singură în sălbăticie; mi-a luat ceva timp s-o conving să vină până la Greenville. Sunt sigur că ar fi dorit să evite locurile aglomerate.

— Locuri aglomerate precum un hotel mare ca Piedmont?

— Da.

— N-ați spune, domnule Foster, că nu e surprinzător ca domnișoara Clark — căreia îi place solitudinea — să fi ales un motel mic și mai degrabă izolat în locul unuia mare și plin de lume din centru? Alegerea asta s-ar potrivi cu firea ei?

— Da, așa aș spune.

— Totodată, nu ar avea noimă ca domnișoara Clark, neînvățată cu transportul public, știind că are de mers pe jos

de la stația de autobuz la hotel și înapoi, cu valiza în mână, să aleagă un hotel sau motel cât mai apropiat de stație?

— Ba da.

— Mulțumesc, nu mai am întrebări.

După ce termină de dat declarația, Robert Foster se așeză în rând cu Tate, Scupper, Jodie, Săltărețu' și Mabel, în spatele Kyei.

În după-amiaza aceea, Tom îl chemă iarăși ca martor pe șerif.

Kya știa, din lista cu martori a lui Tom, că nu mai rămăneau mulți; gândul o îmbolnăvea. Urma apoi pledoaria finală și verdictul. Atâta vreme cât o susținea un șir lung de martori, putea nădăjdui în achitare sau cel puțin într-o întârziere a condamnării. Dacă procesul se lungea la nesfârșit, i se părea că sentința n-avea să se mai dea vreodată. Încerca să-și facă mintea să se îndrepte spre stolurile de găște albe, ca să-și abată gândul, cum făcuse de la începutul procesului, însă nu izbutea să vadă în fața ochilor decât gratii și ziduri de beton umed. Câte o imagine fulgerătoare cu un scaun electric. Și multe chingi.

Simți deodată că nu mai putea respira, nu mai putea sta așezată acolo; capul i se îngreuna. Se lăsă moale în scaun, sprijinindu-și capul în palme, iar Tom întoarse capul de la șerif către ea. Apoi se grăbi să se apropie.

— Domnule judecător, solicit o scurtă întrerupere. Domnișoara Clark are nevoie de o pauză.

— Se aprobă. Curtea își întrerupe lucrările pentru cinci-sprezece minute.

Tom o ajută să se ridice și o duse, pe o ușă lateralnică, într-o mică sală de ședințe, unde Kya se prăbuși pe un scaun. Se așeză lângă ea și o întrebă:

— Ce e, Kya? Ce s-a întâmplat?

Kya își îngropă fața în palme.

— Cum poți să-ntrebi asta? Nu-i limpede? Cum poate cineva să îndure? Mi-e prea rău, sunt prea obosită ca să stau acolo. Chiar trebuie? Nu se poate continua procesul fără mine?

Nu era capabilă, nu dorea decât să se-ntoarcă în celulă și să se ghemuiască cu Domnul Jude în brațe.

— Nu, mă tem că nu. În cazuri capitale, cum este acesta, legea îți solicită prezența.

— Și dacă nu pot? Dacă refuz? Tot ce pot face e să m-arunce în închisoare.

— Kya, așa e legea. Trebuie să fii de față și, în orice caz, e mai bine să fii prezentă. Juraților le vine mai ușor să condamne un inculpat absent. Dar să știi, Kya, că n-o să mai dureze mult.

— Păi asta nu mă face să mă simt deloc mai bine, nu vezi? Ce urmează după e mai rău.

— Nu știm că-i așa. Și nu uita că putem face apel dacă nu iese cum vrem.

Kya nu răspunse. Gândurile la apel o îngrețosau și mai tare, același marș forțat prin alte instanțe, depărtându-se de baltă. Probabil prin orașe mari. Cu cer fără pescăruși. Tom ieși câteva clipe și reveni cu un pahar de ceai cu gheață îndulcit și cu un pachetel de alune sărate. Kya sorbi din ceai și refuză alunele. Câteva minute mai târziu, aprodul ciocăni în ușă și-i conduse înapoi în sală. Minte Kyei intra și ieșea din realitate, prinzând doar crâmpie din declarația martorului.

— Domnule șerif Jackson, zise Tom, acuzarea susține că domnișoara Clark s-ar fi strecurat afară din motel, în puterea nopții, și-ar fi mers pe jos până la stație — un drum de cel puțin douăzeci de minute. Apoi ar fi luat cursa de 11:50 noaptea de la Greenville la Barkley, dar, fiindcă autobuzul a întârziat, n-ar fi avut cum ajunge în Barkley înainte de 1:40 dimineața. Acuzarea pretinde că, ajunsă în stația Barkley, s-ar fi dus pe jos în port — trei sau patru minute — și a navigat până în golfulețul de lângă turn — cel puțin douăzeci de minute —, după care a mers până

la turn, încă opt minute; a urcat în vârf pe întuneric beznă, lucru care a durat, să zicem, cel puțin cinci minute; a deschis grilajul, câteva secunde; l-a așteptat pe Chase — aici nu putem estima timpul —, apoi a făcut toate cele de mai sus în ordine inversă.

Acțiunile respective ar fi durat o oră și șapte minute minim, dacă nu punem la socoteală și timpul în care se presupune că l-ar fi așteptat pe Chase. Numai că autobuzul de întoarcere la Greenville, pe care trebuia să-l prindă, pleca la doar cincizeci de minute de la sosirea ei. Avem, așadar, o evidență simplă: nu a existat suficient timp pentru ca ea să comită omorul de care este învinuită. Este corect, domnule șerif?

— Ar fi fost cam din scurt, asta așa-i. Da' putea s-alerge de la barcă pân' la foișor și înapoi, putea să mai taie câte-un minut ici și colo.

— Un minut ici și colo nu e destul. I-ar fi trebuit douăzeci de minute în plus. Măcar. De unde să fi scutit douăzeci de minute?

— Poate nici nu a urcat în barcă; poate c-a mers ori alergat pe cărarea cu nisip până acolo, la foișor. Ar fi fost mult mai rapid decât pe mare.

Din scaunul său de la masa acuzării, Eric Chastain se chiorî la șerif. Convinsese juriul că existase timp suficient pentru ca Kya să comită crima și să revină la autobuz. Nu mai trebuiau lămuriri în privința asta. Aveau, în plus, și un martor de nădejde, pescuitorul de creveți, care declarase sub jurământ că o văzuse pe domnișoara Clark îndreptându-se spre turn în șalupa ei.

— Aveți vreo dovadă de orice fel că domnișoara Clark s-ar fi deplasat pe uscat până acolo, domnule șerif?

— Nu. Dar mersul pe uscat e o teorie bună.

— *Teorie!* făcu Tom, întorcându-se spre jurați. Vremea *teoriilor* a fost înainte s-o arestați pe domnișoara Clark, înainte s-o țineți în pușcărie timp de două luni. Faptul e că nu puteți proba că ar fi mers pe uscat, iar pe mare nu exista suficient timp. Nu mai am întrebări.

Eric se apropie pentru examinarea încrucișată.

— Domnule șerif, este adevărat că apele de pe lângă Barkley Cove sunt străbătute de curenți, răscolite de maree și de vârtejuri care pot influența viteza unei bărci?

— Da, așa e. Oricine locuiește acolo știe asta.

— Cineva care știe să se folosească de un asemenea curent poate naviga foarte iute până la foisor, din port. În asemenea caz, ar fi foarte cu putință să poți scurta cu douăzeci de minute călătoria dus-întors. Așa este?

Eric se simțea agasat că trebuie să sugereze încă o teorie, dar nu-i trebuia decât o idee plauzibilă de care să se poate agăța jurații.

— Da, este corect.

— Mulțumesc.

De îndată ce Eric se întoarse spre masa lui, Tom se ridică pentru o nouă serie de întrebări.

— Domnule șerif, da sau nu, aveți vreo dovadă că un curent, maree sau vânt puternic s-ar fi produs în noaptea de 29 spre 30 octombrie, fenomen care să fi micșorat durata de timp necesară cuiva pentru a ajunge pe apă de la portul din Barkley Cove la foisor, sau vreo dovadă că domnișoara Clark s-ar fi dus pe jos acolo?

— Nu, da' sunt sigur că...

— Domnule șerif, nu are a face că sunteți sigur sau nu. Aveți vreo dovadă că o maree puternică s-ar fi produs în noaptea de 29 octombrie 1969?

— Nu, nu am.

VERIGA LIPSĂ

1970

În dimineața următoare, Tom audie încă un martor. Își juca ultima carte. Îl chemă deci la bară pe Tim O'Neal, care lucrase ultimii 28 de ani pe propriul vas de pescuit creveți, în apele de pe lângă Barkley Cove. Tim, care se apropia de 65 de ani, era înalt, și totuși îndesat, avea păr castaniu, des, cu doar câteva şuvițe încărunțite, în schimb barba îi era aproape albă. Lumea îl știa ca pe un om tăcut și serios, cinstit și generos, care ținea mereu ușa deschisă femeilor. Un martor final perfect.

— Tim, este corect că în noaptea de 29 spre 30 octombrie, anul trecut, navigai către portul din Barkley Cove, între 1:45 și 2 dimineața, aproximativ?

— Da.

— Doi membri ai echipajului tău, domnul Hal Miller, care a depus aici mărturie, și domnul Allen Hunt, care ne-a oferit o declarație în scris, susțin amândoi că au văzut-o pe domnișoara Clark înaintând cu șalupa spre nord la aproximativ orele menționate. Ai cunoștință de aceste declarații?

— Da.

— Ai văzut aceeași barcă, la aceeași oră și în același loc, pe care au văzut-o și domnii Miller și Hunt?

— Da, am văzut-o.

— Și ești de acord cu declarațiile lor cum că ar fi văzut-o pe domnișoara Clark în șalupa ei, îndreptându-se spre nord?

— Nu, nu sunt.

— De ce nu?

— Era beznă. Luna a ieșit mai încolo abia. Și era prea departe șalupa aia ca să poți recunoaște precis pe careva. Știu pe toată lumea d-aici care are genu' ăla de barcă și-am văzut-o și pe domnișoara Clark într-a ei de destule ori ca să știu îndată că-i ea ori nu. Da-n noaptea aia era prea-ntuneric ca să poți recunoaște vreo barcă și cine-i în ea.

— Mulțumesc, Tim. Nu mai am întrebări.

Procurorul se apropie de boxa martorilor.

— Tim, chiar dacă n-ai putut identifica barca și persoana din ea, ești de acord că o șalupă cam de aceleași forme și dimensiuni cu barca domnișoarei Clark se îndrepta spre foisorul de foc la aproximativ ora 1:45, în noaptea în care a murit Chase, la foisor, cam în același interval orar?

— Da, pot spune că barca cu motor era cam la fel cu a domnișoarei Clark.

— Mulțumesc foarte mult.

Tom veni cu un nou șir de întrebări. Se ridică și vorbi de la masa lui.

— Tim, ca să confirmăm, ai declarat că ai recunoscut-o de multe ori pe domnișoara Clark în barca ei, dar că, în acea noapte, n-ai văzut nimic care să ducă la concluzia că persoana văzută navigând ar fi fost domnișoara Clark. Corect?

— Corect.

— Și ne poți spune dacă prin zonă activează multe bărci de aceeași mărime și formă ca a domnișoarei Clark?

— A, da, ăsta-i soiul cel mai obișnuit de barcă. Îs multe de-astea, întocmai ca a ei, pe-aici.

— Deci navigatorul pe care l-ați văzut în noaptea aceea putea fi orice altă persoană într-o barcă similară?

— Absolut.

— Mulțumesc. Onorată instanță, apărarea a terminat.

Judecătorul Sims zise:

— Vom întrerupe lucrările timp de douăzeci de minute. Sunteți liberi.

Pentru pledoaria finală, Eric își pusese o cravată cu dungi late aurii și vișinii. Publicul așteaptă în tăcere apropierea sa de jurați, unde se opri lângă bară, trecându-și alene privirea de la unul la altul.

— Doamne și domni din juriu, sunteți membri ai unei comunități, ai unei localități mândre, unice. Anul trecut ați pierdut pe unul dintre fiii voștri. Un tânăr, o stea a acestei comunități, care-și dorea o viață lungă alături de frumoasa-i soție...

Kya abia îl auzi când reluă povestea felului în care l-ar fi ucis pe Chase Andrews. Rămase neclintită, cu coatele pe masă și capul în mâini, prinzând doar fragmente din discursul său.

— ... doi bărbați bine-știuți în comunitate au văzut-o pe domnișoara Clark și pe Chase în pădure... au auzit-o rostind vorbele *o să te omor!*... o căciulă de lână roșie a lăsat fibre pe geaca lui de blugi... cine altcineva să fi vrut să-i scoată medalionul de la gât... știți cum pot curenții și vânturile să sporească viteza...

— ... știm, din felul ei de viață, că este foarte capabilă să navigheze noaptea, să se suie în foișor după lăsarea întunericului. Toate se îmbină de minune, ca mecanismul într-un ceasornic. Puteți și trebuie s-o găsiți pe inculpată vinovată de omucidere de gradul întâi. Vă mulțumesc pentru că vă faceți datoria.

Judecătorul Sims îi făcu un semn cu bărbia lui Tom, care se apropie de boxa juraților.

— Doamnelor și domnilor din juriu, am crescut în Barkley Cove și, când eram ceva mai tânăr, am auzit basmele despre Fata Mlaștinii. Da, haideți s-o dăm pe față. Îi spuneam Fata Mlaștinii.

Mulți încă îi mai spun așa. Unii șușoteau că ar fi pe jumătate lupoaică ori veriga lipsă dintre maimuță și om. Că ochii i-ar luci pe întuneric. Însă, în realitate, n-a fost decât un copil abandonat, o fetiță care a supraviețuit de una singură într-o mlaștină, flămândă și înfrigurată, iar noi n-am ajutat-o. Cu excepția unuia dintre prea puținii ei prieteni, Săltărețu', niciuna dintre bisericile ori grupurile noastre comunitare nu i-au oferit de mâncare sau haine. În schimb, am etichetat-o și am respins-o fiindcă am crezut-o diferită. Însă, doamnelor și domnilor, am exclus-o pe domnișoara Clark fiindcă era diferită ori era diferită fiindcă am exclus-o? Dacă am fi primit-o, cred că astăzi ar fi fost una dintre noi. Dacă am fi hrănit-o, îmbrăcat-o și iubit-o, dacă am fi invitat-o în bisericile și casele noastre, n-am fi avut prejudecăți în privința ei. Și socot că nu s-ar afla astăzi, aici, acuzată de omor. Sarcina judecării acestei tinere timide și respinse a căzut pe umerii voștri, dar trebuie să vă bazați judecata pe faptele prezentate în acest caz, în această curte, nu pe zvonuri ori simțăminte din ultimii 24 de ani. Care sunt faptele reale și solide aici?

Ca în cazul procurorului, Kya auzea doar crâmpieie.

— ... acuzarea nici măcar n-a demonstrat că incidentul acesta a fost cu adevărat o crimă și nu un tragic accident. Nu există armă a crimei, nu există urme că ar fi fost împins, nu există martori, nu există amprente...

— ... una dintre faptele de căpătâi și dovedite este că domnișoara Clark are un alibi solid. Știm că a fost în Greenville în noaptea când a murit Chase... nicio dovadă că s-ar fi îmbrăcat cu haine bărbătești și-ar fi luat autobuzul de Barkley... acuzarea, de fapt, a eșuat în a demonstra că ea ar fi fost în Barkley Cove în acea noapte și a eșuat în a demonstra prezența ei la turn. Iarăși zic: nu există nicio singură probă că domnișoara Clark ar fi fost în foișorul de foc, în Barkley Cove, sau că l-ar fi ucis pe Chase Andrews.

— ... iar căpitanul, domnul O'Neal, care și-a condus vasul de pescuit creveți timp de 38 de ani, a declarat că era prea întu-neric pentru identificarea șalupei.

— ... fibre de pe geaca lui, care ar fi putut avea patru ani vechime... acestea sunt fapte de necontestat...

— ... niciun martor al acuzării nu a fost sigur pe ce spune, nici măcar unul. În timp ce, de partea apărării, toți martorii sunt sută la sută siguri...

Tom se opri, o clipă, în fața juraților.

— Pe cei mai mulți dintre dumneavoastră vă cunosc foarte bine și știu că puteți lăsa deoparte orice prejudecăți veți fi avut contra domnișoarei Clark. Chiar dacă n-a fost la școală decât o zi din viața ei — fiindcă ceilalți copii au hărțuit-o —, s-a educat singură și a devenit o binecunoscută naturalistă și scriitoare. Îi spuneam Fata Mlaștinii; acum instituțiile științifice o recunosc drept Experta Mlaștinii. Cred că puteți lăsa deoparte toate bârfele și poveștile. Cred că veți da un verdict bazat pe faptele despre care ați aflat în această curte și nu pe zvonurile false care v-au intoxicat atâția ani. S-a făcut vremea, în sfârșit, să fim cinstiți cu Fata Mlaștinii.

V I C E V E R S A

1970

Arătând cu mâna spre scaunele desperecheate din mica sală de întruniri, Tom îi invită să se așeze pe Tate, Jodie, Scupper și Robert Foster. Luară loc în jurul mesei dreptunghiulare, pătată cu cerculețe de la cești de cafea. Pereții de ipsos aveau două nuanțe: în partea de sus verde-praz, în cea de jos verde-închis. Se insinua un iz de umezeală — venit atât din pereți, cât și dinspre mlaștină.

— Puteți aștepta aici, zise Tom, închizând ușa după el. E un aparat de cafea pe hol, vizavi de biroul secretariatului, dar n-aș da nici câinilor cafeaua aia. Este cafea mai bună la birt. Să vedem, e un pic trecut de ora 11. O să facem un plan pentru cină mai târziu.

Tate se apropie de fereastră, străbătută cruciș de zăbrele albe, de parcă alții, în așteptarea verdictului, ar fi încercat cândva să evadeze. Îl întrebă pe Tom:

— Unde au dus-o pe Kya? În celulă? Trebuie să aștepte acolo, singură?

— Da, e în celulă. Mă duc la ea acum.

— Cât credeți că îi va lua juriului să delibereze? întrebă Robert.

— E imposibil de spus. Atunci când ai impresia c-o să meargă repede durează cu zilele, și viceversa. Majoritatea au și decis probabil — și nu în favoarea Kyei. Dacă vreo câțiva jurați au dubii și încearcă să-i convingă pe alții că vinovăția nu a fost probată dincolo de orice îndoială, avem o șansă.

Dădură din cap în tăcere, apăsăți de greutatea lui *dincolo de orice îndoială*, de parcă vinovăția ar fi fost dovedită deja, doar că nu în mod absolut.

— Bun, urmă Tom. O s-o văd pe Kya și apoi mă apuc de treabă. Trebuie să pregătesc cererile de apel și o moțiune pentru reluarea procesului pe motiv de părtinire. Nu uitați că, dacă e condamnată, ăsta nu-i capătul drumului. Sub nicio formă. Mă duc și mă-ntorc; vă anunț neapărat dacă apare vreo veste.

— Mersi, zise Tate, adăugând: Spune-i te rog Kyei că suntem aici și că putem sta cu ea dacă vrea.

Asta cu toate că ea refuzase să vadă pe oricine în afară de Tom în ultimele zile și aproape că nu primise pe nimeni vreme de două luni.

— Îi spun, desigur, promise Tom și ieși.

Sălătorețu' și Mabel aveau de așteptat verdictul afară, printre palmierii-evantai și bălăriile din scuar, împreună cu alți câțiva negri. Tocmai când întindeau pe pământ pături colorate și scoteau din pachete de hârtie pesmeți și cărnați, o aversă de ploaie îi făcu să-și înșface la repezeală lucrurile și să caute adăpost sub streășina prăvăliei Sing Oil. Domnul Lane le strigă că trebuiau să aștepte afară — fapt pe care-l știau de o sută de ani — și să nu stea în calea vreunui mușteriu. Niște albi se înghesuiră la teigheaua birtului sau la berărie ca să-și ia cafea, în vreme ce alții se strângeau pâlcuri pe sub umbrelele colorate. Copiii își muiau picioarele în băltoacele ivite deodată și mâncau floricele de porumb cu glazură de caramel, așteptând parcă o paradă.

După milioane de minute petrecute de una singură, Kya credea că știe ce înseamnă singurătatea. O viață de holbat la vechea masă din bucătărie, prin dormitoarele pustii ori la nesfârșitele întinderi de mare și iarbă. Fără să aibă cu cine împărtăși bucuria găsirii unei pene sau a finalizării unei acuarele. Recitându-le poeme pescărușilor.

Dar după ce Jacob îi închise celula cu un zângănit de gratii și dispăru pe culoar, trântind după el ușa grea cu un bufnet final, se lăsă o liniște rece. Așteptarea verdictului propriului proces de omor o făcea să simtă o însingurare de o altă magnitudine. Întrebarea dacă avea să trăiască ori să moară nu ieși la suprafața minții sale, ci se ascunse sub frica mai mare ca nu cumva să fie lăsată, ani întregi, fără balta ei dragă, fără pescăruși, fără mare, într-un loc lipsit de lumina stelelor.

Prizonierii sâcâitori din lungul holului fuseseră eliberați. Aproape că simțea lipsa trâncănelii lor neconținute — era o prezență umană, oricât de jalnică ar fi fost. Acum sălășluia doar ea în acest lung tunel de încuietori și gratii.

Știa cât de pornită era lumea împotriva ei și că un verdict timpuriu ar fi însemnat că fusese prea puțină deliberare, deci fusese găsită vinovată. Îi veni în minte tetanosul, încleștarea fălcilor — viața chinuită, spasmodică a celui damnat.

Kya se gândi să mute cufărul sub fereastră și să se uite pe baltă după păsări răpitoare. Dar rămase unde era. În tăcere.

Două ore mai târziu, la ora unu după-amiază, Tom deschise ușa către odaia unde așteptau Tate, Jodie, Scupper și Robert Foster.

— Avem niște noutăți.

— Ce? zvâcni Tate, ridicând capul. Doar nu s-a dat deja verdictul?

— Nu, încă nu. Dar cred că e o veste bună. Jurații au cerut să vadă transcrierile mărturiilor șoferilor de autobuz. Asta, cel puțin, înseamnă că analizează temeinic lucrurile — nu se aruncă la verdict. Șoferii sunt deosebit de importanți, firește, și amândoi s-au declarat siguri că n-au văzut-o pe Kya în vehiculele lor; nici în privința deghizării n-au fost siguri. Uneori, când văd negru pe alb mărturia, juraților li se pare, cumva, mai definitivă. Vom vedea, însă e un grăunte de speranță.

— E bun și-un grăunte, zise Jodie.

— Știți ce, e trecut de ora prânzului. Ce-ar fi să vă duceți toți la masă? Ajung la voi, vă promit, dacă se întâmplă ceva.

— Nu cred, zise Tate. O să vorbească toți, pe-acolo, despre cât de vinovată e.

— Înțeleg. O să-mi trimit secretarul să cumpere niște chiftele. E bine așa?

— Foarte bine, mulțam, făcu Scupper și scoase câțiva dolari din portofel.

La 2:15, Tom reveni pentru a le spune că jurații ceruseră să vadă mărturia legistului care făcuse autopsia.

— Nu sunt sigur dacă e favorabil sau nu.

— Căcat! Înjură Tate. Cum poate cineva să suporte așa ceva?

— Încearcă să te relaxezi, s-ar putea să dureze zile. Vă țin la curent.

Lipsit de zâmbet, cu o expresie încordată pe chip, Tom deschise iarăși ușa la ora patru.

— Ei bine, domnilor, jurații au verdictul. Judecătorul a cerut ca toată lumea să se întoarcă în sală.

Tate se ridică.

— Ce înseamnă asta? Că s-a întâmplat așa, repede?

— Vino, Tate, zise Jodie, atingându-i brațul. Să mergem.

Se alăturară, pe culoar, șuvoiului de lume care pătrundea îmbulzindu-se în clădire. Se strecurară pe lângă ei și aerul umed, izul de fum de țigară, mirosul de păr ud și de haine îmbibate de ploaie.

Sala tribunalului se umplu în mai puțin de zece minute. Mulți nu apucară un loc și se înghesuiră pe culoar ori pe treptele din față. La 4:30, aprodul o aduse pe Kya. Pentru întâia oară, o sprijini de cot și, într-adevăr, Kya părea gata să cadă din picioare

dacă n-ar fi susținut-o. Privirile i se ațineau asupra podelei. Tate nu o scăpa din ochi, răsufând greu, străduindu-se să-și stăvilească un val de greață.

Domnișoara Jones, grefiera, intră și luă loc. Apoi, ca un cortegiu funerar, solemn și fără vioioșie, șirul de jurați pătrunse în boxă. Doamna Culpepper aruncă o uitătură furișă spre Kya. Ceilalți priveau drept înainte. Tom încercă să le deslușească expresiile. Din public nu se auzea nicio tuse, niciun freamăt.

— Toată lumea să se ridice.

Ușa judecătorului Sims se deschise și acesta se așeză la masa lui.

— Luați loc, vă rog. Domnule prim-jurat, este adevărat că juriul a stabilit un verdict?

Domnul Tomlinson, un bărbat liniștit care deținea prăvălia de încălțăminte Buster Brown, se ridică din primul șir de jurați.

— Așa este, onorată instanță.

Judecătorul o pironi cu privirea pe Kya.

— Cerem inculpatei să se ridice pentru citirea verdictului.

Tom atinse brațul Kyei și o îndemnă cu blândețe să se scoale în picioare. Tate își lăsă mâna pe balustrada despărțitoare, cât de aproape de Kya putu. Săltărețu' strânse palma lui Mabel într-a lui.

Nimeni din sală nu mai simțise această bătaie colectivă și înfrigorată a inimii, nu mai împărtășise această răsufare întretăiată. Ochii aruncau priviri febrile, palmele asudau. Omul de pe vasul de pescuit creveți, Hal Miller, își frământa mâinile, luptându-se să-și confirme în minte că într-adevăr pe domnișoara Clark o văzuse în această noapte. Dar dacă greșise? Mulți se holbau nu la ceafa Kyei, ci la dușumele, la pereți. Parcă satul întreg, și nu Kya, aștepta verdictul; puțini simțeau bucuria răutăcioasă la care se așteptaseră în acest punct.

Prim-juratul, domnul Tomlinson, întinse către aprod un petic de hârtie, iar aprodul i-l trecu judecătorului. Acesta îl

despături și-l citi, cu chip lipsit de expresie. Aprodul luă apoi hârtia de la judecător și i-o întinse domnișoarei Jones, grefiera.

— Să ne citească și nouă careva, se stropși Tate.

Domnișoara Jones se ridică de pe scaun, cu fața la Kya, despături hârtia și citi:

— Noi, membrii juriului, o găsim pe domnișoara Catherine Danielle Clark nevinovată de omor de gradul întâi săvârșit asupra domnului Chase Andrews. Kya se frânse de șale și se așeză. Tom făcu la fel.

Tate clipi de mai multe ori. Jodie trase lacom aer în piept. Pe Mabel o buși plânsul. Publicul rămase neclintit. „A zis nevinovată?” Un șuvoi de șoapte începu să crească în volum și ton, transformându-se în întrebări mânioase.

— Nu-i corect, strigă domnul Lane.

Judecătorul izbi cu ciocănelul.

— Liniște! Domnișoară Clark, juriul v-a găsit nevinovată de acuzațiile care v-au fost aduse. Sunteți liberă și îmi cer scuze, în numele statului, pentru cele două luni petrecute în închisoare. Jurați, vă mulțumim pentru timpul dumneavoastră și pentru serviciul adus acestei comunități. Lucrările acestei curți s-au încheiat.

O mică ceată se adună în jurul părinților lui Chase. Patti Love plângea. Sarah Singletary se încruntă a nemulțumire, ca toți ceilalți, însă dându-și seama că simte, de fapt, o imensă ușurare. Domnișoara Pansy spera că nimeni nu-i văzuse chipul pierzându-și încordarea. O lacrimă lungă se întinse pe obrazul doamnei Culpepper; apăru apoi umbra unui surâs și gândul că mica făptură a mlaștinii izbutise iarăși să tragă chiulul.

În spate se oprise un grup de bărbați cu salopete.

— Jurații tre' să dea niște explicații.

— Da' nu poate Eric să declare eroare de procedură sau ceva? Și s-o ia de la-nceput?

— Nu. Ai uitat. Nu se poate să fii judecat de două ori pentru-aceeași crimă. Îi liberă. A scăpat cu toată treaba.

— Șerifu' a dat cu mucii-n fasole, de-aia. N-a putut să se țină de povestea lui, a tot născocit la ea pe parcurs. Teorie asta, teorie ailaltă.

— O tot învârtea de ziceai că-i la cârmă pe vas.

Însă grupul de nemulțumiți se spulberă iute; unii ieșiră vorbind despre munca pe care-o aveau de recuperat și despre cum se răcorise de la ploaie.

Jodie și cu Tate dăduseră buzna pe porțița de lemn și intra-seră în boxa apărării. Scupper, Săltărețu', Mabel și Robert îi urmară, înconjurând-o pe Kya. N-o atinseră, ci se strânseseră aproape. Kya stătea acolo, așezată, fără să se miște.

Jodie zise:

— Kya, poți merge acasă. Vrei să te duc cu mașina?

— Da, te rog.

Se ridică apoi și-i mulțumi lui Robert pentru că venise atâta drum de la Boston. Editorul zâmbi.

— Trebuie doar să uiți de aberația asta și să-ți vezi de munca ta extraordinară.

Atinse mâna lui Săltărețu', iar Mabel o strânse la pieptu-i moale. Apoi Kya se întoarse spre Tate:

— Mulțumesc pentru lucrurile pe care mi le-ai adus.

Se răsuci spre Tom, negăsindu-și cuvintele. Avocatul o luă, pur și simplu, în brațe. Apoi Kya se uită la Scupper. Nu-i fusese niciodată prezentat, dar își dădea seama după ochi cine e. Îngăimă un mulțumesc și, surprinzător, el își lăsă palma pe umărul ei cu o apăsare ușoară.

Urmându-l pe aprod, porni însoțită de Jodie spre ușa din dos a sălii; trecând pe lângă pervaz, întinse mâna și atinse coada motanului. Domnul Jude o ignoră, și ea admiră felul perfect în care motanul se prefăcea că n-are nevoie de un rămas-bun.

Simți, când ușa se deschise, cum fața îi e atinsă de răsuflarea mării.

F L O R I L E I E R B I I

1970

În vreme ce camioneta lui Jodie se zgâlțâia, ieșind de pe asfalt și intrând pe drumul nisipos din baltă, îi vorbi cu blândețe Kyei, spunând că totul are să fie bine; doar că avea să mai dureze o vreme. Ochii ei scanau păpurișuri și egrete, pini și băltoace scânteietoare. Întinse gâtul ca să se uite după doi castori care înotau. Ca o pasăre migratoare care zburase 15 mii de kilometri pentru a ajunge pe țărmlul de baștină, mintea îi era plină de dorul și nerăbdarea de a se vedea acasă; abia dacă auzea ce îndruga lângă ea Jodie. Și-ar fi dorit ca el să tacă și să asculte sălbăticia dinăuntrul lui. Și-atunci ar fi priceput.

Tresări când Jodie viră pentru ultima oară pe fâgașul șerpuit și vechea baracă se arătă vederii, așteptând după stejari. Mușchiul unduia ușor, bătut de briză, pe acoperișul mâncat de rugină, iar cocorul se legăna într-un singur picior în umbra lagunei. Îndată ce Jodie opri mașina, Kya sări din cabină și alergă la baracă, unde atinse patul, masa, plita. Știind ce ar fi vrut ea, Jodie lăsase pe masă o pungă cu firimituri; găsindu-și puteri noi, Kya alergă spre plajă, cu lacrimi brăzdându-i obrajii, iar pescărușii de pe tot țărmlul se năpustiră spre ea. Roșcovanu' ateriză și se apucă să pășească pe nisipul din jurul ei, legănându-și capul.

Îngenunchind pe plajă, înconjurată de-o frenezie înaripată, Kya începu să tremure.

— N-am cerut nimănui nimic. Poate acum o să mă lase în pace.

Jodie îi duse în casă puținele lucruri și făcu ceai în vechea oală hârbuită. Se așeză la masă și așteptă. Auzi, într-un târziu, deschizându-se ușa de la verandă, și Kya intră în bucătărie, zicând:

— A, încă mai ești aici.

Sigur că mai era — camioneta se afla afară, la vedere.

— Nu vrei să te-așezi aici cu mine un minut? zise Jodie. Mi-ar plăcea să vorbim.

Ea nu se așeză.

— Mi-e bine, Jodie. Chiar mi-e bine.

— Deci... asta-nseamnă că vrei să mă duc? Kya, ai stat singură-n celula aia vreme de două luni, crezând că un oraș întreg e împotriva ta. Abia dac-ai acceptat, rar, să te viziteze cineva. Înțeleg și asta, chiar înțeleg, dar nu cred c-ar trebui să mă sui în mașină și să te las aici, singură. Vreau să mai stau cu tine câteva zile. Ar fi în regulă?

— Toată viața am trăit singură, nu două luni! Și n-am crezut, am știut că orașu-ntreg e contra mea.

— Kya, nu lăsa chestia asta oribilă să te-ndepărteze și mai tare de oameni. A fost un chin care ți-a mâncat sufletul, dar pare și o ocazie s-o iei de la început. Verdictul e poate felul lor de a spune că de-acum înainte o să te accepte.

— Ceilalți nu trebuie achitați de crimă ca să fie acceptați.

— Știu, și ai toate motivele să urăști lumea. Nu te-nvinuiesc, dar...

— Asta nu înțelege nimeni despre mine, ridică ea vocea. N-am urât niciodată pe nimeni. *Ei* m-au urât pe *mine*. *Ei* au râs de *mine*. *Ei* m-au părăsit pe *mine*. *Ei* m-au hărțuit pe *mine*. *Ei* m-au atacat pe *mine*. Păi așa e; am învățat să trăiesc fără ei. Fără tine. Fără mămica. Sau oricine!

Jodie încercă s-o cuprindă în brațe, însă Kya se smunci.

— Jodie, poate-s doar obosită acum. Sunt, de fapt, sfârșită de puteri. Te rog, am nevoie să trec de toate astea — procesul, detenția, *gândul că voi fi executată* — de una singură, fiindcă

de una singură e tot ce-am știut vreodată. Nu știu cum să mă las consolată. Sunt prea obosită și ca să am discuția asta. Eu...

Vocea i se stinse.

Kya nu așteptă un răspuns, ci ieși din baracă și porni spre pădurea de stejari. Știind că era zadarnic, Jodie nu se luă după ea. Putea să aștepte. Cumpăraseră provizii cu o zi înainte și le aduseseră la baracă — în caz că avea să fie achitată — și se puse acum pe tocat legume pentru felul ei preferat: plăcintă de pui făcută în casă. Însă, când apuse soarele, nu mai îndură s-o țină departe de casa ei, așa că lăsă pe polița sobei plăcinta fierbinte și plecă. Ea, care se învărtise pe plajă, auzi cum camioneta se îndepărtează încetisor pe drumeag și dădu fuga acasă.

Arome de plăcintă cu coajă aurie umpleau până în tavan baraca, însă Kyei nu-i era foame. Își scoase trusa de desen în bucătărie și își plănui următoarea carte, despre ierburile din baltă. Oamenii arareori băgau de seamă ierburile, dacă nu le coseau, dacă nu le călcau în picioare ori nu le otrăveau cu chimicale. Își trecu nebunește pensula peste pânză, lăsând dâre mai mult negre decât verzi. Se iviră imagini întunecate, aducând a pajiști muribunde sub nori de furtună — era greu de spus.

Își lăsă capul în piept, scâncind.

— De ce-s furioasă acum? De ce acum? De ce m-am purtat așa de urât cu Jodie?

Se lăsă, moale ca o păpușă de cârpe, să alunece la podea. Se ghemui acolo, tot plângând, dorindu-și alintul singurei fâpturi care o acceptase așa cum era. Însă motanul rămăsese la închisoare.

Chiar înainte să se lase întunericul, Kya se întoarse la plajă, unde pescărușii își ciuguleau penele și se pregăteau de culcare. Când intră în valuri, simți pe degete cioburi de cochilii și bucăți de carapace de crab alunecând înapoi în mare. Întinse mâna și culese două pene de pelican exact ca cele puse de Tate la litera P a dicționarului pe care i-l dăruise de Crăciun cu ani în urmă.

Șopti un poem de Amanda Hamilton:

Ai venit iar

Orbindu-mă

Ca o lucire a soarelui pe fața mării.

Când mă simt liberă, chiar atunci

Luna întipărește chipul tău pe pervaz.

Ori de câte ori te uit

Ochii tăi îmi bântuie inima și-o fac să stea locului.

Rămas-bun, așadar

Până vei sosi iar,

Până ce, la urmă, nu te voi mai vedea.

În dimineața următoare, înainte să se crape de ziuă, Kya se ridică în capul oaselor pe patul ei din verandă și trase în piept aromele bogate ale mlaștinii. În vreme ce o geană de lumină începea să se înfiripe, își făcu niște terci de mălai cu omletă și pesmeși la fel de ușori și de pufoși ca ai mămicăi. Mâncă tot, până la ultima firimitură. Apoi, de îndată ce se înalță soarele, se grăbi să se suie în șalupă și o porni peste lagună, muindu-și degetele în apa adâncă și limpede.

Urcând pe brațul apei, vorbi cu țestoasele și cu egretele, ridicând brațul sus, deasupra capului. Acasă.

— O să strâng toată ziua, tot ce vreau, zise.

În minte, undeva mai în adânc, gândea că ar putea să-l întâlnească pe Tate. Poate că avea și el de lucru prin apropiere și putea da peste el din întâmplare. Și-l putea invita la baracă, să împartă cu el plăcinta de pui făcută de Jodie.

La cam un kilometru depărtare, Tate pășea prin apa puțin adâncă, adunând mostre în niște fiole minuscule. Unde blânde se răsfireau ca niște evantaie la fiecare pas, la fiecare picătură.

Plănuia să se ațină pe lângă casa Kyei. Poate, dacă ieșea cu barca pe baltă, aveau să se vadă. Dacă nu, intenționa să se ducă la ea diseară. Nu hotărâse exact ce să-i spună, dar se gândea că un sărut-două i-ar fi băgat Kyei mințile în cap.

Auzi în depărtare huruitul unui motor de șalupă ambalat cu putere, acoperind sunetele domoale ale bălții. Zgomotul se apropie și văzu deodată, înaintând cu viteză, un hidroglisor din cele noi, cum până atunci nu mai văzuse. Ambarcațiunea aluneca mândră deasupra apei, ba chiar și deasupra ierburilor, trimitând în spate o dâră de apă spulberată și făcând gălăgia a zece sirene.

Trecând peste tufe și buruieni, vasul își croi un traseu propriu prin baltă și accelerează peste estuar. Cocorii și egretele porniră să țipe a alarmă. În hidroglisor erau trei bărbați și, văzându-l pe Tate, întoarseră spre el. Îl recunoscă, după ce se mai apropiară, pe șeriful Jackson, pe adjunctul său și pe încă un bărbat.

Ambarcațiunea bătătoare la ochi încetini, coborându-și botul. Șeriful îi strigă ceva lui Tate, dar acesta nu izbuti să audă prin vuiet — nici măcar după ce-și duse la urechi palmele și se aplecă spre ei.

Se apropie și mai mult, până ce hidroglisorul ajunse să se legene lângă șalupa lui Tate, vâlvurind apa. Șeriful se aplecă și răcni ceva.

În apropiere, Kya auzi și ea gălăgia ciudatei ambarcațiuni și, cum într-acolo se îndrepta și ea, o văzu abordându-l pe Tate. Se ascunse într-un desiș, privindu-l cum ascultă ce-i spune șeriful, apoi cum înțepenește, cu capul plecat și umerii căzuți, predându-se. Îi citea deznădejdea din acea postură chiar și de la distanță. Șeriful strigă din nou, iar Tate, în cele din urmă, întinse un braț și se lăsă tras în hidroglisor de adjunct. Celălalt om sări în apă și se urcă în șalupa lui Tate. Cu bărbia în piept și privirea pironită în jos, Tate rămase încadrat de cei doi bărbați în uniformă. Vasul făcu volta și porni înapoi către Barkley Cove, urmat de bărbatul celălalt, care pilota șalupa lui Tate.

Kya se uită după ambarcațiuni până ce dispărură departe, după niște tufe de iarbă. Îl reținuseră pe Tate? Ceva de-a face cu moartea lui Chase? Îl aretaseră cumva?

O cuprinse agonia. În sfârșit, după o viață întreagă, admitea că șansa de a-l vedea pe Tate, speranța de a da cotul unui pârau și de a-l vedea prin stuf o îmboldise către baltă în fiecare zi a vieții ei, de la șapte ani încoace. Îi știa lagunele favorite și cărările prin smârcuri greu de străbătut; mereu se ținuse după el la distanță sigură. Îl urmărise într-ascuns, furase iubire. N-o împărtășise niciodată. Nu poți fi rănită când iubești pe cineva de pe cealaltă parte a estuarului. Și-n toți acești ani în care-l respinsese izbutise să supraviețuiască doar fiindcă el era pe undeva prin baltă, așteptând. Dar poate că de-acum n-avea să mai fie pe aici.

Se uită după zgomotul tot mai îndepărtat al ambarcațiunii celei ciudate. Săltărețu' știa totul — și-avea să afle de ce-l luase șeriful pe Tate și ce putea ea să facă în privința asta.

Porni motorul și o luă din loc, traversând în viteză balta.

COCORUL DE NOAPTE

1970

Cimitirul din Barkley Cove se întindea pe sub tunele de stejari întunecați. Mușchiul atârna din ei alcătuiind draperii lungi, creând sanctuare ca niște grote pentru vechile cavouri — rămășițele unei familii ici, un singuratic colo, fără vreo ordine anume. Rădăcinile își întinseseră degetele rășchirate, sucind și rupând pietrele de mormânt, transformându-le în forme gheboșate, fără nume. Însemnele morții se pierduseră, făcute fărâme de elementele vieții. Pe fundal, în depărtare, marea și cerul cântau prea voios, parcă, pentru această bucată gravă de pământ.

Ieri, prin cimitir forfotiseră ca niște furnici localnicii, inclusiv toți pescarii și prăvăliașii, veniți să-l îngroape pe Scupper. Lumea se adunase într-o tăcere stingheră; Tate trecuse printre săteni familiari și rude nefamiliare. De când venise după el în mlaștină șeriful, aducând-i vestea morții tatălui său, Tate nu făcuse decât să pășească și să se comporte cum fusese ghidat — o palmă pe spate, un ghiont în coastă. Nu-și amintea mai nimic din toată povestea; venise acum la cimitir, iarăși, ca să-și ia rămas-bun.

În acele luni cât tânjise după Kya, apoi cât încercase s-o viziteze la închisoare, aproape că nu petrecuse timp cu Scupper. Îl măcinau acum vinovăția și regretul. Dacă n-ar fi fost atât de obsedat de problemele inimii proprii, ar fi observat, poate, că inima tatălui său dădea semne de oboseală. Înainte să fie arestată, Kya dăduse semne că ar vrea să revină la el — îi dăruise un exemplar din prima ei carte, venise pe vas să se uite la microscop,

răsese când se jucaseră aruncându-și căciula — însă, odată ce începuse procesul, devenise mai retrasă ca oricând. Detenția putea face asta unei persoane, își zisese.

Chiar și acum, pășind spre mormântul proaspăt, cu o cutie de plastic cafeniu în mână, se descoperi gândindu-se mai mult la Kya decât la tatăl lui, și asta-i stârni o înjurătură. Se apropie de movila de pământ de sub stejari, de unde se vedea întinderea mării. Mormântul lui Scupper era lângă al mamei lui; cel al surorii sale era alături și toate trei erau cuprinse într-o mică îngrăditură de pietriș și mortar încrustat cu scoici. Era destul spațiu rămas și pentru el. Nu i se părea că tatăl lui ar fi fost în vreun fel acolo.

— Trebuia să te incinerez ca pe Sam McGee, zise Tate, aproape zâmbind.

Apoi, aruncându-și către ocean privirea, speră că Scupper avea, unde era acum, un vas. O navă roșie.

Așeză cutia de plastic — de fapt un picup cu baterii — jos, alături de mormânt, și puse un disc pe platan. Brațul cu ac se legănă și se lăsă pe vinil, făcând vocea de argint a Milizei Korjus să se înalțe printre copaci. Se așeză între mormântul mamei lui și movila acoperită cu flori. Ciudat, dar pământul dulceag, proaspăt răscolit, mirosea mai mult a început decât a sfârșit.

Rostind cuvintele cu voce tare, cu capul în jos, își rugă tatăl să-l ierte că își petrecuse atâta timp cu alte treburi, știind că Scupper îl ierta. Tate își aminti cum definea tatăl său bărbatul: cineva care-și poate îngădui să plângă, care simte poezia și opera în suflet și care face tot ce e necesar ca să apere o femeie. Scupper ar fi înțeles că fusese purtat de iubire. Zăbovi acolo un timp, cu o mână lăsată peste maică-sa și cealaltă peste taică-su.

Apoi, după ce atinse pentru ultima oară mormântul, se întoarse la mașină și se duse în port. Voia să se întoarcă la lucru, să se cufunde în lumea făpturilor mărunte, fremătătoare. Câțiva pescari veniră spre el pe doc, iar el, stângaci, le primi condoleanțele la fel de stângace.

Cu capul în piept, decis să plece înainte să mai dea nas în nas cu cineva, urcă la bordul ambarcațiunii sale. Dar, când să se așeze la timonă, văzu pe pernuța banchetei o pană cafeniu-deschis. Știu pe loc că era o pană moale din zona pieptului de la o femelă de cocor de noapte, o făptură retrasă, cu picioare lungi, care trăiește singură pe întinderea bălții. Aici, însă, era prea aproape de mare.

Se uită în jur. Nu, n-ar fi zăbovit ea aici, nu atât de aproape de localitate. Întoarse cheia în contact și o porni spre sud pe mare, apoi către baltă.

Grăbindu-se pe canale, se frecă de ramurile joase, făcându-le să izbească laturile șalupei. Intră în laguna ei, stârnind valuri, și își legă ambarcațiunea lângă a ei. Din coșul barăcii se ridicau fuioare groase de fum.

— Kya, strigă. Kya!

Ea deschise ușa verandei și păși sub coroana stejarului. Purta o fustă lungă, albă și un pulover albastru-deschis — culori de aripi —, iar părul îi cădea pe umeri.

O așteptă să se apropie, o apucă de umeri și o lipi de pieptul lui. Apoi o depărtă iarăși.

— Te iubesc, Kya, știi doar. O știi de mult.

— M-ai părăsit și tu ca ceilalți, zise ea.

— N-o să te mai părăsesc vreodată.

— Știu.

— Kya, mă iubești? Niciodată n-ai rostit vorbele astea.

— Te-am iubit mereu. Chiar și când eram mică — într-o vreme pe care n-o țin minte —, te iubeam încă de pe-atunci, zise ea plecând capul.

— Uită-te la mine, spuse el cu blândețe.

Ea șovăi, cu chipul ferit.

— Kya, vreau să știi că s-a terminat cu fugitul și ascunsul. Că poți iubi fără să te temi.

Ea înalță chipul și-l privi în ochi, apoi îl călăuzi printre copaci către poiana cu stejari, locul jocului cu pene.

L I C U R I C I U L

Prima noapte și-o petrecură pe plajă, apoi el se mută cu ea în baracă încă din ziua următoare. Își făcuse și își desfăcuse bagajul pe durata unei singure marea. La fel ca lighioanele nisipului.

După-amiază târziu, pășind pe malul mării, el îi luă mâna și o privi.

— Vrei să te căsătorești cu mine, Kya?

— Dar suntem căsătoriți. Ca găștele, zise ea.

— Bine. Mă pot mulțumi cu asta.

Se trezeau de fiecare dată-n zori și, cât pregătea Tate cafeaua, Kya făcea friganele în vechea tigaie a mămicăi — înnegrită și plină de îndoituri — sau fierbea crupe de porumb și prăjea ouă, în vreme ce răsăritul se întindea ușor peste lagună. Cu cocorul pozând, proțăpît într-un picior. Hălăduiau prin estuare, străbăteau porțiuni inundate și alunecau pe brațe înguste, adunând pene și amibe. Serile, pluteau în barca ei cea veche până la asfințit, apoi înotau goi în lumina lunii sau făceau dragoste pe așternuturi de ferigi răcoroase.

Laboratorul Archbald îi oferi o slujbă Kyei, însă ea refuză și continuă să-și scrie cărțile. Îl angajară iarăși pe meseriaș, care construi pentru ea un laborator și un studio — din bușteni și grinzi cioplite manual, cu tablă pe acoperiș — în spatele barăcii. Tate îi dăruie un microscop și instalează mese de lucru, rafturi și dulăpioare pentru mostrele ei. Tăvi cu instrumentar și materiale. Apoi renovează baraca, adăugând un dormitor nou și o baie, plus un salon ceva mai încăpător. Ea insistă să păstreze bucătăria cum

era și exteriorul nezugrăvit, pentru ca sălașul, care acum aproape că devenise o cabană, să rămână bătut de intemperii și autentic.

Îl sună pe Jodie de la un telefon din Sea Oaks și-l invită, împreună cu Libby, soția lui, să-i viziteze. Tuspatru explorează balta și pescuiră. Când Jodie prinse o plătică mare, Kya strigă: „Iote colea! Ai prins unu' mare, cât Alabama de mare!“ Mâncară pește prăjit și găluște de porumb „umflate ca ou' de găscă“.

Kya nu mai puse niciodată piciorul în Barkley Cove și, mare parte din timp, ea și Tate își văzură de-ale lor singuri, pe baltă. Sătenii o zăreau doar ca pe o siluetă alunecând departe, prin ceață, și cu anii misterul poveștii ei deveni legendă, povestită iarăși și iarăși serile, după o masă îmbelșugată. Teoriile și discuțiile despre moartea lui Chase Andrews nu încetară nicicând.

Pe măsură ce timpul se scurgea, tot mai mulți înclinau spre părerea că șeriful n-ar fi trebuit s-o aresteze niciodată. Că, până la urmă, nu existaseră contra ei probe concrete, vreo dovadă reală a crimei. Fusesse o adevărată cruzime să tratezi astfel o făptură timidă, în armonie cu natura. Când și când, câte un șerif nou — fiindcă Jackson nu mai fu ales vreodată — mai deschidea dosarul, mai cerceta câte-un pic, dar fără vreun rezultat. Așa că de-a lungul anilor și acest caz deveni legendă. Și cu toate că niciodată Kya nu reuși să treacă cu totul peste disprețul și bănuielile care-o înconjurau, în ea se cuibări o mulțumire calmă, o stare de aproape-fericire.

Kya, întinsă pe turba moale de lângă lagună într-o după-amiază, îl aștepta pe Tate să revină dintr-o expediție de colectare. Trase aer în piept, adânc, sigură că el avea să se întoarcă mereu, că pentru întâia oară în viață nu va mai fi abandonată. Auzi duduitul vasului de cercetare, care urca pe canal. Se ridică în capul oaselor când vasul lui trecu prin desigurii și-i făcu semn lui Tate, aflat la cârmă. El o salută făcându-i cu mâna la rându-i, însă fără să zâmbească. Kya se ridică în picioare.

Acostă la micul ponton pe care-l construise și se apropie de ea pe țârm.

— Kya, îmi pare rău, am vești rele. Săltărețu' a murit astănoapte, în somn.

Simți că un ac o împunge dureros în inimă. Toți cei care o părăsiseră aleseseră s-o facă. Asta era altceva. Aici nu era vorba despre respingere; era ca uliul ce se întorcea în văzduh. Pe obraji i se prelinseseră lacrimi și Tate o strânse la pieptul său.

Aproape toți locuitorii satului veniră la înmormântarea lui Săltărețu'. Kya nu veni. Însă, după slujbă, se duse pe jos acasă la Săltărețu' și Mabel, având cu ea niște gem de mure pe care li-l datora de mult.

Kya se opri la gardul de uluci. În curtea de pământ bătătorit, măturată lună, se aflau prietenii și familia. Unii vorbeau, alții râdeau, ascultând istorioare de altădată cu Săltărețu', iar unii plângeau. Toți o priviră când deschise poarta. De pe verandă, Mabel dădu fuga la Kya. Se îmbrățișară legănându-se înainte și înapoi, plângând.

— Doamne, te-a iubit de parcă erai fata lui, zise Mabel.

— Știu, răspunse Kya, și el a fost tăticu' meu.

Kya se întoarse apoi pe plaja ei și își luă rămas-bun de la Săltărețu' cu vorbele ei, în felul ei, singură.

Și, cum hălăduia pe plajă amintindu-și de Săltărețu', îi veniră în minte gânduri legate de mama ei. De parcă Kya ar fi fost din nou fetița de șase ani, o văzu pe mămica pășind pe drumul nisipos, cu pantofii de aligator în picioare, poticnindu-se prin fâgașele adânci. Însă, în versiunea de acum, mămica se opri la capătul cărării și privi înapoi, ridicând mâna deasupra capului în semn de rămas-bun. Îi zâmbi Kyei, coti pe drum și dispăru în pădure. Iar de data asta, în sfârșit, Kya simți că e bine.

Fără lacrimi sau reproșuri, șopti:

— La revedere, mămico.

Se gândi și la ceilalți în trecut — tăticu', fratele și surorile ei. Însă n-avusese parte îndeajuns de familia asta destrămată ca să-și ia rămas-bun de la ea.

Dar acest regret păli când Jodie și Libby începură să-și aducă cei doi copii — Murph și Mandy — în vizită la Kya și la Tate de câteva ori pe an. Din nou se umplu baraca cu familie strânsă în jurul vechii plite, ospătându-se cu friganele ca ale mămicăi, de ouă jumări și roșii tăiate felii. Însă de data asta exista veselie și iubire.

Barkley Cove se schimbă de-a lungul anilor. Un tip din Raleigh construi un port de agrement șic unde se aflase, mai bine de o sută de ani, prăvălia lui Săltărețu'. Cu copertine albastru-intens la fiecare loc de acostare, docul putea adăposti iahturi. Navigatori din susul și din josul coastei poposeau acum la Barkley Cove și plăteau trei dolari jumătate pe un espresso.

Mici cafenele cu umbrele colorate și galerii de artă prezentând peisaje marine se iviră pe Strada Mare. O doamnă din New York deschise un magazin de suveniruri care vindea numai lucruri de care localnicii n-aveau nevoie, însă de care turiștii nu se puteau lipsi. În mai toate magazinele exista acum o masă specială pe care erau expuse cărți de *Catherine Danielle Clark* — *Autoare locală* — *Biologă premiată*. În meniurile restaurantelor, terciul de crupe apăru sub numele de „polenta în sos de ciuperci“, costând șase dolari porția. Și într-o zi niște femei din Ohio intrară în berăria La Naiba, neînchipuindu-și că erau primele femei care trecuseră prin cadrul ușii, și comandară creveți picanți în aluat și bere la halbă. Adulți de orice sex ori culoare pot intra acum pe ușă, însă despicătura ferestrei, tăiată în perete pentru ca femeile să poată comanda de pe trotuar, este încă acolo.

Tate își văzu de munca la laborator, iar Kya mai publică șapte cărți premiate. Și cu toate că se alese cu multe onoruri — inclusiv un doctorat onorific de la Universitatea Carolinei de

Nord de la Chapel Hill — nu acceptă niciodată invitațiile de a vorbi la universități și muzee.

Tate și Kya sperau la o familie, însă copiii nu apărură. Dezamăgirea îi apropie și mai mult și arareori se despărteau într-o zi pentru mai mult de câteva ore.

Uneori Kya se plimba singură pe plajă și, în vreme ce apusul desena dâre colorate pe cer, simțea valurile izbindu-i inima. Își lăsa mâna să atingă valurile, apoi întindea spre cer brațele. Simțind *conexiunile*. Nu cele despre care vorbiseră mămica și Mabel — Kya n-avea să aibă nicicând gașca ei de prieteni apropiați și nici legăturile descrise de Jodie, fiindcă nu avusese niciodată propria-i familie. Știa că anii de solitudine îi afectaseră comportamentul, făcând-o altfel decât ceilalți, însă nu fusese ea de vină pentru singurătatea asta. Mare parte din ce știa învățase din sălbăticie. Natura o hrănise, o educase și o protejase când nimeni altcineva n-ar fi făcut-o. Dacă din felul ei diferit de-a se purta rezultau anumite consecințe, atunci erau și acestea funcții ale miezului esențial al vieții.

Devotamentul lui Tate o convinse în cele din urmă că dragostea oamenilor e mai mult decât ciudatele competiții pentru împerechere ale lighioanelor bălții, dar viața o învățase și că străvechile gene dedicate supraviețuirii încă persistă sub forme indezirabile printre șerpuirile și contorsiunile codului genetic uman.

Pentru Kya era de ajuns să facă parte din această secvență naturală, inevitabilă precum succesiunea fluxului și refluxului. Puțini alții erau legați astfel de planetă și de viața sa. Cu rădăcinile înfipte puternic în pământ. Odraslă a acestei mame.

La 64 de ani, părul lung și negru al Kyei se făcuse alb ca nisipul. Într-o seară, nu se întoarse dintr-o expediție de colectare, așa că

Tate porni cu barca prin baltă s-o caute. În vreme ce amurgul se stingea, trecu de cotul unui braț și o văzu plutind în barca ei, într-o lagună înconjurată de sicomori care atingeau cerul. Era lăsată pe spate, cu capul odihnindu-se pe vechea raniță. Îi rosti cu blândețe numele și, văzând că nu mișcă, strigă, apoi răcni. Își lipi barca de a ei și, stângaci, se cățără la pupă. Întinzându-și brațele lungi, o apucă de umeri și o scutură ușor. Capul Kyei se lăsă și mai mult pe-o parte. Ochii îi erau lipsiți de vedere.

— Kya, Kya, nu, nu! țipă Tate.

Încă tânără, încă frumoasă, inima i se oprise, fără zarvă, în piept. Viețuise îndeajuns ca să apuce întoarcerea vulturilor pleșuvi; pentru Kya asta însemna suficient. O cuprinse în brațe și începu s-o legene, plângând. O înfășură într-o pătură și-o purtă până la laguna ei, în vechea șalupă, prin labirintul de pâraie și estuare, pentru ultima oară trecând pe lângă căprioare și cocori.

*Și-apoi fecioara-n lemn de chiparos o s-o ascund
Când se ivește fața morții, încruntată.*

Obținu permisiunea specială s-o îngroape pe pământul ei, sub un stejar de unde se vedea marea, și întregul orașel veni la înmormântare. Kya nu și-ar fi crezut ochilor văzând șirurile lungi de îndoliați. Firește, sosi și Jodie cu familia și mai veniră toți verii lui Tate. Participară și câțiva curioși, dar cei mai mulți veniră din respect pentru felul în care supraviețuise atâția ani în sălbăticie, singură cuc. Unii și-o mai aminteau pe fetița îmbrăcată în salopetă murdară, prea mare pentru ea, venind la doc cu barca și pășind pe ponton desculță spre băcănie ca să-și cumpere crupe. Mai veniră la îngropăciune și din cei pe care cărțile ei îi învățaseră că balta conectează, într-o necesară legătură, pământul și marea.

Tate înțelesese, între timp, că porecla ei nu era crudă. Prea puțini oameni ajung legende, așa că alese, ca epitaf pentru pia-tra ei de mormânt:

În seara de după înmormântare, după ce toată lumea, într-un târziu, plecă, Tate intră în laboratorul de acasă al Kyei. Mostrele etichetate cu grijă, rezultatul a mai bine de 50 de ani de muncă, reprezentau cea mai de durată și mai completă colecție de felul său. Kya ceruse să fie donată cercetătorilor de la laboratorul Archbald, și într-o zi avea să facă și asta, însă acum i se părea de negândit să se despartă de colecție.

Intrând în baracă — cum o numise ea întotdeauna — Tate simți că pereții expiră suflarea ei, că podeaua îi șoptește pașii cu atâta limpezime, că îl făcu s-o strige pe nume. Apoi se lipi cu spinarea de perete și plânse în hohote. Luă ranița cea veche și o strânse la piept.

I se ceruse, de către autorități, să caute testamentul și certificatul ei de naștere. În dormitorul din spate, care fusese cândva al părinților ei, scormoni prin debara și găsi cutii conținându-i viața, puse la loc dosnic, aproape ascunse sub niște pături. Le trase de-acolo și se așeză alături.

Deschise cu infinită grijă cutia străveche de trabucuri, cea de la care începuseră toate colecțiile. Cutia mirosea încă dulceag a tabac și-a fetiță. Printre câteva pene de păsări, aripi de insecte și semințe, era și borcănașul cu scrumul scrisorii de la mama ei, ca și o sticlută de oje de unghii. Rămășițele unei vieți. Pietrele din pârâul ei.

Găsi pe fund, împăturit, actul de proprietate asupra pământului, pe care Kya îl transformase în arie protejată, apărându-l de investitorii imobiliari. Bucățița asta de baltă, cel puțin, avea să rămână sălbatică. Nu găsi însă vreun testament sau alte documente personale, lucru care nu-l surprinse; nu s-ar

fi gândit ea la asemenea lucruri. Tate plănuia să-și sfârșească zilele acolo, știind că ea asta ar fi vrut și că Jodie n-avea de gând să obiecteze.

Mai târziu, când soarele începu să se înmoaie în apa lagunei, le pregăti pescărușilor terci de porumb, privind în gol spre podeaua bucătăriei. Și își lăsă capul pe-un umăr, descoperind pentru prima oară că sub grămada de lemne de lângă vechea sobă nu fusese pus linoleum. Kya ținuse mereu grămada de lemn înălțată, chiar și pe timp de vară, însă acum scăzuse și zări, în scândura dușumelei, conturul unui decupaj. Îndepărtă lemnul rămas și văzu o ușiță în podea. Îngenunche, o deschise și găsi un compartiment în structura de rezistență a podelei, unde se afla, printre altele, o cutie ponosită și prăfuită de carton. Scoase cutia și găsi înăuntru mai multe plicuri de hârtie groasă și o altă cutie, mai mică. Toate plicurile erau însemnate cu inițialele A.H. și din ele scoase pagini după pagini de poeme ale Amandei Hamilton, autoarea locală care publicase poeme simple prin revistele din zonă. Lui Tate i se păruseră cam slăbuțe poeziile, însă Kya păstrase mereu tăieturile din reviste și adunase plicuri pline. Unele dintre paginile scrise de mână erau poeme terminate, însă majoritatea erau nefinalizate, cu rânduri tăiate și cuvinte trecute pe margini, scrise de mână autoarei — *de mâna Kyei*.

Amanda Hamilton *era* Kya. Kya era poeta.

Tate făcu, neîncredător, o grimasă. De-a lungul anilor, își pusese probabil poemele în cutia poștală ruginită, trimițându-le publicațiilor locale. În siguranță în spatele pseudonimului. Fuseseră o cale de ieșire pentru ea, un mod de a-și exprima sentimentele și față de altcineva în afară de pescăruși. Fusese o cale de a-și trimite cuvintele către lume.

Își aruncă ochii pe câteva poeme, majoritatea despre natură sau iubire. Unul era împăturit frumos și pus într-un plic doar al său. Îl scoase și citi:

Licuriciul

*A fost ușor de păcălit
A fost de-ajuns un licărit
Dar, ca pe micul licurici
Doar moartea îl așteapt-aici.*

*Un brânci ușor
Un pas final într-o capcană
Și-apoi căderea, până hăt în jos
Ochi uluiți, mirare fără de folos.*

*Privirea le-am văzut-o
O întrebare
Un răspuns
Și un sfârșit
al dragostei*

*E iarăși cum a fost
s-a isprăvit.*

A.H.

Încă îngenuncheat, citi iarăși rândurile de pe foaie. Își duse hârtia la inima care-i bubuia în piept. Se uită pe fereastră, asigurându-se că pe cărare nu vine nimeni — dar cine să vină? Însă așa, să se asigure. Apoi deschise cutia cea mică, știind ce avea să găsească în ea. Așezat grijuliu pe un strat de bumbac, văzu pendentivul pe care-l purtase la gât Chase până în noaptea morții.

Tate stătu apoi multă vreme la masa din bucătărie, încercând să înțeleagă, imaginându-și-o suindu-se prin autobuze de noapte, prinzând fluxul, plănuiind în funcție de lumina lunii. Chemându-l ademenitor pe Chase în beznă. Împingându-l. Apoi lăsându-se în

noroi la poalele turnului, ridicându-i capul îngreunat de moarte ca să-i ia de la gât medalionul. Acoperindu-și urmele.

Rupând bucăți de surcele, Tate făcu focul în soba cea veche și, plic după plic, arse poemele. Poate că nu era nevoie să le arunce în foc pe toate, poate că ar fi trebuit să-l distrugă doar pe acela, însă nu gândea limpede. Hârtiile îngălbenite se aprinseră cu un fășâit puternic, arseră cu flacăra și se făcură cenușă. Scoase scoica de pe șnurul de piele, aruncă în foc șnurul și așeză scândurile la loc în podea.

Apoi, în întunericul aproape deplin de-acum, se duse pe plajă și se opri pe un mic promontoriu alb, acoperit cu un strat de cochilii sfărâmate și de carapace de crabi. Se uită lung la scoica lui Chase din palma lui, apoi o azvârli pe nisip. Se pierdu printre celelalte, arătând aidoma. Venea fluxul; un val îi ajunse la picioare și o luă înapoi cu el în mare, împreună cu alte sute de cochilii. Kya aparținuse acestor ape și acestor țărături; acum aveau s-o ia înapoi. Să-i țină secretele ascunse bine.

Apoi veni ră pescărușii. Văzându-l, planară pe deasupra capului său, țipând. Chemând.

Se lăsase noaptea. Tate se întoarse către baracă. Însă când ajunse lângă lagună, se opri sub rămurișul des și privi sute de licurici scânteind, răsfirați până în ungherele întunecate ale bălții. Până hăt departe, acolo unde cântă racii.

Fratelui meu geamăn, Bobby Dykes, îi mulțumesc din inimă pentru o viață întregă de inimaginabilă încurajare și sprijin. Îi mulțumesc surorii mele, Helen Cooper, pentru că mi-a fost întotdeauna alături și fratelui meu Lee Dykes pentru că a crezut în mine. Le sunt nespuse de recunoscătoare prietenilor de-o viață și membrilor familiei pentru sprijinul lor neclintit, pentru încurajări și hohote de râs: Amanda Walker Hall, Margaret Walker Weatherly, Barbara Clark Copeland, Joanne și Tim Cady, Mona Kim Brown, Bob Ivey și Jill Bowman, Mary Dykes, Doug Kim Brown, Ken Eastwell, Jesse Chastain, Steve O'Neil, Andy Vann, Napier Murphy, Linda Denton (și pentru drumețiile călare, și plimbările pe schiuri), Sabine Dahlmann, Greg și Alicia Johnson.

Pentru citirea și observațiile făcute manuscrisului, le mulțumesc următorilor: Joanne și Tim Cady (lecturi multiple!), Jill Bowman, Bob Ivey, Carolyn Testa, Dick Burgheim, Helen Cooper, Peter Matson, Mary Dykes, Alexandra Fuller, Mark Owens, Dick Houston, Janet Gause, Jennifer Durbin, John O'Connor și Leslie Anne Keller.

Agentului meu, Russell Galen, îi mulțumesc pentru că a iubit-o și a înțeles-o pe Kya și licuricii, ca și pentru hotărârea entuziastă de a face ca această poveste să fie spusă.

Mulțumesc editurii G.P. Putnam's Sons pentru publicare. Îi sunt foarte recunoscătoare editoarei mele, Tara Singh Carlson, pentru încurajări. Și, tot de la Putnam, îi mulțumesc lui Helen Richard pentru ajutorul oferit la fiecare pas.

Hanna Cady, mulțumiri speciale pentru ajutorul dat cu voioșie la părțile mai lumești și mai obositoare — ca de pildă focurile de tabără — ale scrierii unui roman.

